

Województwo
Śląskie

Załącznik nr 1
do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego
Nr 937/122/VI/2020
z dnia 29.04.2020 r.

Raport o stanie województwa za 2019 rok

Opracowano w Departamencie Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego

Katowice, kwiecień 2020

Spis treści

WSTĘP	4
CZĘŚĆ I - SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA	6
DEMOGRAFIA.....	6
<i>Sytuacja ludnościowa regionu</i>	6
<i>Ruch naturalny</i>	9
<i>Migracje</i>	11
<i>Prognozy demograficzne</i>	11
GOSPODARKA	13
<i>Produkt Krajowy Brutto</i>	13
<i>PKB w podregionach województwa śląskiego</i>	13
<i>Wartość Dodana Brutto</i>	14
<i>WDB w podregionach województwa śląskiego</i>	14
<i>Handel zagraniczny</i>	16
WSKAŹNIK ROZWOJU TERYTORIALNEGO (WRT)	17
INDEKS NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO	20
INDEKS AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ.....	21
FINANSE SAMORZĄDÓW.....	23
WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z RPO WSL 2014-2020	27
INNE PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH.....	31
PODSUMOWANIE CZĘŚĆ I	33
CZĘŚĆ II – SYNTETYCZNY OPIS REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WRAZ Z OPISEM STATYSTYCZNYM	34
REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA.....	34
<i>Analiza wskaźnikowa</i>	34
<i>Zadania i wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego w ujęciu celów strategii rozwoju województwa</i>	45
<i>Proces aktualizacji strategii rozwoju województwa</i>	49
OPRACOWANIE REGIONALNYCH STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW BRANŻOWYCH.....	50
OBSZAR PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	53
<i>Opis statystyczny obszaru Przedsiębiorczość</i>	53
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Nowoczesna Gospodarka</i>	65
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przedsiębiorczość</i>	66
<i>Projekty realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych</i>	71
<i>Zadania realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków własnych</i>	77
OBSZAR MIESZKANIEC.....	80
<i>Opis statystyczny obszaru Mieszkaniec</i>	80
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Szanse Rozwojowe Mieszkańców</i>	99
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Mieszkaniec</i>	100
<i>Projekty realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych</i>	114
<i>Zadania realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych</i>	146
OBSZAR PRZESTRZEŃ	171
<i>Opis statystyczny obszaru Przestrzeń</i>	171
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Przestrzeń</i>	192

<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przestrzeń</i>	<i>193</i>
<i>Projekty realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych</i>	<i>198</i>
<i>Zadania realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych</i>	<i>204</i>
OBSZAR WSPÓŁPRACA	214
<i>Opis statystyczny obszaru Współpraca</i>	<i>214</i>
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego - Relacje z otoczeniem</i>	<i>224</i>
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Współpraca</i>	<i>225</i>
<i>Projekty realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych</i>	<i>227</i>
<i>Zadania realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych</i>	<i>236</i>
PODSUMOWANIE CZĘŚĆ II	246
ZAŁĄCZNIKI	247
INFORMACJA O PRZYJĘTYCH UCHWAŁACH SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	247
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MARSZAŁKOWSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2019 ROKU (I EDYCJA)	259
WYBRANE DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA TLE INNYCH REGIONÓW	267

Obowiązek opracowania Raportu o stanie województwa nakładają na Zarząd Województwa Śląskiego przepisy ustawy o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 512 z późn. zm.) art. 34a.). Zgodnie z zapisami ustawy Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego. Uchwała Nr V/55/6/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa wskazuje jakie elementy powinny być ujęte w ramach opracowywanego Raportu.

Zgodnie z zapisami Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego prezentowany dokument składa się z następujących elementów:

Część I: informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa;

Część II: syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii (w formie tabelarycznej) uzupełniony opisem statystycznym;

Załączniki: informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie województwa w warstwie statystycznej odnosi się do najważniejszych obszarów społeczno-gospodarczych istotnych dla rozwoju i funkcjonowania regionu.

Podstawowym źródłem informacji w zakresie opisów sytuacji społeczno-gospodarczej są oficjalne publikacje Głównego Urzędu Statystycznego. Dane statystyczne prezentowane w dokumencie odnoszą się do 2018 roku, zgodnie ze stanem dostępności na czwarty kwartał 2019 roku¹. Prezentowane informacje statystyczne stanowią jedynie zarys problematyki społeczno-gospodarczej. W ramach prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego² powstała szeroka diagnoza społeczno-gospodarcza, stanowiąca podstawowy materiał wyjściowy do wszelkich opracowań analitycznych oraz dokumentów strategicznych.

Informacje dotyczące realizacji zadań Zarządu Województwa Śląskiego przygotowane zostały w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe, zgodnie ze stanem na koniec 2019 roku.

Ujęte zestawienia tabelaryczne obejmują syntetyczne podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku 2019, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego. Ponadto przedstawiono pierwsze sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego za rok 2019.

Wśród najważniejszych dokumentów strategicznych i wdrożeniowych o charakterze horyzontalnym wskazać należy przede wszystkim:

- Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który realizowana jest polityka rozwoju województwa jest Strategia Rozwoju Województwa, z tego też względu Raport w dużej mierze odnosi się do zapisów Strategii.

Ocena działań podejmowanych w ramach ww. dokumentów przedstawiona jest w odrębnych opracowaniach, wśród których należy wskazać Raporty monitoringowe Strategii Rozwoju

¹ zgodnie z Uchwałą Sejmiku, roczne opóźnienie (a w niektórych wypadkach jak np. Produkt Krajowy Brutto – jeszcze większe, najczęściej dwuletnie) wynika ze sposobu gromadzenia i udostępniania danych przez Główny Urząd Statystyczny

² Uchwała Nr V/55/7/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Województwa Śląskiego za lata 2014-2015 i lata 2016-2017, Raport ewaluacyjny „Ewaluacja mid-term Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

Przygotowany Raport o stanie województwa jest kolejną – drugą edycją dokumentu o charakterze sprawozdawczo-monitorującym prezentowanym Sejmikowi Województwa Śląskiego. Jego zakres i forma w kolejnych edycjach – z uwagi na prowadzony proces aktualizacji strategii – może ulec zmianie. System monitorowania ujęty w nowopowstałej Strategii Rozwoju Województwa oraz innych dokumentów programowych otwiera możliwość powiązania monitoringu Strategii oraz kluczowych elementów tworzących raport o stanie województwa.

Pierwsza część raportu prezentuje najważniejsze wyzwania społeczne oraz gospodarcze, które determinują rozwój województwa. Opisuje również szerokie spektrum zagadnień z obszaru finansów publicznych, w układzie tabel porównawczych, a także sprawozdania z realizacji najważniejszego programu rozwojowego województwa jakim jest RPO WSL 2014-2020.

Demografia

Sytuacja ludnościowa regionu

Region zajmuje obszar 12 333 km², tj. 3,9% powierzchni kraju, co daje 14. miejsce wśród wszystkich regionów Polski, przed województwami świętokrzyskim i opolskim. Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym regionem Polski (76,7% ludności miejskiej) o najwyższej w kraju gęstości zaludnienia (368 osób/km², przy średniej krajowej 123 osoby/km²).

W 2018 roku w miastach powyżej 100 tys. osób mieszkało 58,7% populacji województwa śląskiego. Natomiast tereny wiejskie województwa, stanowiące 69,3% powierzchni regionu były zamieszkiwane przez 1,05 mln osób (23,3% ogółu ludności województwa). Zdecydowanie największa powierzchnia obszarów wiejskich występowała w subregionie północnym i południowym. Pod względem zagospodarowania terenu – 50,9% powierzchni województwa stanowiły użytki rolne, następnie 32,8% lasy. Tereny mieszkaniowe stanowiły zaledwie 4,1%, a przemysłowe 1,8%.

Województwo śląskie zamieszkuje 4,5 mln osób, co stanowi 11,8% ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo znajduje się na drugim miejscu w kraju po województwie mazowieckim (14%). Zagadnienia związane z demografią mają swoje odzwierciedlenie we wszystkich zjawiskach społeczno-gospodarczych przebiegających na danym obszarze.

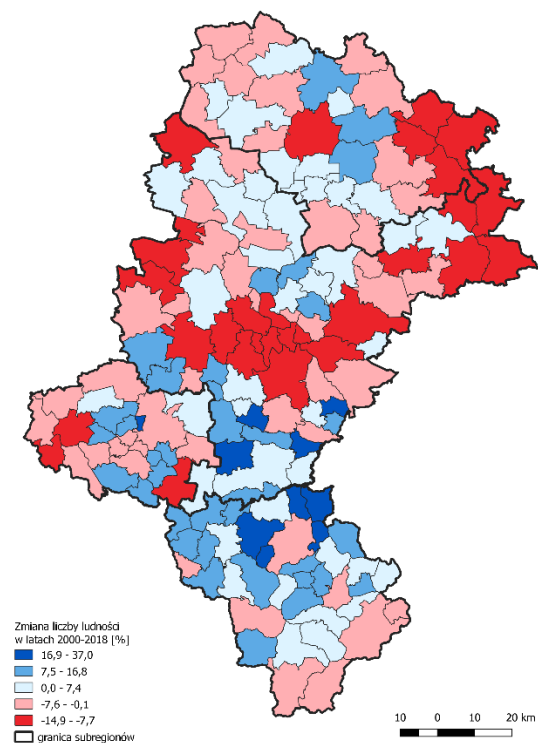
Ponadto o specyfice województwa śląskiego mówi wskaźnik udziału ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności. Region pod tym względem zajmował pierwszą pozycję ze wskaźnikiem wynoszącym prawie 77%, przy średniej dla Polski wynoszącej 60,1%.

Analizując przestrzennie rozkład liczby ludności, najwięcej osób zamieszkiwało subregion centralny, bo aż 60% mieszkańców (przy powierzchni wynoszącej 45,1% województwa śląskiego), natomiast w pozostałych subregionach wielkości udziału mieszkańców są zbliżone i nie przekraczają 15%.

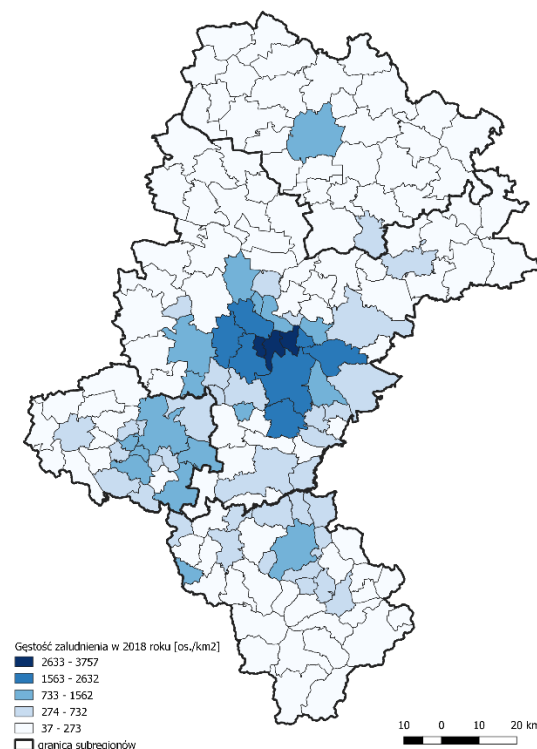
W województwie śląskim, tak jak i w całym kraju, udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców był większy aniżeli mężczyzn i wyniósł w 2018 r. 51,8%. Wskaźnik feminizacji wskazuje, iż w województwie śląskim na 100 mężczyzn przypadało 108 kobiet, a wielkość ta kształtowała się na takim samym poziomie jak wskaźnik dla Polski.

W województwie śląskim zjawisko depopulacji, czyli spadku liczby ludności, widoczne jest od dłuższego czasu. Z roku na rok liczba mieszkańców województwa maleje, w okresie od 2000 do 2018 roku spadek wyniósł 4,74%. Region jest na trzeciej pozycji pod względem ujemnej procentowej zmiany liczby ludności wśród województw, tj. za województwem opolskim (-7,9%) i łódzkim (-6,1%).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2000-2018.

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w gminach województwa śląskiego w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Niepokojące tendencje depopulacyjne dotyczą w głównej mierze miast, co w zderzeniu z faktem, że województwo śląskie jest najsilniej zurbanizowanym obszarem powoduje, że problem ten będzie miał coraz większe znaczenie i konsekwencje. Liczba osób zamieszkujących obszary wiejskie nieznacznie wzrosła w ostatnich latach. Zjawisko to możemy łączyć z innym procesem – suburbanizacją, charakteryzującą się przenoszeniem się mieszkańców miast do strefy podmiejskiej.

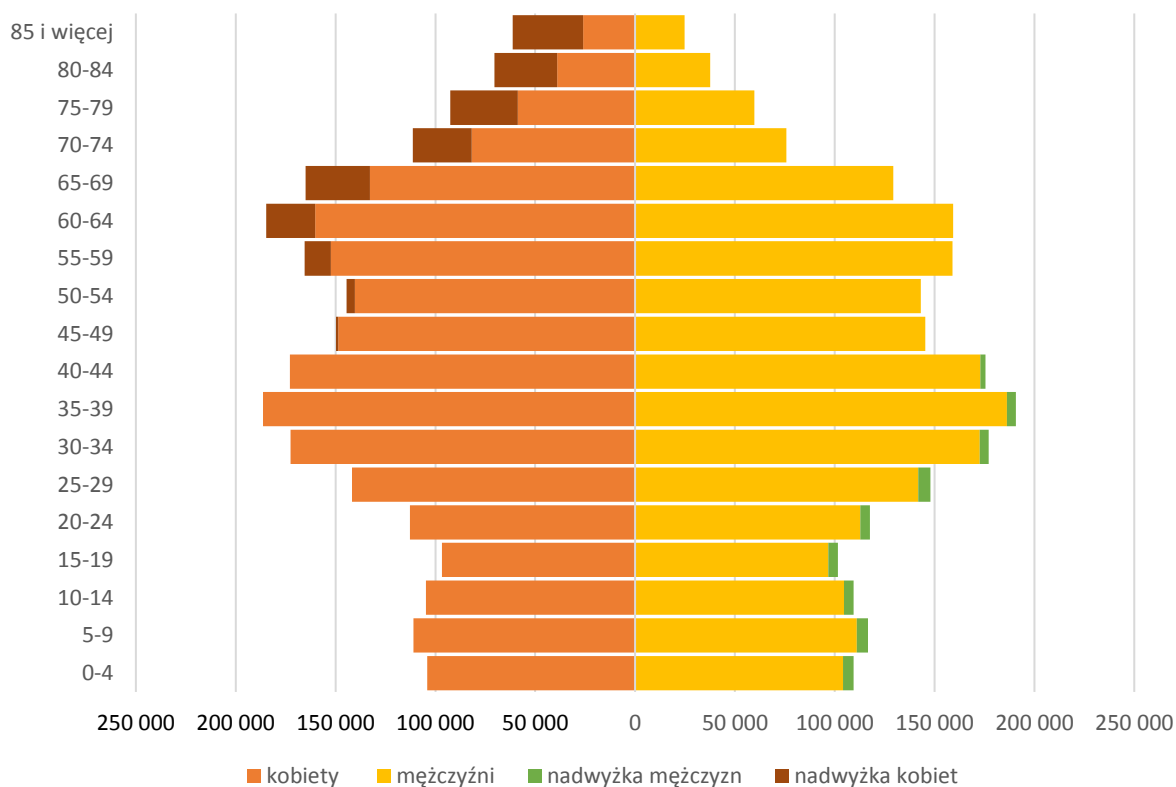
Największy bezwzględny odpływ ludności w stosunku do roku 2000 zanotowało miasto Katowice, gdzie w analizowanym okresie ubyło ponad 36 tys. osób (co stanowiło ubytek o prawie 11% mieszkańców). W następnej kolejności plasowały się: Sosnowiec (-32,5 tys. mieszkańców), Częstochowa (-30,8 tys.) oraz Bytom (-29 tys.). Największy przyrost mieszkańców zanotowała gmina Jasienica (4,9 tys. osób), następnie Pszczyna (wzrost o 3,6 tys.) i Wilamowice (3 tys.).

Najliczniejszą grupę wiekową stanowiła ludność w wieku produkcyjnym, tj. wieku zdolności do pracy³. Analizując układ piramidy ludności wskazać można dwie grupy wiekowe, które dominują

³ Dane wg podziału administracyjnego na dzień 31 XII. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wiek mobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18-44 lata, wiek niemobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym

pod względem udziału liczby osób - jest to grupa kobiet i mężczyzn w wieku 35-39 (w roku 2014 był to przedział 30-34 lata) oraz 60-64 (w roku 2014 był to przedział 55-59 lat), urodzonych w czasie tzw. wyżu demograficznego. Analizując kształt piramidy wieku zauważyć można brak wyraźnie zarysowanego kolejnego wyżu demograficznego. Wyraźnie widać natomiast największy udział osób w wieku produkcyjnym i zarysowującą się tendencję zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Piramida ludności województwa śląskiego wg stanu na 2018 r.

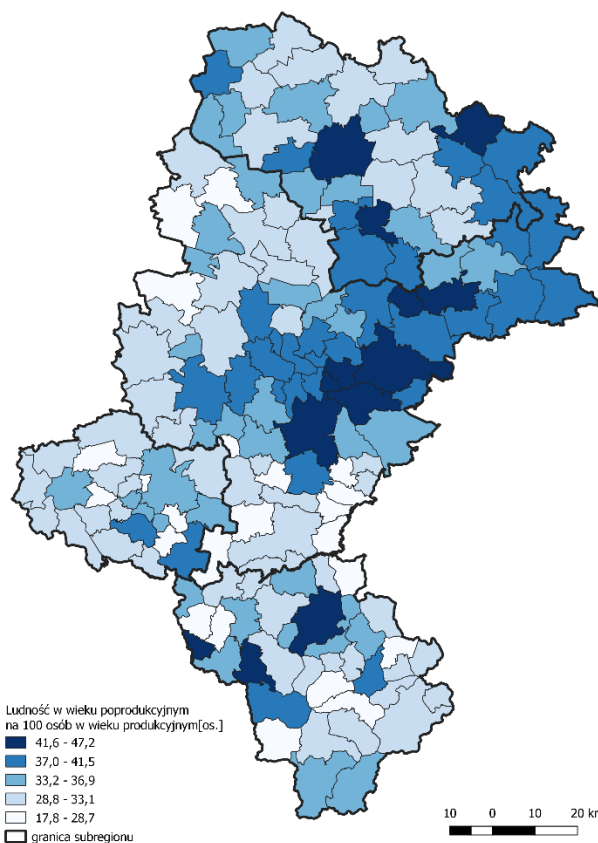
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na przestrzeni ostatnich lat w sposób zdecydowany rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym. W województwie śląskim liczba osób w wieku poprodukcyjnym przyrasta szybciej niż średnio w kraju. Niekorzystnym odzwierciedleniem powyższych tendencji są wskaźniki obciążenia demograficznego. Wartość wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018 r. wyniosła 37,5 (średnia krajowa 35,3). Zjawisko to w układzie przestrzennym rozkłada się stosunkowo równomiernie, przy czym można wskazać obszary o większym natężeniu, tj. północno-wschodnia część województwa śląskiego oraz wschodnia część Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Niekorzystną sytuację demograficzną jeszcze bardziej podkreśla wskaźnik obciążenia demograficznego określający liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Wskaźnik ten dla województwa śląskiego w 2018 r. osiągnął wartość 132,9 co oznacza większy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku do 18 lat.

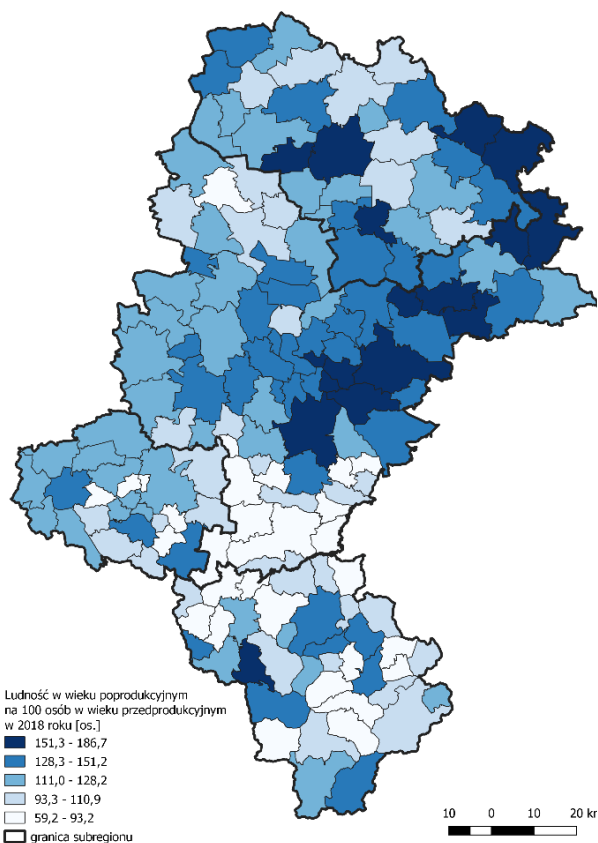
rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

Mapa 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018 r.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2018 r.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Utrzymująca się tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy równoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, będzie miała poważne implikacje gospodarcze i społeczne. Na ten stan rzeczy nakłada się równocześnie stały wzrost przeciętnej długości trwania życia.

W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Jednocześnie należy zauważyć postępujący wzrost przewidywanego życia wśród obu płci. W 2018 roku przeciętna długość życia wynosiła w województwie śląskim dla kobiet 80,9 lat (Polska 81,7 lat) a dla mężczyzn 73,5 lat (Polska 73,8 lat). Wydłużającą się długość życia należy uznać za pozytywną zmianę wskazującą m.in. na poprawę jakości życia, na którą składa się wiele elementów, takich jak m.in.: jakość opieki medycznej, warunki życia, jakość środowiska.

Ruch naturalny

Niekorzystne tendencje demograficzne w województwie śląskim są potęgowane przez złe wyniki w zakresie ruchu naturalnego ludności. W latach 2000-2018 liczba zgonów notowanych

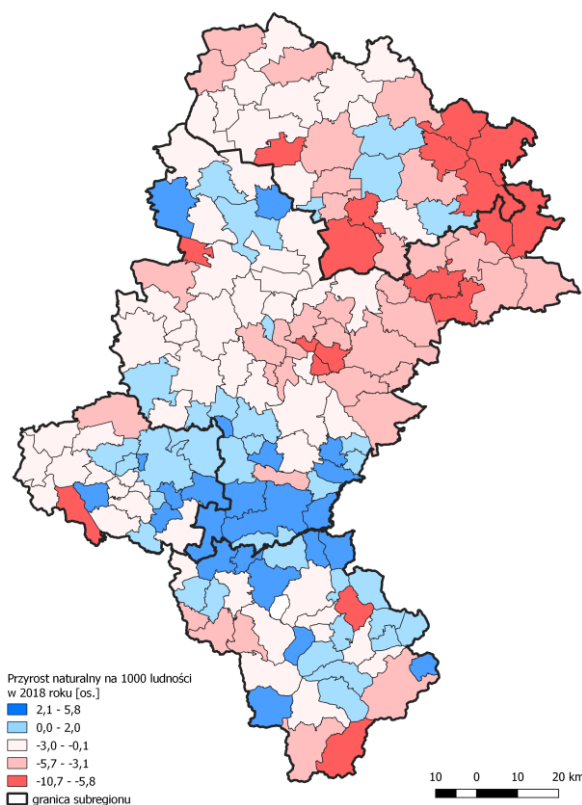
w województwie śląskim była wyższa od liczby urodzeń żywych. Jedynie w 2010 r. liczba urodzeń była wyższa od liczby zgonów.

Województwo śląskie jest jednym z 11 województw, w których utrzymuje się ujemny przyrost naturalny. Równocześnie region ma jeden z najgorszych wskaźników przyrostu naturalnego na 1 000 mieszkańców wynoszący -2,1 (gorsze wartości osiągnęły województwa: łódzkie -3,5; świętokrzyskie -3,1 oraz opolskie -2,1).

Skalę problemu lepiej oddaje przeliczenie wartości przyrostu naturalnego na 1 000 mieszkańców. W województwie śląskim z wartością przyrostu wynoszącą -2,11, znalazło się za województwami: opolskim (-2,14), świętokrzyskim (-3,13) czy łódzkim (-3,47). Wartość przyrostu naturalnego na 1 000 osób w Polsce w 2018 r. również miała wartość ujemną (-0,68).

Analizując zjawisko w układzie przestrzennym wskazać należy, iż północno-wschodnia część województwa (subregion północny, oraz wschodnia część subregionu centralnego) wykazują niekorzystne wartości wskaźnika przyrostu naturalnego w odniesieniu do liczby mieszkańców, natomiast południowa część województwa (południowe gminy subregionu centralnego, północne gminy subregionu południowego oraz wschodnia część subregionu zachodniego) charakteryzują się dodatnim przyrostem naturalnym.

Mapa 5 Przyrost naturalny w gminach województwa śląskiego w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych wyniósł 3,9, podczas gdy średnia krajowa wynosi 3,8. Poprawa w tym aspekcie wynika m.in. z rozwoju możliwości badań przeprowadzanych w trakcie ciąży, wzrostu świadomości społeczeństwa odnośnie zagrożeń dla płodu i sposobów ich ograniczania. Ponadto stale rozwija się technologia pozwalająca wychwycić coraz więcej nieprawidłowości na wczesnym etapie rozwoju dziecka oraz w odpowiedni sposób reagować na nie jeszcze w okresie życia płodowego dziecka.

Omawiając zjawiska demograficzne istotnym zagadnieniem jest wiek kobiet rodzących dzieci. Szczyt urodzeń w 2018 roku przypadł na wiek równy 29 lat (podobnie jak w Polsce). Odsetek dzieci rodzonych przez kobiety młodsze jest nieco wyższy w województwie śląskim niż w Polsce ogółem. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt przesunięcia wieku, w którym kobiety rodzą dzieci – w 2002 r. najwięcej dzieci w województwie śląskim rodziły kobiety w wieku 25 lat. Decyzja o posiadaniu dzieci często odkładana jest na później. Wpływ na to mogą mieć różne czynniki, zarówno ekonomiczne, jak i zmiana uwarunkowań społecznych (świadomość macierzyństwa, budowanie pozycji zawodowej itp.).

Analizując współczynnik dzietności należy wskazywać na ubytek ludności w Polsce. Wartość ta w 2018 r. dla Polski wynosiła 1,435 i odbiega od wartości 2,1, która to zapewnia prostą zastępowalność pokoleń (co nie oznacza demograficznego rozwoju, jedynie stagnację). Dla województwa śląskiego wartość ta jest niższa niż średnia dla kraju i wynosi 1,389.

W województwie śląskim następuje poprawa w zakresie urodzeń żywych. W 2018 r. wskaźnik

Migracje

Problemem województwa śląskiego w odniesieniu do sytuacji demograficznej jest także odpływ migracyjny ludności. Skumulowane za okres 2005-2018 saldo osób w wieku produkcyjnym (osoby z tej grupy wiekowej stanowią zdecydowaną większość migrantów), które zdecydowały się na migrację zagraniczną na pobyt stały wyniosło w województwie śląskim niewiele ponad 40 tys. osób. Był to zdecydowanie największy odpływ ludności spośród wszystkich województw w kraju.

Województwo śląskie cechuje jeden z największych strumieni odpływu ludności z miast na obszary wiejskie. Od 2005 r. w granicach województwa śląskiego ponad 61 tys. osób zmieniło miejsce zamieszkania z miasta na wieś. Wartości salda migracji wewnątrzwojewódzkich wskazują na tendencję polegającą na przenoszeniu się ludności miejskiej na tereny mniej zurbanizowane.

Analizując ruchy migracyjne wewnątrz kraju można stwierdzić, że województwo śląskie nie jest zbyt atrakcyjnym kierunkiem osiedlania się dla mieszkańców pochodzących z innych regionów. Saldo migracji międzywojewódzkich w 2018 r. wynosiło dla województwa śląskiego -4,2 tys. osób, natomiast skumulowane saldo za okres 2000-2018 to -70,9 tys. osób. Największy odpływ migracyjny z województwa śląskiego następuje w kierunku województw małopolskiego i mazowieckiego, odpowiednio ponad 20 tys. i 18 tys.

Województwo śląskie jest regionem, który w wyniku ruchów migracyjnych utracił największą liczbę mieszkańców w okresie ostatnich lat. Skumulowane saldo migracji za okres 2000-2018 wyniosło dla województwa śląskiego prawie -93 tys. osób, podczas gdy drugie pod tym względem województwo lubelskie utraciło -71 tys. osób.

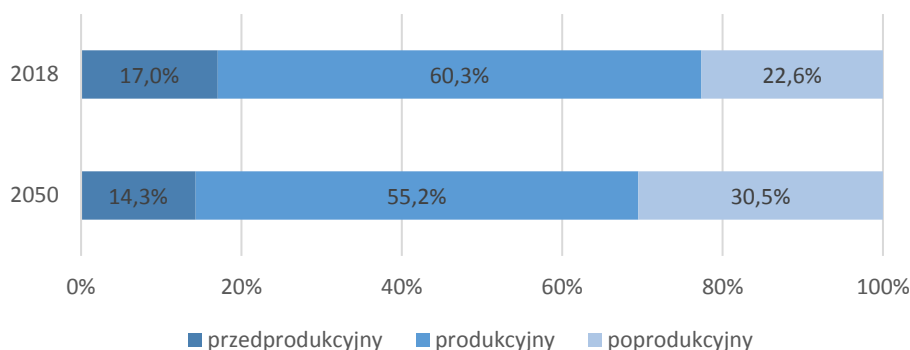
Prognozy demograficzne

Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego do 2050 roku liczba ludności w województwie śląskim względem roku 2018 zmniejszy się o 18,8%, czyli o 850 tys. osób. Wielkość ta analizowana w wartościach bezwzględnych jest najwyższa w kraju.

Natomiast prognozowany ubytek ludności w wartościach względnych jest wyższy tylko w województwach: łódzkim (wartość niewiele wyższa niż w województwie śląskim), opolskim i świętokrzyskim.

Prognozowane zmiany analizowane w układzie miasto-wieś wskazują na zdecydowany prognozowany spadek liczby ludności obszarów miejskich. Do roku 2050 udział ludności w miastach spadnie o 4,2 pp. i będzie to niosło ze sobą pewne implikacje, zarówno dla obszarów miejskich, jak i wiejskich. Szacuje się, że do 2050 r. liczba ludności miejskiej spadnie o prawie 23,2% czyli ponad 808 tys., tymczasem ludność obszarów wiejskich zmniejszy się o 4,2%, tj. o ok. 44,3 tys. W wyniku zmian w liczbie ludności zmieni się wskaźnik urbanizacji województwa - z 76,7% w roku 2018 spadnie do 72,5% w roku 2050.

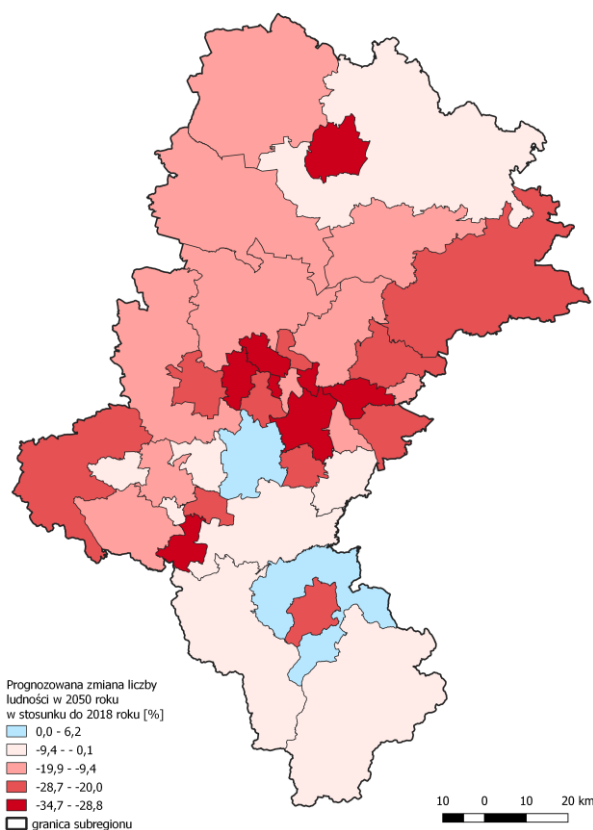
Wykres 2. Prognozowane zmiany ludności wg funkcjonalnych grup wiekowych (udział w %) w województwie śląskim do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W sposób niekorzystny zmieni się również struktura grup wiekowych. Zmniejszy się udział osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym, natomiast wyraźnie wzrośnie udział grupy poprodukcyjnej - wartość ta zmieni się z 22,6% w 2018 r. do 30,5% w 2050 r. Skutkować to będzie zapewne koniecznością pojawienia się nowej infrastruktury i usług dla najstarszej grupy mieszkańców województwa. Równocześnie będzie to miało duże konsekwencje gospodarcze.

Mapa 6. Prognozowana zmiana liczby ludności w powiatach województwa śląskiego w 2050 roku w stosunku do 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując zróżnicowanie wewnętrzne województwa największy prognozowany spadek liczby ludności dotyczy Sosnowca (o 34,7%, niewiele mniejszy Jastrzębia-Zdroju - spadek o 34,4%), a największy wzrost powiatu bielskiego (6,2%). Należy jednak podkreślić, iż w wartościach bezwzględnych największy spadek liczby ludności dotyczyć będzie Katowic (ponad 86 tys. mieszkańców). Depopulacja dotyczyć będzie w szczególności powiatów grodzkich. Średni spadek liczby ludności wśród miast – powiatów grodzkich wyniesie 26,2%, w tym tylko trzy charakteryzują się prognozowanym spadkiem niższym niż 20% – Rybnik, Chorzów i Mysłowice. Poza pięcioma powiatami grodzkimi są to spadki o ponad 20 tys. mieszkańców. Spadek liczby ludności powyżej 30% dotyczył będzie, oprócz wspomnianych wcześniej Sosnowca i Jastrzębia-Zdroju, również: Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Zabrze, Częstochowy oraz Bytomia. W przypadku powiatów ziemskich średni spadek liczby ludności wyniesie 8,9%. Największy spadek, zarówno w wartościach względnych, jak i bezwzględnych, odnotuje powiat zawierciański (spadek o 21,2%, tj. ponad 25 tys. mieszkańców). Wzrostu spodziewać się

można poza wspomnianym bielskim również w powiecie mikołowskim.

Gospodarka

Produkt Krajowy Brutto

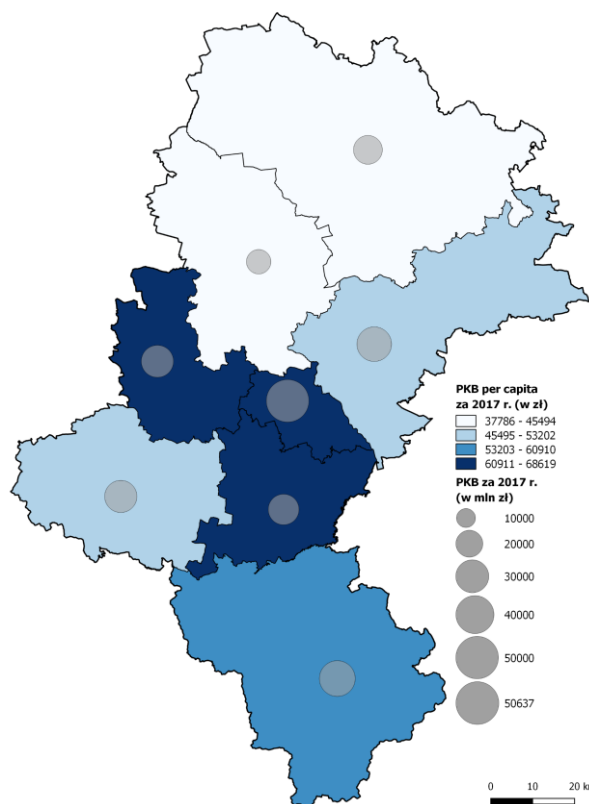
Województwo śląskie zaliczane jest do regionów o największym potencjale gospodarczym, co wyraża się w dużej wartości PKB. Należy jednak podkreślić, iż jednocześnie wartość produktu krajowego brutto wzrasta wolniej niż w przypadku słabiej rozwiniętych województw przez co powoli, ale stale region traci swoją silną pozycję. Produkt Krajowy Brutto w latach 2001-2017 stale wzrastał, przy czym trend pokazujący tempo wzrostu PKB w latach 2001-2017 zarówno dla całego kraju jak i dla województwa jest spadkowy. Tempo obniżania trendu jest jednak większe dla regionu.

W rezultacie pozycja województwa śląskiego pod względem wartości PKB na 1 mieszkańca, mimo iż jest jedną z wyższych w kraju, również charakteryzuje się stopniowym spadkiem. Województwo śląskie traci także przewagę w zakresie wartości PKB na 1 mieszkańca w odniesieniu do średniej dla kraju (jeszcze w 2004 roku PKB per capita było w regionie o ponad 11 pp. wyższe niż średnia w kraju, od roku 2016 ta przewaga wynosi jedynie 3,6 pp.).

Wyraźnie powiększa się dystans regionu do najsilniejszego w kraju województwa mazowieckiego. Od 2006 roku województwo śląskie zaczęło także tracić względem województwa dolnośląskiego (trend ten nasilił się od roku 2010), natomiast od roku 2013 do wymienionych dołączyło województwo wielkopolskie. Od 2011 roku województwo śląskie powoli zaczęło tracić przewagę w odniesieniu do PKB per capita także nad województwami małopolskim, łódzkim i pomorskim. Jeżeli tak niekorzystny trend się utrzyma, to w perspektywie kilku lat pozycja gospodarki województwa

Mapa 7 PKB w 2017 roku w podregionach województwa śląskiego.

śląskiego na tle innych regionów może jeszcze się obniżyć.

PKB w podregionach województwa śląskiego

Najsilniejszą pozycję w regionie ma podregion katowicki, wykazujący jednocześnie stabilny przyrost PKB per capita. O pozycji podregionu decyduje fakt, że Katowice są stolicą największej w kraju Metropolii, a co za tym idzie są siedzibą wielu firm, oferując liczne miejsca pracy dla mieszkańców regionu. Jak wykazują badania dojazdów do pracy mieszkańców województwa śląskiego, do Katowic do pracy codziennie dojeżdża najwięcej osób, a jednocześnie strumienie odwrotne, tj. osób wyjeżdżających do pracy z Katowic do innych miast są stosunkowo niewielkie.

Podregionem plasującym się na drugiej pozycji w zakresie PKB na 1 mieszkańca jest podregion tyski. Tempo wzrostu w latach 2011-2017 było tam najniższe w województwie (8,7%), co było efektem spadku wartości wskaźnika zanotowanym w latach 2011-2014 (o prawie 6 %). Fakt ten można wiązać z kryzysem w branży motoryzacyjnej, która ma dominującą pozycję w strukturze przemysłowej podregionu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

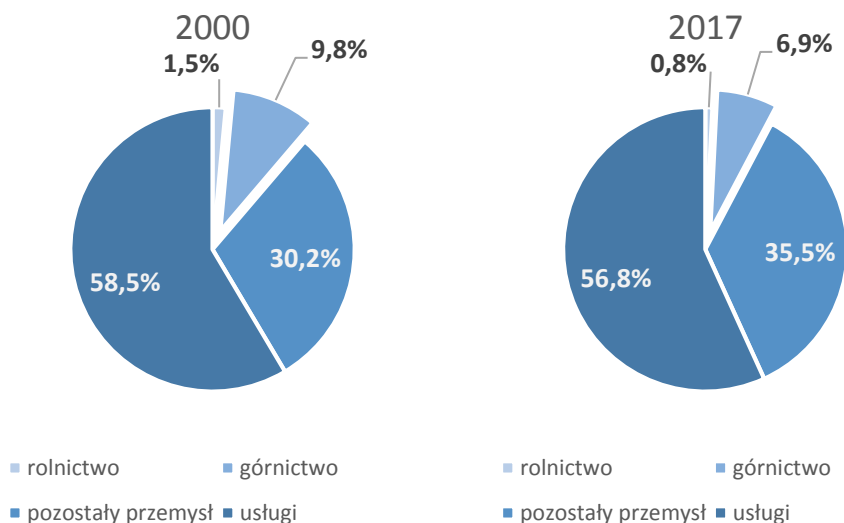
Najgorsza sytuacja w zakresie PKB per capita występowała w podregionie bytomskim – najniższa wartość PKB per capita oraz relatywnie niski przyrost tej wartości. Głównym problemem podregionu bytomskiego są niekorzystne skutki procesów restrukturyzacji przemysłu węglowego na tym obszarze. Wieloletnia dominacja branży górniczej spowodowała znaczącą degradację przestrzeni, wymagającą kompleksowej rewitalizacji i rekultywacji, a likwidacja zakładów w sektorze wymaga wsparcia rozwoju sektora gospodarki podregionu.

Wartość Dodana Brutto

Województwo śląskie jest drugim po województwie mazowieckim regionem w kraju w zakresie tworzenia Wartości Dodanej Brutto (WDB). WDB województwa śląskiego w 2017 roku wyniosła 214,5 mld zł, natomiast udział regionu w tworzeniu WDB wyniósł 12,28%. Około 42,4% WDB tworzonej w województwie śląskim pochodzi z sektora przemysłu, a wartość ta w porównaniu z rokiem 2000 wzrosła nawet o ok. 2,4 pp. Dominujące znaczenie w wytwarzaniu WDB w regionie ma, podobnie jak w całym kraju, sektor usług, przy czym w kraju ogółem usługi mają większe znaczenie niż w regionie.

Wartość Dodana Brutto w przeliczeniu na mieszkańca w 2017 roku przekraczała o 3,6 pp. średnią dla Polski, a WDB wytwarzana w województwie śląskim po przeliczeniu na 1 pracującego przekraczała krajową średnią o 7,9 pp. Warto zauważyć ponadto zależność pokazującą, że WDB w odniesieniu do liczby mieszkańców ukazuje mniejszą przewagę nad średnią dla kraju niż WDB wyrażone w porównaniu do liczby osób pracujących. Może to wskazywać na dodatkowy problem przed jakim stoi województwo śląskie, a mianowicie niską aktywność zawodową mieszkańców.

Wykres 3. WDB województwa śląskiego w latach 2000 i 2017 w podziale na sektory gospodarki.

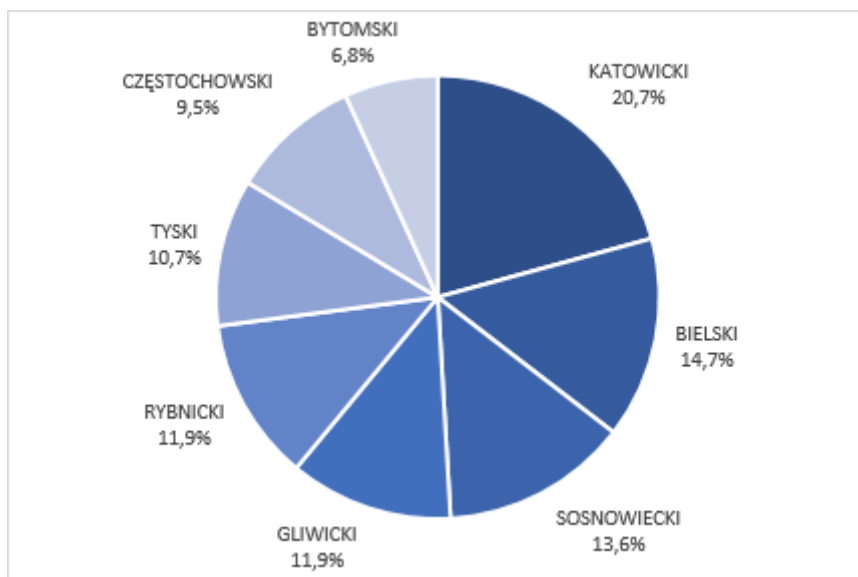
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

WDB w podregionach województwa śląskiego

Największa część wartości dodanej brutto wytwarzanej w województwie śląskim pochodzi z podregionu katowickiego (prawie 21% WDB), przy czym podregion ten stopniowo obniża swój udział w wytwarzaniu WDB województwa (w latach 2012-2017 WDB podregionu katowickiego wzrosło jedynie o 14,3%). Największy przyrost wartości dodanej brutto w okresie 2012-2017

zanotował podregion bielski (o 26,7%), co przełożyło się na jego blisko 15% udział w wytwarzaniu WDB regionu. Ponadto sporo zyskały podregiony: częstochowski (wzrost wartości WDB o 22,4%) oraz gliwicki (wzrost wartości WDB o 18,3%). Mniejszy przyrost wartości dodanej brutto od podregionu katowickiego zanotowały jedynie podregiony tyski i rybnicki (przyrost odpowiednio o 9,6% i 11,5%).

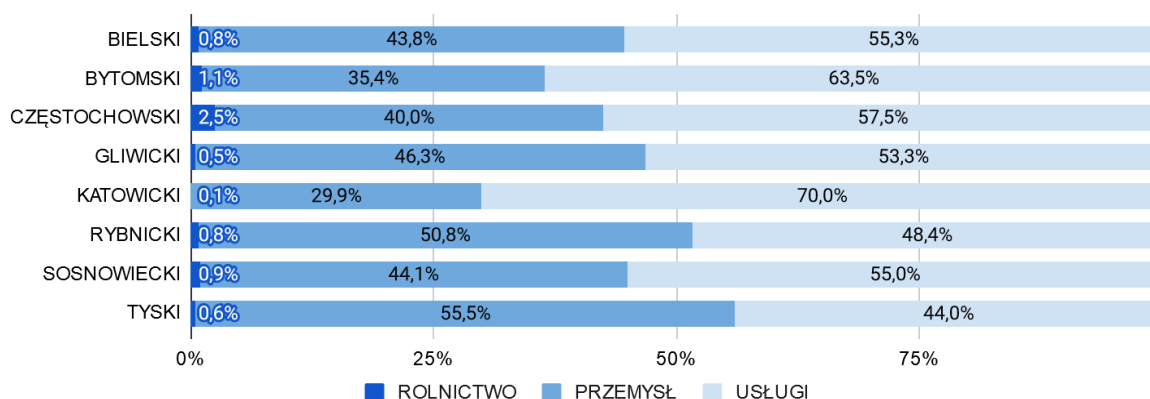
Wykres 4. Udział podregionów województwa śląskiego w tworzeniu WDB województwa w 2017 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zaledwie w dwóch spośród ośmiu podregionów województwa w strukturze wytwarzanej wartości dodanej brutto dominuje przemysł. W podregionie tyskim w 2017 roku udział przemysłu w WDB był najwyższy i stanowił ponad 55%, natomiast w podregionie rybnickim przemysł był odpowiedzialny za wytworzenie 51% WDB (niewielka była różnica pomiędzy WDB wytwarzaną w sektorach przemysłowym i usługowym - 2,4 pp. na korzyść sektora przemysłowego).

Wykres 5. WDB w podregionach województwa śląskiego w 2017 roku wg grup sekcji PKD.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

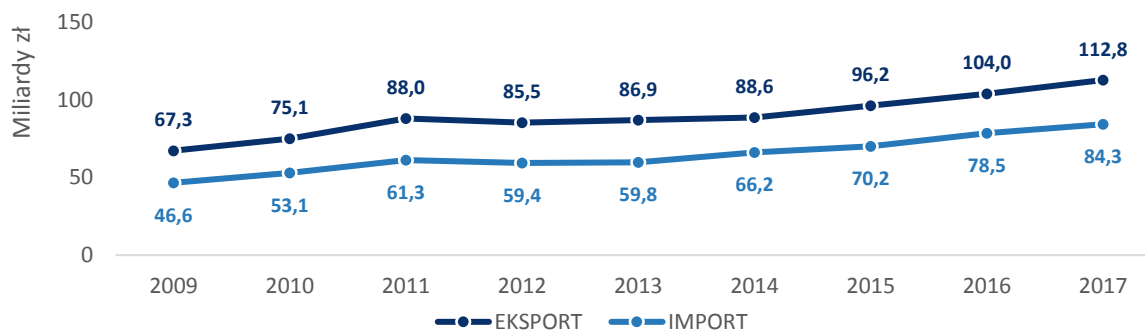
Sektor usług zdecydowanie dominuje natomiast w podregionie katowickim (70% WDB wytwarzanej w tym podregionie w 2017 roku), który odpowiada za największą część wartości dodanej w regionie (20,7%). Ponadto usługi największe znaczenie mają w gospodarce dwóch podregionów o najniższym wkładzie w WDB regionu oraz o najniższej jego wartości w przeliczeniu na 1 pracującego, czyli w podregionach częstochowskim i bytomskim.

Handel zagraniczny

Województwo śląskie jest największym eksporterem w Polsce. W 2017 roku z regionu poza granice kraju sprzedano towary o wartości równej 112,8 mld zł, co stanowiło 13,0% krajowego eksportu. Jednocześnie region należy do największych w kraju importerów, ustępując pod tym względem jedynie województwu mazowieckiemu, które importowało towary o wartości 229,4 mld zł (tj. 27,0% udział w krajowym imporcie) i województwu wielkopolskiemu (89,6 mld zł, tj. 10,5% ogółu). Wartość importu województwa śląskiego równa była 84,3 mld zł, co oznaczało 9,9% udział w imporcie do Polski.

W porównaniu do roku 2012 wartość eksportu z województwa śląskiego zwiększyła się o 32,0%, natomiast jeszcze bardziej wzrosła wartość importu (o 42,1%). Zwiększeniu uległ udział krajów Unii Europejskiej jako kierunku eksportu (z 80,8% do 86,3%). W przypadku importu korekta struktury kierunkowej była odwrotna i obecnie nadal zdecydowanie dominują kraje Unii Europejskiej, jednakże przewaga ta nie jest tak znacząca jak w przypadku eksportu. Udział krajów trzecich (nie należących do UE) w imporcie towarów do Polski w części przypadającej na województwo śląskie wzrósł z 17,4% w roku 2012 do 24,4% w roku 2017. Tym samym w 2017 roku już tylko nieco ponad 3/4 towarów importowanych do województwa śląskiego pochodziło z terenu UE.

Wykres 6. Wartość eksportu oraz importu województwa śląskiego w latach 2009-2017 (mld zł).

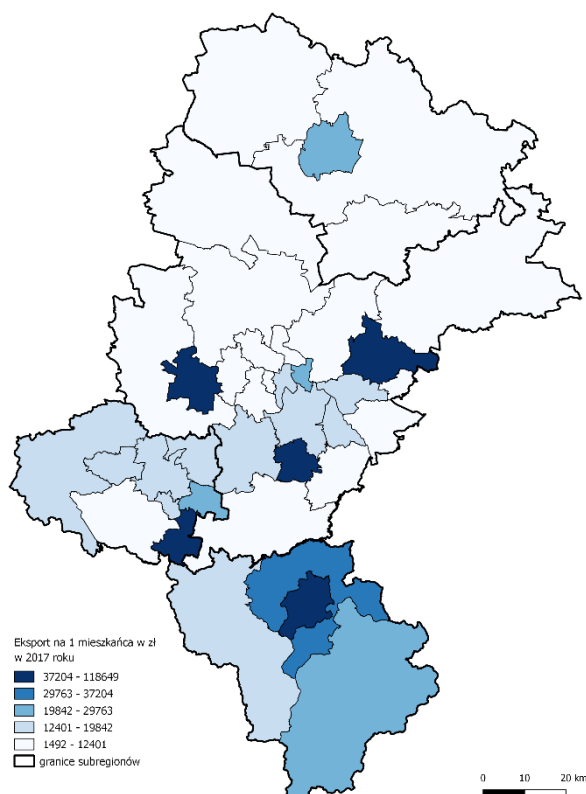
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Województwo śląskie w 2017 roku zanotowało zdecydowanie dodatni bilans handlu zagranicznego, nadwyżka eksportu z regionu nad importem wyniosła niemal 28,5 mld zł. W 2017 roku eksport w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie śląskim równy był 24 803 zł, natomiast wartość importu per capita była o ok. 25% niższa i wynosiła 18 544 zł.

Eksport pochodzący z województwa śląskiego jest dość mocno zdominowany przez niewielką liczbę grup towarów. Niemal 20% towarów wywożonych do krajów UE to części i akcesoria do pojazdów samochodowych, a blisko 15% to samochody i pozostałe pojazdy silnikowe do przewozu osób. Silna pozycja w eksporcie dotyczy również produktów związanych z przemysłem węglowym.

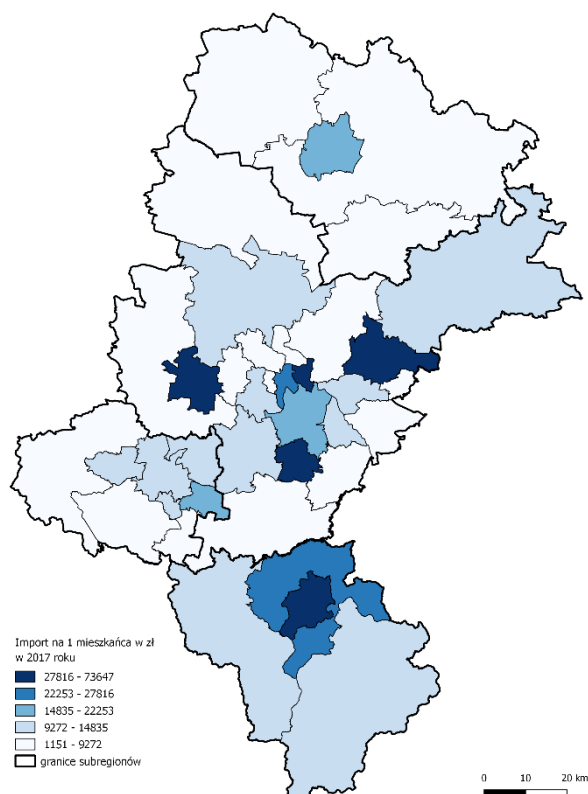
W większym stopniu zróżnicowany jest import województwa śląskiego. Z krajów Unii Europejskiej region importuje przede wszystkim części i akcesoria do pojazdów samochodowych – jest to 1/8 importu województwa pochodzącego z tej grupy krajów. Natomiast z krajów spoza Unii Europejskiej województwo śląskie importuje przede wszystkim węgiel, brykiety i brykietki (10,8%) oraz rudy i koncentraty żelaza (10,3%). Silną pozycję mają także części i akcesoria do pojazdów samochodowych.

Mapa 8. Eksport w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg powiatów w województwie śląskim w 2017 r. (w zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Mapa 9. Import w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg powiatów w województwie śląskim w 2017 r. (w zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego (WRT)

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego to syntetyczny miernik rozwoju regionu obrazujący zróżnicowania terytorialne w ramach określonych obszarów polityki rozwoju⁴. U podstaw sformułowania wskaźnika stała potrzeba monitorowania procesów rozwojowych zachodzących w regionie w odniesieniu do czterech obszarów priorytetowych, zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”: Nowoczesna gospodarka (NG), Szanse rozwojowe mieszkańców (SR), Przestrzeń (P), Relacje z otoczeniem (RO). Celem omawianego wskaźnika było rozszerzenie i pogłębienie analiz w zakresie zróżnicowań wewnętrznych województwa, z uwagi na proces terytorializacji polityki rozwoju regionu.

Poniżej zaprezentowano wynik obliczeń wartości Wskaźnika Rozwoju Terytorialnego dla poszczególnych powiatów za rok 2018 (czwarta edycja wskaźnika, obliczona na podstawie danych z lat 2014-2018). W związku z przyjętą metodologią niższa wartość wskaźnika syntetycznego

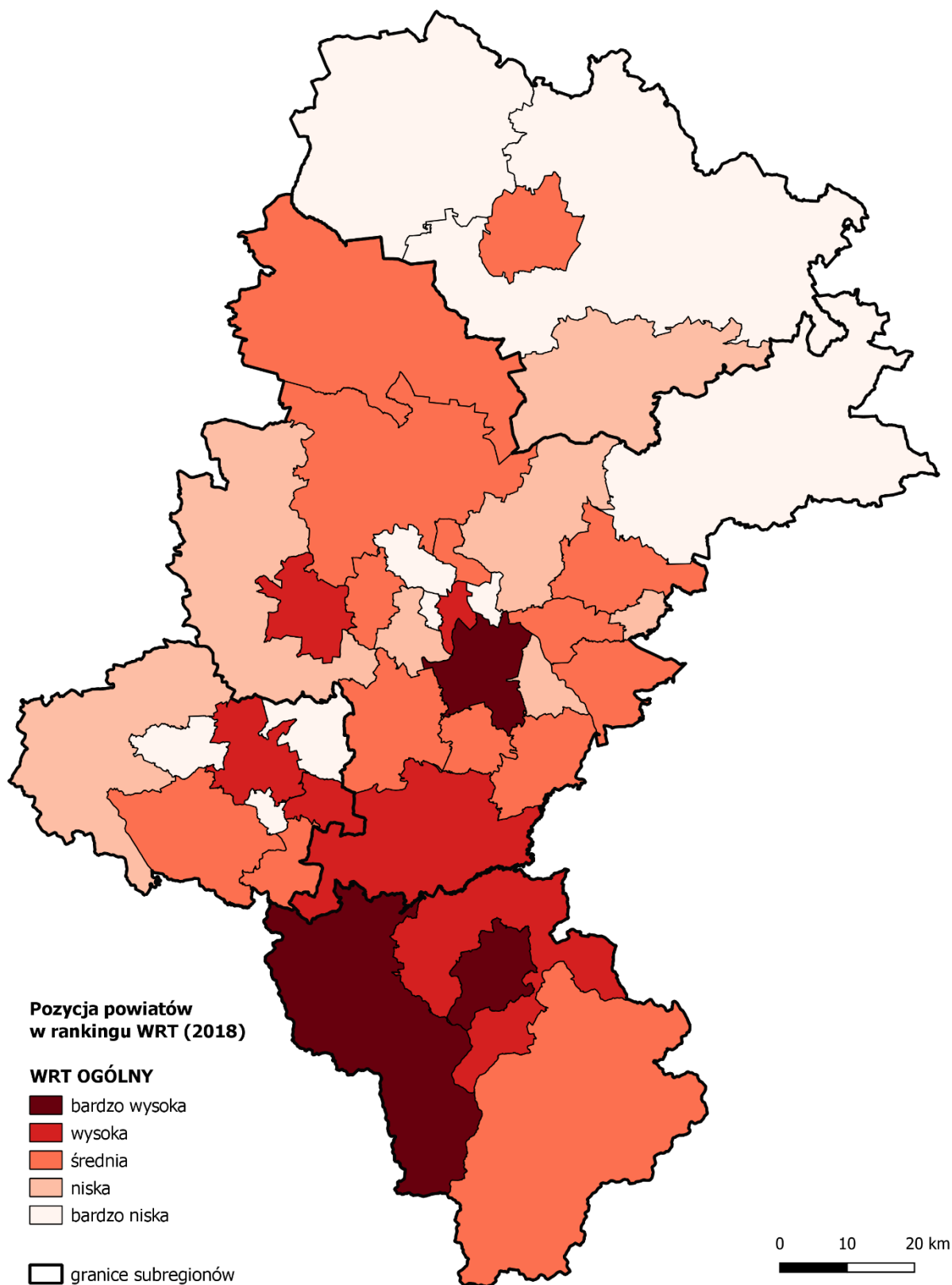
⁴ Koncepcja WRT została pierwotnie opracowana w latach 2013-2015 w ramach badania prowadzonego przez RCAS UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”.

oznacza mniejszą odległość powiatu od obiektu idealnego (wzorcowego), a tym samym wyższą pozycję w rankingu i relatywnie lepszą sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną niż w pozostałych powiatach.

Analizując zróżnicowania w poziomie rozwoju powiatów w 2018 roku należy podkreślić, iż najwyższe miejsca pod względem ogólnego WRT uzyskały dwa powiaty grodzkie – Katowice i Bielsko-Biała oraz powiat cieszyński. Lider rankingu (Katowice) odznacza się najwyższą pozycją w zakresie wskaźników cząstkowych dotyczących Szans rozwojowych mieszkańców i Relacji z otoczeniem oraz drugą pozycją w zakresie Nowoczesnej gospodarki. Wysokie miejsce Bielska-Białej to efekt silnej pozycji w zakresie wszystkich czterech wskaźników cząstkowych (trzecie miejsce w każdym z obszarów). Bardzo wysokie pozycje w zakresie wskaźników cząstkowych dla obszarów: Przestrzeń i Relacje z otoczeniem odnotował powiat cieszyński. Relatywnie wysoki poziom rozwoju uzyskały także takie powiaty jak: Gliwice, Rybnik, Żory, Chorzów oraz powiaty pszczyński i bielski. Analizując wyniki dla wymienionych powiatów w zakresie określonych wskaźników cząstkowych należy wskazać w szczególności na: najwyższą pozycję Rybnika w obszarze Przestrzeń, najwyższą pozycję Gliwic dla obszaru Nowoczesna gospodarka, czy też drugie miejsce powiatu pszczyńskiego w zakresie Szans rozwojowych mieszkańców.

Na przeciwnym biegunie w odniesieniu do uzyskanej wartości WRT znalazły się cztery powiaty, wśród których dwa obejmują typowo rolnicze tereny leżące w północnej części regionu - częstochowski i kłobucki oraz powiat zawierciański i powiat rybnicki, borykające się z licznymi problemami związanymi z restrukturyzacją gospodarki. Ponadto wśród powiatów o najniższej wartości WRT znalazły się 3 miasta z Metropolii Górnośląskiej, a mianowicie: Bytom, Świętochłowice oraz Siemianowice Śląskie. Relatywnie niskie pozycje w rankingu ogólnego WRT osiągnęły powiaty obejmujące obszar od Jury Krakowsko-Częstochowskiej (myszkowski) poprzez powiat będziński i gliwicki, miasta na prawach powiatu leżące w Metropolii Górnośląskiej, a mianowicie Ruda Śląska i Mysłowice, po leżący w subregionie zachodnim powiat raciborski.

Mapa 10. Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego (ogólny) w 2018 r. dla powiatów województwa śląskiego (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Indeks Niedostosowania Społecznego⁵

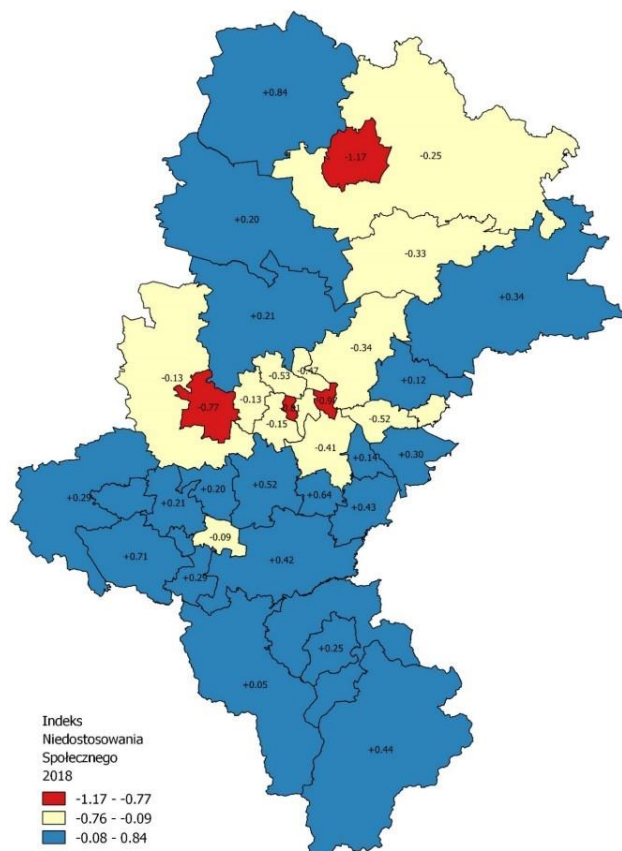
Na skutek zmian gospodarczych i procesów restrukturyzacyjnych w województwie dochodzi do koncentracji negatywnych zjawisk społecznych na obszarach miejskich usytuowanych w Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej oraz w części powiatów granicznych województwa, trwałości negatywnych zjawisk społecznych w powiatach grodzkich, zlokalizowanych w centrum Metropolii oraz wysokiego poziomu przestępczości szczególnie w centralnej części regionu.

W województwie śląskim w 2018 r. wysoki poziom niedostosowania społecznego notowały cztery miasta, tj. Częstochowa, Gliwice, Siemianowice Śląskie i Świętochłowice. Średni poziom zjawiska cechował powiaty rozciągające się w pasie łączącym północ regionu (powiaty częstochowski, myszkowski i będziński) z powiatami leżącymi na linii wschód-zachód pośrodku województwa (Sosnowiec, Katowice, Chorzów, Piekary Śląskie, Bytom, Ruda Śląska, Zabrze i powiat gliwicki). Odizolowaną wyspą w tej kategorii pozostawały Żory w subregionie zachodnim. Pozostałe powiaty zostały przyporządkowane kategorii niskiego poziomu niedostosowania społecznego.

W 2018 roku wśród powiatów o najlepszej pozycji w zakresie niedostosowania społecznego, (tj. takich gdzie niedostosowanie jest relatywnie niewielkim problemem) znalazły się m.in. Tychy oraz powiat kłobucki – oba zanotowały bardzo dużą poprawę w tym zakresie w porównaniu do roku 2012 - miasto zyskując po 25 pozycji w rankingu (na 36 powiatów), a powiat ziemski 18 pozycji. Oprócz dwóch wymienionych swoją pozycję w badanym okresie bardzo poprawił także powiat zawierciański (poprawa pozycji o 21 miejsc).

⁵ Indeks Niedostosowania Społecznego ma na celu syntetyczne przedstawienie poziomu niedostosowania społecznego w rozkładzie terytorialnym. Wskaźnik został opracowany na potrzeby procesu monitorowania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Elementami składowymi indeksu są współczynniki syntetyczne w zakresie przestępczości oraz korzystających z pomocy społecznej, a także współczynnik liczby samobójstw⁴⁴.

Mapa 11. Indeks Niedostosowania Społecznego w powiatach województwa śląskiego w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

Indeks aktywności społecznej

W ramach badania prowadzonego przez Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim” opracowano Indeks Aktywności Społecznej.⁶ Wskaźnik⁷ liczony dla roku 2018 zmienił nieco swój wymiar metodologiczny w stosunku do pierwotnego indeksu. Nadal składa się on z 6 wskaźników wchodzących w skład 2 wskaźników syntetycznych oraz jednego prostego.⁸ Nastąpiły jednak dwie zmiany stosunku do wskaźników liczonych w 2012

⁶ Raport: „Moduł społeczny: Część I: Część I: Aktywność społeczna w województwie śląskim Część II: Niedostosowanie społeczne w województwie śląskim”, Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Katowice 2015.

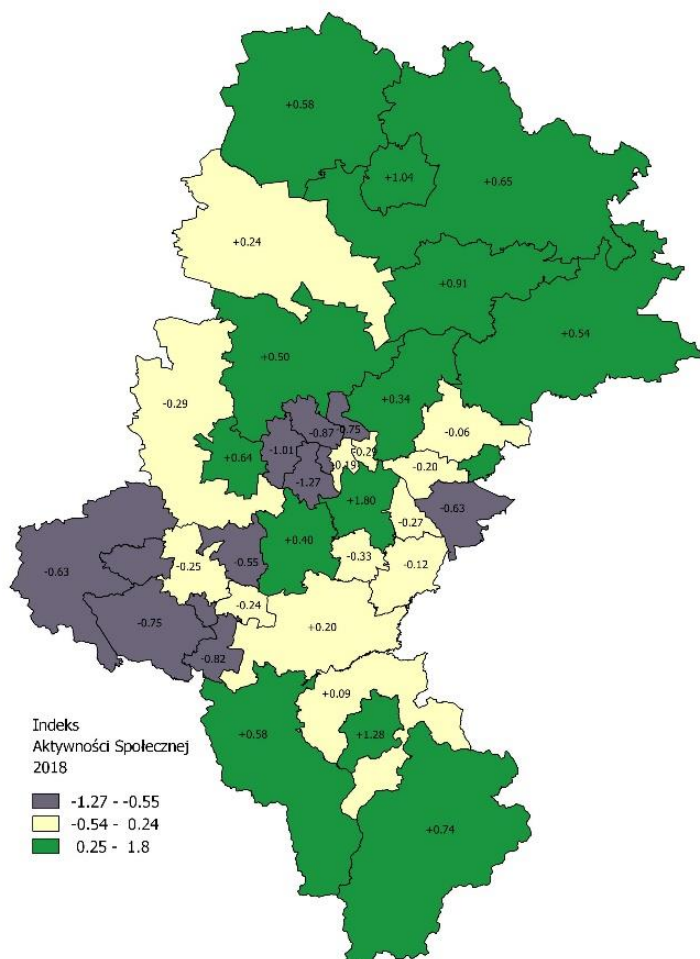
⁷ Indeks obliczany jest metodą J. Perkala i stanowi średnią ze znormalizowanych wskaźników dobranych w celu przedstawienia zjawiska.

⁸ Użyte wskaźniki to: 1) liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON przypadających na 10 tys. mieszkańców, 2) liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON przypadających na 10 tys. mieszkańców, 3) liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (te trzy wskaźniki tworzą wskaźnik syntetyczny przedsiębiorczości), 4) liczba kandydatów do rad gmin i miast na prawach powiatu przypadających na 10 tys. mieszkańców, 5) frekwencja w głosowaniu wyborów do gmin i miast na prawach powiatu (te dwa wskaźniki tworzą wskaźnik syntetyczny aktywności politycznej), 6) liczba organizacji pozarządowych przypadających na 10 tys. mieszkańców. Średnia ze wskaźnika przedsiębiorczości, wskaźnika aktywności politycznej oraz wskaźnik liczby NGO's na 10 tys. mieszkańców tworzy Indeks Aktywności Społecznej.

r. Pierwszą jest pobieranie liczby NGO's z Banku Danych Lokalnych zamiast bezpośrednio z bazy REGON. Drugą jest ograniczenie obserwacji w zakresie aktywności politycznej do rad gmin i miast na prawach powiatu, a tym samym rezygnacja z brania pod uwagę rad powiatów. Zmianie uległa też metoda przyporządkowywania powiatów do kategorii stosowana przy tworzeniu mapy. W 2012 r. użyto metody równych przedziałów, podczas gdy w 2018 r. kategoryzowano wg metody Jenksa.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można zauważyć, że wysoki poziom aktywności społecznej charakteryzował wszystkie powiaty subregionu północnego (Częstochowa, powiat częstochowski, kłobucki i myszkowski), większość powiatów subregionu południowego (Bielsko-Biała oraz powiat cieszyński i powiat żywiecki) oraz część powiatów subregionu centralnego (Katowice, Gliwice, powiat będziński, mikołowski i tarnogórski). Najwyższe wartości osiągały duże miasta, spośród których lider to Katowice – stolica regionu, a dwa miasta, które były w pierwszej trójce miały do 1999 r. status miast wojewódzkich (Bielsko-Biała i Częstochowa). Z kolei niską aktywnością społeczną charakteryzowała się w 2018 r. część powiatów subregionu zachodniego (Jastrzębie-Zdrój, powiaty raciborski, rybnicki i wodzisławski) oraz część miast z centrum województwa (Bytom, Jaworzno, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Świętochłowice i Zabrze).

Mapa 12. Indeks aktywności społecznej w powiatach województwa śląskiego w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Ze względu na zmianę metody kategoryzacji powiatów występują pewne trudności w porównywaniu wyników w czasie. Widać jednakże względną trwałość poziomów aktywności społecznej w województwie śląskim. Liderzy z 2018 r. także 6 lat wcześniej utrzymywali się w ścisłej czołówce. W 2012 r. więcej powiatów przyporządkowano do kategorii niskiej aktywności społecznej, lecz wszystkie te, które wymieniono w 2018 r. jako powiaty z największymi problemami w badanym względnym, znalazły się też w tej kategorii 6 lat wcześniej. Zauważalne jest nawet pogłębienie problemów.

Finanse Samorządów

Analiza kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego dostarcza informacji o aktualnej sytuacji regionu, pozwala także określić ich perspektywy rozwojowe. Sprawozdania budżetowe za rok 2018 samorządu województwa, powiatów i gmin województwa śląskiego wskazują, że tak jak w roku 2017 zarówno pod względem dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego region plasował się na drugim miejscu wśród wszystkich województw.

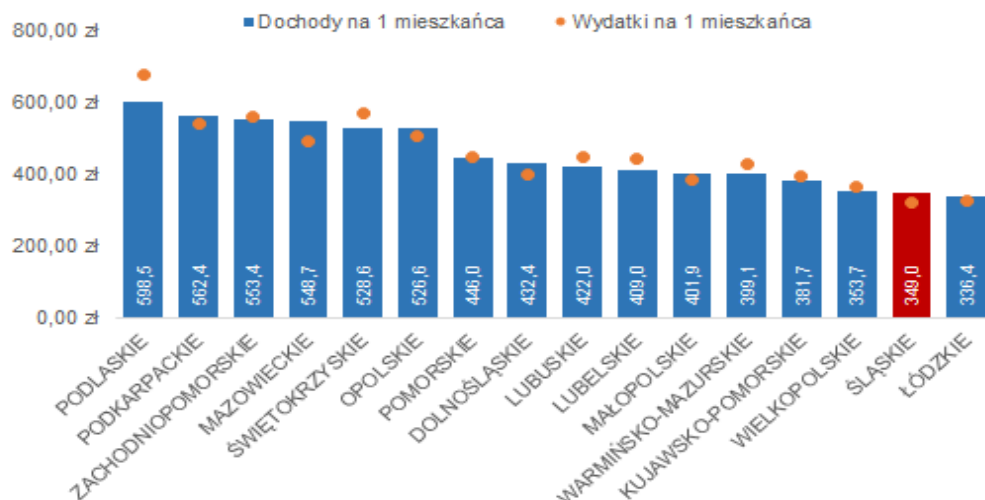
Tabela 1. Dochody i wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego według województw w 2018 r.

Województwo	Dochody	Wydatki
Mazowieckie	2 964 663 665,80 zł	2 638 593 926,86 zł
Śląskie	1 582 361 942,13 zł	1 453 120 887,28 zł
Małopolskie	1 366 539 355,62 zł	1 312 987 243,78 zł
Dolnośląskie	1 254 548 692,73 zł	1 150 624 053,45 zł
Wielkopolskie	1 235 888 886,33 zł	1 270 477 554,41 zł
Podkarpackie	1 197 279 447,08 zł	1 143 048 893,37 zł
Pomorskie	1 040 835 987,79 zł	1 045 300 682,75 zł
Zachodniopomorskie	941 307 649,64 zł	952 068 914,82 zł
Lubelskie	866 041 632,16 zł	935 703 842,15 zł
Łódzkie	829 751 276,53 zł	803 469 056,16 zł
Kujawsko-pomorskie	793 069 080,42 zł	816 078 856,11 zł
Podlaskie	707 145 494,13 zł	794 872 463,96 zł
Świętokrzyskie	656 331 559,57 zł	702 670 177,59 zł
Warmińsko-mazurskie	570 312 062,74 zł	612 735 912,62 zł
Opolskie	519 494 289,57 zł	497 870 527,35 zł
Lubuskie	428 112 840,48 zł	452 688 569,49 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Jednak uwzględniając poziom dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w ujęciu na 1 mieszkańca, województwo śląskie w 2018 roku zajmowało odpowiednio przedostatnie i ostatnie miejsce w kraju (349,03 zł; 320,52 zł).

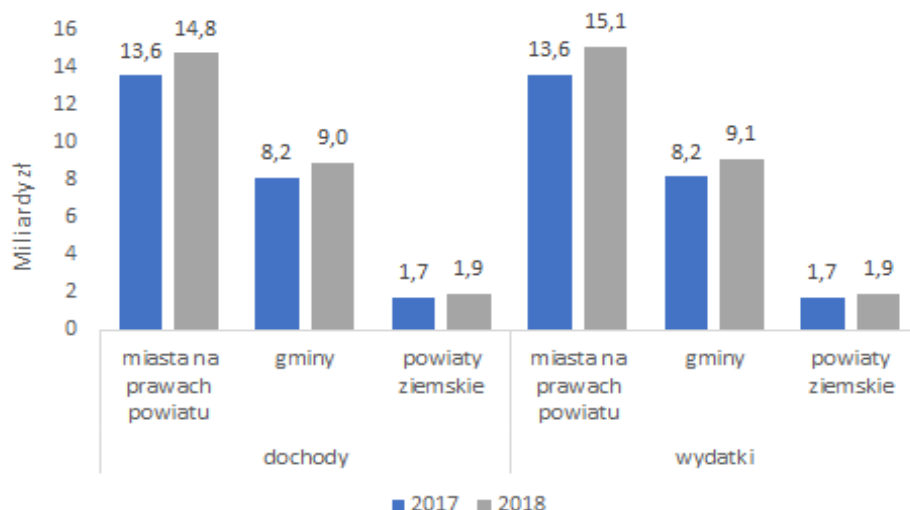
Wykres 7. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca według województw za rok 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując poziom dochodów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w skali województwa największe zróżnicowanie dotyczyło najliczniejszej grupy, tj. gmin, gdzie rozpiętość dochodów na 1 mieszkańca wynosiła od 3 263,34 zł w Porębie do 6 734,51 zł w Goczałkowicach-Zdroju. W przypadku powiatów ziemskich dochody na 1 mieszkańca wahały się od 641,98 zł w powiecie rybnickim do 1 182,16 zł w powiecie tarnogórskim. Natomiast w grupie miast na prawach powiatu dochody na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie od 4 850,10 zł w Świętochłowicach do 6 712,42 zł w Gliwicach.

Wykres 8. Dochody i wydatki gmin, miast na prawach powiatu i powiatów ziemskich województwa śląskiego w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do roku poprzedniego rosły równomiernie na wszystkich szczeblach samorządu. Na poziomie miast na prawach powiatu zanotowano wzrost o 9%, dla gmin 10% i na niewiele wyższym poziomie wzrost dochodów odnotowano w powiatach ziemskich, gdzie wyniósł 11%. Najwyższy wzrost dochodów w 2018 roku dotyczył gmin Ciasna, Blachownia i Istebna (37,0%, 32,4%, 29,5%) a najwyższy spadek dochodów

wystąpił w gminie Suszec i Szczyrk (20,9% i 17,5%). W przypadku miast na prawach powiatu i powiatów ziemskich tendencja wzrostowa dotyczyła wszystkich jednostek w województwie śląskim, z czego wśród powiatów ziemskich największy wzrost dochodów koncentrował się w powiecie bieruńsko-lędzińskim (30,7%), żywieckim (27,3%) i częstochowskim (19,4%) a w przypadku miast na prawach powiatu największy wzrost poziomu dochodów wystąpił w Rybniku (23,9%), Chorzowie (13,0%) i Dąbrowie Górniczej (12,9%).

Ponadto wśród gmin województwa śląskiego wartość dochodów własnych na 1 mieszkańca w 2018 roku była najwyższa w dużych ośrodkach regionu, tj. miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i Aglomeracji Bielskiej. Dochody własne na 1 mieszkańca powyżej średniej wojewódzkiej osiągnęło blisko 20% gmin w regionie, w tym większość zlokalizowanych w subregionie centralnym, natomiast w pozostałych subregionach: 5 w południowym (Bielsko-Biała, Szczyrk, Ustroń, Wisła, Cieszyn), 4 w zachodnim (Lubomia, Rybnik, Marklowice, Pawłowice) i Częstochowa w subregionie północnym.

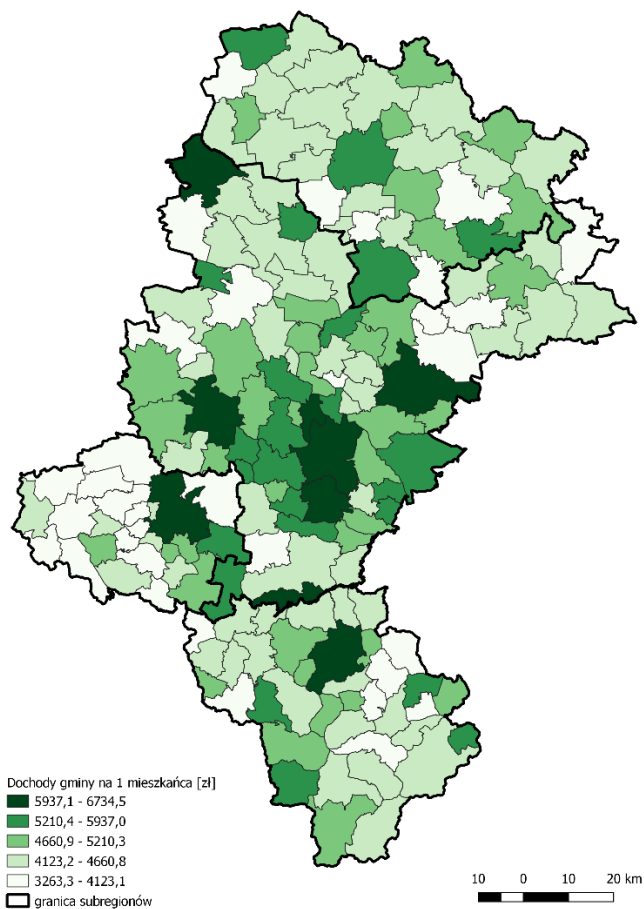
Znaczący udział dochodów własnych w dochodach ogółem daje podstawę do kształtowania lokalnej polityki rozwoju, wspomagając podejmowanie decyzji długoterminowych dotyczących między innymi poziomu inwestycji. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin województwa śląskiego w 2018 roku sięgał maksymalnie 68,4% (Szczyrk) podczas gdy najniższy udział dochodów własnych wśród dochodów ogółem wyniósł 21,9% w gminie Koszarawa. 116 gmin regionu notowało udział dochodów własnych w dochodach poniżej średniej wojewódzkiej (54,7%), w tym aż 8 miast na prawach powiatu (Bytom, Świętochłowice, Rybnik, Piekary Śląskie, Żory, Chorzów, Częstochowa oraz Ruda Śląska).

Analiza wydatków gmin i powiatów województwa śląskiego w 2018 roku wskazuje, że największy wzrost dotyczył grupy miast na prawach powiatu i powiatów ziemskich. Miasta na prawach powiatu o najwyższym wzroście to: Katowice (15,4%), Tychy (15,3%) i Rybnik (14,4%), podczas gdy najniższy wzrost wydatków dotyczył Siemianowic Śląskich (3,36%), Mysłowic (3,8%) i Świętochłowic (4,6%). W przypadku powiatów ziemskich w 2018 roku, analogicznie do dochodów, najwyższy wzrost poziomu wydatków obejmował powiaty: bieruńsko-lędziński (37,3%) i żywiecki (28,1%), przy czym w samorządzie powiatu częstochowskiego zanotowano spadek poziomu wydatków (-0,5%). W przypadku gmin województwa śląskiego procentowy wzrost poziomu wydatków w 2018 roku w największym stopniu wystąpił w gminach: Marklowice (51,0%), Imielin (48,3%), Dąbrowa Zielona (44,7%) i Olsztyn (44,4%). Jedenaście gmin charakteryzowało się spadkową tendencją, z czego najwyższy spadek wydatków dotyczył gmin: Włodowice (-12,7%) i Krupski Młyn (-12,7%).

W przypadku wydatków na 1 mieszkańca wśród gmin województwa śląskiego najwyższą wartość osiągnęła gmina Imielin (6 624,69 zł) a najniższą gmina Wojkowice (3 230,28 zł). Analogicznie kształtowały się wartości wydatków na 1 mieszkańca dla samorządów powiatowych, tj. najmniejszy poziom wydatków dotyczył powiatu rybnickiego (642,24 zł) a największy powiatu tarnogórskiego (1 170,90 zł). Wśród miast na prawach powiatu najwyższa wartość wydatków wystąpiła w Rybniku (7 012,33 zł) a najmniejsza w Świętochłowicach (4 767,19 zł).

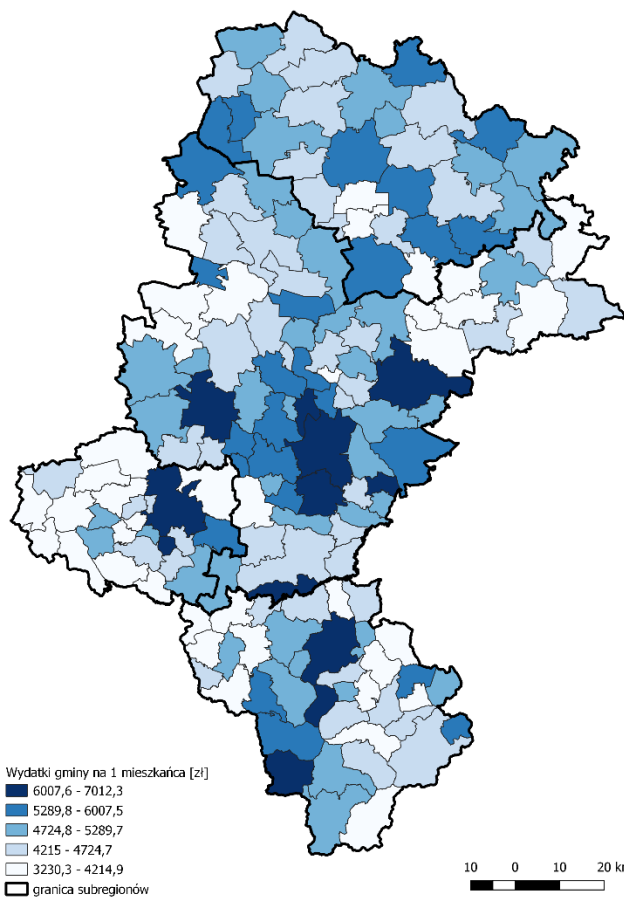
Wartość wydatków inwestycyjnych to jedna z istotniejszych kategorii wydatków, ponieważ o ich poniesieniu gminy decydują samodzielnie. Wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gmin województwa śląskiego w 2018 roku wyniósł zaledwie 17,4% i był najniższym wynikiem wśród regionów (wartość dla kraju: 19,7%).

Mapa 13. Dochody gmin województwa śląskiego na 1 mieszkańca w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 14. Wydatki gmin województwa śląskiego na 1 mieszkańca w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wydatkowanie środków z RPO WSL 2014-2020

Zgodnie z Umową Partnerstwa z dn. 21 maja 2014 roku całkowita alokacja na RPO WSL 2014-2020 wynosi 3 476 937 134 EUR, z tego:

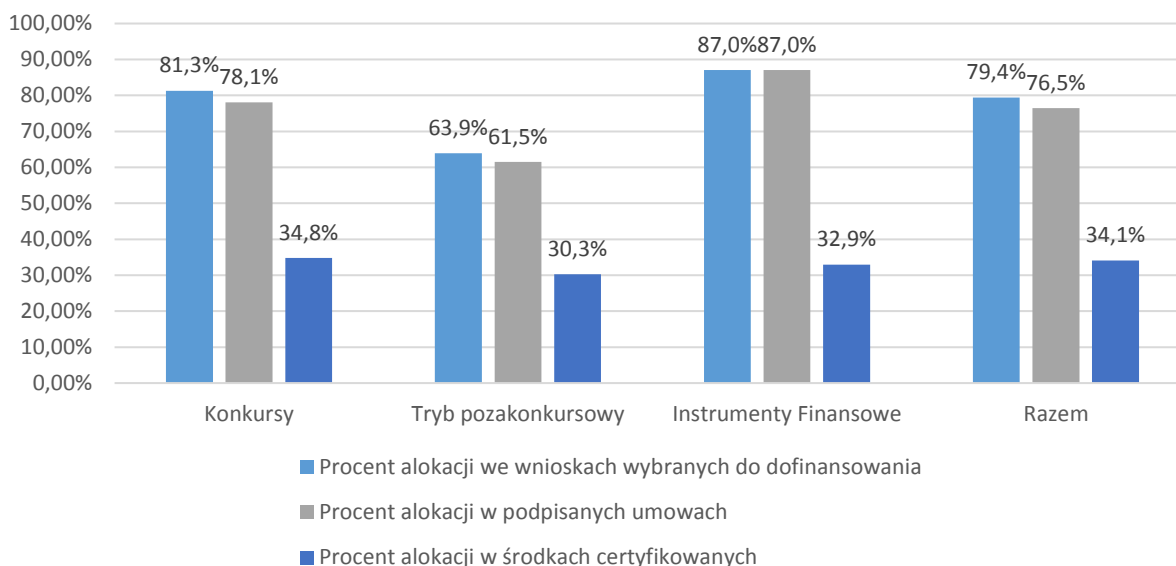
- Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - 2 498 891 499 EUR, 72% programu
- Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego - 978 045 635 EUR (kwota uwzględnia środki na pomoc techniczną w wysokości 118 000 000 EUR), 28% programu

W ramach RPO WSL 2014-2020 realizowane są instrumenty rozwoju terytorialnego: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT).

Na realizację ZIT/RIT zostało przeznaczony 1 107 808 551 EUR, w tym 135 942 551 EUR z Europejskiego Funduszu Społecznego i 971 866 000 EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W RPO WSL 2014-2020 wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% jego całkowitej alokacji EFRR, oraz 6,76% jego całkowitej alokacji EFS. Wyższa rezerwa z EFS wynika z wyłączenia z rezerwy wykonania Osi priorytetowej XIII Pomoc Techniczna, finansowanej z EFS. Na potrzeby niniejszego opracowania środki UE zostały przeliczone na PLN z wykorzystaniem kursu księgowego Europejskiego Banku Centralnego z dnia 30 grudnia 2019 r. (1€ = 4,2567 zł), oraz zgodnie z algorytmem przeliczania środków stanowiącymi załączniki 4a do Kontraktu Terytorialnego.

Wykres 9. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – narastająco – stan na dzień 31 grudnia 2019 r.

Źródło: opracowanie własne referat RRF Departamentu RR na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Tabela 2. Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (narastająco – stan na 31.12.2019 r.).

Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (31-12-2019 r.)				
	<i>Konkursy</i>	<i>Tryb pozakonkursowy</i>	<i>IF</i>	<i>Razem</i>
Alokacja EUR	2 829 015 352	441 749 582	206 172 200	3 476 937 134
Alokacja (wg algorytmu MF)* PLN	12 073 716 269	1 884 846 205	886 625 900	14 845 188 373
Liczba wniosków wybranych do dofinansowania**	4 228	271	4	4 503
Wartość wniosków wybranych do dofinansowania PLN**	9 813 298 041	1 204 992 281	771 610 347	11 789 900 668
Procent alokacji we wnioskach wybranych do dofinansowania	81,28%	63,93%	87,03%	79,42%
Liczba podpisanych umów**	3 953	268	4	4 225
Wartość podpisanych umów PLN**	9 426 505 006	1 159 600 146	771 610 347	11 357 715 499
Procent alokacji w podpisanych umowach	78,07%	61,52%	87,03%	76,51%
Kwota środków zatwierdzonych wniosków o płatność PLN***	3 901 765 728	590 202 754	291 426 012	4 783 394 494
Procent alokacji w zatwierdzonych wnioskach o płatność	32,3%	31,3%	32,9%	32,2%
Certyfikacja (środki wnioskowane do Komisji Europejskiej) PLN***	4 205 088 694	571 161 514	291 426 011	5 067 676 219
Procent alokacji w środkach certyfikowanych	34,8%	30,3%	32,9%	34,1%

Źródło: opracowanie własne RRF UMWSL na podstawie danych LSI 2014 RPO WSL, stan na 31.12.2019 r. * *; na podstawie danych z SL 2014, stan na 31.12.2019 r. ** *; kwota certyfikacji pomniejszona o RZW i korektę systemową; * Alokacja ogółem (z RW); Kurs do przeliczeń to 1 EUR=4,2567 PLN (na podstawie kursu EBC z dnia 30 grudnia 2019r.

Do końca 2019 roku rozpoczęto 391 naborów konkursowych na kwotę 13 497,24 mln PLN dofinansowania, oraz 40 naborów pozakonkursowych na kwotę 1 712,82 mln PLN dofinansowania (razem z Pomocą Techniczną), z czego:

- Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 173 nabory konkursowe na kwotę dofinansowania 8 010,33 mln PLN oraz 14 naborów pozakonkursowych na kwotę 768,31 mln PLN dofinansowania;
- Śląskie Centrum Przedsiębiorczości - 20 naborów konkursowych na kwotę dofinansowania 1 936,22mln PLN oraz 3 nabory pozakonkursowe na kwotę 51,12 mln PLN;
- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego – 137 naborów konkursowych na łączną kwotę 2 352,75 mln PLN dofinansowania oraz 11 naborów pozakonkursowych na kwotę 153,95 mln PLN dofinansowania;
- Wojewódzki Urząd Pracy - 61 naborów konkursowych na kwotę łączną 1 197,94mln PLN dofinansowania oraz 6 naborów pozakonkursowych na łączną kwotę 356,27 mln PLN;
- Pomoc Techniczna - 6 naborów pozakonkursowych na łączną kwotę 383,17 mln PLN.

Dodatkowo ponad 206 mln EUR (ponad 890 mln PLN) zostało przeznaczone na instrumenty finansowe.⁹ W dniu 30 listopada 2016 r., na kwotę ponad 770 mln PLN, podpisana została z

⁹ Wartość alokacji dedykowanej IF w Programie ulegnie zmianie na skutek zmian zgłoszonych do KE i wyniesie 178,2 mln euro. Zmiana oczekuje na akceptację Komisji.

Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Europejskim Funduszem Inwestycyjnym Umowa o Finansowaniu, na podstawie, której wskazane instytucje będą pełnić rolę Funduszy dla instrumentów finansowych wdrażanych w ramach RPO WSL 2014-2020.

Do dnia 31 grudnia 2019 r. wartość zaangażowanych środków wyniosła 16,13 mld PLN, co stanowi 107,55% alokacji Programu.

W 2019 roku zawarto 506 umów na łączną kwotę 1 610 mln zł EFRR oraz 511 umów na łączną kwotę 663,2 mln zł w ramach EFS.

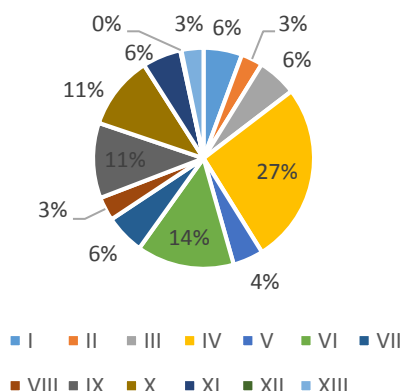
Tabela 3. Umowy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego zawarte w 2019 r.

Nazwa i nr Osi Priorytetowej, działania		Zawarte umowy w 2019 roku	
		Dofinansowanie, wkład UE	Ilość
I	Nowoczesna gospodarka	128 548 340,41	80
II	Cyfrowe Śląskie	71 815 138,59	2
III	Konkurencyjność MŚP	132 206 406,05	185
IV	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	602 389 798,64	106
V	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	101 434 106,61	59
VI	Transport	324 744 500,00	1
VII	Regionalny rynek pracy	131 908 096,11	56
VIII	Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	78 995 337,04	88
IX	Włączenie społeczne	250 611 065,46	208
X	Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	244 942 230,48	68
XI	Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	128 372 672,00	150
XII	Infrastruktura edukacyjna	3 759 702,34	5
XIII	Pomoc Techniczna	73 293 406,50	9
Razem EFS		663 180 577,11	511
Razem EFRR		1 609 840 223,12	506
Ogółem		2 273 020 800,23	1017

Źródło: opracowanie własne RRF UMWSL na podstawie danych LSI 2014 RPO WSL.

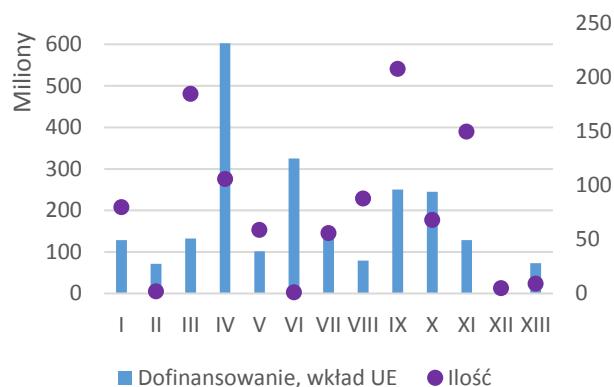
Największy udział środków finansowych w ramach zawartych umów występuje w osi priorytetowej IV *Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna*, gdzie wartość umów wynosi prawie 30% wszystkich umów zawartych w 2019 roku. Drugą z kolei największą wartość umów osiągnięto w priorytecie VI *Transport* (14%) a następnie w priorytetach IX *Włączenie społeczne* (11%) i X *Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna* (11%).

Wykres 10. Udział wartości podpisanych umów w 2019 roku wg osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Wykres 11. Wartość i ilość podpisanych umów w 2019 r. w ramach RPO WSL 2014-2020.

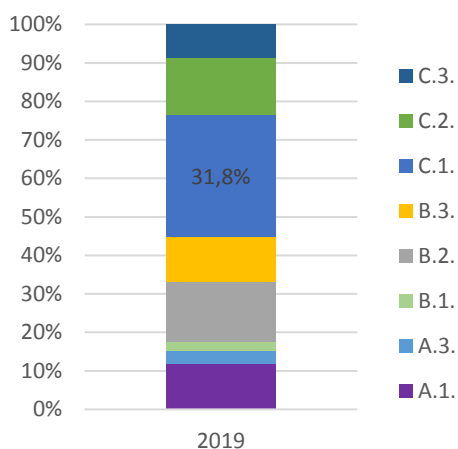

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Na potrzeby niniejszego raportu przeanalizowano również wydatkowanie środków w ramach RPO WSL 2014-2020 z punktu widzenia realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Poniższe wykresy obrazują próbę zestawienia umów zawartych w 2019 roku w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 r. z celami operacyjnymi wyznaczonymi w Strategii.

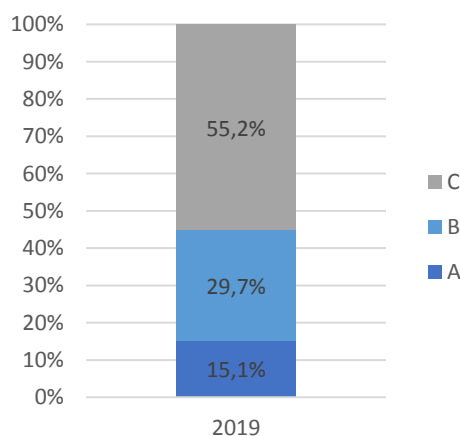
Powstałe zestawienie pokazuje, że najwięcej projektów, dla których podpisano umowę w 2019 roku, wpisuje się w realizację Priorytetu (C): *Przestrzeń* (55,2%), co stanowiło ponad połowę wartości podpisanych umów. Prawie 30% stanowiły umowy przypisane w Priorytecie (B) *Szanse rozwojowe mieszkańców*, a umowy Priorytecie (A) *Nowoczesna Gospodarka* 15%. Nie przypisano żadnego z projektów do Priorytetu (D) *Współpraca/ Relacje z otoczeniem* z uwagi na fakt, że cele które znajdują się w tym priorytecie mają często charakter horyzontalny. Prawie 1/3 środków finansowych w ramach zawartych umów dotyczyła realizacji kierunków działań wskazanych w ramach celu operacyjnego strategii C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska*.

Wykres 12. Udział zawartych umów względem priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Wykres 13. Udział zawartych umów względem celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Inne programy finansowane ze środków europejskich

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW)

W ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) na lata 2014-2020 w 2019 roku ogłoszono jeden konkurs dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na wybór operacji, które były realizowane w 2019 roku w ramach dwuletniego planu operacyjnego na lata 2018–2019. Kwota ogólna do wykorzystania przez Partnerów wynosiła 690 000,00 zł.

Wnioski o wybór operacji można było składać w terminie od 4 do 18 lutego 2019 roku. W wyznaczonym terminie Partnerzy złożyli 22 wnioski. Po ocenie do realizacji zostało przyjętych 15 operacji z czego do refundacji wypłacono kwotę 397 237,82 złotych.

Ponadto w ramach Planu Operacyjnego na lata 2018-2019 zrealizowano 3 operacje własne: (wyjazd studyjny zagraniczny, Forum Sołtysów Województwa Śląskiego oraz Targi Turystyki Weekendowej) na łączną kwotę 234 657,63 zł, natomiast z Planu komunikacyjnego zrealizowano łącznie 4 operacje (szkolenia dla LGD, działania informacyjno-promocyjne, punkt informacyjny, strona internetowa PROW 2014-2020) na łączną kwotę 146 198,00 zł.

Łączna kwota wydatkowana na Plan Operacyjny na lata 2018-2019 (rok 2019) – 778 093,45 zł.

Program Operacyjny RYBY

W ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze 2014-2020” w roku 2019 Samorząd Województwa Śląskiego wspólnie z Rybackimi Lokalnymi Grupami Działania: Rybacką Lokalną Grupą Działania „Jurajska Ryba” oraz Lokalną Grupą Rybacką Bielska Kraina ogłosił 12 konkursów na realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność na łączną kwotę 5 138 777,00 zł.

W ramach RLGD „Jurajska Ryba” w roku 2019 ogłoszono 9 konkursów na realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność na łączną kwotę 2 671 116,00 zł. Pozwoliło to zawrzeć 22 umowy o dofinansowanie na kwotę 1 044 913,00 zł.

Natomiast w ramach Lokalnej Grupy Rybackiej Bielska Kraina w roku 2019 ogłoszono 3 konkursy na realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność na łączną kwotę 2 467 661,00 zł. Umowy w ramach tych konkursów będą zawierane w roku 2020.

Kwota rozliczonych w roku 2019 projektów w ramach wyżej wymienionych umów wynosi 4 950 258,00 zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w roku 2019 podpisano umowy w ramach następujących poddziałań:

- Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – 215 podpisanych umów na kwotę 20 459 625,06 zł (konkursy ogłaszane przez LGD).
- Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania – 3 podpisane umowy na kwotę 1 748 705,00 zł.

- Poddziałanie 7.2 Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii – operacje typu "Budowa lub modernizacja dróg lokalnych" – 29 podpisanych umów na kwotę 30 166 073,00 zł (konkurs ogłoszony przez Zarząd Województwa Śląskiego w 2018 roku).
- Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa – Scalanie gruntów – 5 podpisanych umów na kwotę 27 932 959,63 zł (konkurs ogłoszony przez Zarząd Województwa Śląskiego w 2018 roku).

Podsumowanie część I

Przygotowana analiza społeczno-gospodarcza wskazuje na dwa podstawowe problemy, z którymi mierzy się województwo śląskie. Z jednej strony są to problemy demograficzne, z drugiej słabnące tempo rozwoju gospodarczego.

Coraz istotniejszym problemem województwa śląskiego jest zjawisko depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa, co staje się szczególnie widoczne na terenach wielkomiejskich regionu. Śląskie jest drugim pod względem liczby ludności w Polsce, ma największą gęstość zaludnienia w kraju oraz najwyższy wskaźnik urbanizacji. Liczba mieszkańców województwa śląskiego jednak od kilku lat systematycznie spada, przy czym spadek ten dotyczy przede wszystkim miast. Zjawisko to spowodowane jest utrzymującym się ujemnym przyrostem naturalnym oraz występowaniem procesów migracyjnych związanych z odpływem ludności poza region. Istotnym czynnikiem wpływającym na zmniejszanie się ludności miast jest występujące zjawisko suburbanizacji. Niekorzystną sytuację demograficzną województwa śląskiego pogłębia również wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, przy spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Opisane powyżej zmiany demograficzne będą warunkowały w przyszłości kształt oferowanych usług społecznych.

Na zjawiska społeczne nakładają się uwarunkowania gospodarcze, związane z prowadzonym w regionie od wielu lat procesem transformacji. Zauważamy zmianę w profilu gospodarczym regionu, niemniej w dalszym ciągu przemysł jest istotną gałęzią gospodarki w województwie śląskim warunkującą życie gospodarcze regionu.

Województwo śląskie charakteryzuje się wysokim udziałem w tworzeniu Produktu Krajowego Brutto (drugie miejsce po województwie mazowieckim), a także silną pozycją w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca (4. miejsce w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim i wielkopolskim). Pomimo relatywnie wysokiej pozycji gospodarki regionu na tle kraju, zauważalne jest stopniowe jej obniżanie – udział w tworzeniu PKB od kilkunastu lat stale maleje, a poziom rozwoju mierzony wartością PKB per capita pokazuje, że przewaga rozwojowa nad innymi regionami zmniejsza się. Dane dotyczące PKB, jak również wartości dodanej brutto (WDB) pokazują znaczące zróżnicowania w poziomie rozwoju także wewnątrz samego województwa.

Do dnia 31 grudnia 2019 r. wartość zaangażowanych środków w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 wyniosła 16,13 mld PLN, co stanowi 107,55% alokacji Programu. W 2019 roku największy udział środków finansowych dotyczył osi priorytetowej IV *Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna*, gdzie wartość umów wyniosła prawie 30% wszystkich umów w ramach analizowanego roku. Następnie największą wartość umów wskazać należy w priorytecie VI *Transport* (14%) a następnie w priorytetach IX *Włączenie społeczne* (11%) i X *Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna* (11%).

Natomiast analizując umowy podpisane w 2019 roku pod kątem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego najwięcej projektów, wpisuje się w realizację Priorytetu (C): *Przestrzeń* ponad połowę wartości podpisanych umów (55,2%). Prawie 1/3 środków finansowych w ramach zawartych umów dotyczyła realizacji kierunków działań wskazanych w ramach celu operacyjnego strategii C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska*.

Zarówno demografia jak i zagadnienia gospodarcze stanowią tło dla prowadzonego procesu rozwoju województwa. W drugiej części Raportu o stanie województwa część analityczna została pogłębiona w ramach czterech obszarów: przedsiębiorczości, mieszkańca, przestrzeni oraz współpracy, które wprost korespondują z priorytetami wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

CZĘŚĆ II – Syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii wraz z opisem statystycznym

Część druga raportu przedstawiająca syntetyczny opis realizacji polityk, programów, strategii prezentuje najważniejsze informacje: z realizacji strategii rozwoju województwa, w tym wydatkowania środków na poszczególne cele dokumentu, dotyczące toczących się prac planistycznych, a także z realizacji polityk i działań sektorowych w podziale na cztery obszary, odpowiadające priorytetom wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa tj.: przedsiębiorczość, mieszkańców, przestrzeń i relacje z otoczeniem.

Realizacja strategii rozwoju województwa

Analiza wskaźnikowa

Podstawowym źródłem informacji o postępie realizacji strategii rozwoju województwa są raporty monitoringowe, które przygotowywane są w cyklu dwurocznym. Ponadto w trakcie obowiązywania dokumentu w 2018 roku sporządzona została również ewaluacja średniookresowa. Dokonana w ramach ewaluacji ocena wskaźników została uaktualniona.

Wskaźniki rezultatu określone w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” odzwierciedlają zakładany postęp w realizacji działań określonych w ramach celów operacyjnych. W ramach Priorytetu (A) najbliższej osiągnięcia wartości docelowych dla wskaźników są cele A2 i A4. Nie stwierdzono natomiast znaczących odchyień dla pozostałych wskaźników.

W przypadku Priorytetu (B): *Szanse rozwojowe mieszkańców*, oceniono pozytywnie realizację celu operacyjnego: B.3. Szczególną uwagę przy aktualizacji strategii rozwoju województwa należy zwrócić na zagadnienia społeczne, w tym zdrowotne. Niekorzystna tendencja części wskaźników opisujących Cel operacyjny: B.1. wskazuje na oddalanie możliwości osiągnięcia poziomu docelowego w ramach horyzontu czasowego określonego w dokumencie.

W większości opisywane miary wpisują się w tendencje założone dla wskaźników rezultatu przypisanych celom Priorytetu (C). Gorzej od założeń wypadły wskaźniki związane m.in. z czasem przejazdu przewozami kolejowymi między ośrodkami wzrostu, realizacją przewozów komunikacją miejską. Ponadto słabą realizacją charakteryzuje się Cel operacyjny: C.3.

Analiza wskaźników dla Priorytetu (D) *Relacje z otoczeniem* wskazuje na wysoki poziom realizacji zapisów Strategii. W większości osiągnięte wartości wskaźników były zgodne z założonymi tendencjami. Najbardziej odbiegające od wzorca były wartości osiągnięte w ramach realizacji celu D.1.

Ocena realizacji celów operacyjnych wg wskaźników rezultatu

Ocena zmian wartości wskaźników (ostatnia kolumna w kolejnych tabelach) poprzez wskazanie kierunku w jakim podąża wartość wskaźnika:

- ▲ – wzrost wartości wskaźnika,
- – wartość wskaźnika bez zmian,
- ▼ – spadek wartości wskaźnika.

Ponadto odpowiednim kolorem zaznaczono, czy zachodzące zmiany wartości wskaźników mają pożądany charakter:

- kolor zielony – zmiana pozytywna,
- kolor czerwony – zmiana negatywna.

Priorytet (A): Nowoczesna gospodarka

Tabela 4. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu A.

Lp.	Wskaźnik	Poziom bazowy 2011	Poziom z 2013	Poziom z 2018	Poziom docelowy 2020	Źródło	Ocena
Cel operacyjny: A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa							
1	Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (%)	13,2	10,8	15,6	wzrost	GUS	▲
2	Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (%)	15,2	15,4	25,5	wzrost	GUS	▲
3	Wartość dodana brutto na 1 pracującego w zł (ceny bieżące)	106 839	112 582	127 362 (2017)	173,5 tys. zł	GUS	▲
4	Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB (%)	0,52	0,62	0,63 (2017)	1,7	GUS	▲
5	Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. mieszkańców	6,9	6,4	8,3	wzrost	GUS	▲
6	Zatrudnieni w B+R na 1 000 osób aktywnych zawodowo (EPC)	3,7	4,1	5,4	4,8	GUS	▲
7	Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych (%)	1,7	2,7	2,2 (2017)	wzrost	GUS	▲
8	Odsetek przedsiębiorstw z sektora usług wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych (%)	4,2	1,6	1,6 (2017)	wzrost	GUS	▼
Cel Operacyjny: A.2. Otwarty i atrakcyjny rynek pracy							
9	Odsetek przedsiębiorstw oferujących możliwość telepracy (praca zdalna, z wykorzystaniem ICT) (%)	11,5 (2014)	15,6 (2016)	12,9	wzrost	badanie ankietowe	▲
10	Współczynnik przyjęć do pracy (%)	24,7	17,8	24,8	wzrost	GUS	▲
11	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym (%)	11,9	12,3	14,21, (2017)	7,6	GUS	▲
12	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (%)	62,1	62,3	69,4	71	GUS	▲
13	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (%)	18,3	18,4	24,3	27	GUS	▲
14	Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 20-64 lata (%)	54,1	55,3	63,1	64	GUS	▲
15	Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)	10,2	11,3	4,3	6,6	GUS	▼
Cel operacyjny: A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych							
16	Liczba nowo zarejestrowanych spółek z udziałem kapitału zagranicznego	270	287	32 (zmiana metodologii liczenia)	wzrost	GUS	

17	Wskaźnik wypadkowości z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie	9,05	7,81	7,24	6,01	GUS	▼
18	Liczba przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym	2 245	2 388	2 369	wzrost	GUS	▲
19	Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (%)	10,8	16,2	20 (2017)	wzrost	GUS	▲
20	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia doradczego (%)	9,7 (2014)	10,9 (2016)	11,6	wzrost	badanie ankiety	▲
21	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia finansowego (preferencyjne finansowanie) (%)	5,6 (2014)	5 (2016)	4,8	wzrost	badanie ankiety	▼
22	Odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową (%)	23,5 (2014)	18,9 (2016)	27,2	wzrost	badanie ankiety	▲
23	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia finansowego (bezzwrotne) (%)	6,3 (2014)	6 (2016)	5,5	wzrost	badanie ankiety	▼
24	Udział przedsiębiorstw z sektora usług współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (%)	16,9	9,4	24,4	wzrost	GUS	▲
25	Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową (%)	67,3	71,2	69,4	wzrost	GUS	▲
Cel operacyjny: A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały							
26	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1 000 mieszkańców na terenach wiejskich	77,3	81	84,84 (2017)	wzrost	GUS	▲
27	Liczba korzystających z noclegów na 1 000 mieszkańców	390	404	619	557	GUS	▲
28	Liczba zarejestrowanych produktów regionalnych i tradycyjnych	130	136	144 (2017)	wzrost	MRIRW	▲
29	Turystyczne obiekty noclegowe (bez obiektów hotelowych)	235	342	329	wzrost	GUS	▲
30	Osoby fizyczne prowadzące działalność na terenach wiejskich na 100 osób w wieku produkcyjnym	11	12	12	wzrost	GUS	▲
31	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1 000 mieszkańców w gminach do 50 tys. mieszkańców	86,5 (2013)	88,4 (2015)	91,7	wzrost	GUS	▲
32	Turystyczne obiekty hotelowe	273	279	342	wzrost	GUS	▲
33	Wartość dodana brutto w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w mln zł według siedziby lokalnej jednostki działalności	1 486	1 478	1699 (2017)	wzrost	GUS	▲

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (B): Szanse rozwojowe mieszkańców

Tabela 5. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu B.

Lp.	Wskaźnik	Poziom bazowy 2011	Poziom z 2013	Poziom 2018	Poziom docelowy 2020	Źródło	Ocena
Cel operacyjny: B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa							
1	Liczba łóżek w hospicjach, zakładach opiekuńczo-leczniczych i zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych na 100 tys. ludności	85,57	88,16	110,3	wzrost	GUS	▲
2	Zgony z powodu nowotworów na 100 tys. ludności	271	286	315,8	spadek	GUS	▲
3	Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	6	5,1	3,9	3	GUS	▼
4	Zgony z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności	469	497,8	492	spadek	GUS	▲
5	Odsetek osób korzystających z bezpłatnych badań profilaktycznych (%)	26,6 (2014)	26,5 (2016)	25,6	wzrost	badanie ankietowe	▼
6	Odsetek osób uprawiających sport lub podejmujących aktywność fizyczną przynajmniej raz w tygodniu (%)	61,4 (2014)	64,4 (2016)	72,9	wzrost	badanie ankietowe	▲
7	Gęstość ścieżek rowerowych na 10 tys. km ² (km)	454,1	484,9	757,1	wzrost	GUS	▲
8	Liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący według podstawowego miejsca pracy)	23,1	23,2	24	wzrost	GUS	▲
Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców							
9	Słuchacze studiów podyplomowych na 10 tys. ludności w wieku 25-64 lat (%)	51,5	43,6	54,3	wzrost	GUS	▲
10	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu matematyki (%)	47 (2012)	48 (2016)	51	wzrost	CKE	▲
11	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu przedmiotów przyrodniczych (%)	50 (2015)	51 (2016)	55	wzrost	CKE	▲
12	Zdawalność egzaminu maturalnego (%)	76	82	79	wzrost	GUS	▲
13	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w wieku 24 lata i mniej (%)	18,5	16,1	10,2	spadek	GUS	▼
14	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w wieku powyżej 45 lat (%)	32,9	34,8	38	spadek	GUS	▲
15	Odsetek mieszkańców podnoszących w ostatnim roku swoje kwalifikacje za pomocą ICT (%)	17,2 (2014)	22,4 (2016)	17,8	wzrost	badanie ankietowe	▲
16	Ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców (%)	21,8 (2012)	22,7 (2014)	28,2	25	GUS	▲
17	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata (%)	25,3	26,3	29,7	30	GUS	▲

18	Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu (w wieku 25-64 lata) (%)	4,5	4,5	6,1	10-15	GUS	▲
19	Uczestnicy imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice na 1 000 mieszkańców	682	975,2	1017,5	1 130,00	GUS	▲
20	Udział osób pozostających bez pracy powyżej dwunastu miesięcy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych (%)	29,8	35,2	36,5	27,1	GUS	▲
21	Odsetek osób w wieku 15-64 lata posiadających wyższe wykształcenie (%)	20,1	21,7	26,2	23,1	GUS	▲
22	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata (%)	30,6	34,1	40,3	40	GUS	▲
Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców							
23	Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1 000 mieszkańców	37,16	34,41	24,27	30,1	GUS	▼
24	Współczynnik dzietności	1,265	1,247	1,389	1,392	GUS	▲
25	Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura, wybory do Sejmiku) (%)	42,94 (2010)	43,38 (2014)	-	55	PKW	▲
26	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)	74,4	77,5	89	90	GUS	▲
27	Liczba kobiet, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	19 635	22 890	14 450	spadek	GUS	▼
28	Odsetek mieszkańców, którzy wykorzystują Internet do spraw urzędowych (%)	41,7 (2014)	50,8 (2016)	50,9	wzrost	badanie ankietowe	▲
29	Liczba podmiotów zaliczanych do III sektora (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 10 tys. mieszkańców	15,1 (2010)	15,2 (2012)	17,2 (2014)	24	GUS	▲
30	Odsetek mieszkańców woj. śląskiego, którzy czują się bezpiecznie w miejscu zamieszkania (%)	87,3 (2014)	90,7 (2016)	91,8	wzrost	badanie ankietowe	▲

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (C): Przestrzeń

Tabela 6. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu C.

Lp.	Wskaźnik	Poziom bazowy 2011	Poziom z 2013	Poziom 2018	Poziom docelowy 2020	Źródło	Ocena
Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska							
1	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	99,7	99,7	99,7	99,9	GUS	▶
2	Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	30,5	30,6	25,2	60,2	GUS	▼

3	Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) sieć krajowa	I	0	0	2	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		II	11	10	25	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		III	54	57	42	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		IV	33	33	26	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		V	2	3	5	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
4	Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) sieć regionalna	I	0	0	0	podniesienie jakości	WIOŚ	▶
		II	44	31	58	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		III	45	57	37	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		IV	8	10	5	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		V	3	2	0	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
5	Jakość wód powierzchniowych (% JCWP dobrego i powyżej dobrego stanu ekologicznego, badanych w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)	44	29	22	podniesienie jakości	WIOŚ	▲	
6	Jakość wód powierzchniowych (% JCWP dobrego i powyżej dobrego potencjału ekologicznego, badanych w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)	14	22	22	podniesienie jakości	WIOŚ	▲	
7	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³ /rok)	400,3	387,7	372,8	spadek	GUS	▼	
8	Zużycie energii elektrycznej ogółem na 1 mln PKB (GWh)	0,131	0,126	0,11 (2017)	spadek	GUS	▼	
9	Udział powierzchni obszarów chronionych w powierzchni ogółem (%)	22,1	22,2	22	wzrost	GUS	▲	
10	Udział masy składowanych odpadów komunalnych w masie zebranych odpadów komunalnych (%)	88,3	80,9	48,5	79	GUS	▼	
11	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku (dam ³)	382 619,7	369 357,60	3 75 963,7	spadek	GUS	▼	
12	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku na km ² (dam ³)	31	29,9	30,5	spadek	GUS	▼	
13	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	1,03	0,86	0,64	spadek	GUS	▼	
14	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	3 516,83	3 342,45	2 942,52	spadek	GUS	▼	

15	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem (%)	10,2	13,8	39,1	wzrost	GUS	▲	
Cel operacyjny: C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi								
16	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1 000 mieszkańców ogółem	M. Górnośląska	106,1 (2013)	108,1 (2015)	110,5	wzrost	GUS	▲
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	103,8 (2013)	105,9 (2015)	108,4	wzrost	GUS	▲
		A. Bielska	136,3 (2013)	139,1 (2015)	140,9	wzrost	GUS	▲
		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	125,7 (2013)	128,2 (2015)	130	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska	115,5 (2013)	117,2 (2015)	118,4	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	103,6 (2013)	105,1 (2015)	107,5	wzrost	GUS	▲
		A. Rybnicka	82,5 (2013)	83,7 (2015)	85,1	wzrost	GUS	▲
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	79,1 (2013)	80,2 (2015)	81,8	wzrost	GUS	▲
17	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Częstochowa (godz.)	1,16 (2012)	1,4	1,31 (2019)	spadek	pkp.pl	▼	
18	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Rybnik (godz.)	1,01 (2012)	1,05	0,59 (2019)	spadek	pkp.pl	▼	
19	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Bielsko-Biała (godz.)	1,02 (2012)	1,11	1,01 (2019)	spadek	pkp.pl	▼	
20	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających jakość transportu publicznego dość dobrze (%)	48 (2012)	41,1 2014	49,9	wzrost	badanie ankietowe	▲	
21	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających jakość transportu publicznego bardzo dobrze (%)	8,9 (2012)	13,1 (2014)	14,9	wzrost	badanie ankietowe	▲	
22	Widzowie i słuchacze teatrów i instytucji muzycznych na 1 tys. mieszkańców – pozycja wśród województw	5	7	4	miejsce w pierwszej piątce najlepszych województw	GUS	▼	
23	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	M. Górnośląska	6	7	3	spadek	GUS	▼
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5,9	6,9	2,9	spadek	GUS	▼
		A. Bielska	5,3	5,8	2,1	spadek	GUS	▼
		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5,2	5,7	2,1	spadek	GUS	▼
		A. Częstochowska	9,1	10,6	3,1	spadek	GUS	▼

		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	8,9	10,6	3,1	spadek	GUS	▼
		A. Rybnicka	5,3	5,9	2,4	spadek	GUS	▼
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5	5,5	2,3	spadek	GUS	▼
24	Liczba gospodarstw rolnych realizujących programy rolno-środowiskowe		1 800	1 595	1331 (2015)	wzrost	UM WSL TW	▼
25	Gęstość zaludnienia	M. Górnośląska	1 438	1 422	1381	wzrost	GUS	▼
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	720	714	697	wzrost	GUS	▼
		A. Bielska	1 146	1 144	1134	wzrost	GUS	▼
		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	629	633	638	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska	1 479	1 458	1389	wzrost	GUS	▼
		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	276	274	266	wzrost	GUS	▼
		A. Rybnicka	1 024	1019	1005	wzrost	GUS	▼
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	653	651	648	wzrost	GUS	▼
26	Przewozy pasażerów środkami komunikacji miejskiej (mln osób)		570,3	460,9	403,8	wzrost	GUS	▼
Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładunku przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni								
27	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1 000 ludności		2,05	2,25	2,7	5,2	GUS	▲
28	Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/wsi przez mieszkańców (dobrze) (%)		43,8 (2014)	41,2 (2016)	36,7	wzrost	badanie ankietowe	▼
29	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych i zagospodarowanych (ha)		317	93	65	wzrost	GUS	▼
30	Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem (%)		0,399	0,388	0,427	0,2	GUS	▲
31	Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni całkowitej ogółem (%)		63,52	65,33	68,5	wzrost	GUS	▲
32	Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/wsi przez mieszkańców (bardzo dobrze) (%)		11,1 (2014)	17 (2016)	16,4	wzrost	badanie ankietowe	▲
33	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem		0,8	0,8	0,7	5	GUS	▼

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (D): Relacje z otoczeniem

Tabela 7. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu D.

Lp.	Wskaźnik	Poziom bazowy 2011	Poziom z 2013	Poziom z 2018	Poziom docelowy 2020	Źródło	Ocena
Cel operacyjny: D.1. Współpraca z partnerami w otoczeniu							
1	Liczba wystaw międzynarodowych w województwie – pozycja wśród województw	3	5	4	miejsce w 3-ce najlepszych województw	GUS	▼
2	Liczba wspólnych projektów realizowanych przez uczelnie wyższe z partnerami zagranicznymi/krajowymi	111 (2013)	281 (2015)	324 (2017)	wzrost	badanie ankietowe	▲
3	Liczba wystaw za granicą – pozycja wśród województw	3	3	6	miejsce w 4-ce najlepszych woj.	GUS	▼
4	Liczba organizacji, których członkiem jest Województwo	2 (2012)	2		3	UMWSL GR	▶
5	Liczba inicjatyw o charakterze międzynarodowym realizowanych przez regionalne organizacje gospodarcze	7 (2012)	7		wzrost	RIG, IR	▶
Cel operacyjny: D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego							
6	Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	1 805 020	1 861 147	2 809 293	wzrost	GUS	▲
7	Liczba imprez objęta honorowym patronatem Prezydenta RP w województwie	15 (2012)	5	-	wzrost	www.prezydent.pl	▼
8	Liczba studentów zagranicznych	869 (2012)	1279 (2014)	1282 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▲
9	Liczba studentów z innych województw	22 742 (2012)	19 139 (2014)	19 146 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▼
10	Odsetek osób spoza województwa zadowolonych z pobytu na terenie województwa śląskiego (%)	81 2012	80	84 2017	wzrost	ŚOT	▲
11	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających je pozytywnie (%)	79,5 (2012)	79,5 (2014)	89,3 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▲
12	Saldo migracji gminnych na pobyt stały na 1 000 osób	-1,2	-2	-1,1	dotądnie	GUS	▼
13	Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	274 151	303 823	422 025	429 800	GUS	▲
14	Średnia ocena zadowolenia z pobytu na terenie województwa śląskiego wśród osób spoza województwa (pkt)	4,1 (2012)	4,1	4,4 (2015)	wzrost	ŚOT	▲
Cel operacyjny: D.3. Region w sieci międzynarodowych i krajowych powiązań infrastrukturalnych							
15	Liczba destynacji z lotniska Pyrzowice - linie pasażerskie regularne	35 (2012)	36	56/49 (2018/2019)	wzrost	GTL	▲

16	Liczba destynacji z lotniska Pyrzowice - cargo	7 (2012)	6	7/7 (2018/2019)	wzrost	GTL	▲
17	Ruch pasażerów w porcie lotniczym w Pyrzowicach (wyjazdy) (osoby)	1 260 973	1 273 021	2 427 628	wzrost	GUS	▲
18	Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym ruchu pasażerów w portach lotniczych w Polsce	3	4	4	miejsce w pierwszej trójce województw	GUS	▼
19	Ruch pasażerów w porcie lotniczym w Pyrzowicach (przyjazdy) (osoby)	1 250 441	1 246 522	2 402 267	wzrost	GUS	▲
20	Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (wyładunek) (ton)	6 601	6 048	9 446	wzrost	GUS	▲
21	Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (załadunek) (ton)	4 568	3 291	9 088	wzrost	GUS	▲
22	Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym przeładunku towarów w portach lotniczych w Polsce	3	2	3	miejsce w pierwszej trójce województw	GUS	▶
23	Przewóz ładunków transportem kolejowym (import-PKP CARGO) w tys. ton	20 759	21 001	29 162	wzrost	PKP CARGO	▲
24	Przewóz ładunków transportem kolejowym (export-PKP CARGO) w tys. ton	40 882	46 322	36 343	wzrost	PKP CARGO	▼
25	Przewóz ładunków transportem kolejowym linia LHS (export+import - PKP LHS) w mln ton	10,1	10,1	10,6	wzrost	sprawozdanie LHS	▲
26	Długość dróg krajowych o twardej nawierzchni (km)	1 167,5	1 214,90	1 228,3	wzrost	GUS	▲
27	Gęstość dróg krajowych (km)	9,47	9,85	9,96	wzrost	GUS	▲
28	Przewóz ładunków transportem samochodowym (za granicę) (tys. ton)	8 113	8 923	9 773 (2016)	wzrost	GUS	▲
29	Przewóz ładunków transportem samochodowym (z za granicy) (tys. ton)	7 293	8 691	11 120 (2017)	wzrost	GUS	▲
30	Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków tys. ton	972	873	1 036	wzrost	Euroterminal	▲
31	Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków UTI (TEU)	125 623	83 027	152 000	wzrost	Euroterminal	▲

Źródło: opracowanie własne.

Ocena realizacji celów strategicznych wg wskaźników oddziaływania

Oceniając wartości realizacji wskaźników oddziaływania przypisanych dla celów strategicznych należy wskazać, że większość z nich odnotowało tendencję wzrostową w odniesieniu do wartości bazowej. Część wskaźników uzyskała wartości docelowe przypisane do osiągnięcia w roku 2020. Województwo śląskie zajmuje pierwszą pozycję w kraju pod względem realizacji wskaźników oddziaływania dla Priorytetu C, pomimo spadku wskaźnika urbanizacji. W ramach Priorytetu A województwo utrzymało wysoką czwartą pozycję na tle kraju. Zachowano trend rosnący odnośnie realizacji wskaźników dla Priorytetu D, niemniej w dalszym ciągu region zajmuje jedno z ostatnich miejsc w kraju. Również wskaźniki oddziaływania dla Priorytetu B wskazują konieczność podejmowania dalszych działań.

Tabela 8. Ocena realizacji wskaźników oddziaływania.

Lp.	Wskaźnik	Poziom z 2013	Poziom aktualny 2018	Pozycja 2018	Poziom docelowy 2020	Ocena
OBSZAR PRIORYTETOWY A						
1	PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) (zł)	44 766	53 654 2017	4	72 213	▲
2	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE27=100)	70	72% 2017	4	74-79	▲
3	PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) – Polska=100	104,1	103,6 2017	4	powyżej średniej krajowej (min. 7% powyżej)	▼
OBSZAR PRIORYTETOWY B						
1	Przeciętne trwanie życia kobiet (lata)	80,1	80,9	14	80,9	▲
2	Przeciętne trwanie życia mężczyzn (lata)	72,4	73,5	12	72,4	▲
3	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	-1,4	-2,1	14	dodatni	▼
4	Liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych na 1 000 mieszkańców	31,9	24,6	15	31,4	▼
5	Wskaźnik jakości życia – pozycja w rankingu	6	6 2015	6	awans w rankingu	▶
OBSZAR PRIORYTETOWY C						
1	Atrakcyjność inwestycyjna województwa (pozycja w rankingu)	1	1 2016	1	Utrzymanie poziomu	▶
2	Wskaźnik urbanizacji (%)	77,4	76,7	1	Utrzymanie poziomu	▼
3	Wskaźnik struktury użytkowania gruntów	0,14	0,15	1	Utrzymanie poziomu	▶
OBSZAR PRIORYTETOWY D						
1	Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały (osoby)	-3 880	-4231	15	dodatnie	▼
2	Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-5 438	-797	16	dodatnie	▲

Źródło: opracowanie własne.

Zadania i wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego w ujęciu celów strategii rozwoju województwa

Informacje dotyczące realizowanych zadań zostały pogrupowane według obszarów priorytetowych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”¹⁰. Suma zgłoszonych wydatków przeznaczona na realizację priorytetów Strategii w 2019 roku wyniosła 1 428,3 mln złotych. Wydatki obejmują zadania i projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego oraz ich jednostki i spółki podległe w podziale na trzy źródła finansowania: środki własne, środki europejskie oraz inne źródła.

W badanym okresie najwięcej środków przypadło na Priorytet (C): *Przestrzeń*, na który wydatkowano środki w wysokości 835,4 mln złotych, co stanowiło prawie 60% środków w ramach realizacji Strategii. Wydatki w Priorytecie B stanowiły 22,6% wszystkich środków, natomiast w Priorytecie D wydatkowano prawie 18% wszystkich środków. Najmniej wydano na realizację Priorytetu (A): *Nowoczesna gospodarka (Przedsiębiorczość)* - 23,6 mln, co stanowiło jedynie 1,6% wszystkich środków. Niemniej należy zwrócić uwagę na fakt, że analiza nie obejmowała środków przeznaczonych dla beneficjentów korzystających z konkursów ogłaszanych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 (w przypadku Priorytetu A to I oś priorytetowa).

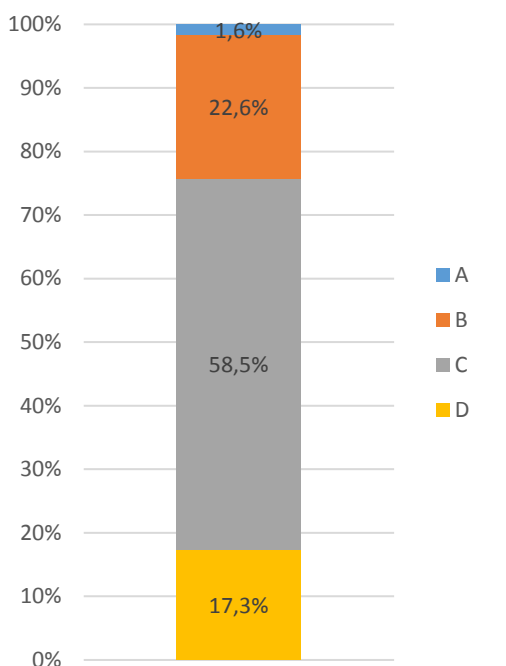
Tabela 9. Wydatki budżetu w podziale na priorytety Strategii i źródła finansowania w 2019 roku (mln zł).

Priorytet	Środki europejskie	Środki własne	Środki z innych źródeł	Suma
A	14,6	6,7	2,3	23,6
B	71,3	210,6	40,6	322,6
C	151,6	661,5	22,2	835,4
D	4,9	236,1	5,7	246,7
Suma	242,5	1 114,9	70,8	1 428,3

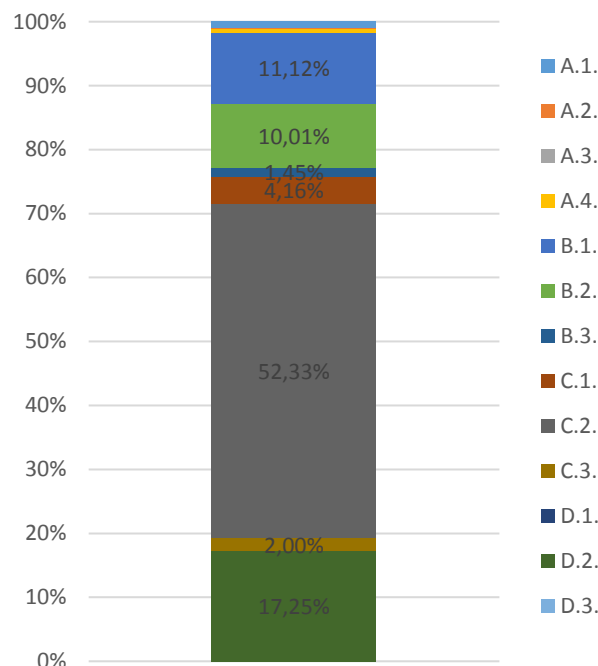
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety skierowanej do Departamentów UMWSL.

¹⁰ W ramach prac nad przygotowaniem raportów monitoringowych strategii rozwoju województwa od 2015 roku realizowane jest badanie ankietowe skierowane do Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i ich jednostek podległych nt. realizacji budżetu Projekty finansowane ze środków europejskich obejmują - m.in. projekty realizowane z RPO WSL, nie mniej ocena realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w ramach konkursów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą stanowi odrębny przedmiot analizy.

Wykres 14. Struktura wydatków wg priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2019 r.

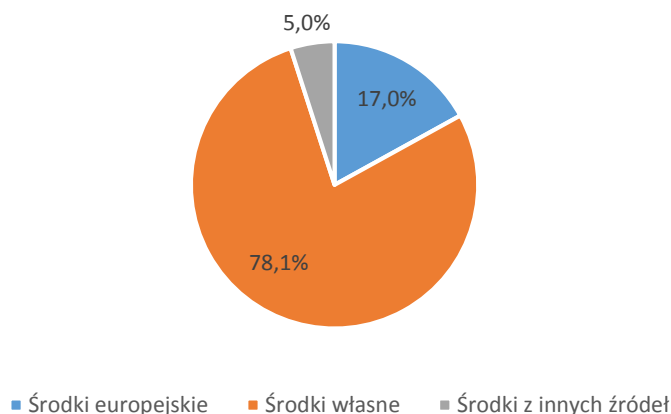

Wykres 15. Struktura wydatków wg celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet. Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 16. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

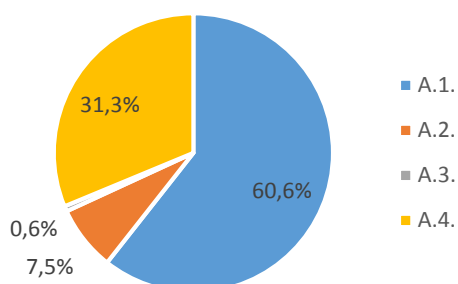
Priorytet (A): Nowoczesna Gospodarka

Łączne wydatki na realizację Priorytetu A w 2019 r. stanowiły ok. 23,6 mln zł. Udział wydatków w realizacji zapisów Strategii był bardzo niewielki, bo jedynie 1,6%. W ramach tego priorytetu Strategia wskazuje na cztery cele operacyjne.

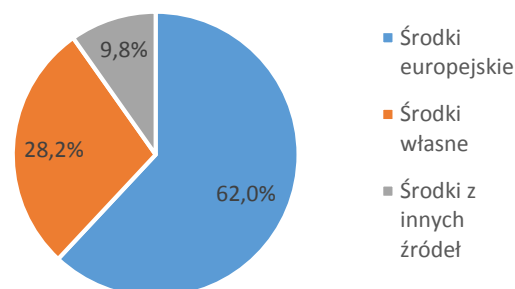
Na Cel operacyjny: A.1. *Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa* wykorzystano 14,3 mln złotych, w zdecydowanej większości środki te pochodziły z europejskich źródeł finansowania. Środki wydane w ramach celu A.1. stanowiły 60% środków wydanych w Priorytecie A. Na realizację celu A.2. *Otwarty i atrakcyjny rynek pracy* przeznaczono 1,7 mln złotych (głównie ze środków europejskich). Na realizację celu operacyjnego A.3. *Konkurencyjna*

gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych wykorzystano 144 tys. złotych w większości wskazując na inne źródła finansowania. Wydatki na cel A.4. *Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały* wyniosły 7,4 mln złotych (głównie ze środków własnych). Wydatki na realizację tego celu stanowiły prawie 1/3 wydatków zrealizowanych w ramach Priorytetu A.

Wykres 17. Wydatki wg celów Priorytetu A w 2019 r.

Wykres 18. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu A w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

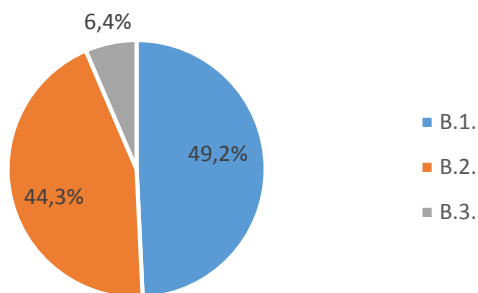
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Priorytet (B): Szanse Rozwojowe Mieszkańców

Łączne wydatki na realizację Priorytetu B w 2019 roku wyniosły 322,3 mln zł, co stanowiło 22,6% udział wydatków w realizacji Strategii. W ramach tego priorytetu Strategia wskazuje na trzy cele operacyjne, przy czym wydatki skupiają się głównie w zadaniach przypisanych do celu B.1. i B.2.

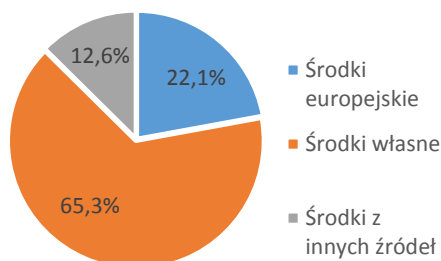
Wydatki na cel operacyjny B.1. *Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa* wynosiły 158,9 mln złotych z czego 43% pochodziło ze środków własnych, a 36% ze środków europejskich. Realizacja celu B.1. pochłonęła prawie 50% środków wydatkowanych w ramach priorytetu. Na wydatki w celu operacyjnym B.2. *Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców* przeznaczono 143 mln złotych, w głównej mierze ze środków własnych. Cel B.2. stanowił prawie 45% wydatków w Priorytecie B. Na cel operacyjny B.3. *Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców* wydano 20,8 mln złotych, co stanowiło niewiele ponad 6% środków wydatkowanych w ramach Priorytetu B.

Wykres 19. Wydatki wg celów Priorytetu B w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 20. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu B w 2019 r.

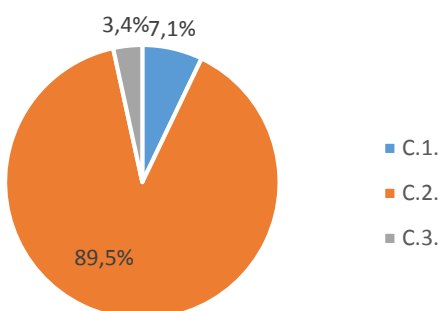
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Priorytet (C): Przestrzeń

Środki wydatkowane na zadania przypisane do realizacji Priorytetu C w 2019 r. stanowiły prawie 60% wszystkich wydatków i wyniosły 835,4 mln zł.

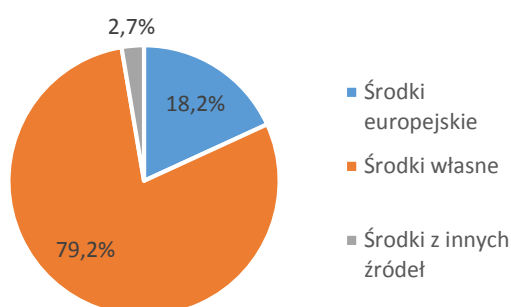
Środki wykorzystane na cel C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska* wyniosły 59,4 mln złotych, gdzie źródło finansowania stanowiły środki własne. Największe wydatki w analizowanym okresie w ramach Priorytetu C przypadły na realizację celu operacyjnego C.2. *Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi* – na ten cel przeznaczono 747,4 mln złotych, co stanowiło ponad 89% środków wydatkowanych w ramach Priorytetu C oraz ponad połowę wszystkich środków wydatkowanych w ramach realizacji zadań Strategii. Głównym źródłem finansowania zadań w tym celu były środki własne (81,5%). W ramach celu operacyjnego C.3. *Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni* wydatkowano 28,5 miliona zł, głównie ze środków europejskich (76,3%).

Wykres 21. Wydatki wg celów Priorytetu C w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 22. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu C w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

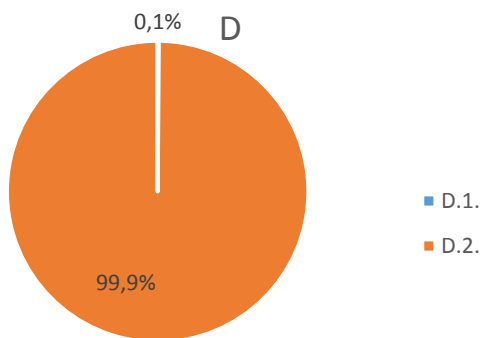
Priorytet (D): Relacje z Otoczeniem

Środki wydatkowane w ramach Priorytetu D w 2019 r. stanowiły prawie 17,3% wszystkich środków wydatkowanych na zadania realizowane w ramach Strategii. Wyniosły one 265,4 mln zł, a wydatki ponoszone były głównie w celu operacyjnym D.2.

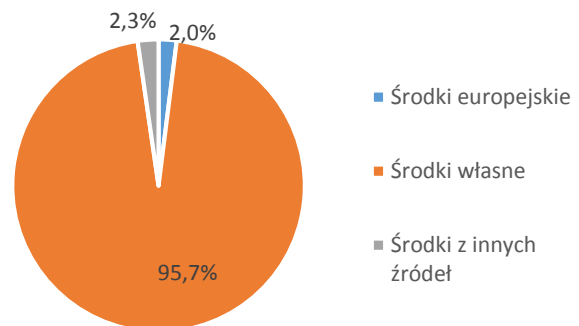
W celu D.1. Współpraca z partnerami w otoczeniu wydatkowano 288 tys. złotych i były to środki pochodzące z finansowania europejskiego. Wydatki w ramach celu D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego wynosiły 246,4 mln zł (99,9% wszystkich środków wydatkowanych w ramach Priorytetu D), z czego większość pochodziła ze środków własnych.

Zadania związane z transportem, również tym o zasięgu krajowym i międzynarodowym ujęto w ramach celu C.2 z uwagi na fakt, że działania te mają przede wszystkim na celu integrację infrastruktury transportowej i tym samym integrację różnych ośrodków rozwoju.

Wykres 23. Wydatki wg celów Priorytetu D w 2019 r.

Wykres 24. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu D w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Proces aktualizacji strategii rozwoju województwa

Do prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa przystąpiono Uchwałą Nr VI/55/7/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 roku w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” miała na celu dostosowanie zapisów obowiązującego dokumentu do nowoprzyjętych oraz aktualnie przygotowywanych dokumentów na szczeblu rządowym, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (z perspektywą do 2030 r.) - SOR) i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR 2030) w zakresie, m.in. celów, kierunków i zasad prowadzenia polityki regionalnej.

Zarząd Województwa Śląskiego równocześnie z aktualizacją Strategii rozpoczął prace nad dokumentami branżowymi, które stanowią jej uszczegółowienie i dopełnienie regionalnego systemu planowania strategicznego.

Wśród najważniejszych wydarzeń związanych z aktualizacją Strategii w 2019 roku wskazać należy trzy debaty regionalne z czołowymi aktorami sceny regionalnej, tj.:

- 8 kwietnia 2019 r. – I Debatę regionalną: Śląskie 2030 – wizja i cele rozwoju. Celem otwartej debaty było przedyskutowanie w szerokim gronie najważniejszych wyzwań rozwojowych regionu, przyszłych celów strategicznych i priorytetowych obszarów wsparcia.

- 11 kwietnia 2019 r. – II Debata regionalna: Śląskie z potencjałem. Inteligentne specjalizacje. Nowe otwarcie. Celem wydarzenia było przedstawienie przez zaproszonych reprezentantów środowisk gospodarczych własnych doświadczeń oraz wskazówek dla samorządu województwa przy przygotowywaniu planów rozwoju województwa śląskiego, szczególnie w zakresie wydatkowania środków UE w perspektywie finansowej 2021-2027, a także funkcjonowania inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego.
- 24 kwietnia 2019 r. – III Debata regionalna: Kongres Akademia Śląska 2020+. Nauka wobec wyzwań regionu. Celem wydarzenia było wskazanie kluczowych wyzwań w perspektywie 2020+ z punktu widzenia roli i działalności jednostek naukowych w budowaniu innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki regionu. W panelach uczestniczyli przedstawiciele środowisk naukowych, a także biznesu.

Równocześnie z pracami warsztatowymi i spotkaniami prowadzone były prace analityczne przez Referat Regionalnego Centrum Analiz i Planowania Strategicznego nad Diagnozą społeczno-gospodarczą na potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” oraz wyznaczeniem Obszarów Strategicznej Interwencji.

W ramach warsztatów i spotkań przeprowadzonych w 2019 roku wskazać należy przede wszystkim:

- 5 warsztatów subregionalnych z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, tj. 19 marca 2019 r. (Katowice) – z przedstawicielami gmin Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej, 21 marca 2019 r. (Katowice) – z przedstawicielami gmin z otoczenia metropolii z subregionu centralnego, 25 marca 2019 r. (Bielsko-Biała) – z przedstawicielami gmin z subregionu południowego, 26 marca 2019 r. (Rybnik) – z przedstawicielami gmin z subregionu zachodniego, 2 kwietnia 2019 r. (Częstochowa) – z przedstawicielami gmin z subregionu północnego;
- spotkanie ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów oraz przedstawicielami ZIT/RIT województwa śląskiego,
- konferencję „Ekologiczne i niskoemisyjne województwo śląskie”, której wyniki również zostały uwzględnione w opracowywanej Strategii,
- warsztat z Zespołem ekspertów ds. opracowania aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa, w którego skład wchodzi eksperci w obszarze polityki rozwoju i eksperci dziedzinowi.

Na początku 2020 roku przygotowano projekt Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, który zostanie skierowany do otwartych konsultacji społecznych.

Opracowanie regionalnych strategicznych dokumentów branżowych

Równoległe z aktualizacją strategii rozwoju województwa, podjęto prace związane z opracowaniem regionalnych strategicznych dokumentów branżowych. W sierpniu 2018 roku przystąpiono do opracowania 6 nowych dokumentów strategicznych oraz aktualizacji 6 obowiązujących dokumentów, które całościowo mają tworzyć ramy dla polityki rozwoju województwa.

Wykaz dokumentów wraz opisem prac podjętych w 2019 roku przedstawia poniższa tabela. Prace nad dokumentami branżowymi zostaną sfinalizowane po przyjęciu zaktualizowanej strategii rozwoju województwa śląskiego.

Tabela 10 Prace wykonane w 2019 roku w ramach opracowań branżowych

Nazwa dokumentu	Departament/Jednostka odpowiedzialny za przygotowanie	Prace zrealizowane w 2019 roku
Dokumenty aktualizowane		
Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego	SCSI	<ul style="list-style-type: none"> • powołano Zespół Roboczy ds. dokumentów strategicznych, składający się z pracowników poszczególnych zespołów ŚCSI, • wyłoniono zewnętrznego eksperta - Głównego Konsultanta ds. Regionalnej Polityki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, • opracowano koncepcję prac i konspektu metodycznego, • opracowano wnioski z aktualnych badań na temat społeczeństwa informacyjnego, • zweryfikowano aktualne cele rozwoju społeczeństwa informacyjnego z wykorzystaniem zapisów dotychczasowych dwóch strategii oraz corocznych raportów monitoringowych za lata 2015-2018 • przeprowadzono 3 warsztaty eksperckie • przygotowano i przeprowadzono badania ankietowe administracji publicznej i gospodarstw domowych • przygotowano i przeprowadzono badanie potrzeb przedsiębiorstw i innych organizacji w zakresie społeczeństwa informacyjnego w formie wywiadów pogłębionych, opracowano wyniki z ww. badań, • sporządzono wstępny projekt Regionalnej Polityki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030
Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego	RR - RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono 3 warsztaty branżowe, podczas których omówiono wyzwania rozwoju transportu oraz projekty proponowane przez uczestników, • trwały prace diagnostyczne prowadzone na potrzeby opracowania dokumentu
Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	ROPS	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano 2 warsztaty dotyczące celów i kierunków działań Zespołu Doradczo-Konsultacyjnego ds. aktualizacji Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej; • przeprowadzono wstępne konsultacje diagnozy i celów;
Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	RR- RIS	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzono prace koncepcyjne i gromadzono dane do założeń dokumentu, • przeprowadzono warsztaty tematyczne odnośnie założeń do dokumentu w środowiskach opiniotwórczych
Strategia Rozwoju Kultury w Woj. Śląskim	KL	<ul style="list-style-type: none"> • opracowano wstępną i ogólną koncepcję realizacji aktualizacji dokumentu strategicznego.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+"	PP	<ul style="list-style-type: none"> • przystąpiono do sporządzania Planu i zgodnie z procedurą zawiadomiono o tym fakcie właściwe organy i instytucje, • prowadzono prace diagnostyczne zebrano wnioski oraz uwagi, • powołano Konsultanta ds. zmiany PZPWŚ, • przygotowano metodologię prac, • rozpoczęto procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
Nowe dokumenty strategiczne		
Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego	RR - RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono 2 warsztaty branżowe, w ramach których omówiono główne wyzwania w zakresie edukacji oraz wypracowano listę przedsięwzięć; • prowadzono prace nad elementami diagnostycznymi. • przedstawiciele UMWSL (RR – RCAS) uczestniczyli w pracach Komisji ds. kształcenia zawodowego powołanej

		przy Regionalnej Izbie Gospodarczej, która pracuje nad modelem edukacji zawodowej w województwie śląskim. Wyniki prac komisji będą zasilaty powstający regionalny dokument branżowy.
Regionalna Strategia Rozwoju Gospodarczego Województwa Śląskiego	RR-RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzono prace diagnostyczne • opracowano Planu działań transformacji regionu;
Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego	PP współpraca RR-RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • powołano Konsultanta Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego; • przeprowadzono ankietę wśród jednostek samorządu terytorialnego; • przeprowadzono 3 warsztaty, w tym ze środowiskiem: samorządowym, gospodarczym, naukowym, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką rozwoju miast oraz Wojewódzką Komisją Urbanistyczno-Architektoniczną poświęcone identyfikacji instrumentów polityki i projektów o znaczeniu regionalnym. • Prowadzono prace diagnostyczne - opracowano wyniki ankiety, zakres interwencji Regionalnej Polityki Miejskiej w świetle przygotowań RPO 2021-2027.
Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego	RR – RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono 2 warsztaty z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, środowisk naukowych oraz organizacji pozarządowych, podczas których zweryfikowano najważniejsze potrzeby i wyzwania związane z rewitalizacją w regionie; • opracowano wstępny projekt dokumentu, który był przedmiotem opiniowania przez ekspertów powołanych do prac nad polityką
Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego	ZD współpraca RR-RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano 2 spotkania warsztatowe Zespołu ds. Polityki Zdrowotnej; • przeprowadzono 5 warsztatów mających na celu wypracowanie koncepcji dokumentu, celów i kierunków działań oraz przedsięwzięć przez uczestników należących do środowisk politycznych, medycznych (dyrektorzy szpitali, instytucje ochrony zdrowia), naukowych i administracyjnych • prowadzono prace diagnostyczne, w trakcie których przeprowadzono badanie ankietowe z dyrektorami szpitali oraz badanie metodą delficką z ekspertami z dziedziny zdrowia; • Zorganizowano Konferencję "Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego"
Polityka Gospodarki Niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego. Regionalna Polityka Energetyczna do Roku 2030	RR-RCAS	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono konsultacje analizy eksperckiej <i>Bilansu energii dla Województwa Śląskiego</i> na posiedzeniu Regionalnej Rady ds. Energii; • opracowano projekt <i>Polityki</i>; • wykonano Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu polityki przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez departamenty UMWSL.

Obszar PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Opis statystyczny obszaru Przedsiębiorczość

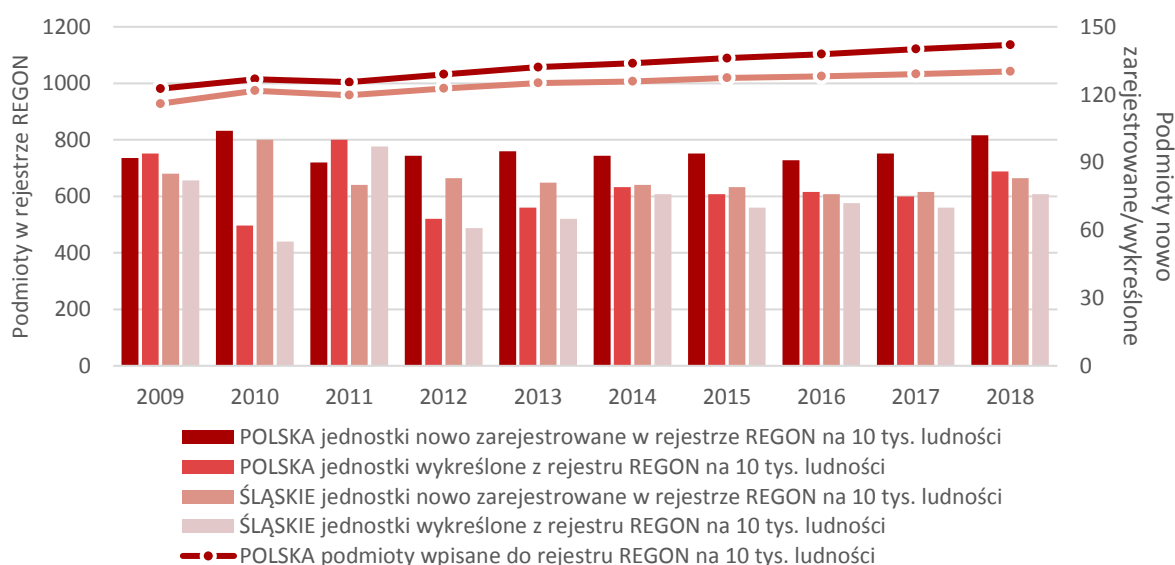
Podmioty gospodarcze

W roku 2018 liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON wyniosła 472 498, co stanowiło prawie 11% podmiotów działających w kraju. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie śląskim zwiększyła się w okresie 2009-2018 o 9,7%, niemniej jednak udział podmiotów z regionu w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w Polsce zmniejszył się o 0,7 pp. Przyrost liczby przedsiębiorstw wynikał niemal wyłącznie ze zwiększenia liczebności najmniejszych firm, co może świadczyć o zwiększającej się przedsiębiorczości mieszkańców regionu. Liczba mikroprzedsiębiorstw (czyli podmiotów zatrudniających do 9 osób) zwiększyła się o 45,6 tys., co stanowiło przyrost o 11,3%, podczas gdy w tym samym okresie łączna liczba firm małych (10-49 osób), średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej zatrudnionych osób) spadła o ponad 3,7 tys. (spadek o 14,4%). Udział podmiotów gospodarczych z województwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w Polsce zwiększył się jedynie w grupie firm średnich (wzrost udziału o 0,3 pp.).

Pomimo, że poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą podmiotów na 10 tys. mieszkańców, w województwie śląskim rośnie, to jest on stale na poziomie niższym od średniej krajowej. W 2018 roku liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców wyniosła w regionie 1 042, co oznaczało przyrost względem roku 2009 o 12,3%.

W województwie śląskim mniej jest również podmiotów nowo rejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – liczba ta w ostatnich kilku latach była o mniej więcej 15 podmiotów niższa niż średnio w kraju. Z drugiej strony w regionie niższa jest liczba podmiotów wykreślanych z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, przy czym w okresie 2009-2018 zmniejszyła się ona o 7,3%, podczas gdy średnio w kraju spadek wynosił 8,5%. W ostatnich latach liczba podmiotów wykreślanych z rejestru była w Polsce o ok. 5 podmiotów na 10 tys. mieszkańców wyższa niż w województwie.

Wykres 25. Podmioty w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej najliczniej reprezentowaną grupą są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W województwie śląskim w 2018 roku stanowiły one ok. 72% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2018 roku wyniosła w regionie 750 w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność na poziomie kraju była wyższa i wyniosła w 2018 roku 810 na 10 tys. mieszkańców.

W strukturze własnościowej podmiotów gospodarczych dominują podmioty z sektora prywatnego, które w 2018 roku stanowiły w województwie śląskim 95,8% ogółu przedsiębiorstw. Sektor publiczny obejmował natomiast 3,2% ogółu firm, podczas gdy w Polsce proporcje w tym zakresie były przesunięte nieco w stronę sektora prywatnego (sektor publiczny – 2,6%, sektor prywatny – 96%)¹¹.

Województwo śląskie charakteryzowało się najniższym w kraju udziałem mikroprzedsiębiorstw w strukturze podmiotów gospodarczych (95,3% przy średniej krajowej równej 96%), jednak osiągnęło najwyższe wartości w kraju od względem udziału firm małych (zatrudniających od 10 do 49 osób), który wynosił 3,8% przy średnim poziomie wynoszącym 3,2%. Udział firm średnich i dużych w strukturze przedsiębiorstw w województwie śląskim był również wyższy od średniej krajowej.

Przemysł

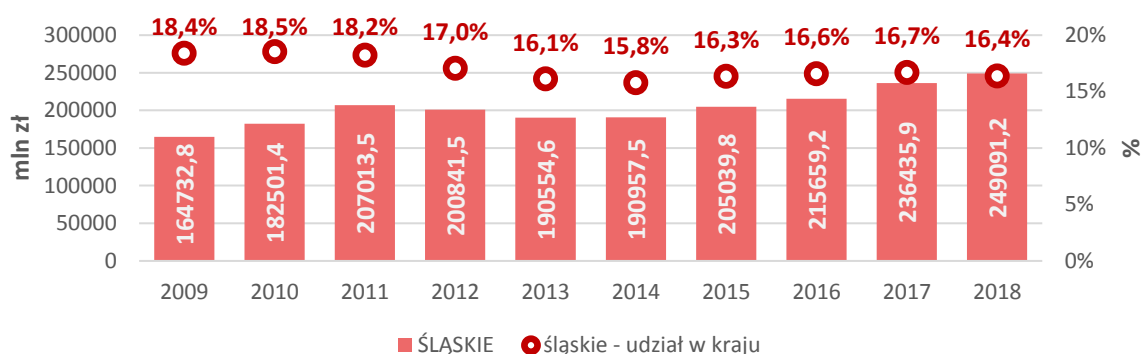
Województwo śląskie jest regionem, w którego rozwoju przemysł odegrał niebagatelną rolę. Przez lata o sile regionu decydował przemysł ciężki, w szczególności wydobywczy (węgiel kamienny), energetyczny i metalurgiczny. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, pomimo zmian zachodzących w strukturze gospodarczej regionu, w dalszym ciągu w wytwarzanej wartości dodanej brutto sektor przemysłu ma zdecydowanie silniejszą pozycję niż w kraju ogółem.

Istotną rolę w gospodarce województwa śląskiego odgrywa górnictwo, niemniej w świetle dostępnych danych można zauważyć stopniowy spadek jego znaczenia. Udział WDB pochodzącej z górnictwa na przestrzeni lat 2000-2017 zmniejszył się w regionie o prawie 3 pp. (w 2017 roku 6,9% WDB w regionie pochodziło z górnictwa, podczas gdy w roku 2000 było to niemal 10%).

Jednocześnie zwiększa się wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim, która w okresie 2009-2018 zanotowała przyrost o 84,4 mld zł, tj. o 51,2% (przyrost dla Polski ogółem wyniósł w tym czasie 69,7%). Pomimo, że udział przemysłu w WDB województwa, jak i wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększają się, to udział województwa śląskiego w wartości krajowej produkcji sprzedanej przemysłu ma tendencję spadkową.

¹¹ Niniejsze wartości mogą nie sumować się do 100% ze względu na fakt zmian jakie zaszły od 1 grudnia 2014 roku regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. Istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących m.in. formy własności przedsiębiorstwa.

Wykres 26. Produkcja sprzedana przemysłu w województwie śląskim w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział województwa śląskiego w produkcji sprzedanej przemysłu w Polsce był na poziomie niższym jedynie od województwa mazowieckiego. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca była w roku 2018 na poziomie 54,9 tys. zł i była wyższa od średniej krajowej o 15,3 tys. zł (39,6 tys. zł). Przyrost tej wartości był jednak na najniższym poziomie w Polsce, w porównaniu do roku 2009 zwiększyła się o 54,6%, przy średniej krajowej równej 68,5%. Województwo śląskie jest jednym z wiodących regionów w kraju w zakresie atrakcyjności dla inwestorów, od lat zajmuje pierwsze miejsce w rankingu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (najwyższa atrakcyjność dla działalności przemysłowej i usługowej i wysoka dla działalności zaawansowanej technologicznie).

Usługi

Sektor usług obejmuje największą część polskiej gospodarki, a w 2017 roku w kraju usługi odpowiadały za 63,4% wartości dodanej brutto. Udział usług w gospodarce województwa śląskiego jest niższy o 6,6 pp., co wynika z faktu, że region ma silnie przemysłowy charakter, zatem większa część WDB niż w kraju pochodzi z tego właśnie sektora.

Udział wartości dodanej brutto wytwarzanej w ramach sektora usług w całym okresie 2009-2017 był w województwie śląskim niższy od średniej krajowej o ok. 6-7 pp. W kraju udział usług we wskazanym okresie wahał się pomiędzy 62,4% a 64,0% WDB, podczas gdy w województwie śląskim kształtował się w przedziale 55,1% – 57,3%.

Największa część wartości dodanej wytwarzanej w województwie śląskim w sektorze usługowym pochodziła z sekcji G (tj. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – ponad 30% WDB sektora usług. Trzykrotnie mniejszy wkład w tworzeniu wartości dodanej brutto regionu miały usługi klasyfikowane w ramach sekcji H (transport i gospodarka magazynowa), a nieco mniej w ramach sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna). Powyższe trzy sekcje PKD obejmowały połowę wartości dodanej brutto województwa śląskiego wytwarzanej w sektorze usługowym.

Ponad połowa pracujących w województwie zatrudniona była w przedsiębiorstwach sektora usług (57,8%), dalej w sektorze przemysłowym (blisko 40%) oraz rolnictwie (2,3%). Struktura ta na przestrzeni lat utrzymuje się, a transfery pomiędzy sektorami są niewielkie.

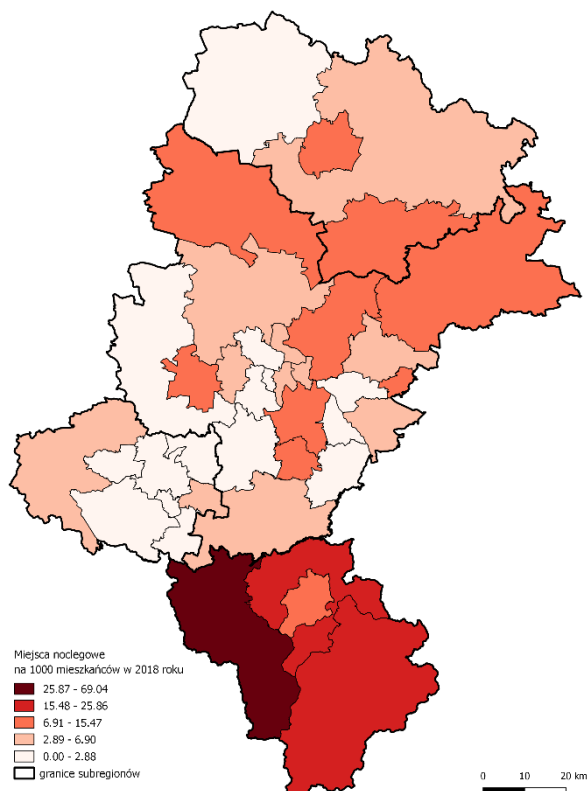
Usługi turystyczne

Województwo śląskie nie należy do czołówki polskich regionów, które charakteryzują się najwyższą atrakcyjnością turystyczną. Jednocześnie pomimo relatywnie niewielkiej powierzchni, odznacza się dużą różnorodnością oferując indywidualnemu turystyście wiele możliwości i form spędzania wolnego czasu. O faktycznej ofercie dostępnej bazy noclegowej dla turystów informuje liczba miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika była w województwie śląskim niższa o połowę od średniej krajowej i plasowała region na przedostatnim miejscu w kraju (przed województwem łódzkim).

Baza noclegowa województwa śląskiego oferuje 49,1 tys. miejsc noclegowych usytuowanych w 671 obiektach noclegowych. Miejsca noclegowe w regionie stanowią 6,1% wszystkich miejsc noclegowych w Polsce, przy czym odmiennie przedstawia się podział tych miejsc ze względu na rodzaj obiektów noclegowych. Ponad połowa (51%) obiektów noclegowych w regionie to obiekty hotelowe, oferujące razem 59,1% miejsc noclegowych. Pozostałe 40,9% miejsc noclegowych oferowanych jest przez obiekty krótkotrwałego zakwaterowania, kempingi i pola biwakowe. W kraju te proporcje kształtują się inaczej – obiekty hotelowe stanowią 37,7% obiektów noclegowych i oferują 44,3% wszystkich miejsc noclegowych w kraju.

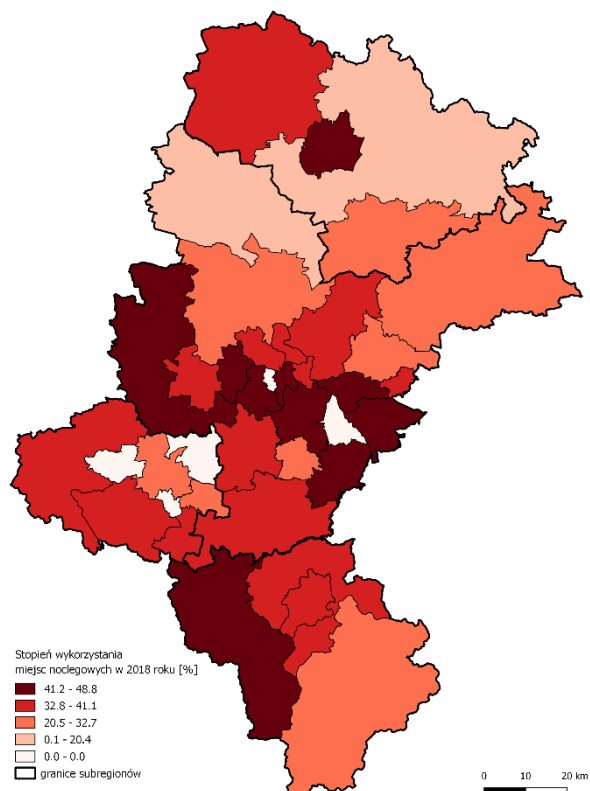
Ponadto wskaźnik pokazujący liczbę udzielonych noclegów na 1 000 ludności był o ponad 900 niższy od średniej krajowej. Przekłada się to na wskaźnik mówiący o stopniu wykorzystania bazy noclegowej, który w regionie wynosił w 2018 roku 38,2% i był niższy od średniej krajowej o 1,9 pp. Dawało to województwu śląskiemu 7. miejsce w kraju. Dostępność miejsc noclegowych w województwie śląskim jest zróżnicowana w zależności od części regionu. Zdecydowanie największa ich liczba była dostępna w południowej części województwa – podregion bielski skupiał niemal połowę miejsc noclegowych regionu (48,5%).

Mapa 15. Miejsca noclegowe na 1 000 mieszkańców w powiatach województwa śląskiego w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 16. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiatach województwa śląskiego w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Dostępność miejsc noclegowych w województwie śląskim jest zróżnicowana w zależności od części regionu. Zdecydowanie największa ich liczba była dostępna w południowej części województwa – podregion bielski skupiał niemal połowę miejsc noclegowych regionu (47,1%). W samym tylko powiecie cieszyńskim dostępne miejsca noclegowe stanowiły 25,6% ogólnej ich liczby dla regionu, natomiast powiat żywiecki skupiał 10% miejsc, a powiat bielski 7,8%. Oprócz wymienionych powiatów znaczną bazą noclegową mogą pochwalić się niektóre większe miasta województwa: Katowice (9,0%), Częstochowa (5,5%), Gliwice (4,3%) oraz Bielsko-Biała (3,8%). Nieźle wypada także powiat zawierciański z udziałem wynoszącym 5,8% ogólnej liczby miejsc noclegowych w regionie.

Rolnictwo¹²

Mimo, że województwo śląskie jest traktowane jako region przemysłowy, to użytki rolne stanowią ponad połowę powierzchni regionu. W 2017 roku sektor rolniczy tworzył 0,6% WDB w województwie.

Nieprzerwanie od 2010 do 2018 roku województwo śląskie posiadało najmniejszą w kraju powierzchnię użytków rolnych oraz powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (odpowiednio: 371 897 ha i 365 946 ha). Największą powierzchnią użytków rolnych oraz użytków rolnych w dobrej kulturze dysponowało od kilku lat województwo mazowieckie.

Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne wynosiła 57 748, co stanowiło 4% gospodarstw rolnych w Polsce posiadających użytki rolne. Aż 96% gospodarstw rolnych posiadało grupy obszarowe użytków rolnych powyżej 1 ha. W 2018 roku powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem posiadających użytki rolne wynosiła 371 879 ha. Natomiast największe powierzchnie liczone w hektarach dotyczyły użytków rolnych powyżej 50 ha i więcej (105 513 ha), a najmniejsze 2-3 ha (20 478 ha).

W 2018 r. w województwie śląskim funkcjonowały 148 ekologiczne gospodarstwa rolne, w których powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosiła 2 951 ha. Ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem¹³ było natomiast 118, a powierzchnia ich użytków rolnych wynosiła 2 301 ha.

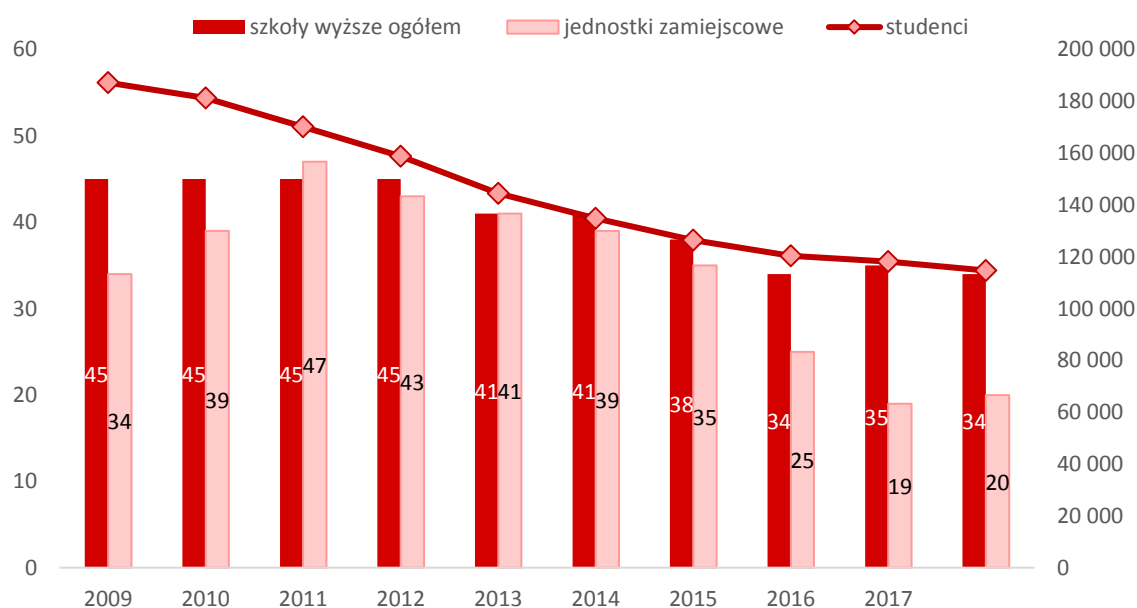
Uczelnie wyższe

Według Głównego Urzędu Statystycznego w województwie śląskim w 2018 roku funkcjonowało 35 szkół wyższych oraz 20 jednostek zamiejscowych. Stanowiło to niecałe 9% wszystkich szkół wyższych w Polsce.

¹² Począwszy od 2010 roku zastosowano nową definicję gospodarstwa rolnego. Różnice w powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych w 2010 roku wynikają ze zmiany definicji gospodarstwa rolnego, zgodnie z którą, gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nie prowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali.

¹³ Ekologiczne gospodarstwa rolne (z certyfikatem) – Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Wykres 27. Uczelnie wyższe i jednostki zamiejscowe w województwie śląskim w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2018 roku liczba studentów w województwie śląskim wyniosła 114,7 tys. osób, co stanowiło 9,6% wszystkich studentów w kraju, dając regionowi dopiero 5. lokatę w kraju. Rokrocznie liczba studentów malała i spadek ten w stosunku do roku 2009 wyniósł 38,7% (ubyło 72,5 tys. studentów). Na poziomie kraju spadek ten był niewiele mniejszy i w stosunku do 2009 roku wyniósł 34,7% studiujących.

Liczba absolwentów studiów na poziomie magisterskim wyniosła w 2018 roku 14,3 tys. osób, co stanowiło 9,4% wszystkich absolwentów w kraju, dając regionowi trzecią pozycję w kraju. Analizując liczbę studentów województwa śląskiego w odniesieniu do liczby mieszkańców województwa śląskiego, wartość ta nie przekracza średniej dla Polski, stawiając województwo dopiero na 9. pozycji.

Najliczniejszą grupę stanowią studenci podejmujący kierunki związane z biznesem i administracją – stanowili oni w województwie śląskim prawie 16% ogółu (przy średniej krajowej 17,9%). Drugą grupę stanowił kierunek medyczny – ponad 15% studiujących w województwie (średnia dla Polski 10,9%), natomiast na trzecim miejscu znalazły się kierunki techniczno-inżynierskie (10,4%).

W okresie 2009-2018 zgodnie z danymi GUS wzrósł odsetek cudzoziemców studiujących w województwie śląskim. W 2009 roku wyniósł 0,7% by wzrosnąć do wartości 4,1% w 2018 roku. Niemniej wartości te pozostają poniżej średniej dla Polski wynoszącej odpowiednio: 0,9% i 6,3%.

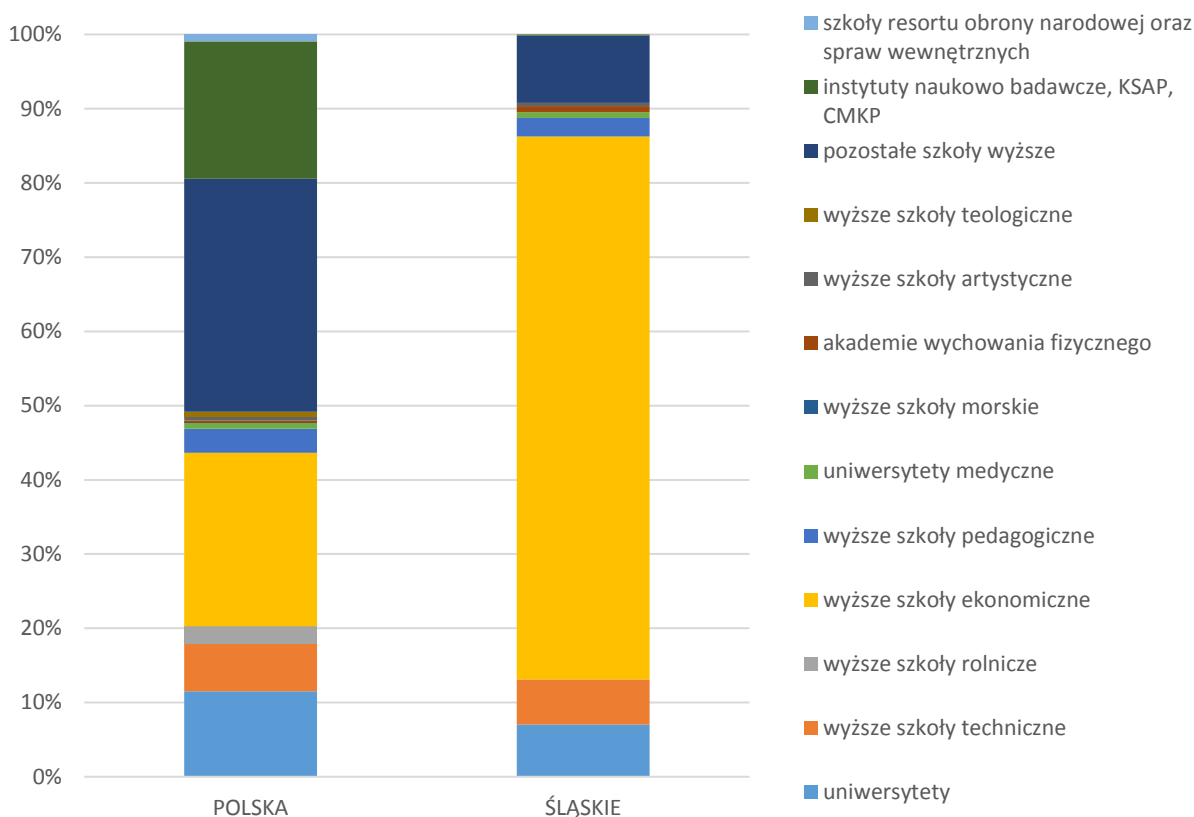
Uzupełnieniem kształcenia poza studiami podyplomowymi są również studia doktoranckie. W tym zakresie wyraźnie widać wzrost liczby doktorantów zarówno w skali województwa śląskiego jak i całego kraju. W regionie liczba doktorantów w 2018 roku wyniosła ponad 3 tys. osób, co dało 4. lokatę w kraju.

W województwie śląskim liczba nauczycieli akademickich wyniosła w 2018 roku ponad 8,2 tys. osób, co stanowiło 8,8% wszystkich nauczycieli akademickich w kraju. Dało to regionowi 5. lokatę, za województwami: mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim i dolnośląskim. Największa grupa nauczycieli akademickich w województwie śląskim związana była z wyższymi szkołami technicznymi. Stanowili oni jedną trzecią wszystkich nauczycieli regionu. Następną grupą byli nauczyciele uniwersyteccy (22,9%), na trzecim miejscu wskazać można nauczycieli uniwersytetów

medycznych (15,6%). W Polsce proporcje te kształtowały się zgoła inaczej: największy udział stanowili nauczyciele uniwersyteccy (33,9%).

Liczba studentów studiów podyplomowych w 2018 roku wyniosła w województwie śląskim ponad 14 tys. osób, co stanowiło 8,8% wszystkich słuchaczy w kraju i dało drugi wynik w Polsce. W badanym okresie największą grupę studentów stanowiły osoby uczące się na wyższych szkołach ekonomicznych, natomiast drugą najliczniejszą grupą byli studenci uniwersytetów.

Wykres 28. Odsetek studentów studiów podyplomowych w województwie śląskim i w Polsce w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Badania i rozwój i innowacje

Istotnym elementem potencjału rozwojowego regionu jest zaangażowanie w działalność badawczo-rozwojową. Prężnie funkcjonujący sektor B+R daje podstawy do opracowywania i wdrażania innowacji.

Według danych na 2018 rok w województwie śląskim funkcjonowało 622 jednostki aktywne badawczo, co stanowiło aż 10,8% jednostek w kraju i było drugim wynikiem po województwie mazowieckim (1 404 jednostki). Natomiast w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w regionie przypadło 13,7 jednostek, a więc mniej od średniej krajowej (15). Wśród jednostek badawczych w regionie 571 (91,8%) to jednostki działające w sektorze przedsiębiorstw.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju sektora B+R jest wysokość nakładów wewnętrznych. W województwie śląskim w 2018 roku wyniosły one 1 871,2 mln złotych. Nakłady w przeliczeniu na 1 mieszkańca w regionie osiągnęły 412,1 zł (8. miejsce wśród województw), co jest wartością o 255,6 zł niższą od średniej dla kraju (667,7 zł). Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku

nakładów wewnętrznych przypadających na 1 pracującego w B+R, które w województwie śląskim wynosiły 111,4 tys. złotych, a w kraju 126 tys. złotych.

Na cele związane z działalnością badawczo-rozwojową w 2017 roku przeznaczony został 1% polskiego PKB. Niestety w województwie śląskim na badania przeznacza się mniejsze kwoty - we wspomnianym roku było to jedynie 0,63% PKB, co oznaczało dopiero 8. pozycję wśród wszystkich województw. Pomimo, iż względem roku 2009 wydatki na cele badawcze w województwie śląskim wzrosły (w relacji do PKB), to pozycja województwa wśród innych regionów obniżyła się o jedno miejsce.

Według dziedzin nauki i techniki największą część wśród nakładów wewnętrznych ogółem na B+R w regionie stanowiły nakłady na nauki inżynierskie i techniczne – 74,9% (1 401 984,1 tys. zł). Należy przy tym zaznaczyć, iż jest to znacznie więcej niż poziom krajowy, który wyniósł 53,6%. Na kolejnych miejscach znalazły się nakłady na nauki: przyrodnicze (9,9%), medyczne i nauki o zdrowiu (6,8%), społeczne (4,3%), humanistyczne i sztuka (3,6%) oraz rolnicze i weterynaryjne (0,5%).

W województwie śląskim przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły w 2018 roku 20,6% ogółu przedsiębiorstw, a więc o 1,2 pp. mniej niż średnia krajowa, co plasowało region dopiero na dziewiątej pozycji wśród województw. W regionie w przedsiębiorstwach innowacyjnych przeważały podmioty przemysłowe, które stanowiły 25,5% przedsiębiorstw. Wśród nich najwięcej było firm stosujących nowe lub ulepszone procesy biznesowe (21,1%), natomiast 18% ogółu przedsiębiorstw wprowadzało nowe lub ulepszone produkty. Udział podmiotów z sektora usług wynosił 15,6%. Występowała niewielka przewaga firm wykorzystujących nowe lub ulepszone procesy biznesowe (13,3% przedsiębiorstw).

Należy podkreślić, że województwo śląskie prowadzi konsekwentną politykę rozwoju innowacji. Województwo śląskie, jako pierwszy region w kraju posiadało przyjętą Regionalną Strategię Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 (RIS). Opracowany model wdrożeniowy opiera się na założeniu rozwoju inteligentnych specjalizacji w regionie. Do inteligentnych specjalizacji zaliczono: energetykę, medycynę, technologie informacyjne i komunikacyjne, zieloną gospodarkę oraz przemysły wschodzące.

Institucje Otoczenia Biznesu

Polski Fundusz Rozwoju to spółka Skarbu Państwa, zajmująca się organizacją modelu instrumentów rozwojowych w ramach spójnej jednolitej platformy. Model instytucji oferujących narzędzia i instrumenty umożliwiające zwiększenie potencjału gospodarczego kraju funkcjonuje od 2017 roku, a został utworzony w związku z realizacją Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Oferuje przedsiębiorcom, samorządom i klientom indywidualnym różnorodne usługi doradcze i finansowe umożliwiające rozwój działalności, zwiększenie innowacyjności, internacjonalizacji działalności gospodarczej podmiotów uzyskujących wsparcie.

Rysunek 1. Elementy ekosystemu innowacji w województwie śląskim, uwzględnione w ramach ekosystemu innowacji Polskiego Funduszu Rozwoju.

MAPA EKOSYSTEMU INNOWACJI /w ramach Polskiego Funduszu Rozwoju/	STARTUP'Y I SCALEUP'Y	49
	KORPORACJE	32
	FUNDUSZE VENTURE CAPITAL	15
	AKCELERATORY	5
	PRZESTRZENIE COWORKINGOWE	2
	UCZELNIE WYŻSZE	14
	DOSTAWCY USŁUG	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.startup.pfr.pl/pl/ekosystem-innowacji/> (stan na 19.03.2020 r.).

Oprócz wyszczególnionych elementów ujętych w ekosystemie innowacji, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii zajmuje się także akredytacją ośrodków Innowacji świadczących usługi doradcze w zakresie innowacji oraz usługi wsparcia innowacji. Lista tego typu jednostek obejmuje (wg stanu na 16 stycznia 2020 roku) dwa podmioty z województwa śląskiego, które zostały wyszczególnione w tabeli poniżej z uwzględnieniem rodzaju świadczonych usług.

Tabela 11. Ośrodki innowacji w województwie śląskim posiadające akredytację Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii (wg stanu na 16.01.2020 r.).

OŚRODEK INNOWACJI	MIEJSCOWOŚĆ	USŁUGI DORADCZE	USŁUGI WSPARCIA	Data zakończenia przyznanej akredytacji
Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Rada Miejska w Gliwicach	Gliwice	x	-	25.02.2021
Fundacja na Rzecz Rozwoju Technologii Human Cloud	Gliwice	x	x	25.09.2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.gov.pl/web/rozwoj/osrodki-innowacji> (data dostępu: 17.03.2020).

Śląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.

W związku z koniecznością obsłużenia środków powracających z instrumentów finansowych z perspektywy finansowej 2007-2013 Województwo Śląskie utworzyło spółkę: Śląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. Spółka została utworzona uchwałą nr VI/12/6/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 r., na podstawie której 19 grudnia 2019 r. podpisano akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Fundusz po planowanym na 2020 rok podpisaniu umowy powierzenia środków powracających z perspektywy finansowej 2007-2013 rozpocznie realizację założonej Strategii Inwestycyjnej.

Zgodnie z treścią Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego powołującą wskazany podmiot podstawowym celem działalności spółki jest wspieranie i poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych dla wzmocnienia

kapitałowego oraz ułatwienie dostępu do finansowania przedsięwzięć realizowanych na obszarze Województwa Śląskiego.

Docelowo, zgodnie ze strategią inwestycyjną przyjętą dla wracających środków finansowych, planuje się wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw w postaci takich produktów, jak pożyczka innowacyjna, wejścia kapitałowe, reporęczenia, pożyczka rozwojowa. W pierwszej kolejności planowane jest uruchomienie wsparcia dla przedsięwzięć innowacyjnych, w tym opartych na wynikach działalności badawczo-rozwojowej, która pozwoli m.in. na sfinansowanie działań załączkowych i startowych działalności gospodarczych. To możliwość wychodząca naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, która przyczyni się do uzupełnienia luki w finansowaniu komercyjnym oferowanym przez instytucje banków, dając szansę na rozwój nowych produktów i kierunków działalności.

Produkty i strategia, którą będzie zobowiązany kierować się Fundusz, będą oczywiście ulegać zmianom i aktualizacji, by odpowiadać na bieżące potrzeby przedsiębiorców i aby były dostosowane do aktualnej sytuacji na rynku finansowym, a tym samym – aby wzmocniały potencjał całego Województwa.

Promocja w obszarze gospodarki

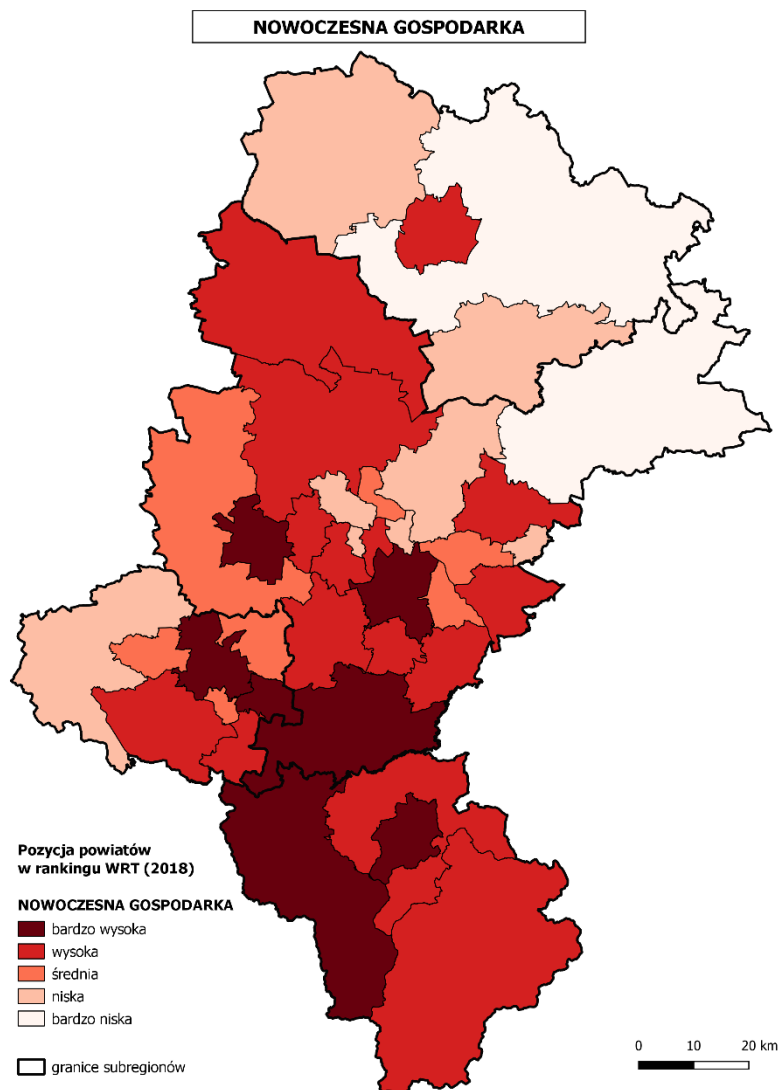
Działania promocyjne podejmowane są również w ramach funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Departamencie Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej. Poniżej przedstawiono wykaz najważniejszych targów, misji gospodarczych itp. o charakterze promocji gospodarczej w 2019 r.:

- Seminarium "Możliwości wsparcia finansowego dla firm planujących inwestycje. Polska Strefa Inwestycji", (24 stycznia 2019 r., Dąbrowa Górnicza);
- Ogólnopolski Kongres Sportów Elektronicznych, (26-27 luty 2019 r.);
- Wizyta przedstawiciela Konsulatu RP w Kalkucie w woj. śląskim i spotkanie z IOB, (7-8 marca 2019 r., Katowice, Gliwice);
- Polska Strefa Inwestycji możliwości wsparcia finansowego dla firm planujących inwestycje, (27-28 marca 2019 r., Częstochowa);
- Siemianowickie Targi Firm i Pracy, (6 kwietnia 2019 r.);
- XXVI Wielka Gala Izby Rzemieśniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, (6 kwietnia 2019 r., Zabrze);
- Europejski Kongres Gospodarczy, (13-15 maja 2019 r., Katowice);
- Spotkanie biznesowe z przedstawicielami Greater Richmond Partnership z USA - AMERICAN DAY, (Katowice, 23 maja 2019 r.);
- Go Export - kierunek Kanada!, (28 maja 2019 r., Katowice);
- Konferencja "Wsparcie klastrów w uzyskaniu statusu Krajowego Klastra Kluczowego", (29 maja 2019 r., Chorzów);
- Warsztaty dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, (10-11 czerwca 2019 r., Wiśła);
- Współorganizacja X edycji Konkursu „Marka-Śląskie”;
- Targi Baltic Expo, (9-11 września 2019 r., Gdańsk);
- Property Forum, (Warszawa, wrzesień 2019 r.);
- Przedstawienie atrakcyjności inwestycyjnej i możliwości eksportowych dla przedstawicieli lokalnego biznesu, (Świętochłowice, wrzesień 2019 r.);
- „Interdyscyplinarność sportów elektronicznych” współorganizacja szkolenia dla kadry dydaktycznej szkół średnich z zakresu e-sportu, (Chorzów, wrzesień 2019 r.);

- Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw (16-18 października 2019 r., Katowice);
- II Forum Biznesu, (Warszawa, październik 2019 r.);
- Organizacja konferencji otwierającej projekt, skierowanej do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, (Katowice, 29 października 2019 r.);
- Targi 4 buildings – stoisko województwa, (15-17 listopada 2019 r. , Katowice);
- Targi Medica – stoisko województwa, (18-21 listopada 2019 r. , Dusseldorf, Niemcy);
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości – koordynacja wydarzenia w województwie, (18-24 listopada 2019 r.);
- Konferencji Projektanci Innowacji Google, (27 listopada 2019 r., Chorzów);
- Targi Cybersec – stoisko województwa, (29-30 listopada 2019 r., Katowice (powołanie Śląskiego Klastra Internetu Rzeczy);
- Zaprojektuj rozwój. Wsparcie UE dla Firm, (Chorzów, listopad 2019 r.);
- Misja gospodarcza z Funduszem Górnośląskim SA, (Katar, 25-28 listopada 2019 r.);
- Forum Energetyczne Województwa Śląskiego – organizacja, (Wisła, 21-22 listopada 2019 r.);
- konferencja „Building Bridges in V4 Aviation Community”, podpisanie listu sprawie współpracy pomiędzy Województwem Śląskim a Śląskim Klastrem Lotniczym, (25-26 listopada 2019 r. w Bielsku-Białej);
- VI Międzynarodowych Spotkaniach Biznesu - stoisko, (Tychy);
- VI Forum Korytarza Transportowego Bałtyk-Adriatyk - organizacja, (5-6 grudnia 2019 r. Chorzów);
- Konferencja "Potencjał Województwa Śląskiego w zakresie rozwoju cyberbezpieczeństwa" podpisanie listu intencyjnego o współpracy z Siecią Badawczą Łukasiewicz – Instytutem Technik Innowacyjnych EMAG.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Nowoczesna Gospodarka

Mapa 17. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2018 roku dla obszaru: Nowoczesna gospodarka (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźniki cząstkowe WRT ukazują poziom rozwoju w powiatach województwa śląskiego w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego. W zakresie odnoszącym się do Nowoczesnej Gospodarki pod uwagę brane są w największym stopniu wskaźniki odnoszące się do nakładów inwestycyjnych, rynku pracy, czy też edukacji. Najlepsze pozycje reprezentują duże miasta z centralnej części regionu, w szczególności Katowice i Gliwice oraz stolice subregionów: południowego (Bielsko-Biała) i zachodniego (Rybnik), a także Żory oraz powiaty: pszczyński i cieszyński. Słabo w przypadku nowoczesnej gospodarki wypadają powiaty północno-wschodniej części regionu. Jak wynika z analizy przestrzennej mapy najbardziej predystynowane do rozwijania nowoczesnej gospodarki są obszary o najwyższym stopniu urbanizacji, z kolei najgorzej wypadają tereny o charakterystyce rolniczej.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Przedsiębiorczość*

Tabela 12. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu A. *Nowoczesna gospodarka* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
Lp.	Nazwa wydziału/jednostki	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2019	Cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Polityka rozwoju gospodarczego województwa śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 133/169/V/2017 z dnia 31 stycznia 2017 r. Aktualizacja 2018 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1406/264/V/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r.	Systematyczna realizacja w ramach działalności Wydziału GP polityki gospodarczej w zakresie (1) Promocji przedsiębiorczości w regionalnych specjalizacjach; (2) Atrakcyjności inwestycyjnej, bezpośrednich inwestycji zagranicznych; (3) Internacjonalizacji działalności biznesowej rodzimych przedsiębiorstw. Złożenie wniosku o dofinansowanie projektu Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania współfinansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. Oś priorytetowa III. Konkurencyjność MŚP. Działanie 3.5 Umiejdzynarodowienie gospodarki regionu. Poddziałanie 3.5.1 Promocja gospodarcza regionu.	A.3. D.2. D.3.	Tak, przystąpiono do prac zmierzających do opracowania dokumentu strategicznego.
2	Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 716/34/V/2015 z dnia 7 maja 2015 r.	W ramach Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020 Departament TW ogłosił 2 otwarte konkursy ofert. Pierwszy konkurs w zakresie realizacji wypasu na terenach objętych Programem oraz drugi konkurs na działania promocyjne. W ramach pierwszego otwartego konkursu ofert zawarto 2 umowy do łącznej kwoty: 469 590,00 zł, natomiast w ramach drugiego otwartego konkursu ofert na zadania publiczne promujące Program Owca Plus do roku 2020 zawarto umowy z 6 podmiotami na łączną kwotę: 39 775,00 zł.	A.4. C.1. C.2.	Dokument obowiązuje do roku 2020, w chwili obecnej trwają prace związane z jego aktualizacją.

3	Program Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2110/222/V/2017 z dnia 17 października 2017 r.	W 2019 r. wykonano Raport Monitoringowy w zakresie planowania strategicznego rozwoju turystyki w Województwie Śląskim, gdzie określono m. in. rekomendacje w zakresie turystyki w Województwie Śląskim.	A.3. B.1. B.2. B.3. C.3. D.1. D.2.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
4	Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/25/8/2016 z dnia 27 czerwca 2016 r.	W roku 2019 zabezpieczono w budżecie kwotę na ewaluację Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030.	A.4. C.2.	Dokument wymaga przeprowadzenia ewaluacji w roku 2020.
5	Plan działań transformacji regionu Aktualizacja: Plan działań transformacji regionu – wersja 1.2	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1485/53/VI/2019 z dnia 3 lipca 2019 r. Aktualizacja: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2392/76/VI/2019 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanego Planu działań transformacji regionu – wersja 1.2	Opracowany dokument stanowi bazę i punkt odniesienia dla podjęcia działań strategicznych i programowych na rzecz transformacji województwa śląskiego, zarówno pod względem dywersyfikacji gospodarczej, jak i przemian technologicznych. Obejmują one listę projektów już obecnie realizowanych przede wszystkim ze źródeł RPO WSL 2014-2020 jak i wskazuje na projekty, których realizacja w najbliższym czasie przyczyni się do sprawniejszego procesu transformacji regionu. Dokument ma charakter otwarty i umożliwia dokonywanie częstej aktualizacji projektów, które będą uznane za priorytetowe do realizacji z uwagi na proces transformacji regionu.	A.2. B.3. C.3. D.2.	Dokumenty nowoprzyjęte w 2019 roku. Dokument ma charakter otwarty i jest aktualizowany zgodnie z potrzebami.
6	Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/22/3/2016 z dnia 16 maja 2016 r.	CEL 1 – Rozwój kompetencji cyfrowych Realizacja działań szkoleniowych: Organizacja 11 bezpłatnych szkoleń, w ramach cyklu SMART Urzędnik, skierowanych do pracowników instytucji publicznych woj. śląskiego. Współorganizacja ze Szczecińskim Parkiem Naukowo-Technologicznym – Technoparkiem Pomerania IX Śląskiego Konwentu Informatyków i Administracji. Organizacja 17 bezpłatnych warsztatów/szkoleń, w ramach cyklu Warsztaty z narzędzi ICT, skierowanych do mieszkańców woj. śląskiego. Organizacja Konferencji dla nauczycieli - „Młodzi w świecie nowoczesnych technologii - wyzwanie dla nauczyciela”	A.3. B.2.	Tak, dokument wymaga aktualizacji. Prowadzony jest proces aktualizacji.

oraz partnerstwo w konferencji organizowanej przez Wyższą Szkołę Humanitas w Sosnowcu „Kompetencje przyszłości. Eksperti Programowania na start”, a także w projekcie „Forum Twórczych Nauczycieli” finansowanym ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, podczas którego zorganizowano 7 seminariów dla nauczycieli.

Organizacja projektu Akademia Bezpiecznego Internetu: Cyberbezpieczeństwo – bezpłatne warsztaty "Bezpieczni w Sieci" dla uczniów szkół podstawowych woj. śląskiego.

CEL 2 – Zwiększenie dostępności danych publicznych. Utrzymywany i aktualizowany jest Geoportal Województwa Śląskiego – Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP), ułatwiający dostęp do danych przestrzennych. Umożliwiają to powstałe interaktywne mapy i związane z nimi usługi. Na stronie internetowej pod adresem www.orsip.pl możliwy jest bezpłatny dostęp do obszernych danych i informacji z terenu woj. śląskiego. Wdrożono oprogramowanie SasS umożliwiające tworzenie responsywnych aplikacji mapowych hostowanych w chmurze. Opracowano i udostępniono aplikacje: Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego; Mapa Fortyfikacji; Granice historyczne województwa śląskiego; Jednostki organizacyjne i spółki z udziałem województwa śląskiego; Obwody łowieckie w województwie śląskim; Szlak Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego; Szlak Orlich Gniazd; Szlaki tematyczne województwa śląskiego;

CEL 3 – Rozwój elektronicznych usług publicznych System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP)

Aktualnie na platformie SEKAP świadczy usługi 506 podmiotów, w tym 131 urzędów i 375 jednostek organizacyjnych. Mieszkańcom udostępniono 799 usług. W roku 2019 zmodernizowano część infrastruktury technicznej platformy, kontynuowano uruchamianie funkcjonalności „Duże pliki” u Partnerów i w jednostkach organizacyjnych, rozpoczęto działania w zakresie modernizacji i rozbudowy oprogramowania SEKAP w zakresie dostosowania do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych. W ramach trzech kolejnych etapów został zmodernizowany interfejs w zakresie prezentacji w

			katalogu usług, skrzynki kontaktowej użytkownika oraz kolejno danych adresowych partnerów SEKAP.		
7	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/29/5/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r.	1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2019 r. (w przygotowaniu). 2. W 2019 r. przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. "Możliwości rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego po roku 2020. Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027”.	A.1. A.2. A.3. A.4.	Projekt dokumentu zostanie opracowany do końca 2020 r.
8	Model wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1246/347/2014 z dnia 1 lipca 2014 r. Aktualizacja 2018 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 806/252/V/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r. (wersja 2.0 dokumentu)	1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2019 r. (w przygotowaniu). 2. W 2019 r. przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. "Możliwości rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego po roku 2020. Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027”.	A.1. A.2. A.3. A.4.	Projekt dokumentu zostanie opracowany do końca 2020 r.
9	Program Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020 (Program systemowego wspierania rozwoju technologii województwa śląskiego na lata 2010 – 2020) Aktualizacja 2019 r.: "Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019 -2030" wraz z "Prognozą Oddziaływania na środowisko"	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 729/35/IV/2011 z dnia 29 marca 2011 r. Aktualizacja 2019 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1902/63/VI/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r.	1. REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013 - 2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2019 r. (w przygotowaniu). 2. W 2019 r. przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. "Możliwości rozwoju technologicznego województwa śląskiego po roku 2020. Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027”.	A.1. A.2. A.3. A.4.	Dokument zaktualizowany w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL

W obszarze Przedsiębiorczość zidentyfikowano 9 dokumentów o charakterze strategicznym, w tym w 2019 roku jeden został zaktualizowany oraz jeden jest nowym dokumentem. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić dwie grupy dokumentów: szeroko rozumianą przedsiębiorczość (rozwój gospodarczy, MŚP, rozwój działalności branżowych) oraz innowacyjność (łącznie z elementami społeczeństwa informacyjnego).

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Przedsiębiorczość.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P – szeroko rozumiana przedsiębiorczość	4	44,4%
I – innowacyjność	5	55,6%
Razem dokumenty w obszarze Przedsiębiorczość	9	
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	53 z czego dokumenty z obszaru Przedsiębiorczość stanowią 17%	

Projekty realizowane przez Wydziały¹⁴ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 13. Projekty realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (A) „Nowoczesna gospodarka”.

LP.	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSTKI	TYTUŁ PROJEKTU	CELE PROJEKTU	NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2019 R.				
1	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	4Steps w kierunku zastosowania Przemysłu 4.0 w MŚP	Głównym celem projektu jest wspieranie pomyślnej realizacji strategii inteligentnej specjalizacji i zastosowanie Industry 4.0 do wszystkich sektorów przemysłu określonych przez każdy z regionów. 4STEPS zastosuje innowacyjną metodologię opartą na zaangażowaniu wszystkich poczwórnych podmiotów helixu w podejściu oddolnym. MŚP będą głównym celem i będą zaangażowane poprzez nową sieć "cyfrowych ośrodków innowacji". W ramach projektu zostaną opracowane innowacyjne metody produkcyjne i zastosowania w przemyśle 4.0 dzięki opracowaniu: nowego katalogu potencjalnych usług, "Technology Maturity Level Index", ponadnarodowego planu działania oraz "Digital Innovation Hubs", które zostaną przetestowane w ramach działań pilotażowych.	Interreg Europa Środkowa
2	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	InduCCI – Przemysły kreatywne i przemysły kultury w tradycyjnych regionach przemysłowych jako motory transformacji gospodarczej i społecznej	W InduCCI środkowoeuropejskie regiony przemysłowe połączyły siły, aby wspólnie stawić czoła wyzwaniu, jakim jest wspieranie CCI (kultura i branże kreatywne). Poprzez analizę polityk regionalnych i prowadzenie szkoleń zamierzają stworzyć ramy wspierające CCI w regionach przemysłowych – na poziomie regionalnym, krajowym i UE. Poprzez działania pilotażowe zbadają potencjał CCI jako podmiotu gospodarczego i innowatora, a także motoru zmian społecznych i nowej przedsiębiorczości.	Interreg Europa Środkowa
3	Fundusz Górnośląski S.A. w Katowicach	Enterprise Europe Network South Poland	Celem głównym projektu jest wsparcie MŚP w rozwoju innowacyjności i zdobywaniu zagranicznych rynków.	Program COSME
4	Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Mobilne Śląskie.	Wynikiem realizacji projektu będzie szersze udostępnienie zasobów kulturowych i wzrost dostępu użytkowników do treści publikowanych przez portal slaskie.travel poprzez stworzenie aplikacji na najpopularniejsze platformy mobilne oraz uruchomienie w ramach portalu pełnej responsywności,	RPO WSL 2014-2020

¹⁴ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			gwarantującej dostępność treści na dowolnych współczesnych przeglądarkach (w tym urządzeniach mobilnych i zintegrowanych w różnego rodzaju urządzeniach). Aplikacje mobilne będą kreowane w sposób pozwalający użytkownikom za zaawansowaną personalizację oraz wysoki poziom komunikacji społecznościowej.	
5	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Design for Innovation	Projekt Design 4 Innovation, poprzez promowanie designu i zasad dobrego projektowania jako narzędzi dla innowacji opartych na użytkownikach, pozwoli na tworzenie bardziej pożądaných przez odbiorców produktów i usług, co wpłynie na zwiększenie konkurencyjności i zysków MŚP, a tym samym przyspieszy ich rozwój. Głównym celem projektu jest wypracowanie planów działań mających za zadanie wykorzystanie designu i zasad projektowania przez firmy (a pośrednio także przez współpracujące z nimi instytucje i ośrodki naukowe) z terenu województwa, tak by były one bardziej konkurencyjne i tworzyły pożądanę przez odbiorców produkty i usługi.	Interreg Europa
6	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Improving Research and Innovation Infrastructure Performance in Regional Development: from Fragmented to Integrated and Sustainable Cooperation (InnoHEIs)	Projekt ma na celu: poprawę wydajności infrastruktury badawczo-rozwojowej i świadczonych usług, zapewnienie wydajnego i skutecznego korzystania z tych urządzeń i usług w celu zwiększenia roli instytucji szkolnictwa wyższego w promowaniu współpracy naukowej i biznesowej.	Interreg Europa
7	Zamek Cieszyn	Graduation Projects Platform	Graduation Projects Platform to kontynuacja powstałej w 2017 r. międzynarodowej platformy współpracy instytucji i organizacji z Krajów Wyszehradzkich promujących i ułatwiających wykorzystanie wzornictwa. Platforma ma pokazać potencjał, jaki tkwi w polskich przemysłach kreatywnych i projektantach i wspomóc jego rozwój przez współpracę z instytucjami i uczelniami projektowymi z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Bazą projektu jest coroczny przegląd projektów dyplomowych "Graduation Projects", organizowany przez Zamek Cieszyn, kwartalnik 2+3D i partnerów z Krajów V4. W rezultacie projekt przyniesie lepsze wzajemne poznanie się i wymianę doświadczeń oraz pogłębienie współpracy w dziedzinie designu.	Rozwój Sektorów Kreatywnych
8	Zamek Cieszyn	Graduation Projects Platform. Colaboration of young designers from V4	Celem działania jest promocja szkół projektowych w regionie, poprawienie kompetencji młodych projektantów grupy V4 oraz pogłębienie wiedzy polskiego, czeskiego, słowackiego i węgierskiego odbiorcy na temat projektowania. Dzięki temu projektowi pokazywany jest ogromny potencjał projektowy regionu poprzez zwiększenie współpracy między uczelniami z	International Visegrad Fund

			V4 – prezentując potencjał ich oraz potencjał młodych projektantów. Projekt jest uzupełnieniem realizowanego przez Zamek projektu Graduation Projects Platform.	
9	Zamek Cieszyn	Sieć na rzecz innowacyjnego rzemiosła	Sieć na rzecz Innowacyjnego rzemiosła to działanie, które wynika z rekomendacji i potrzeb zgłoszonych przez uczestników projektu realizowanego przez Zamek Cieszyn pn. Innowacyjne rzemiosło. Powstał zaczątek sieci wymiany wiedzy, doświadczeń i wspólnych projektów wśród branży działającej na styku dizajnu i dziedzictwa kulturowego. Zaplanowano: wizytę studyjną przedstawicieli sieci w Wiedniu, połączoną z promocją powstającej sieci, szkolenie z zakresu rzemiosła jako potencjału gospodarczo-ekonomicznego oraz warsztat strategiczny. Na koniec powstanie raport z rekomendacjami strategicznymi dla sektora "nowych rzemieślników".	Rozwój Sektorów Kreatywnych
10	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Innova-Fi – instrumenty finansowe dla innowacji	Innova-Fi to pięcioletni projekt międzynarodowy, którego celem jest ulepszenie projektowania i wdrażania Instrumentów Finansowych jako modelu dostarczania Funduszy Strukturalnych. Partnerzy projektu będą szukać takich rozwiązań w zakresie Instrumentów Finansowych, które będą zaspokajały potrzeby finansowe przedsiębiorstw innowacyjnych – działających w oparciu o model RTDI (Research&Technology&Development&Innovation) – na każdym etapie ich rozwoju – od startupów po kolejne fazy wzrostu.	Interreg Europa
11	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim	Wzmocnienie roli przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i realizację Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020.	RPO WSL 2014-2020
12	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Twój cel – Twoja praca!	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia aktywizacji zawodowej 22 osobom po 30 r. ż., które należą do następujących grup: osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, reemigranci (w tym repatrianci), imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), osoby ubogie pracujące, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia.	RPO WSL 2014-2020
13	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Śląskim	Celem głównym projektu jest pozostanie w zatrudnieniu pracowników Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości poprzez eliminację zdrowotnych czynników ryzyka występujących w	RPO WSL 2014-2020

		Centrum Przedsiębiorczości z uwzględnieniem szkoleń	miejscu pracy. Projekt ma zapewnić poprawę dostępu do profilaktyki, która będzie miała na celu usunięcie lub zminimalizowanie takich negatywnych czynników jak: stres, wypalenie zawodowe, pracę w pozycji wpływającej na dolegliwości fizyczne.	
14	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Wstań z kanapy!	Głównym celem projektu jest nawiązanie międzynarodowej współpracy oraz praca nad odpowiednimi metodami uczenia w krajach partnerów oraz odpowiedź na pytanie, jak rozwijać umiejętności społeczne i przedsiębiorcze osób należących do grupy NEETs. Grupą docelową projektu są młodzi, osoby w wieku pomiędzy 18-35 roku życia, które nie pracują, nie uczą się i nie szkolą. Projekt będzie realizowany międzynarodowo i będzie dotyczył wymiany praktycznej wiedzy z zakresu najlepszych rozwiązań stosowanych w obszarze społecznych oraz przedsiębiorczych umiejętności.	Program Erasmus+
15	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Praca z EURESem – Twoim sukcesem!	Pobudzenie aktywności zawodowej w aspekcie podjęcia pracy przez 145 osób (w tym min. 36 kobiet) z terenu województwa śląskiego pozostających bez zatrudnienia.	RPO WSL 2014-2020
16	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0 (4.0-Ready)	Projekt koncentruje się na wzmacnianiu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji pracowników małych i średnich przedsiębiorstw w procesie przejścia gospodarki do modelu Przemysłu 4.0.	Interreg Europa
17	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Kierunek zmiana – bis!	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia outplacement’owego 22 osobom, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dot. zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu oraz pracownikom znajdującym się w okresie wypowiedzenia.	RPO WSL 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2019 R.				
18	Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Cyfrowe Obserwatorium Bezpieczeństwa województwa Śląskiego – śląska policja bliżej społeczeństwa.	Projekt dotyczy digitalizacji danych policyjnych dotyczących zdarzeń drogowych i ich udostępniania, jak również dotyczy tworzenia systemów i aplikacji przyczyniających się do wsparcia rozwoju cyfrowych usług publicznych. Głównym celem projektu jest podjęcie przez lidera działań zmierzających do dostępności e-usług publicznych.	RPO WSL 2014-2020
19	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania (SO RIS w PPO)	Projekt polega na realizacji Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania mającego na celu wyłonienie sektorów wzrostowych gospodarki, które mogą zaktualizować lub uzupełnić wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego regionalne inteligentne specjalizacje. W ramach projektu przewidziano aktualizację Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego, w którym określono regionalne specjalizacje technologiczne, dzięki temu	RPO WSL 2014-2020

			możliwe będzie zweryfikowanie dotychczasowych inteligentnych specjalizacji oraz wskazanie nowych technologii i obszarów.	
20	Fundusz Górnośląski S.A. w Katowicach	Dotacje na 50+	Głównym celem projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 28 uczestników projektu (2 grupy po 14 osób) z obszaru województwa śląskiego, bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo po 50 roku życia, poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia finansowego (bezzwrotne dotacje i wsparcie pomostowe) oraz szkoleniowo-doradczego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (dokonanie weryfikacji pomysłu na biznes, nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia firmy, opracowanie spójnej koncepcji biznesu, wzmocnienie postaw przedsiębiorczych). - do 31.05.2019 r.	RPO WSL 2014-2020
21	Fundusz Górnośląski S.A. w Katowicach	Firma bez barier	Głównym celem projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 48 uczestników projektu (4 grupy po 12 osób) z obszaru subregionu centralnego województwa śląskiego, bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo po 30 roku życia, poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia finansowego (bezzwrotne dotacje i wsparcie pomostowe) oraz szkoleniowo-doradczego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (dokonanie weryfikacji pomysłu na biznes, nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia firmy, opracowanie spójnej koncepcji biznesu, wzmocnienie postaw przedsiębiorczych). - do 30.11.2019 r.	RPO WSL 2014-2020
22	Fundusz Górnośląski S.A. w Katowicach	Pomysł na biznes	Głównym celem projektu jest poprawa zdolności do zatrudnienia 40 uczestników projektu (2 grupy po 20 osób) z obszaru województwa śląskiego, bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo po 30 roku życia, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia finansowego (bezzwrotne dotacje i wsparcie pomostowe) oraz szkoleniowo-doradczego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (dokonanie weryfikacji pomysłu na biznes, nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia firmy, opracowanie spójnej koncepcji biznesu, wzmocnienie postaw przedsiębiorczych). - do 31.03.2019 r.	RPO WSL 2014-2020
23	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	50 lat doświadczenia	Celem głównym projektu był rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa wśród 40 bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo mieszkańców województwa śląskiego powyżej 50 r. ż., poprzez udzielenie indywidualnego i kompleksowego wsparcia szkoleniowego, doradczego i finansowego	RPO WSL 2014-2020

			prowadzącego do rozpoczęcia i skutecznego prowadzenia działalności gospodarczej.	
24	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Proces Przedsiębiorczego Odkrywania w obszarze technologii lotniczych i z nimi powiązanych	Projekt zakłada realizację Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania, który poprzez zintegrowanie różnych interesariuszy ma doprowadzić do zidentyfikowania priorytetów w zakresie badań, rozwoju i innowacji. Efekty projektu posłużą jako materiał do prowadzonej przez Samorząd Województwa Śląskiego aktualizacji (przeгляdu) inteligentnych specjalizacji regionu wskazanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego oraz specjalizacji regionalnych wskazanych w Programie Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego.	RPO WSL 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Własnych UMWSL.

W ramach obszaru Przedsiębiorczość zidentyfikowano 24 projekty, z czego 7 zostało zakończonych w 2019 roku. Projekty możemy przypisać do trzech kategorii jako szeroko rozumianą przedsiębiorczość, innowacyjność oraz promocję gospodarczą.

Poniżej krótka statystyka dla obszaru Przedsiębiorczość.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P – szeroko rozumiana przedsiębiorczość	12	50,0%
I – innowacyjność	11	45,8%
PG – promocja gospodarcza	1	4,2%
Razem projekty z obszaru Przedsiębiorczość	24	
Razem wszystkie projekty	234 z czego projekty z obszaru Przedsiębiorczość stanowią 10,3%	

Zadania realizowane przez Wydziały¹⁵ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków własnych

Tabela 14. Zadania realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (A) „Nowoczesna gospodarka”.

LP	NAZWA PODMIOT	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	GP / Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (trwałość projektu)	Przedmiotem projektu było zaprojektowanie i wybudowanie na terenie województwa śląskiego, pasywnej sieci optotelekomunikacyjnej (ponad 500km), co zapewniło jej neutralność technologiczną i spowodowało, że każdy podmiot rynkowy będzie miał do niej dostęp na jednakowych zasadach. Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (ŚRSS) umożliwia operatorom lokalnych sieci dostępowych świadczenie nowoczesnych usług szerokopasmowych, docelowo w zakresie NGN, stając się tym samym medium umożliwiającym znaczący rozwój usług IT w regionie.
2	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Monitoring wdrażania Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej	Zadanie stanowi realizację treści zapisu ujętego w art. 21 pkt 4a) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2019 r. opracowano "Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie śląskim w 2018 roku" z wdrażania przyjętego uchwałą nr 2428/82/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego „Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020”. W zależności od specyfiki monitorowanych rezultatów, ich wartości podano według stanu w 2018 r. bądź na koniec 2018 r., a tam gdzie to możliwe narastająco w latach 2013-2018. Monitoring obejmował 5 obszarów priorytetowych oraz 16 kierunków działań. Raport jest dostępny pod adresem www.es.rops-katowice.pl
3	FS / WUP w Katowicach	Realizacja konferencji „Zmiana pokoleniowa – zarządzanie wiekiem na rynku pracy”.	22 maja w katowickim Międzynarodowym Centrum Kongresowym odbyła się konferencja „Zmiana pokoleniowa – zarządzanie wiekiem na rynku pracy”. Wydarzenie było elementem obchodów 100-lecia Publicznych Służb Zatrudnienia. Podczas konferencji spotkało się ponad dwustu reprezentantów urzędów pracy, przedstawicieli ministerstwa, samorządowców i specjalistów od rynku zatrudnienia. Tematem dyskusji podczas konferencji było interdyscyplinarne podejście do problemu zarządzania wiekiem na rynku pracy.
4	FS / WUP w Katowicach	Projekt pozakonkursowy pod nazwą: „Praca z EURESem - Twoim sukcesem!” Celem projektu jest wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia.	Realizacja projektu pozakonkursowego pn.: Praca z EURESem – Twoim sukcesem. Głównym celem projektu jest pobudzenie aktywności zawodowej w aspekcie podjęcia pracy za granicą 145 osób (w tym min. 36 kobiet) z terenu województwa śląskiego pozostających bez zatrudnienia poprzez udzielenie wsparcia: diagnostycznego (poradnictwo zawodowe), szkoleniowo-doradcze

¹⁵ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			(usługi doradcze, szkolenia zawodowe, kursy języka obcego, kursy komputerowe), finansowego (ryczałt na przejazd oraz dodatek relokacyjny na zakwaterowanie w związku z podjęciem pracy za granicą), Uczestnictwo w projekcie umożliwia także: korzystanie z międzynarodowego pośrednictwa pracy w sieci EURES; udział w spotkaniach rekrutacyjnych z przedstawicielami zagranicznych pracodawców; tłumaczenie zwykłe i przysięgłe dokumentów aplikacyjnych na język obcy.
5	TW / Wydział Terenów Wiejskich UMWSL	Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe (PDO)	Realizacja w 2019 r. osiemnastu doświadczeń polowych w ramach programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego przez Stację Doświadczalną Oceny Odmian Roślin Uprawnych w Pawłowicach. Na podstawie wyników badań tworzona jest "Lista zalecanych odmian roślin uprawnych".
6	WN / Fundusz Górnośląski SA	Regionalny Fundusz Pożyczkowy	Udzielanie pożyczek obrotowych i inwestycyjnych dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego.
7	WN / Fundusz Górnośląski SA	Rozpocznij Działalność pożyczymy Ci sukcesu	Wsparcie pożyczkowe dla osób fizycznych rozpoczynających działalność gosp. na terenie województwa śląskiego.
8	WN / Fundusz Górnośląski SA	Spotkania z partnerami gospodarczymi	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z przedstawicielami regionu Minas Gerais z Brazylii • Przedstawienie przed Komisją Europejską projektu dotyczącego internacjonalizacji przedsiębiorstw z regionu • Współpraca ze Śląskim Klastrem NANO (Fundacja NANONET) • Podpisanie listu intencyjnego w sprawie współpracy pomiędzy Funduszem Górnośląskim SA a Śląskim Klastrem Lotniczym; Współpraca z podmiotami z otoczenia biznesu • Spotkania biznesowe Zarządu w Katarze • Fundusz Górnośląski SA Członkiem Śląskiego Klastera Internetu Rzeczy
9	WN / Fundusz Górnośląski SA	Promocja gospodarcza w ramach konferencji i targów	<p>Udział w konferencjach, targach:</p> <p>Konferencja "Śląskie 2030 - wizja i cele rozwoju"</p> <ul style="list-style-type: none"> • XI Europejski Kongres Gospodarczy • Konferencja dla przedsiębiorców w Częstochowie • Spotkanie „Pożyczki unijne od A do Z” w Dąbrowie Górniczej • Śląski AutoLogic DayTydzień Przedsiębiorcy • Europejski Kongres MŚP w Katowicach Fin • anse dla niefinansistów – konferencja w UE w Katowicach "Przedsiębiorca a Fundusze Europejskie - trudny związek?" - Rawa.Ink w Katowicach • „Zaprojektuj rozwój. Wsparcie UE dla firm" • Konferencja „Potencjał województwa śląskiego w zakresie rozwoju cyberbezpieczeństwa”.
10	WN / Fundusz Górnośląski SA	Działania sponsoringowe i promocyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze Śląskim Związkiem Szachowym • "Prawo do przedsiębiorczości" - spotkanie w Muzeum Hutnictwa Cynku Walcownia • II Bieg Młodego Polaka w Raciborzu • Dzień Dziecka podopiecznych placówek opiekuńczo-terapeutycznych • Bieg dla Słonia - Stadion Śląski w Katowicach

		<ul style="list-style-type: none"> • Widowisko Rapsodia Śląska na Stadionie Śląskim • Żorski Półmaraton Leśny – w Miasteczku Twinpigs - Amerykański Park Rozrywki w Żorach • Żorska Izba Gospodarcza • Akademia Przedsiębiorczości
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

W ramach zadań finansowanych ze środków własnych w obszarze Przedsiębiorczość wskazano 10 zadań (niektóre działania, ze względu na ich ilość i charakter zostały zblokowane w grupę zadań). Wyróżniono trzy kategorie zadań: dotyczące przedsiębiorczości, innowacyjności oraz działań z zakresu promocji gospodarczej. Poniżej statystyka dla obszaru Przedsiębiorczość.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P – szeroko rozumiana przedsiębiorczość	6	60%
I – innowacyjność	1	10%
PG – promocja gospodarcza	3	30%
Razem zadania dla obszaru Przedsiębiorczość	10	
Razem wszystkie zadania	337, zadania obszaru Przedsiębiorczość stanowią 3%	

Obszar MIESZKANIEC

Opis statystyczny obszaru Mieszkaniec

Rynek pracy

Województwo śląskie charakteryzuje się niską aktywnością ekonomiczną ludności. W 2018 r. liczba biernych zawodowo w regionie wyniosła 1,7 mln osób, co dawało najwyższy w kraju odsetek biernych zawodowo w ogóle ludności w wieku 15 lat i więcej (44%). Zdecydowaną większość biernych zawodowo, bo aż 71,9%, stanowiły osoby w wieku 50 lat i więcej.

W 2018 r. w regionie 1,9 mln osób zaliczano do osób aktywnych zawodowo, co stanowiło 11,3% ludności aktywnej zawodowo w kraju. Wynik taki uplasował województwo śląskie wśród regionów charakteryzujących się mniejszym udziałem osób aktywnych zawodowo w ogóle ludności. Charakterystyczna dla grupy aktywnych zawodowo była przewaga osób z wykształceniem wyższym (34,6%) oraz policealnym i średnim zawodowym (30,1%). Jednocześnie największy udział w ogóle aktywnych zawodowo stanowią osoby w wieku 30-39 lat (28,9%), 40-49 lat (26,4%) oraz 50+ (25,1%).

Tabela 15. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie śląskim i Polsce w 2018 r.

Wyszczególnienie	Województwo śląskie	Polska
Bierni zawodowo (tys.)	1 707	13 286
Współczynnik aktywności zawodowej (%)	53,2	56,3
Wskaźnik zatrudnienia (%)	51,4	54,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Współczynnik aktywności zawodowej¹⁶ w województwie śląskim od lat przyjmuje jedne z najniższych wartości w kraju. W 2018 r. wskaźnik kształtował się na poziomie 53,4% (3 pp. mniej niż na poziomie kraju) i był najniższym wynikiem w odniesieniu do pozostałych regionów. Wskaźnik zatrudnienia¹⁷ w 2018 r. ukształtował się na poziomie 51,4%. Taka wartość wskaźnika plasowała województwo śląskie o 3,1 pp. poniżej wartości dla kraju i jednocześnie wśród regionów o niższych wartościach wskaźnika zatrudnienia.

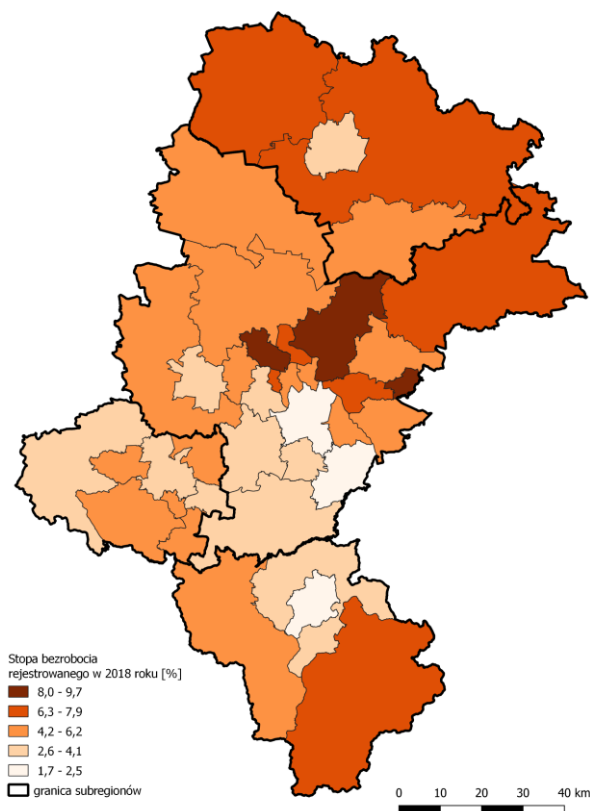
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹⁸ w województwie śląskim w 2018 r. wyniosło 778,5 tys. osób (12,5% przeciętnej liczby zatrudnionych w kraju), co plasowało region na 2. miejscu w kraju (po województwie mazowieckim). Województwo charakteryzowało się wysokim udziałem przemysłu w strukturze przeciętnego zatrudnienia, głównie za sprawą przetwórstwa przemysłowego, którego udział w ogóle omawianej wartości wyniósł 43%. Na wysokim poziomie pozostawało także przeciętne zatrudnienie w sekcji handel i naprawa pojazdów (13,9% ogółu), które utrzymywało się jednak na poziomie niższym niż w kraju (20,5%).

¹⁶ Procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności.

¹⁷ Procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

¹⁸ Dane obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Mapa 18 Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczba bezrobotnych w województwie śląskim wykazuje tendencje analogiczne do zachodzących na poziomie kraju. W 2018 r. zarejestrowanych było 80,1 tys. osób bezrobotnych, co dawało spadek o 52,5% w stosunku do 2009 r. W końcu 2018 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim wyniosła 4,3% i była niższa o 1,5 pp. od stopy krajowej. Tak niska wartość wskaźnika plasowała województwo wśród regionów o najniższym natężeniu zjawiska (niższą wartość odnotowano tylko w województwie wielkopolskim 3,2%).

W województwie śląskim utrzymuje się duże terytorialne zróżnicowanie bezrobocia. Najniższe wartości wskaźnika w 2018 r. zanotowano w powiatach, które od lat charakteryzują się niskim poziomem stopy bezrobocia: Katowicach (1,7%), Bielsku-Białej (1,9%) i Tychach (2,6%), a także w powiecie bieruńsko-lędzińskim (2,2%).

W 2018 roku najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych w województwie śląskim stanowiły osoby młode, w wieku 25-34 lata (26,9%) i 35-44 lata (24,9%), dalej osoby starsze w wieku 55 lat i więcej (19,2%) oraz 45-54 lat (18,8%). Najmniej liczną grupę osób pozostających w

rejestrach powiatowych urzędów pracy stanowiły osoby do 24 roku życia (10,2%). Wśród najmłodszych bezrobotnych dominowały kobiety, które stanowiły aż 58,4% tej subpopulacji. Największy udział młodych bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych odnotowano w powiatach: kłobuckim (14,2%), lublinieckim (13,8%), rybnickim (13,7%) oraz Rudzie Śląskiej (15,2%), natomiast najniższy w Bielsku-Białej (6,3%), Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu (po 6,7%).

W latach 2009-2016 obserwowany był wzrost udziału osób starszych w ogóle bezrobotnych (o 10,5 pp.). Po raz pierwszy spadek udziału osób powyżej 55 r.ż. nastąpił w 2017 r. w stosunku do roku 2016 o 0,7 pp. W roku 2018 odnotowano kolejny niewielki spadek tj. o 0,3 pp.

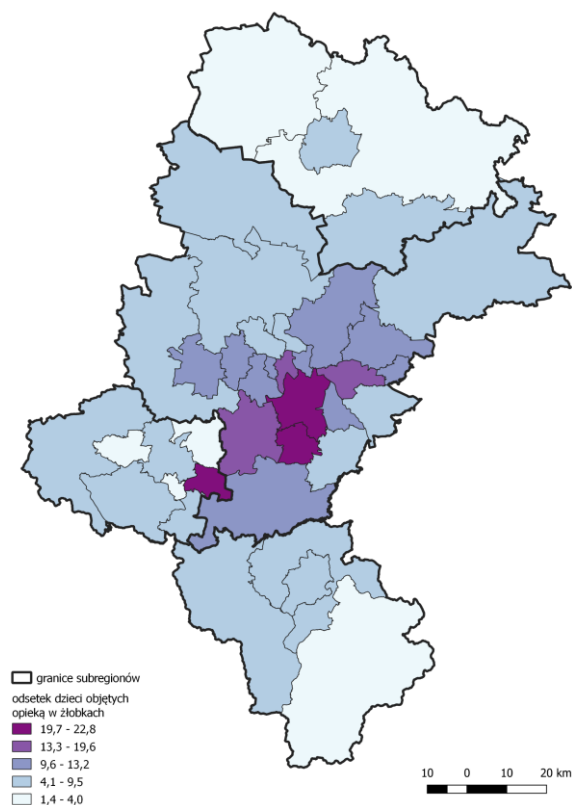
Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w województwie śląskim 36,5% stanowili bezrobotni długotrwale¹⁹. Wynik ten był o 3,1 pp. niższy niż w kraju i plasował województwo wśród regionów o niższym nasileniu problemu. Zdecydowaną większość grupy, bo aż 64%, stanowiły kobiety. W omawianej subpopulacji ponad 60,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące.

Na koniec 2018 r. w województwie śląskim, podobnie jak na poziomie kraju, problem bezrobocia dotyczył głównie osób z wykształceniem najniższego szczebla – gimnazjalnym i niższym (27,5%) oraz zasadniczym zawodowym (25,4%), dalej policealnym i średnim zawodowym (22,2%), wyższym (14,9%) i średnim ogólnokształcącym (10%).

¹⁹ Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok.

W województwie śląskim sukcesywnie przybywa żłobków oraz klubów dziecięcych, przez co możliwe jest zaoferowanie większej liczby miejsc w tych placówkach.

Mapa 19 Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w powiatach województwa śląskiego w 2018 r. (%).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2018 roku w województwie śląskim znajdowało się 14 118 miejsc w żłobkach ogółem, co stanowiło 10,5% miejsc w Polsce. Tym samym region zajmował trzecią lokatę w kraju (żłobek: 13 293 miejsc, klub dziecięcy: 1 069 miejsc, oddział żłobkowy: 24 miejsc). Niemniej odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w 2018 roku w województwie śląskim wynosił tylko 10% co plasowało region na 9. miejscu w kraju (miasto: 12,2%, 14. miejsce w kraju; wieś: 3,1%, 5. miejsce w kraju). Zarówno w Polsce jak i w województwie śląskim wskaźnik z roku na rok wskazywał tendencje wzrostowe.

Województwo śląskie w latach 2009-2018 zajmowało niezmiennie 2. miejsce w kraju w zakresie największej liczby oddziałów, miejsc i liczby dzieci w przedszkolach. W 2018 roku liczba przedszkoli w regionie (1 921) stanowiła ok. 8,7% placówek w Polsce.

Wskaźnik dotyczący dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w województwie śląskim w latach 2009-2018 oscylował w przedziale 1,09 – 0,81 osób, co dawało regionowi regularnie wysokie 2. miejsce

w kraju w tym zakresie.

W szkołach podstawowych w województwie śląskim w 2018 roku uczyło się 341 656 uczniów, co stanowiło ponad 11,2% wszystkich uczniów w szkołach podstawowych w Polsce. Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach podstawowych w latach 2009-2015 wynosiła 19 osób. W ciągu kolejnych trzech lat wskaźnik spadł do 18 osób. Współczynnik skolaryzacji netto²⁰ w 2018 roku dla szkół podstawowych wynosił 94,5% (4. miejsce w kraju).

Województwo śląskie na tle pozostałych województw w kraju w zakresie liczby szkół ogólnokształcących ogółem, liczby uczniów oraz liczby absolwentów zajmowało 2. miejsce po województwie mazowieckim. Ponadto w regionie funkcjonowały 242 szkoły średnie zawodowe: 211 techników dla młodzieży bez specjalnych i 7 techników dla młodzieży specjalnych. Region w porównaniu do pozostałych województw zajął 1. miejsce pod względem liczby obiektów szkół

²⁰ Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

zawodowych. Ponad połowę uczniów i absolwentów szkół specjalnych przysposabiających do pracy zawodowej oraz zasadniczych szkół zawodowych²¹ stanowili mężczyźni.

W 2018 roku funkcjonowało w województwie śląskim 129 szkół branżowych I stopnia, co stanowiło 10,6% tego typu szkół w Polsce i najlepszy wynik w kraju w liczbie posiadanych szkół branżowych I stopnia. W województwie śląskim w 2018 roku w szkole branżowej I stopnia uczyło się 9 725 uczniów (3. miejsce w kraju, 10,5% ogółu uczniów).

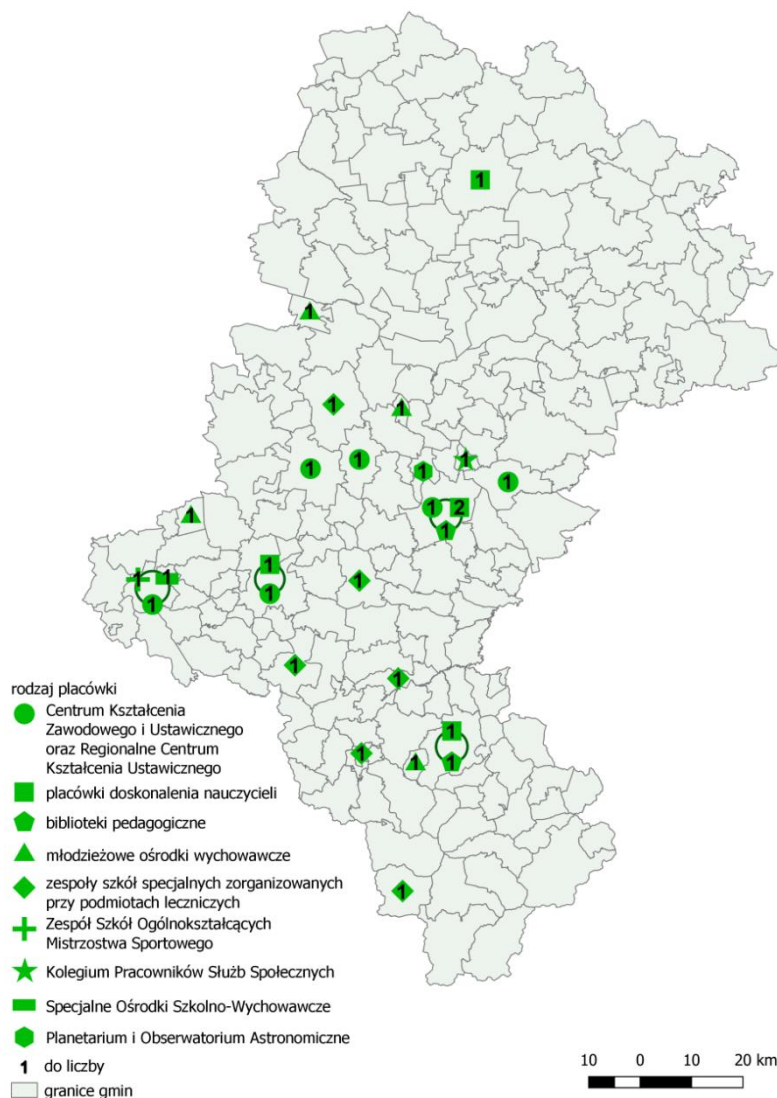
W roku szkolnym 2018/2019 Województwo Śląskie wykonywało zadania organu prowadzącego dla następujących szkół i placówek oświatowych²²:

1. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach.
2. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach.
3. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu.
4. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze.
5. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Rybniku.
6. Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi.
7. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu.
8. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie.
9. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej.
10. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie.
11. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej.
12. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach.
13. Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie.
14. Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
15. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku.
16. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielsku-Białej.
17. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie.
18. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach.
19. Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach.
20. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu.
21. Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu.
22. Zespół Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.
23. Zespół Szkół Specjalnych przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym im. dr. Adama Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.
24. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Lecznico-Rehabilitacyjnym "Pałac Kamieniec" sp. z o.o. w Kamieńcu.
25. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu.
26. Zespół Szkół Specjalnych przy Uzdrowisku Goczałkowice - Zdrój spółka z o. o.
27. Zespół Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju.
28. Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie.

²¹ Dla młodzieży specjalne, dla młodzieży bez specjalnych, dla dorosłych.

²² Wykaz szkół wg stanu na koniec roku szkolnego 2018/2019.

Mapa 20. Placówki edukacyjne, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie.

Źródło: opracowanie własne.

Infrastruktura kultury i jej wykorzystanie

Działalność kulturotwórcza a w konsekwencji udostępnianie jej wytworów szerszej publiczności polega na wykorzystaniu różnorodnych instytucji, które umożliwiają mieszkańcom uczestniczenie w wielu dziedzinach sztuki oraz zapoznawanie się z dziedzictwem kulturowym. Poza podstawowymi formami aktywności kulturalnej związanej z czytelnictwem, czy kinematografią w województwie śląskim zlokalizowane są liczne obiekty kultury wysokiej, do których zalicza się teatry, muzea, galerie czy instytucje muzyczne.

W 2018 r. w województwie śląskim działało 13 teatrów, w tym: 6 teatrów dramatycznych, 2 teatry muzyczne, 1 opera oraz 4 teatry lalkowe, które stanowiły ponad 9% wszystkich teatrów w kraju. Odbiór zrealizowanych przedstawień kształtował się na poziomie blisko 760 tys. widzów (co stanowiło 7,8% wszystkich widzów w kraju). Widzowie najczęściej wybierali spektakle teatrów dramatycznych (blisko 458 tys. widzów), w drugiej kolejności były to spektakle teatrów lalkowych

(ponad 126 tys. widzów), następnie widowiska teatrów muzycznych rozrywkowych (ponad 107 tys. widzów) oraz przedstawienia Opery Śląskiej (powyżej 73 tys. widzów).

W województwie śląskim w 2018 r. funkcjonowały 3 filharmonie: Filharmonia Śląska w Katowicach, Filharmonia Zabrzeńska oraz Filharmonia Częstochowska. Oprócz nich istotną rolę w regionie pełnią Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. W 2018 r. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” dał 201 koncertów w kraju poza siedzibą, w siedzibie Zespołu odbyło się 28 koncertów i 30 koncertów odbyło się za granicą. Największą liczbę miejsc na widowni miał do dyspozycji NOSPR, z salą koncertową na 1 800 miejsc oraz salą kameralną obejmującą 283 miejsca na widowni. We wspomnianych obiektach odbyło się 3 456 koncertów (13,6% koncertów tego typu instytucji w kraju), spośród których w filharmoniach odegrano 2 018 koncertów, w NOSPR było ich 1 237 a „Śląsk” dał 201 koncertów. W 2018 r. w województwie śląskim w koncertach filharmonii brało udział 269 tys. słuchaczy, a w koncertach NOSPR blisko 440 tys. słuchaczy. Liczba słuchaczy w stałych salach instytucji muzycznych (w stosunku do roku 2009) spadła o 2% w przypadku filharmonii, natomiast w przypadku koncertów prowadzonych przez NOSPR odnotowano wzrost, który wyniósł ponad 1 350%.

W województwie śląskim w 2018 r. działało 69 muzeów i oddziałów muzeów (7,3% tego typu instytucji w Polsce), z czego 61 było czynnych. W instytucjach muzealnych można było odwiedzić 219 wystaw stałych (8,1% ogółu wystaw stałych w Polsce). Muzea w województwie śląskim odwiedziło ponad 1,5 mln osób, spośród nich 381 tys. osób odwiedziło w województwie śląskim muzea bezpłatnie (1/4 wszystkich zwiedzających muzea w regionie). Dużym wydarzeniem promującym muzea jest bezpłatne zwiedzanie muzeów w ramach „Nocy muzeów”, które w ramach tego jednorazowego wydarzenia kulturalnego, zgromadziło blisko 83 tys. zwiedzających, co stanowiło 21,8% bezpłatnie zwiedzających i ponad 5% wszystkich zwiedzających muzea w regionie. Dynamika aktywności muzealnej wykazuje wzrost liczby instytucji w regionie i ich działalności, jednakże jest niższa niż w całym kraju.

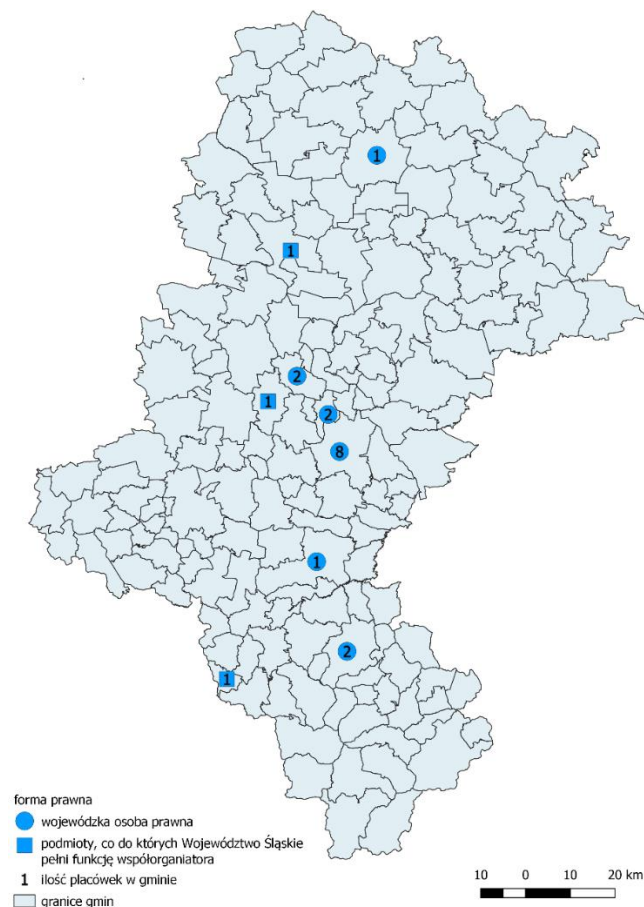
Wykaz jednostek kultury, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Śląskiego:

1. Biblioteka Śląska w Katowicach,
2. Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfa²³,
3. Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej,
4. Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie,
5. Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”,
6. Muzeum Śląskie w Katowicach,
7. Muzeum Zamkowe w Pszczynie,
8. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu,
9. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze,
10. Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej,
11. Śląskie Centrum Wolności i Solidarności,
12. Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach,
13. Teatr Rozrywki w Chorzowie,
14. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach,
15. Opera Śląska w Bytomiu,
16. Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach,
17. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie,

²³ dawniej Regionalny Instytut Kultury w Katowicach. Instytucja przyjęła nową nazwę 15 stycznia 2020 r.

18. Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach,
19. Zamek Cieszyn.

Mapa 21. Instytucje kultury, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Śląskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Infrastruktura sportowa i jej wykorzystanie

W województwie śląskim w 2018 r. funkcjonowało 1 540 klubów sportowych, co stanowiło 10% wszystkich klubów w Polsce. Członkostwo w klubach regionu deklarowało 120 086 osób, a ćwiczyło w nich 127 705 osób (ok. 12% właściwych kategorii w Polsce). Wśród ćwiczących w regionie widoczna jest przewaga mężczyzn oraz osób do 18 roku życia.

W latach 2008-2018 nastąpiła istotna zmiana rozwoju życia sportowego w województwie śląskim. W badanym okresie w regionie dwa razy szybciej rosła liczba klubów sportowych (22,3%) niż w całym kraju (10,1%). Analogicznie kształtowała się liczba członków klubów sportowych, liczba ćwiczących w nich osób oraz liczba osób prowadzących zajęcia sportowe – wzrost w regionie jest wyższy, często nawet dwukrotnie aniżeli w całym kraju. Natomiast liczba ćwiczących kobiet wzrosła blisko trzykrotnie więcej w regionie (przyrost o 41,7%) niż w kraju (przyrost na poziomie 14,4%).

W województwie śląskim w 2018 roku zorganizowano 517 sportowych imprez masowych (14,9% wszystkich sportowych imprez masowych w Polsce), z czego 4/5 było zorganizowanych w obiekcie zamkniętym. W sportowych imprezach masowych organizowanych w regionie uczestniczyło

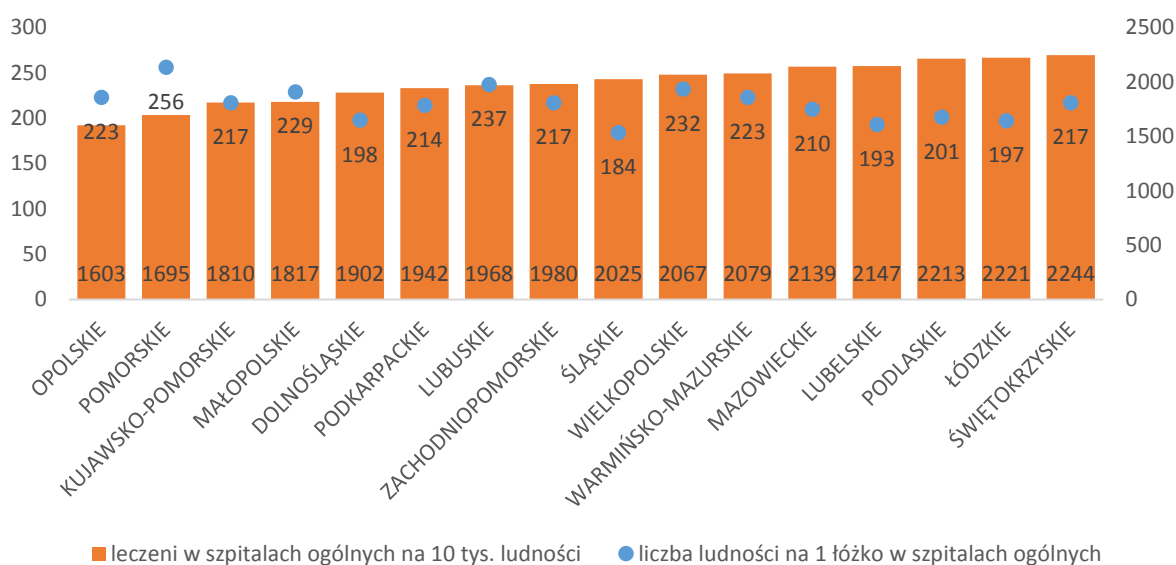
2 536 840 osób (17% uczestników tego rodzaju imprez w kraju). Zdecydowana większość z nich (97,5%) uczestniczyła w tych imprezach odpłatnie.

Ochrona zdrowia

Według danych GUS w 2018 roku województwo śląskie dysponowało największą liczbą szpitali ogólnych w Polsce (157). Oferowały one w sumie 24,7 tys. łóżek, co było liczbą mniejszą od wykazywanej dla województwa mazowieckiego (25,8 tys.). W tym samym okresie z usług szpitali w regionie skorzystało 918,0 tys. pacjentów²⁴ (druga wartość w kraju po województwie mazowieckim – 1 155,9 tys. osób).

Porównując wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 łóżko w szpitalach ogólnych na poziomie regionów, w województwie śląskim przybierał on wartość najniższą (184 osób/łożko). Największą wartością wskaźnika charakteryzowało się województwo pomorskie (256 osób/łożko). Tymczasem wskaźnik leczonych w szpitalach w przeliczeniu na 10 tys. ludności wynosił dla województwa śląskiego 2 025 i była to ósma wartość wśród wszystkich regionów w kraju. Zauważa się, że liczba utrzymywanych w regionie łóżek w szpitalach powoli, aczkolwiek systematycznie spada, natomiast liczba pacjentów rośnie.

Wykres 29. Leczeni w szpitalach ogólnych w przeliczeniu na 10 tys. ludności oraz liczba ludności przypadająca na 1 łóżko w szpitalach ogólnych według województw w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród oddziałów funkcjonujących w ramach szpitali dominowały oddziały chirurgiczne, rehabilitacyjne i chorób wewnętrznych. Są to też oddziały, które dysponowały największą liczbą łóżek. Analizując liczbę leczonych dodatkowo należy wskazać oddziały ginekologiczno-położnicze. W stosunku do kraju, region charakteryzował się szczególnie dużym odsetkiem oddziałów: geriatrycznych i nefrologicznych (udział w liczbie oddziałów w kraju powyżej 20%), a także endokrynologicznych, okulistycznych, opieki hospicyjnej i paliatywnej, otolaryngologicznych oraz transplantologicznych (udział 16-20%). Bardzo niski odsetek oddziałów funkcjonujących w

²⁴ Leczeni bez ruchu międzyoddziałowego.

województwie w stosunku do kraju dotyczył natomiast oddziałów: pediatrycznych, zakaźnych, oraz terapii uzależnień (poniżej 9%).

Oprócz szpitali ogólnych w województwie w 2018 roku funkcjonowało 5 szpitali psychiatrycznych, w których znajdowało się 2 179 łóżek. W analizowanym okresie z ich usług skorzystało 17,4 tys. osób.

W 2018 roku w województwie śląskim funkcjonowało 2 790 przychodni, co stanowiło 12,8% wszystkich przychodni w kraju. Regionem, w którym funkcjonowało więcej tego typu jednostek było województwo mazowieckie. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba przychodni w regionie wynosiła 6, co stanowiło drugi wynik w kraju po województwie łódzkim (7), przy czym ta sama wartość wskaźnika dotyczyła jednocześnie dziesięciu innych województw.

Województwo Śląskie jest podmiotem tworzącym dla 36 podmiotów leczniczych funkcjonujących jako samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, w tym dla 28 jednostek lecznictwa stacjonarnego i 8 jednostek lecznictwa ambulatoryjnego.

Tabela 16. Liczba łóżek oraz miejsc pobytu dziennego w podmiotach leczniczych nadzorowanych przez Województwo Śląskie (stan na dzień 31.12.2019 r.).

L.p.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek na dzień	Liczba miejsc pobytu dziennego na dzień
A. Szpitale III poziomu PSZ			
1.	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	524	69
2.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	513	30
3.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	1026	48
4.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	614	17
B. Szpitale II poziomu PSZ			
5.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	679	0
6.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	619	10
7.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	331	0
8.	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	70	0
C. Szpitale I poziomu PSZ			
9.	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	357	8
10.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	175	20
11.	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach - s.p.z.o.z.	118	0
D. Szpitale onkologiczne			
12.	Katowickie Centrum Onkologii	381	0
E. Szpitale pulmonologiczne			
13.	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	170	0
14.	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	104	0
15.	Szpital Chorób Płuc w Orzeszu	78	2
16.	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach	92	0
17.	Wojewódzkie Centrum Pediatrii "Kubalonka" w Istebnej	249	0
18.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	130	17

F. Podmioty lecznictwa psychiatrycznego			
19.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	238	50
20.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	789	0
21.	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	40	35
22.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	726	44
23.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	606	20
24.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach	361	0
G. Podmioty lecznictwa rehabilitacyjnego			
25.	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	70	0
26.	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	210	60
27.	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	595	120
28.	Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji z siedzibą w Ustroniu	151	45
RAZEM		10 016	595
H. Podmioty lecznictwa ambulatoryjnego			
29.	Obwód Lecznictwa Kolejowego - s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej	0	0
30.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	0	0
31.	Obwód Lecznictwa Kolejowego w Gliwicach - SPZOZ	0	0
32.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach	0	0
33.	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Katowicach	0	0
34.	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	0	0
35.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu	0	0
36.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Diagnostyki Obrazowej z siedzibą w Sosnowcu	0	0

Źródło: opracowanie Departament Zdrowia UMWSL.

Poza wskazanymi powyżej nadzorowanymi podmiotami leczniczymi Województwo Śląskie posiada udziały w spółkach będących podmiotami leczniczymi. Ich wykaz oraz zestawienie liczby łóżek poniżej.

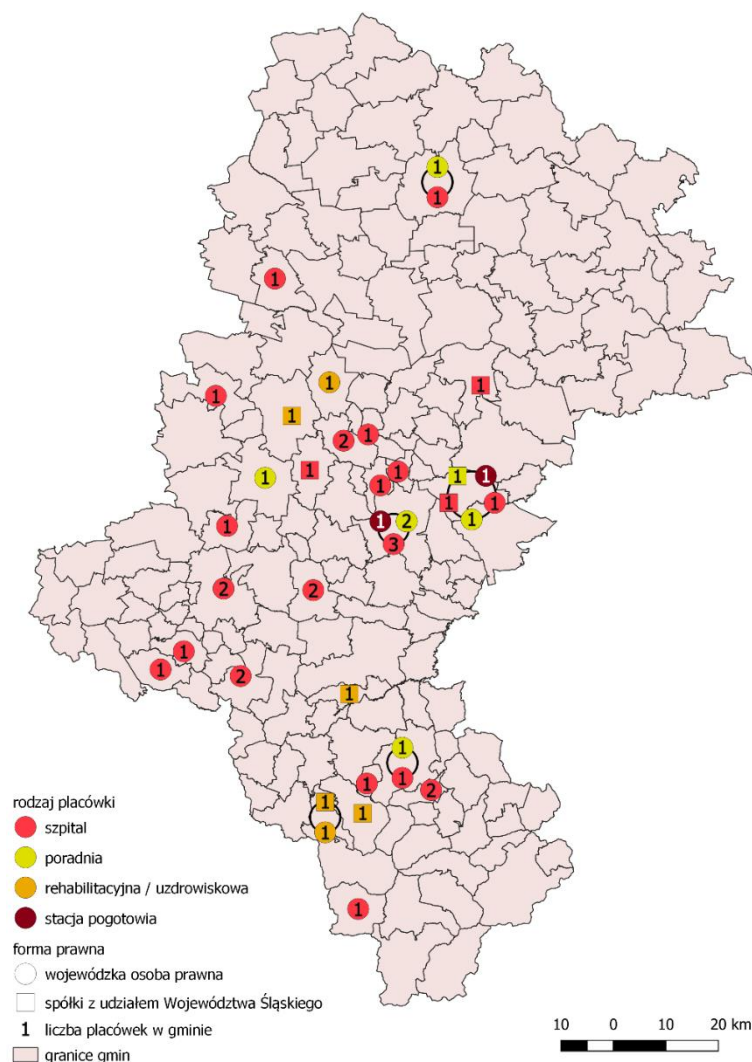
Tabela 17. Podmioty lecznicze (spółki), w których udziały posiada Województwo Śląskie (stan na 31.12.2019 r.).

Podmioty lecznicze	Liczba łóżek/ miejsc pobytu dziennego na dzień 31.12.2019 r.
Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o.	222/15
Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Bucze” w Górkach Wielkich Sp. z o.o.	97/-

Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	166/-
Śląskie Centrum Rehabilitacyjno - Uzdrawiskowe im. dr Adama Szebesty w Rabce-Zdroju Sp. z o.o.	374/-
Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka Ustroniu Sp. z o.o.	229/-
Uzdrowisko Goczałkowice - Zdrój Sp. z o.o.	532/-
Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o. w Kamieńcu-Zbroslawicach	45/-
Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	36/-
OLK Poradnie Specjalistyczne w Sosnowcu sp. z o.o.	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Departament Nadzoru Właścicielskiego UMWSL.

Mapa 22. Placówki zdrowia, dla których organem założycielskim jest województwo śląskie lub w których posiada udziały.

Źródło: opracowanie własne.

Prawie 14% wszystkich lekarzy i pielęgniarek pracujących w kraju, świadczyło swoje usługi w województwie śląskim. Ich liczba wynosiła odpowiednio 30,4 tys. osób oraz 33,6 tys. osób i stanowiła drugi wynik w kraju po województwie mazowieckim.

Porównując wskaźnik liczby pracowników ochrony zdrowia do liczby mieszkańców należy podkreślić, że sytuacja w województwie śląskim w tym zakresie kształtowała się powyżej średniej. W 2018 roku w regionie pracowało 67 lekarzy oraz 82 pielęgniarki i położne w przeliczeniu na 10 tys. ludności, co stanowiło odpowiednio trzecią i drugą pozycję wśród wszystkich województw.

Dostępność lekarzy w województwie śląskim może zostać ograniczona przez starzenie się tej grupy zawodowej i problem z zastępowalnością pokoleń w tym zawodzie. W 2016 r. mediana wieku lekarzy specjalistów wykonujących zawód wynosiła 53 lata, a liczba lekarzy i lekarzy dentystów powyżej 65 r.ż. wyniosła 2 tys. co stanowiło ponad 10% ogółu lekarzy wykonujących zawód w regionie. Z kolei mediana wieku pielęgniarek jak i położnych wykonujących zawód w województwie wyniosła 48 lat.

W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Jednocześnie należy zauważyć postępujący wzrost przewidywanego życia wśród obu płci. W 2018 roku wynosiła ona w województwie śląskim dla kobiet 80,9 lat (Polska 81,7 lat) a dla mężczyzn 73,5 lat (Polska 73,8 lat).

Struktura zgonów w województwie śląskim wg przyczyn powodujących śmierć jest podobna do tej, która charakteryzuje Polskę. W regionie najczęstszymi przyczynami śmierci były choroby układu krążenia (43,3% zgonów) oraz nowotwory (27,8% zgonów). Na poziomie kraju te dwie kategorie również stanowiły najważniejsze przyczyny śmierci, choć ich udział w ogóle zgonów był nieco mniejszy niż w województwie śląskim.

Działalność uzdrowiskowa

Na koniec 2018 roku działalność uzdrowiskowa w województwie śląskim prowadziło 16 zakładów, w tym 2 szpitale uzdrowiskowe i 14 sanatoriów. Ośrodki te zlokalizowane były w Goczałkowicach Zdroju oraz Ustroniu. Ośrodki te w ciągu roku przyjęły 38 183 kuracjuszy leczonych stacjonarnie, w tym ok. 1,6% stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia (629 os.) i ok. 1,5% cudzoziemcy (575 os.). Wśród wszystkich kuracjuszy 32,4% stanowili pacjenci pełnopłatni. Na koniec 2018 roku szpitale i uzdrowiska w regionie dysponowały 2 509 łózkami.

Opieka długoterminowa i paliatywno-hospicyjna

W 2018 roku w województwie funkcjonowało 11 hospicjów, 24 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, 48 zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz 1 oddział opieki paliatywnej. Jednostki te oferowały 5 024 miejsc, a z ich usług w analizowanym okresie skorzystało 11 425 osób.

W odniesieniu do innych regionów w województwie śląskim zauważa się szczególnie dużo zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych (15% zakładów tego typu w kraju) i stosunkowo mało oddziałów opieki paliatywnej (2,2% oddziałów w kraju). Podobne tendencje wykazuje analiza liczby łóżek oraz pacjentów – około 19% łóżek i pacjentów zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz około 3% łóżek i pacjentów oddziałów opieki paliatywnej przypada na województwo śląskie.

Wskaźnik liczby łóżek w hospicjach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych w przeliczeniu na 100 tys. ludności w 2018 roku dla województwa śląskiego wyniósł 110,3 i była to piąta wartość w kraju.

Polityka społeczna

W województwie śląskim w 2018 r. w wieku senioralnym²⁵ było 1 186 553 osoby. Stanowiły one ponad 1/4 ludności regionu. Seniorzy zamieszkujący województwo śląskie stanowili znaczną grupę wśród polskich seniorów (12%). Populacja ta jest silnie sfeminizowana – w województwie śląskim wskaźnik feminizacji w kategorii seniorów wyniósł 138 kobiet na 100 mężczyzn, niewiele poniżej poziomu dla Polski (139,4).

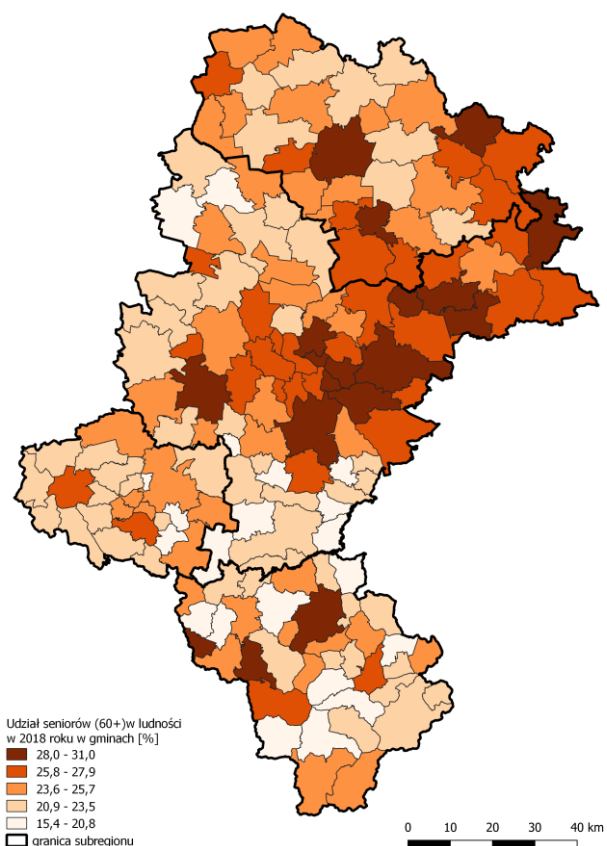
Udział seniorów w całej populacji w gminach województwa śląskiego wahał się od 15,4% w gminie Miedźna do wartości 31% w Sosnowcu. Gminy z największym udziałem seniorów w populacjach sytuują się najczęściej w środkowo-wschodniej części subregionu centralnego oraz w subregionie północnym. Poza nimi występują jeszcze trzy gminy w subregionie południowym z najwyższymi wynikami, są to: Bielsko-Biała, Cieszyn i Ustroń. Z kolei gminy z najniższymi wynikami sytuują się w południowej części subregionu centralnego (Miedźna, Suszec, Pawłowice).

W województwie śląskim w 2016 r. funkcjonowało 27 poradni geriatrycznych. Był to najwyższy wynik wśród województw Polski (1/5 wszystkich poradni geriatrycznych w kraju). W poradniach geriatrycznych województwa śląskiego udzielono 24,9 tys. porad lekarskich (1/4 wszystkich porad w tym zakresie w Polsce).

Stacjonarną opiekę zdrowotną w regionie w 2018 r. zapewniało 15 szpitalnych oddziałów geriatrycznych (28,8% oddziałów tego typu w kraju) wyposażonych w 368 łóżek (32,2% łóżek na oddziałach geriatrycznych w kraju), w których leczono 8 769 osoby (27,5% pacjentów oddziałów geriatrycznych w kraju). Kadra lekarska o specjalizacji geriatrycznej w województwie śląskim w 2016 r. ograniczała się do liczby 35 lekarzy (21,2% geriatrów w Polsce) i była to najliczniejsza kadra geriatryczna wśród wszystkich województw. Pod względem liczby seniorów przypadających na jednego lekarza geriatrę bądź lekarza w trakcie specjalizacji geriatrycznej, województwo śląskie plasowało się na 3. pozycji pod względem dostępności do tych usług.

²⁵ Zgodnie z publikacjami GUS seniorzy definiowani są jako osoby w wieku 60 lat i więcej. Informacja o sytuacji osób starszych na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, GUS, Warszawa, wrzesień 2018 r.

Mapa 23 Udział osób w wieku 60 lat i więcej w populacji gmin w województwie śląskim w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jedną z form uczestnictwa seniorów w życiu kulturalnym i edukacyjnym jest uczestnictwo w zajęciach Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW). W województwie śląskim w semestrze 2017/2018 funkcjonowało 68 Uniwersytetów Trzeciego Wieku (co stanowiło 11,3% wszystkich instytucji tego rodzaju w Polsce). Liczba słuchaczy tych uniwersytetów wynosiła 17 566, z czego 4/5 stanowiły kobiety. Liczba słuchaczy UTW przypadająca na 10 tys. w wieku senioralnym w województwie śląskim wyniosła 148 osoby i jest to 4. wynik wśród polskich regionów.

Ubóstwo

Odsetek gospodarstw domowych w województwie śląskim znajdujących się poniżej relatywnej granicy ubóstwa²⁶ w ostatnich latach systematycznie spadał, osiągając w 2017 r. wartość 7,5%. W roku 2018 odnotowano natomiast wzrost odsetka gospodarstw domowych znajdujących się poniżej omawianej granicy ubóstwa o 2 pp. (9,5%). Niższe wartości wskaźnika odnotowano w województwach: opolskim (9,3%), zachodniopomorskim (8,7%) oraz pomorskim (8,3%).

Województwo śląskie charakteryzowało się jednym z niższych w kraju odsetkiem gospodarstw domowych znajdujących się poniżej ubóstwa skrajnego²⁷ (2,9%), kształtując się na poziomie niższym o 2,5 pp. niż minimum egzystencji na poziomie Polski (5,4%). W 2018 r. poniżej ustawowej granicy ubóstwa²⁸ żyło w Polsce 10,9% ludności. Wskaźnik dla województwa śląskiego osiągnął poziom poniżej średniej dla kraju i wyniósł 7,4%, co plasowało województwo na 5. miejscu na tle pozostałych regionów Polski.

²⁶ 50% średnich wydatków (ekwiwalentnych) gospodarstw domowych.

²⁷ Minimum egzystencji – wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

²⁸ Kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

Równolegle przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w regionie systematycznie wzrastał i w 2018 roku w województwie wyniósł 1 757,03 zł. Jest to jedna z najwyższych kwot w kraju zaraz za województwem mazowieckim (2 031,59 zł). Średnia wartość wskaźnika dla kraju w ww. roku wyniosła 1 693,46 zł.

W 2018 r. w województwie śląskim pomocą społeczną objętych było 89 515 rodzin²⁹. Liczyły one w sumie 184 502 osoby. Odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej był znacznie niższy niż przeciętnie w kraju i kształtował się na poziomie 4,1%. W latach 2010-2018 liczba wspieranych rodzin zmniejszyła się o 17 674, tj. 16,5%, natomiast liczba osób w tychże rodzinach o 75 510, tj. 29%, na co złożyło się wiele czynników, w tym m.in.: poprawa sytuacji gospodarczej oraz będące jej skutkiem zmniejszenie się poziomu bezrobocia, utrzymywanie na niezmiennym poziomie kryteriów dochodowych uprawniających do otrzymania pomocy³⁰, a także wdrożenie programu „Rodzina 500 plus”. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w województwie śląskim w 2018 r. było ubóstwo. Na dalszych miejscach znajdowały się: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Ekonomia społeczna³¹

Spółdzielnie socjalne stanowią szczególną grupę przedsiębiorstw społecznych³². W Ogólnopolskim Katalogu Spółdzielni Socjalnych w 2020³³ widniało 158 spółdzielni z województwa śląskiego⁹. Na podstawie informacji udostępnianych przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej i ogólnodostępnych wykazów, liczbę aktywnych w 2019 r. spółdzielni socjalnych w regionie szacuje się na 132.³⁴

W województwie śląskim w 2019 roku funkcjonowało 151 jednostek reintegracji społeczno-zawodowej,³⁵ tj.:

- 28 Centra Integracji Społecznej (CIS);
- 52 Kluby Integracji Społecznej (KIS);
- 14 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ);
- 57 Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).

Istotny element sektora ekonomii społecznej stanowią szeroko rozumiane organizacje pozarządowe: fundacje, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń,

²⁹ Ustawa o pomocy społecznej definiuje rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące” (art. 6 ust. 14).

³⁰ Wzrost dochodów (w tym będących wynikiem wdrożenia programu „Rodzina 500 plus”) oraz utrzymujący się na niezmiennym poziomie poziom kryteriów dochodowych powodują, że dochody coraz mniejszej liczby osób i rodzin mieszczą się poniżej obowiązujących kryteriów.

³¹ Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu. Definicja ekonomii społecznej zastosowana w „Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej”, przyjętym uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r.

³² Proces weryfikacji czy spółdzielnia socjalna spełnia warunki przedsiębiorstwa społecznego przebiega inaczej niż w przypadku innych podmiotów ekonomii społecznej. Zob. *Rekomendacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące sporządzenia listy przedsiębiorstw społecznych (PS)*.

³³ <http://www.spoldzielniesocjalne.org/slaskie.htm>, stan na 19 marca 2020 r.

³⁴ Sektor ekonomii społecznej w województwie śląskim – Raport monitoringowy śródroczny. Rekomendacje dla sektora ekonomii społecznej w 2019 roku, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, Katowice 2019

³⁵ ibidem

działające jednak na mocy ustaw branżowych lub umów międzynarodowych, jak np. koła łowieckie, rady rodziców lub Polski Czerwony Krzyż, organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego, takie jak kółka rolnicze i koła gospodyń wiejskich, izby i zrzeszenia branżowe, cechy, organizacje samorządu zawodowego zawodów zaufania publicznego, organizacje pracodawców, związki zawodowe, partie polityczne.

Niepełnosprawność

Według danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku³⁶ w województwie śląskim zamieszkiwało 552,1 tys. osób z niepełnosprawnością (prawnie i biologicznie). Stanowili oni 11,9% ogółu ludności województwa. Pod względem liczby osób z niepełnosprawnością województwo śląskie zajmowało pierwsze miejsce wśród regionów (osoby te stanowiły 11,8% wszystkich osób z niepełnosprawnością w Polsce), natomiast pod względem częstotliwości występowania osób z niepełnosprawnością region znalazł się na 11. miejscu w kraju.

W IV kwartale 2018 roku zbiorowość osób z niepełnosprawnością (w sensie prawnym) w województwie śląskim liczyła 285 tys. osób (w 2009 roku – 292 tys.)³⁷. Bliższą charakterystykę tej grupy można nakreślić dla IV kwartału 2017 r. W grupie największy odsetek stanowiły osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – prawie 44%. Mężczyźni stanowili 52,3%, a kobiety 47,7% osób z niepełnosprawnością. W grupie osób z niepełnosprawnością najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 65 lat i więcej (ponad 39% ogółu) oraz w wieku 55-64 lata (ponad 29%). Ponad 81% osób z niepełnosprawnością zamieszkiwało obszary miejskie. W IV kwartale 2018 roku (dane BAEL)³⁸ współczynnik aktywności zawodowej³⁹ osób z niepełnosprawnością wynosił 16,5%, zaś wskaźnik zatrudnienia⁴⁰ 14%. Te same wskaźniki w populacji ogółem kształtowały się na poziomie 52,3% i 50,8%. Mimo wyraźnych różnic, statystyki obrazujące sytuację osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy wykazują systematyczną poprawę. Na koniec IV kwartału 2018 r. w województwie śląskim liczba pracujących osób z niepełnosprawnością wynosiła 40 tys. osób.

Spółeczeństwo obywatelskie

W Polsce w 2018 roku funkcjonowało 141 254 organizacje pozarządowe, w tym 26 567 fundacji oraz 114 687 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych. W województwie śląskim działało 8,77% z tych organizacji, tj. 12 395 instytucji, co stanowiło czwarty wynik wśród województw. Najwięcej organizacji znajdowało się na terenie województwa mazowieckiego – 25 737 (17,40%) oraz wielkopolskiego – 13 821 (9,34%). Zupełnie inaczej sytuacja przedstawiała się w przypadku ilości organizacji w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, tj. wynik 27 organizacji na 10 tys. ludności plasował region na najniższej pozycji wśród województw.

Według danych za 2018 rok na terenie regionu wśród organizacji dominowały stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, których liczebność wynosiła 10 290 (83,02%). Oprócz nich

³⁷ W badaniu reprezentacyjnym BAEL do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

³⁸ *Osoby niepełnosprawne w województwie śląskim w 2017 r. Informacje sygnałne*. Urząd Statystyczny w Katowicach, 22.08.2018 r. <http://katowice.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnaalne/inne-opracowania/osoby-niepelnosprawne-w-wojewodztwie-slaskim-w-2017-r-,18,1.html> [dostęp: 15.11.2018 r.].

³⁹ Procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

⁴⁰ Odsetek ludności pow. 15 lat pracują zawodowo.

funkcjonowało też 2 105 fundacji (16,98%). W 2018 roku zarejestrowano 632 nowe organizacje pozarządowe, natomiast wyrejestrowano 1 286.

Działanie Sejmiku Młodzieżowego

Młodzieżowy Sejmik jest ciałem kolegialnym i apartyjnym, składającym się z przedstawicieli młodzieży zamieszkującej na terenie województwa śląskiego. Ma charakter wnioskodawczy oraz opiniująco-doradczy dla Samorządu Województwa Śląskiego. Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego w 2019 r. składał się z 62 Radnych, w wieku od 15 do 24 lat, wybieranych na podstawie zgłoszeń złożonych przez młodzieżowe rady (45 Radnych), samorządy studenckie (10 Radnych), osoby indywidualne (7 Radnych).

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego obradował w 2019 roku na 8 sesjach, na których Radni podejmowali uchwały, powoływali komisje, stworzyli film z życzeniami świątecznymi, wybierali koordynatorów, powołali Zespół Doradczy. Ponadto odbyło się 9 spotkań w małych grupach Radnych Młodzieżowego Sejmiku. Przeprowadzono warsztaty (Akademię Młodych Liderów) dla młodzieży w wieku 15-25 lat skupionej wokół Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego z zakresu: integracji, pracy w grupie, samorządu terytorialnego ze szczególnym uwzględnieniem polityki młodzieżowej oraz roli Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego, przywództwa lokalnego, zarządzania zespołem, realizacji celów, autoprezentacji, wystąpień publicznych, relacji z mediami. W dniu 14 czerwca 2019 r. zorganizowany został II Kongres Młodzieżowych Rad Miast, Gmin, Powiatów i Sołectw Województwa Śląskiego, w którym wzięło udział 80 uczestników, młodzież z województwa śląskiego i gościnnie z województwa opolskiego.

Przedstawiciele Młodzieżowego Sejmiku wzięli udział m.in. w:

- pracach Zespołu ds. opracowania zasad działania i funkcjonowania „Śląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień/Talentów”;
- pracach komisji konkursowej opiniującej oferty złożone w ramach otwartego konkursu ofert na wyłonienie podmiotu koordynującego organizację spotkań Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego;
- pracach komisji konkursowej do zadań, której należy opiniowanie wniosków o przyznanie stypendiów w ramach „Programu wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży województwa śląskiego obowiązującego od lipca 2018 roku do czerwca 2021 roku.”;
- uroczystości odsłonięcia pomnika Wojciecha Korfańtego w Warszawie – jazda Złotym Pociągiem do stolicy (25.11.2019 r.);
- lekcji historii w Sali Sejmu Śląskiego dla klasy VI z SP nr 5 im. Wawrzyńca Hajdy w Piekarach Śląskich (12.11.2019 r.) oraz dla klasy VIII ze Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Chorzowie (4.12.2019 r.);
- XIII Turnieju Piłki Siatkowej o Puchar Dyrektora Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu (28.11.2019 r.);
- akcji Aniołek – wsparcie akcji organizowanej przez Caritas w Siemianowicach Śląskich – przekazanie żywności i chemii dla potrzebujących (13.12.2019 r.).

W 2019 roku na terenie województwa śląskiego sieć jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego składała się łącznie z 417 różnego rodzaju jednostek i placówek. Ratownictwo specjalistyczne na terenie województwa śląskiego realizowało 46 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP) województwa śląskiego. W ramach ratownictwa specjalistycznego działania prowadzone były w ramach 5 typów.

W 2019 r. strażacy przeprowadzili łącznie 69 322 interwencje i była to liczba większa niemal o 500 interwencji niż rok wcześniej. Od 2013 r. liczba ta rośnie, co spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się liczbą interwencji związanych z zagrożeniami miejscowymi, które stanowią główny powód wyjazdów straży pożarnej.

W 2019 roku w województwie śląskim funkcjonowało 162 zespoły ratownictwa medycznego (ZRM), 14 szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) oraz 1 lotnicze pogotowie ratunkowe (śmigłowiec). Ponadto z systemem współpracowało 11 izb przyjęć. W odniesieniu do innych regionów województwo śląskie charakteryzowało się szczególnie dużą liczbą ZRM (druga pozycja po województwie mazowieckim), ale małą liczbą SOR-ów (dziewiąta pozycja). Wśród ZRM 41 stanowiły jednostki specjalistyczne, a 121 podstawowe.

Na koniec 2018 roku liczba personelu medycznego wchodząca w skład ZRM wyniosła 2 139 pracowników (druga pozycja w kraju). Wielkość personelu znacząco zmalała w odniesieniu do roku 2010, bo aż o 8,9% (wyższy spadek dotyczył tylko województwa świętokrzyskiego).

W 2018 r. zanotowano łącznie nieco ponad 351 tys. wyjazdów ZRM na miejsce zdarzenia. W ramach ambulatoryjnego szpitalnego oddziału ratunkowego udzielono pomocy 325,6 tys. osobom. Wśród nich 73,8 tys. stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia, a 69 tys. – osoby starsze powyżej 65 roku życia. W odniesieniu do pozostałych regionów, województwo śląskie zajmowało najwyższą pozycję wśród ilości dzieci i młodzieży, którym udzielono pomocy.

Analizując wskaźnik względny obrazujący liczbę osób, którym udzielono pomocy w przeliczeniu na 1 000 osób, województwo śląskie plasowało się na ostatniej pozycji wśród regionów. W 2018 roku wskaźnik ten dla województwa wyniósł 72 os./1 000 os., tymczasem dla Polski – 121 os./1 000 os.

Szpitalne oddziały ratunkowe (SOR) zapewniały świadczenia zdrowotne w trzech trybach: ambulatoryjnym, leczenia jednego dnia oraz stacjonarnym (powyżej 24h). Najwięcej świadczeń udzielano w systemie ambulatoryjnym. W 2018 roku z tego typu pomocy w województwie śląskim skorzystało 325,7 tys. osób. Wśród osób, którym udzielono pomocy w ramach tego rozwiązania aż, 73,8 tys. stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia, a 69 tys. osoby w wieku 65 i więcej. Z usług w ramach leczenia jednego dnia skorzystało 108,2 tys. osób, a leczenia stacjonarnego 2 tys. osób. Mimo stałego spadku na przestrzeni lat, w 2018 roku liczba osób przypadająca na jeden SOR w regionie była najwyższa wśród wszystkich województw i wyniosła 377 797 os./SOR. Dla porównania średnia wartość analizowanego wskaźnika dla całej Polski wynosiła 167 005 os./SOR. Świadczy to o dużym wykorzystaniu funkcjonującej infrastruktury.

Przeliczając liczbę przestępstw stwierdzonych przez policję ogółem na 1 000 mieszkańców to województwem o największym wskaźniku w 2018 roku było dolnośląskie (25,8), tuż za nim plasowało się województwo lubuskie (24,8) i śląskie (24,3). Województwami o najmniejszej liczbie przestępstw ogółem na 1 000 mieszkańców w 2018 roku były województwa: podlaskie (14,5) i podkarpackie (11,4).

Bezpieczeństwo drogowe

W województwie śląskim w 2018 roku w 3,2 tys. wypadkach na drogach życie straciło 219 osób, rannych zostało natomiast 3,8 tys. W rankingu województw pod względem liczby wypadków, województwo śląskie w 2018 roku zajęło 5. miejsce. Podobnie sytuacja wyglądała pod względem liczby ofiar śmiertelnych. Z kolei w przypadku rannych w 2018 roku śląskie było na czwartym miejscu.

Przeliczając dane o wypadkach drogowych na liczbę mieszkańców, w województwie śląskim w 2009 roku było 119,9 wypadków na 100 tys. ludności, natomiast w 2018 roku sytuacja się poprawiła (71,1 wypadków na 100 tys. ludności).

Dla województwa śląskiego liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców w 2018 roku wyniosła 4,8 i uplasowało to region na ostatniej, czyli najlepszej pozycji w rankingu województw.

Tereny zdegradowane

Województwo śląskie charakteryzowało się w 2018 roku największym w kraju odsetkiem terenów zdegradowanych i zdewastowanych oraz stosunkowo niskim tempem rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych (65 ha/rok). Tereny zdegradowane koncentrują się głównie w centralnej i zachodniej części regionu, co wiąże się z dużym nasyceniem działalności górniczej i wydobywania surowców. Jednakże również w podregionach bielskim i częstochowskim pojawiają się tereny niezagospodarowane jako następstwo funkcjonujących tam przemysłów tekstylnego czy hutniczego.

Szczególnie dużym wyzwaniem są tzw. tereny górnicze. Obszary te wyznaczają zasięg i skalę możliwych negatywnych oddziaływań działalności górniczej na infrastrukturę techniczną i środowisko poprzez występowanie rozległych szkód górniczych, występujących wszędzie tam, gdzie funkcjonowały lub wciąż działają kopalnie. Zlikwidowane przedsiębiorstwa negatywnie oddziałują na atrakcyjność gospodarczą i życiową wielu obszarów województwa – podnoszą koszty utrzymania infrastruktury, obniżają jakość życia mieszkańców. Skutki zaniechanej działalności przemysłowej szczególnie negatywnie oddziałują, jeśli zlokalizowane są w centrach miast – obniżają ich atrakcyjność zarówno w sensie gospodarczym jak i mieszkaniowym.

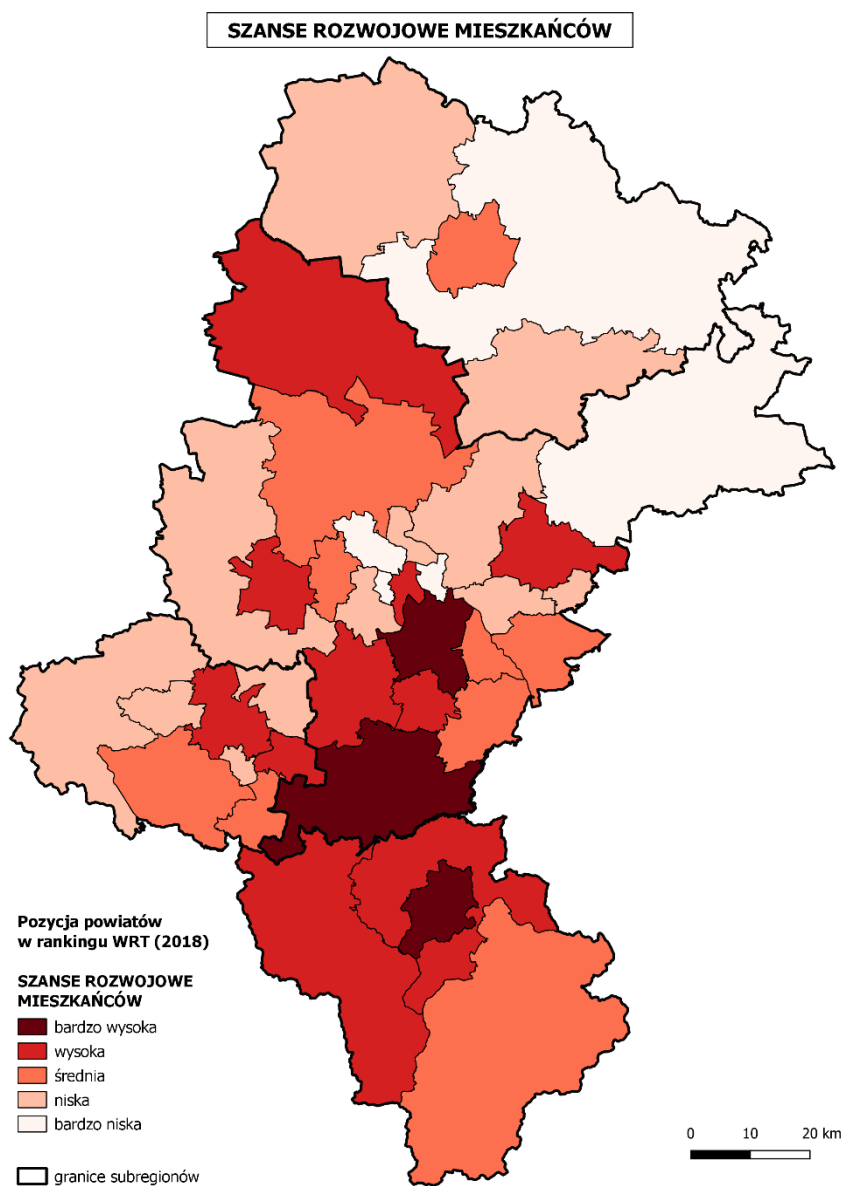
Dokument Lokalnego Programu Rewitalizacji, Gminnego Programu Rewitalizacji lub inny dokument dotyczący rewitalizacji posiadało 126 jednostek samorządu terytorialnego, co stanowiło 75% gmin z terenu całego województwa. Wydzielały one łącznie 407 obszarów zdegradowanych oraz 376 obszarów rewitalizacji.

Obszary zdegradowane⁴¹ w tych gminach zajmowały łącznie obszar ok. 2 290 km², co stanowiło ok. 18% terenu całego województwa. Natomiast obszary rewitalizacji łącznie miały 628 km² i było to ok. 5% obszaru województwa. Ponadto gminy w dokumentach rewitalizacyjnych obszarem zdegradowanym obejmowały średnio ok. 25% swojego terenu, natomiast obszar rewitalizacji obejmował średnio ok. 6,9% powierzchni gminy. W większości gmin obszar zdegradowany zajmował poniżej 20% obszaru gminy. Taka sytuacja występowała w ponad 55% badanych przypadków, natomiast w 6 gminach obszar wyznaczony w programie rewitalizacji obejmuje więcej niż 80% powierzchni gminy. Jeśli chodzi o obszary rewitalizacji to najczęściej zajmowały one do 5% powierzchni gminy (w 44% programów rewitalizacji).

⁴¹ Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany to wyznaczony obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Szanse Rozwojowe Mieszkańców

Mapa 24. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2018 roku dla obszaru: Szanse rozwojowe mieszkańców (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy Szanse rozwojowe mieszkańców odzwierciedla m.in. wysokość dochodów mieszkańców, jakość kształcenia, dostępność do ośrodków opieki dla najmłodszych dzieci, stan rynku pracy, tendencje demograficzne, dostęp do instytucji ochrony zdrowia. Najlepsze pozycje, w odniesieniu do tego wskaźnika cząstkowego WRT, osiągają duże i silne miasta (Katowice, Bielsko-Biała), a także powiat pszczyński. Relatywnie dobrze kształtuje się sytuacja w Gliwicach, Żorach, Rybniku, Dąbrowie Górniczej, Chorzowie i Tychach, oraz powiatach ziemskich o wysokim udziale terenów zielonych (powiaty cieszyński, mikołowski, bielski i lubliniecki). Najgorsze wartości tego wskaźnika cząstkowego odnotowano w powiatach: częstochowskim i zawierciańskim oraz w Bytomiu, Siemianowicach Śląskich i Świętochłowicach.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Mieszkaniec*

Tabela 18. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu B. *Szanse rozwojowe mieszkańców* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2019	Cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr II/51/1/2006 z dnia 28 sierpnia 2006 r.	<p>Za realizację Strategii odpowiedzialny był Regionalny Instytut Kultury (RIK), który w ramach swojej pracy realizował w 2019 roku m.in. następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RIK JAKO OŚRODEK AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I OBYWATELSKIEJ, Zagłębie Powstań Śląskich – współpraca z Biurem „Niepodległa”, Parklet – budowa infrastruktury mającej na celu działania społeczne przy ulicy Teatralnej. • RIK JAKO INKUBATOR NOWOCZESNEGO SYSTEMU EDUKACJI, Bardzo Młoda Kultura – współpraca z Narodowym Centrum Kultury poświęcona edukacji kulturowej, Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, etnobryk – materiały dla edukatorów poświęcone regionalizmowi, Jak pięknie wyrażać negatywne emocje w języku polskim?, Śląskie Digitalium – projekt partnerski z BŚ, SF, Erasmus+, Piątki z Wikipedią. • RIK JAKO REPOZYTORIUM WIEDZY I DOŚWIADCZENIA: Mapa Obrzędowa Górnego Śląska, Czarna Pamięć – projekt poświęcony górnictwu, Industrial Heritage – projekt międzynarodowy poświęcony dziedzictwu industrialnemu, Śladami Wawrzyńca Hajdy. • RIK JAKO CENTRUM BADAŃ I REFLEKSJI NAD DZIEDZICTWEM KULTUROWYM: Ochrona Dziedzictwa (odbioru prac, Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami), Waloryzacja miejsc związanych z powstaniami, Ślady Ognia – projekt poświęcony hutnictwu. • RIK JAKO PRZESTRZEŃ PROMOWANIA KULTURY: Otwarty przemysł – projekt poświęcony dziedzictwu przemysłowemu, Wystawa 60 na 100, Odra – rok Odry, Józefa Bramowska - senatorka ze Śląska. 	A.1. B.2. B.3. D.1. D.2.	Tak, opracowano wstępną i ogólną koncepcję realizacji aktualizacji dokumentu strategicznego.

			<ul style="list-style-type: none"> RIK JAKO ZESPÓŁ I PLATFORMA EKSPERTÓW WSPIERAJĄCA SEKTOR KULTURY, SAMORZĄDY I TWÓRCÓW: Wsparcie sektora kultury (szkolenia dla kadr kultury, Forum Animatorów Kultury Województwa Śląskiego, Pogotowie Kulturalne, DK+, CAL), Sesja Konserwatorska. RIK JAKO MIEJSCE SPOTKAŃ I DIALOGU: GLAM – projekt internetowy, Polifonie, Na Teatralnej, socjokato – interdyscyplinarne i otwarte spotkania tematyczne. <p>Ponadto RIK przygotował liczne publikacje i wydawnictwa.</p>		
2	Wojewódzki Program Opieki Nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2018-2021	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/50/14/2018 z dnia 19 marca 2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działań w ramach monitoringu WPOnZ 2018-2021 pod kątem okresu sprawozdawczy 2018-2019 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług wolnego czasu wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne) - udział IMP w Industriadzie, przeprowadzenie audytu obiektów na Szlaku Zabytków Techniki we współpracy z Urzędem Marszałkowskim: Utworzenie parkletu na Teatralnej (plus działania promocyjne), działania na rzecz popularyzacji parków kulturowych jako formy ochrony zabytków, w tym przygotowanie dokumentacji i działania społeczne do utworzenia parku kulturowego w Rudzie Śląskiej Współpraca ze stowarzyszeniami, instytucjami kultury, szkołami i in. w zakresie popularyzacji tematyki dziedzictwa materialnego i niematerialnego, współpraca ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (uczestnictwo w komisjach, wykonywanie dokumentacji konserwatorskiej, organizacja spotkań Miejskich i Powiatowych Konserwatorów Zabytków), współpraca transgraniczna w ramach Międzynarodowego Roku Odry i programu ODRAzu widać kulturę. Organizacja konferencji konserwatorskiej, szereg działań, również poza granicami województwa, w ramach Międzynarodowego Roku Odry i programu ODRAzu widać kulturę (współpraca transgraniczna), organizacja wycieczek w ramach „Otwartego przemysłu”, organizacja wydarzeń w ramach programu „Czarna Pamięć – górnicze miejsca pamięci”, organizacja wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, działania (wycieczka od źródeł do ujścia Kłodnicy) w ramach Międzynarodowego Dnia Krajobrazu, dokumentacja grobów wojennych związanych z powstaniami śląskimi, działania w ramach programu „Mapa Obrzędowa Górnego Śląska”, wydawnictwa: Wiadomości Konserwatorskie t. 11, Odrarium, mapa kulturowa obszaru wzdłuż Kanału Gliwickiego „Ale! Kanał!”, mapa „Powstania śląskie”, „Pędzłem i dłutem. O twórczości Ludwika Konarzewskiego juniora 	A.4. B.2. B.3. D.1. D.2. C.3.	Dokument nie wymaga aktualizacji

			(1918-1989)" – wyd. II, ponad to: artykuły wykłady, warsztaty, spacery, konkursy przygotowywane i prowadzone przez pracowników IMP oraz artykuły i posty na stronie internetowej instytucji i FB dotyczące dziedzictwa regionu.		
3	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży województwa śląskiego obowiązujący od lipca 2018 roku do czerwca 2021 roku	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/50/9/2018 z dnia 19 marca 2018 r.	Przyznano 30 stypendiów. Stypendia w ramach programu wspierania (...) przyznaje Zarząd Województwa Śląskiego w oparciu o propozycje komisji konkursowej. Stypendium przyznawane jest na okres roku szkolnego (10 miesięcy) dla 30 uczniów. Roczny budżet wsparcia najzdolniejszych wynosi łącznie 114 000 tys. złotych. Każdy stypendysta otrzymuje łącznie 3 800 złotych.	A.1. B.2. D.2.	Nie wymaga aktualizacji.
4	Program Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 346/21/V/2015 z dnia 12 marca 2015 r.	Od 1 września 2019 roku rozpoczęła się realizacja przez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego projektu pozakonkursowego pn. „Śląskie. Zawodowcy” w ramach Działania 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe uczniów. Celem projektu jest zwiększenie jakości kształcenia zawodowego na terenie województwa śląskiego oraz poprawa i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Projekt jest realizowany w formule partnerskiej. Liderem jest Województwo Śląskie. Partnerami projektu zostały organizacje regionalne zrzeszające pracodawców z obszaru województwa śląskiego: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach.	A.1. A.2. B.2. D.2.	Do uzgodnienia. Opracowywany jest dokument branżowy z zakresu edukacji.
5	Strategia Rozwoju Sportu w Województwie Śląskim do roku 2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/19/3/2012 z dnia 12 marca 2012 r.	Podjęte działania: 1.Otwarte konkursy ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego. 2. Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe."	B.1. B.2. B.3. D.2.	Proces aktualizacji planowany jest pod koniec 2020 roku, po odpowiednich korektach budżetu, w roku 2020 bądź 2021 w celu wyasygnowania środków

				umożliwiających finansowanie prac konsultanta Strategii Rozwoju Sportu w Województwie Śląskim	
6	Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/6/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	W 2019 roku opracowano raporty monitoringowe z wdrażania „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015”. Były to: „Raport wskaźnikowy za lata 2014-2017” oraz dwa raporty z badań związanych z wdrażaniem przez gminy i powiaty celu strategicznego dot. bezpieczeństwa publicznego. Ponadto, kontynuowano prace nad aktualizacją Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej, rozpoczętej w 2018 roku. Przygotowano założenia do części programowej, obejmujące misję (cel główny), cele strategiczne, kierunki działań i działania wraz ze wskaźnikami rezultatu i wartościami docelowymi. Powołano Zespół doradczo-konsultacyjny, do którego zaproszono 13 zewnętrznych ekspertów, posiadających wiedzę i doświadczenie z różnych obszarów polityki społecznej. Zorganizowano 2 spotkania w/w Zespołu podczas których prezentowano i konsultowano część diagnostyczną oraz programową projektu dokumentu. Opracowano rozdziały zawierające podstawy prawne i tryb prac nad dokumentem, ramy finansowe, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, sposób realizacji, monitorowania i ewaluacji, a także opisy fiszek do projektów, które mogłyby być realizowane w najbliższych latach. Projekt dokumentu został zaopiniowany przez członków Zespołu doradczo-konsultacyjnego oraz poddany recenzji naukowej, a niezbędne zmiany zostały naniesione.	A.2. B.1. B.2. B.3.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie są prowadzone od III kw. 2018 roku.
7	Program dla młodych	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 911/253/V/2018 z dnia 17 kwietnia 2018 r.	Założeniem „Programu dla Młodych” jest stworzenie dla młodzieży przestrzeni do działania oraz możliwości rozwoju i kształtowania postaw potrzebnych do wzmocnienia kapitału społecznego, służącego budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Istotę działań stanowi partycypowanie młodzieży w procesie decyzyjnym, zwłaszcza w sprawach jej dotyczących. Wszystko to ma ułatwić młodym zdobywanie doświadczenia, wzmocnienie świadomości społecznej i wyposażenie ich w kompetencje umożliwiające pełnienie obywatelskich ról w przyszłości. W ramach Programu najważniejszym projektem jest Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego, wokół którego zrealizowano: - 9 spotkań w podgrupach z Członkiem Zarządu Województwa, - 8 sesji Młodzieżowego Sejmiku,	B.2.	Nie wymaga aktualizacji.

			<ul style="list-style-type: none"> - II Kongres Młodzieżowych Rad Miast, Gmin, Powiatów i Sołectw, - wybory uzupełniające - wybrano połowę składu na dwuletnia kadencję, - Akademię Młodego Lidera, - udział młodzieżowych radnych w opiniowaniu dokumentów Samorządu Województwa Śląskiego oraz w pracach komisji, - działania społeczne (Święto Niepodległości, odsłonięcie pomnika Wojciecha Korfanteo w Warszawie, lekcje historii w Sali Sejmu Śląskiego, turniej piłki siatkowej, warsztaty folklorystyczne, uczestnictwo w Świętecznym Kiermaszu Rękodzieła Osób Niepełnosprawnych, akcja recyklingowa - zbieranie nakrętek, akcja charytatywna - przekazanie żywności i chemii dla potrzebujących). 		
8	Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2016-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2240/152/V/2016 z dnia 8 listopada 2016 r.	<p>W programie zaplanowano do realizacji 4 cele szczegółowe, 14 kierunków działań oraz 50 zadań. W wyniku przeprowadzonego w 2019 r. monitoringu i ewaluacji odnotowano, iż w 2018 r. w woj. realizowano 98% założonych zadań. Podjęto m.in. działania mające na celu zwiększenie efektywności systemu WRiPZ w woj.: rozwijano stały monitoring rodzin zagrożonych kryzysem, udzielano specjal. poradnictwa i wsparcia rodzinom zagrożonym kryzysem, organizowano wsparcie rodziny w opiece nad dziećmi w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych, wzmacniano integrację działań różnych służb na rzecz rodziny poprzez opracowywanie standardów współpracy oraz rozwijanie i upowszechnianie współpracy z NGO's, prowadzono kampanie informacyjne promujące rodzicielstwo zastępcze i budujące pozytywny wizerunek organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, diagnozowano i szkolono kandydatów na rodziny zastępcze, dostosowywano instytucjonalne formy pieczy zastępczej do wymogów ustawowych oraz zapotrzebowania na miejsca w poszczególnych formach pieczy, promowano ideę adopcji oraz rozwój współpracy podmiotów zaangażowanych w proces adopcji, wspierano, poprzez specjalistyczne poradnictwo rodziny, które przysposobiły dziecko, organizowano różne formy podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawod. pracowników i wolontariuszy systemu WRiPZ, diagnozowano i monitorowano problemy społ., promowano dobre praktyki.</p>	B.3.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku.
9	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2014-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1359/351/IV 2014 z dnia 22 lipca 2014 r.	Zorganizowano (w oparciu o wytyczne MRPiPS) 11 przedsięwzięć w zakresie doskonalenia zawodowego dla 230 osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Były to cykle szkoleniowe. Udostępniano informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. na stronach internetowych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Województwa Śląskiego.	B.3.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku.

10	Regionalny program rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2428 /82/V/2015 z dnia 22 grudnia 2015 r.	W ramach realizacji dokumentu w 2019 r. podjęto szereg działań, w tym: diagnozowano i monitorowano sytuację sektora ekonomii społecznej w województwie; tworzono nowe przedsiębiorstwa społeczne oraz podmioty ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, generujące nowe miejsca pracy; kontynuowano działania w ramach regionalnej sieci współpracy OWES; wspierano działania na rzecz ekonomii społecznej na poziomie gminnym (doradztwo specjalistyczne dla JST, włączanie problematyki ekonomii społecznej do dokumentów strategicznych gmin, zlecenie zadań publicznych przedsiębiorstwom społecznym oraz stosowanie klauzul społecznych); organizowano przedsięwzięcia o charakterze edukacyjno-informacyjnym adresowane do różnych grup docelowych (fora, szkolenia, konferencje, wizyty studyjne, cykle edukacyjne, targi ekonomii społecznej); promowano ekonomię społeczną poprzez organizację konkursów i kampanii z zakresu ekonomii społecznej, wdrażanie Znaku Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” oraz prowadzenie portali tematycznych.	A.4.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku.
11	Program przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/34/8/2017 z dnia 13 lutego 2017 r.	Zlecono wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania narkomanii. Wsparto zadania konkursowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii w oparciu o procedury określone ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, realizowane przez organizacje pozarządowe. Wsparto projekty realizowane przez gminy w oparciu o procedury określone cyt. ustawą o zdrowiu publicznym w zakresie oddziaływań profilaktycznych i socjoterapeutycznych wobec dzieci i młodzieży, będących podopiecznymi placówek wsparcia dziennego w województwie śląskim. Współorganizowano regionalną konferencję w zakresie edukacji publicznej dotyczącą problematyki narkotyków i narkomanii wraz z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach. Zorganizowano przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia zawodowego dla przedstawicieli różnych zawodów w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Monitorowano problemy związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych (raporty i sprawozdania).	B.1.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku.
12	Programu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2018-2023	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 816/252/V/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r.	W programie zaplanowano do realizacji 6 celów operacyjnych i 29 działań. Realizatorem programu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Działania programu są realizowane we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy i integracji społecznej, sektorem ekonomii społecznej, organizacjami pozarządowymi i partnerami gospodarczymi. Obecnie trwa proces zbierania danych monitoringowych za 2019 rok.	B.3.	Program nie wymaga aktualizacji ze względu na okres obowiązywania do 2023 roku.

13	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/17/1/2016 z dnia 18 stycznia 2016 r.	<p>Udzielono dotacji na realizację zadań ustawowych przewidzianych dla wojewódzkich ośrodków terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia. Zlecono wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania alkoholizmowi. Wsparto zadania konkursowe w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym w oparciu o procedury określone ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe. Dofinansowano projekty realizowane przez gminy oraz powiaty w oparciu o procedury określone cyt. ustawą o zdrowiu publicznym w zakresie wsparcia działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w województwie śląskim. Udzielono wsparcia finansowego Centrum Integracji Społecznej. Wspólnie z innymi podmiotami (w tym z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach) współorganizowano regionalną konferencję z zakresu problematyki alkoholowej oraz Śląskie Forum Abstynenckie (Regionalny Związek Stowarzyszeń Abstynenckich Województwa Śląskiego). Zorganizowano przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia zawodowego dla przedstawicieli różnych zawodów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie. Monitorowano problemy alkoholowe (raporty i sprawozdania).</p>	B.1.	Tak, planowana jest aktualizacja dokumentu, działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku.
14	Śląskie. Wyzwania demograficzne – Koncepcja polityki przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym, depopulacji i starzeniu się społeczeństwa	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1893/217/V/2017 z dnia 19 września 2017 r.	<p>Dokument powstał z potrzeby zdiagnozowania problemu depopulacji w województwie śląskim. Przedstawione w nim propozycje mają charakter koncepcyjny i horyzontalny. Samorząd realizuje szereg projektów społecznych skierowanych do mieszkańców województwa w ramach szczegółowych programów tematycznych. W ramach prac referatu RR RCAS - opracowywane są informacje statystyczne obejmujące zagadnienia demograficzne.</p>	A.2. B.1. B.2. B.3.	Nie wymaga aktualizacji.
15	Program współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w	Uchwała Nr VI/15/5/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 listopada 2019 roku	<p>W ramach współpracy finansowej z NGO: ogłaszano otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych Województwa śląskiego. Udzielano dotacji organizacjom pozarządowym w formie pozakonkursowej na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego. Ponadto w ramach współpracy pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi w regionie realizowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Śląskiego inicjatyw organizacji pozarządowych w ramach promocji ich 	A.2. A.4. B.1. B.2. B.3. C.1. D.1. D.2.	Tak, program uchwalany każdego roku, prace nad Programem na 2021 rok rozpoczną się w połowie roku

	art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020		<p>działalności o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, sportowym, społecznym i turystycznym.</p> <p>2. Prowadzenie strony internetowej ngo.slaskie.pl, utworzonej specjalnie dla organizacji pozarządowych, na której umieszczane są informacje dotyczące funkcjonowania organizacji pozarządowych, programy współpracy, akty prawne, ogłoszenia dotyczące otwartych konkursów ofert i ich rozstrzygnięć.</p> <p>3. Ponadto zamieszczane są informacje o wydarzeniach organizowanych przez lub dla podmiotów trzeciego sektora, zarówno z województwa śląskiego, jak i z całej Polski. Strona pełni funkcję informacyjną, edukacyjną, poszerzającą wiedzę i budującą świadomość o sposobach funkcjonowania podmiotów trzeciego sektora w Polsce.</p> <p>4. współorganizacja kiermaszów rękodzieła osób niepełnosprawnych z okazji Wielkanocy oraz Bożego Narodzenia) w ramach projektów „Śląskie. Dla Seniora” i “Śląskie. Dla Kobiety”;</p> <p>5. Poddawanie konsultacjom społecznym projektów aktów prawnych, których uregulowania odnoszą się do sfery działalności podmiotów trzeciego sektora.</p> <p>6. Bezpłatne udostępnianie pomieszczeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na potrzeby inicjatyw organizacji pozarządowych.</p> <p>7. Udział przedstawicieli trzeciego sektora w zespołach roboczych powołanych przez Samorząd Województwa oraz komisjach otwartych konkursów ofert.</p> <p>8. Członkowie organizacji pozarządowych byli beneficjentami szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, m.in.: dla różnych grup zawodowych z terenu województwa śląskiego, realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>		kalendarzowego.
16	Program pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	Aktualizacja 2019 r.: Uchwała Sejmiku nr VI/16/10/2019 Województwa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2019 roku w sprawie aktualizacji Programu pod nazwą „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	W ramach programu pozyskiwano partnerów udzielających członkom rodzin wielodzietnych, posiadających Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżek na wybrane produkty/ usługi (aktualna liczba partnerów – 110), zorganizowano konkursy „Gmina przyjazna rodzinie” i “Przyjaciół rodziny” oraz konferencję połączoną z wręczeniem nagród laureatom powyższych konkursów. W ramach zadania współorganizowano również Metropolitalne Święto Rodziny, prowadzono stronę internetową slaskiedlarodziny.pl . Ponadto w 2019 roku udzielono w formie małego grantu wsparcia jednej organizacji pozarządowej w kwocie 5 000,00 zł.	B.3. D.1. D.2.	Program zaktualizowano w 2019 roku - nie wymaga aktualizacji.

17	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2019 oraz Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia za rok 2018	Plan uchwalany co roku Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 854/38/VI/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r.	Zadania i przedsięwzięcia ujęte w RPDZ na 2019 r. zostaną rozliczone w opracowywanym Sprawozdaniu z Realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia za 2019 r. Wyznaczone wskaźniki w większości zostały osiągnięte. Są to następujące wskaźniki: 1. Podniesienie średniorocznego wskaźnika zatrudnienia w regionie, 2. Zmniejszenie liczby bezrobotnych w województwie w porównaniu do roku poprzedniego, 3. Zmniejszenie lub utrzymanie poziomu stopy bezrobocia w województwie w porównaniu do roku ubiegłego, 4. Zmniejszenie udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu bezrobotnych, 5. Zwiększenie udziału kobiet w programach aktywizujących, 6. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 30 roku życia, 7. Wzrost udziału samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji/pożyczki ze środków krajowych lub europejskich, 8. Wzrost wskaźnika zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych, 9. Wzrost efektywności zatrudnieniowej w ramach podstawowych form aktywizacji zawodowej. W związku z ze spadkiem bezrobocia ogółem w województwie oraz poprawą sytuacji na lokalnych i wojewódzkim rynku pracy nie osiągnięto następujących wskaźników: 1. Zwiększenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w programach aktywizujących, 2. Zwiększenie udziału osób powyżej 50 roku życia w programach aktywizujących, 3. Wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej.	A.2. B.2. B.3.	Dokument jest opracowywany na 1 rok i nie jest aktualizowany.
18	Program Profilaktyki Chorób Płuc w Województwie Śląskim na lata 2015-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1946/141/V/2016 z dnia 27 września 2016 r.	Celem Programu jest poprawa stanu zdrowia społeczności województwa śląskiego poprzez podjęcie skutecznych działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia ukierunkowanych na choroby układu oddechowego. W ramach realizacji programu w 2019 r. podjęto następujące działania: 1. Organizacja konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego. 2. Współorganizacja konferencji pt.: „Palący problem. Czy można uniknąć palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży?”. 3. Zakup audycji i czasu antenowego na potrzeby emisji cyklu audycji telewizyjnych oraz przeprowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej w temacie profilaktyki chorób płuc. 4. Zakup czasu antenowego i audycji radiowych.	B.1.	Dokument nie wymaga aktualizacji. Kontynuacja programu nie jest przewidywana. Zadania z przedmiotowego o obszarze realizowane będą w ramach Narodowego Programu Zdrowia.
19	Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1716/133/V/2016 z dnia 23 sierpnia 2016 r.	Celem Programu jest poprawa stanu zdrowia społeczności województwa śląskiego poprzez podjęcie skutecznych działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia ukierunkowanych na zmniejszenie występowania nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży.	B.1.	Dokument nie wymaga aktualizacji. Kontynuacja programu nie

	Śląskim na lata 2015-2020		<p>W ramach Programu działania (edukacja i promocja zdrowia) kierowane do bezpośrednich adresatów (dzieci i młodzieży) są uzupełnione o działania realizowane wśród osób mających wpływ na wychowanie i kształtowanie postaw prozdrowotnych (rodzice, pracownicy systemu oświaty, osoby zawodowo zajmujące się pracą z dziećmi i młodzieżą).</p> <p>W ramach realizacji programu w 2019 r. podjęto następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego. 2. Współorganizacja konferencji pt.: „Jestem tym, co jem” oraz „Promocja zdrowego odżywiania”. 3. Zakup audycji i czasu antenowego na potrzeby emisji cyklu audycji telewizyjnych oraz przeprowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej w temacie przeciwdziałania nadwadze i otyłości. 4. Zakup czasu antenowego i audycji radiowych. 		jest przewidywana. Zadania z przedmiotowego obszaru realizowane będą w ramach Narodowego Programu Zdrowia.
20	Program Zdrowego Kręgosłupa Regionalny Program Zdrowotny Województwa Śląskiego na lata 2017-2021 w zakresie wczesnego wykrywania deformacji kręgosłupa u dzieci w wieku szkolnym oraz edukacja w zakresie ergonomii w codziennym życiu dziecka	<p>Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1485/207/V/2017 z dnia 25 lipca 2017 r.</p> <p>Aktualizacja 2018 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1017/256/V/2018 z dnia 9 maja 2018 r.</p>	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu
21	Regionalny program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy w województwie	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2187/223/V/2017z dnia 25 października 2017 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu

	śląskim na lata 2017-2020				
22	Regionalny program rehabilitacji osób z chorobami układu krążenia na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu
23	Regionalny program rehabilitacji osób chorych na nowotwory układu pokarmowego na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu
24	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi afektywnymi oraz nerwicowymi na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Tak, planuje się aktualizację dokumentu w 2020 roku – zwiększenie kwoty alokacji regionalnego programu zdrowotnego
25	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu
26	Regionalny program rehabilitacji osób z zapalnymi	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu

	chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego na lata 2019-2022				
27	Regionalny program rehabilitacji oddechowej jako droga powrotu do aktywności zawodowej i społecznej na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu
28	Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022	Aktualizacja 2019 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 539/27/VI/2019 z dnia 13.03.2019 r. (Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2406/290/IV/2013 z 29 października 2013 r.).	<p>Celem głównym Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022 jest podjęcie szeroko zakrojonych działań w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym mieszkańców województwa śląskiego, jak również zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.</p> <p>W ramach realizacji programu w 2019 r. podjęto następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego. 2. Organizacja 6 konferencji, w tym 4 z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, 1 z zakresu wzmocnienia zdrowia psychicznego osób dorosłych oraz 1 związanej z tematyką rozpowszechniania środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej. 3. Współorganizacja 3 konferencji, w tym 1 z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz 2 z zakresu zdrowia psychicznego osób dorosłych. 4. Zorganizowano 11 warsztatów w psychiatrycznych jednostkach organizacyjnych Województwa Śląskiego – 6 dla osób dorosłych oraz 5 dla dzieci i młodzieży. 5. Zorganizowano 2 warsztaty z zakresu wzmocnienia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. 6. Zakup czasu antenowego i audycji radiowych. 7. Zakup audycji i czasu antenowego na potrzeby emisji cyklu audycji telewizyjnych oraz przeprowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej z zakresu ochrony zdrowia psychicznego. 8. Opracowanie, druk i dystrybucja ulotek i plakatów z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. 9. Opracowanie Przewodnika Informacyjnego pt.: Dostępne formy 	B.1.	Dokument zaktualizowany w 2019 roku

			opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie śląskim.		
29	Zdrowa Matka i Dziecko Regionalny Program Zdrowotny Województwa Śląskiego na lata 2018-2021 w zakresie poprawy opieki nad kobietą w ciąży w kontekście budowania postaw świadomego rodzicielstwa oraz wczesnego wykrywania i leczenia wad rozwojowych u dzieci w okresie prenatalnym.	Aktualizacja 2019 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1570/56/VI/2019 z dnia 15 lipca 2019 r. (Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1484/207/V/2017 z dnia 25 lipca 2017 r.)	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Zaktualizowany w 2019 - zmiana okresu realizacji.
30	Regionalny program rehabilitacji osób z chorobami przewlekłymi układu kostno-stawowego i mięśniowego na lata 2019-2022	Aktualizacja 2019 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2483/77/ VI /2019 z dnia 31 października 2019 r. (Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.)	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Dokument zaktualizowany w 2019 roku – zwiększenie kwoty alokacji regionalnego programu zdrowotnego
31	Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci w wieku przedszkolnym w województwie	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 458/25/VI/2019 z dnia 8 marca 2019 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Dokument nowoprzyjęty w 2019 roku; Tak, planuje się aktualizację dokumentu w 2020 roku – zwiększenie kwoty alokacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W obszarze Mieszkaniec zidentyfikowano 31 dokumentów o charakterze strategicznym, w tym w 2019 roku cztery zostały zaktualizowane oraz jeden jest nowym dokumentem. Dwa dokumenty mają charakter roczny, tzn. są opracowywane i przyjmowane w cyklu rocznym.

W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 6 grup dokumentów dotyczących: zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, kultury, edukacji, rynku pracy, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz sportu.

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Mieszkaniec.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	2	6,5%
E – Edukacja	2	6,5%
R – Rynek Pracy	1	3,2%
S – Zagadnienia społeczne	11	35,5%
Z – Zdrowie i profilaktyka zdrowotna	14	45,2%
SP - Sport	1	3,2%
Razem dokumenty w obszarze Mieszkaniec	31	
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	53 z czego dokumenty z obszaru Mieszkaniec stanowią 58,5%	

Projekty realizowane przez Wydziały⁴² Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 19. Projekty realizowane przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane z zewnętrznych źródeł w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (B) „Szanse rozwojowe mieszkańców”.

LP	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSKI	TYTUŁ PROJEKTU	CELE PROJEKTU	NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2019 ROKU				
1	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń kardiologicznych na terenie GCR "REPTY"	Projekt ma na celu poprawę jakości i dostępności do usług medycznych w zakresie kardiologii. Wykorzystanie sprzętu medycznego zakupionego w ramach niniejszego projektu stanowić będzie istotny czynnik współdecydujący o końcowym wyniku leczenia pacjentów ze schorzeniami kardiologicznymi.	RPO WSL 2014-2020
2	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Efektywność energetyczna w kompleksie budynków Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich – etap I	Celem inwestycji podejmowanej przez Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich (CLO) jest poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację gospodarki energią elektryczną i ciepłą w kompleksie budynków CLO.	RPO WSL 2014-2020
3	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Innowacyjne materiały i metody dla medycyny, w tym w leczeniu trudno gojących się ran – zakup infrastruktury badawczej i przeprowadzenie prac budowlanych w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze oraz zakup infrastruktury badawczej dla Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem projektu jest stworzenie w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN i Centrum Leczenia Oparzeń kluczowej dla regionu infrastruktury badawczej i przeprowadzenie niezbędnych prac budowlanych. Sprzęt pozwoli na stworzenie nowych materiałów i metod dla medycyny, w szczególności w leczeniu trudno gojących się ran, poprzez zrealizowanie prac badawczo-rozwojowych nad otrzymaniem i modyfikacją materiałów przeznaczonych do wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanych, opatrunków biologicznych, bioresorbowalnych stentów naczyniowych i tchawicznych na bazie materiałów z pamięcią kształtu i inteligentnych skafoldów do hodowli komórkowych. Utworzona będzie unikalna linia technologiczna do syntezy materiałów polimerowych. Ich wytwarzanie odbywać się będzie w przygotowanej ze środków projektu strefie o podwyższonej klasie czystości. Umocnienie bazy materialnej służyć	RPO WSL 2014-2020

⁴² W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			będzie zwiększeniu urynkowania działalności badawczej partnerów.	
4	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Utworzenie Wieloośrodkowego Zintegrowanego Instytutu Diagnostyki i Leczenia Ran Przewlekłych Jednostek Opieki Zdrowotnej Województwa Śląskiego - zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych poprzez doposażenie istniejącej bazy szpitalnej Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem inwestycji podejmowanych przez Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich (CLO) jest utworzenie w województwie Wieloośrodkowego Zintegrowanego Instytutu Diagnostyki i Leczenia Ran Przewlekłych, w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Modernizacja i doposażenie w sprzęt i aparaturę oraz prace budowlane planowane w posiadanych zasobach placówki (oddziały szpitala, poradnie, pracownia hodowli komórek i tkanek in vitro) oraz utworzenie Zakładu Medycyny Nuklearnej (ZMN) pozwolą stworzyć warunki dla świadczenia usług o najwyższej jakości, a kadry medycznej dadzą unikalne możliwości rozwojowe. Przedsięwzięcie pozwoli na szeroką współpracę CLO ze szpitalami, AOS, POZ, co w efekcie wpłynie na zwiększenie dostępu do kompleksowej diagnostyki i skutecznych innowacyjnych metod terapii dla pacjentów z raną przewlekłą.	RPO WSL 2014-2020
5	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Zdrowy pracownik najlepszą wizytówką firmy – eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy u zatrudnionych w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem projektu jest poprawa warunków pracy osób zatrudnionych w placówce. Działania obejmą pracowników Centrum zatrudnionych na podstawie umowy o prace. W ramach projektu zostanie między innymi zakupiony sprzęt i urządzenia ograniczające fizyczny udział pracowników w wykonywanych czynnościach i poprawiający bezpieczeństwo pracy. Przeprowadzone dla pracowników szkolenia zwiększą ich świadomość na temat zdrowotnego wpływu niekorzystnych zachowań w pracy oraz pomogą na skuteczne przeciwdziałanie negatywnym skutkom związanym z obciążeniem układu ruchu i towarzyszącym w pracy obciążeniom psychospołecznym, w tym radzeniem sobie ze stresem zawodowym.	RPO WSL 2014-2020
6	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Inwestycja w kompetencje i kwalifikacje gwarancją zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	Celem głównym projektu jest poprawa dostępu do wysokiej jakości świadczeń medycznych dla dzieci i młodzieży w województwach: dolnośląskim, mazowieckim, opolskim, podlaskim, śląskim i warmińsko-mazurskim, dzięki wykształceniu specjalistycznej kadry medycznej zajmującej się zdrowiem psychicznym poprzez realizację: 2 szkoleń specjalizacyjnych w dziedzinie psychologii klinicznej; 4 szkoleń specjalizacyjnych w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży; 9 szkoleń z zakresu terapii środowiskowej dzieci i młodzieży; 8 szkoleń z zakresu psychiatrii dzieci i	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

			młodzieży dla 240 osób. Projekt adresowany jest do lekarzy i psychologów.	
7	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o.	Modernizacja Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii dla Noworodków i Dzieci wraz z wyposażeniem w Centrum Pediatrii im. Jana Pawła w Sosnowcu Sp. z o. o.	Przedmiotem projektu jest modernizacja Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii dla Noworodków i Dzieci wraz z wyposażeniem 10 stanowisk w najnowocześniejszą aparaturę. Aparatura nie tylko pozwoli na ratowanie życia i zdrowia pacjentów, przyczyni się również do obniżenia ryzyka wystąpienia powikłań mogących skutkować w przyszłości niepełnosprawnością. Celem projektu jest udzielanie na najwyższym poziomie świadczeń medycznych pacjentom z całego województwa śląskiego oraz obniżenie umieralności noworodków i niemowląt, poprawa efektywności leczenia i skrócenie czasu hospitalizacji. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych oraz poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa śląskiego.	RPO WSL 2014-2020
8	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	Optymalizacja zabezpieczenia prognozowanych potrzeb na świadczenia hospitalizacyjne w zakresie chorób układu oddechowego w województwie śląskim poprzez przebudowę, modernizację oraz doposażenie kompleksu budynków na potrzeby oddziałów pulmonologicznych z pododdziałem chemioterapii nowotworów Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	Uruchomienie oddziału chorób płuc i gruźlicy z wyodrębnionymi salami do właściwej izolacji pacjentów, w tym ze schorzeniami takimi jak mukowiscydoza płuc czy wielolekooporna gruźlica. Oddział pełnić będzie funkcję oddziału leczącego schorzenia układu oddechowego (ostre i przewlekłe). Relokowanie oddziału pulmonologicznego z pododdziałem chemioterapii w celu stworzenia komfortowych warunków leczenia pacjentów chemioterapią, z możliwością leczenia pacjentów z powikłaniami infekcyjnym w wyniku leczenia przeciwnowotworowego.	RPO WSL 2014-2020
9	Katowickie Centrum Onkologii	Podniesienie jakości i dostępności leczenia onkologicznego w Katowickim Centrum Onkologii	Diagnostyka i leczenie chorób nowotworowych jest jednym z priorytetów polityki zdrowotnej naszego państwa. Wobec ciągłego wzrostu liczby zachorowań, a także w wyniku wprowadzania nowych technologii diagnozowania i terapii, niezbędne jest wyposażanie ośrodków onkologicznych w nową lub unowocześnioną aparaturę medyczną.	RPO WSL 2014-2020
10	Katowickie Centrum Onkologii	Poprawa warunków pracy pracowników Katowickiego Centrum Onkologii poprzez doposażenie miejsc pracy oraz organizację szkoleń	Przedmiotem projektu jest poprawa warunków pracy i wiedzy oraz wydłużenie aktywności zawodowej pracowników Katowickiego Centrum Onkologii oraz wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy. Realizacja projektu umożliwi odpowiednią modernizację (wyposażenie) stanowisk pracy oraz podniesienie świadomości uczestników projektu w zakresie prawidłowego wykonywania obowiązków.	RPO WSL 2014-2020

11	Katowickie Centrum Onkologii	Termomodernizacja obiektów Katowickiego Centrum Onkologii z siedzibą w Katowicach: a) budynku szpitalnego wraz z budynkiem administracyjnym przy ul. Fózefowskiej 119 w Katowicach; b) budynku głównego Katowickiego Centrum Onkologii przy ul. Raciborskiej 27 w Katowicach	Główne działania projektu dotyczą efektywności energetycznej najstarszych budynków Katowickiego Centrum Onkologii: budynku głównego w Zespole nr 1 przy ul. Raciborskiej 27 oraz budynków szpitalnego i administracyjnego w Zespole nr 2 przy ul. Józefowskiej 119. W obu przypadkach przeprowadzona zostanie termomodernizacja budynków, niezbędne prace modernizacyjne sieci centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody oraz montaż ogniw fotowoltaicznych. Realizacja projektu przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	RPO WSL 2014-2020
12	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z.	Eliminacja zdrowotnych czynników ryzyka dla pielęgniarek/zy i położnych 45+ w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach	Celem głównym projektu jest zmniejszenie do 31.12.2019 r. zdrowotnych czynników ryzyka związanych z obciążeniem układu mięśniowo-szkieletowego u 80 pielęgniarek/zy i położnych 45+ zatrudnionych w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach. Cel główny projektu zostanie osiągnięty poprzez m.in. następujące działania: szkolenia służące przekwalifikowaniu (rozumianemu jako nabycie kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji, mające na celu umożliwienie kontynuowania pracy na zmodernizowanym stanowisku, które nie stanowi obciążenia dla zdrowia danego pracownika) osób narażonych na zdrowotne czynniki ryzyka w miejscu pracy; zmodernizowanie stanowiska pracy w celu zmniejszenia zdrowotnych czynników ryzyka, aby umożliwić kontynuowanie pracy.	RPO WSL 2014-2020
13	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	Szpital Domowy (SzD)	Celem głównym projektu jest deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Grupę docelową projektu stanowią będą osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi, wymagające pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji oraz ich opiekunowie. Szpital Domowy będzie sprawował opiekę nad osobą niepełnosprawną wymagającą stałej opieki i pomocy w jej miejscu zamieszkania, a w tym samym czasie rodzice lub opiekunowie faktyczni będą mogli udać się na urlop lub w inny sposób odpocząć od codziennych obowiązków.	RPO WSL 2014-2020
14	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej	Dostosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych, obiektu SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej	Stworzenie lepszych warunków realizacji świadczeń zdrowotnych dla osób niepełnosprawnych poprzez dostosowanie obiektu do ich potrzeb oraz usunięcie barier utrudniających im dostęp do obiektu Szpitala.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

15	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej	Poprawa jakości stanowisk pracy i działania szkoleniowe narzędziem eliminowania czynników ryzyka w miejscu pracy i promowania aktywności zawodowej. Zdrowy pracownik – bezpieczniejszy pacjent	Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz podniesienie ich świadomości w zakresie bezpieczeństwa co przełoży się na jego większe zaangażowanie w działalność Szpitala. Ułatwienie pozostania w zatrudnieniu pracownikom Szpitala poprzez eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.	RPO WSL 2014-2020
16	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpitala Psychiatrycznego z siedzibą w Toszku	Zdrowy pracownik – Aktywny Pracownik – Sprawny Szpital	Celem projektu jest w okresie od 15.10.2018 r. do 31.12.2019 r. poprawa warunków pracy i wiedzy pracowników Szpitala Psychiatrycznego w Toszku, w tym osób w wieku 50+ oraz personelu zarządzającego nt. zidentyfikowanych czynników ryzyka i ich minimalizowanie oraz zapobieganie ich wystąpieniu w przyszłości, a także zastosowanie możliwych ze względu na specyfikę Wnioskodawcy – zmian w funkcjonowaniu Szpitala.	RPO WSL 2014-2020
17	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku	Modernizacja źródła ciepła i energii dla obiektów SPZOZ WSS nr 3 w Rybniku	Inwestycja polega na modernizacji źródła ciepła, tj. szpitalnej kotłowni parowo-wodnej zasilanej gazem ziemnym, olejem opałowym oraz ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej poprzez zamontowanie urządzenia kogeneracyjnego, w którym spalany będzie gaz ziemny i produkowana energia elektryczna oraz energia cieplna, dla potrzeb Szpitala. Realizacja inwestycji pozwoli na osiągnięcie celu szczegółowego, tj. zwiększenie udziału produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji. Umożliwi ona na zwiększenie efektywności gospodarki energetycznej Szpitala poprzez obniżenie ilości zużywanego paliwa, ograniczenie emisji CO2 emitowanego do atmosfery i większą elastyczność produkcji ciepła do ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej.	RPO WSL 2014-2020
19	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	Organizacja Śląskiego Centrum Medycyny Fizykalnej i Wczesnej Diagnostyki Nowotworów na bazie Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu	Głównym celem projektu jest podniesienie jakości realizowanych usług medycznych dla mieszkańców regionu i całej Polski, jak również zwiększenie bezpieczeństwa udzielanych świadczeń medycznych poprzez modernizację infrastruktury w postaci budynku Szpitala, wyposażenia poszczególnych pracowni oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej umożliwiające organizację Śląskiego Centrum Medycyny Fizykalnej i Wczesnej Diagnostyki Nowotworów. Realizacja projektu ma na celu zwiększenie dostępności do kompleksowej diagnostyki i leczenia pacjentów cierpiących na schorzenia nowotworowe oraz schorzenia układu naczyniowego poprzez uruchomienie interdyscyplinarnego ośrodka medycyny fizykalnej.	RPO WSL 2014-2020

20	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o. o.	Dobre Zabrze - poprawa ergonomii pracy personelu Szpitala Specjalistycznego w Zabrze Sp. z o.o.	Celem projektu jest w okresie 01.02.2019 r. do 30.04.2020 r., niwelacja zidentyfikowanych w oparciu o wyniki analizy zdrowotnych czynników ryzyka i poprawa ergonomii pracy personelu Szpitala Specjalistycznego w Zabrze Sp. o.o., tj. 120 osób, w tym 112 kobiet i 8 mężczyzn, w tym 40 osób w wieku 50+.	RPO WSL 2014-2020
21	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Poprawa warunków pracy i ograniczenie występowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy szansą na długotrwałe zatrudnienie	Ułatwienie pozostania w zatrudnieniu dla 612 pracowników Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej poprzez zapewnienie im warunków pracy ograniczających ryzyko występowania chorób zawodowych od IV. 2019 r. Zapewnienie odpowiednich warunków pracy umożliwi redukcję czynników stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowia pracowników, a tym samym ryzyko wystąpienia u nich chorób zawodowych, a w konsekwencji odejścia z pracy. Projekt przyczyni się do promowania w województwie śląskim warunków zatrudnienia zapewniających bezpieczeństwo i komfort pracy, projekt ograniczy ryzyka występowania chorób zawodowych i ułatwi pracownikom pozostanie w dotychczasowym miejscu pracy.	RPO WSL 2014-2020
22	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Zdrowy Śląsk! Zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej poprzez doposażenie i wymianę sprzętu medycznego	Celem inwestycji jest zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych w województwie śląskim. Szczególnie inwestycja wesprze działalność Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w zakresie opieki nad matką i dzieckiem (ginekologii, położnictwa, neonatologii), kardiologii, leczenia chorób kostno-stawowych, onkologii urologicznej.	RPO WSL 2014-2020
23	Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr. Adama Szebesty w Rabce-Zdroju Sp. z o.o.	Kompleksowy rozwój infrastruktury uzdrowiskowej ŚCRU, w tym rewitalizacja parku zdrojowego wraz z budową łąki solankowej	Cele projektu to m.in.: wyposażenie modernizowanego założenia parkowego wokół ŚCRU w szereg nowych urządzeń służących prowadzeniu terapii uzdrowiskowej (w tym do: solankowej terapii wziewnej, helioterapii, aromaterapii, kinezyterapii); rewitalizacja zieleni parkowej, w celu stworzenia przyjaznego miejsca do odpoczynku i prowadzenia zajęć rehabilitacyjno-leczniczych; zagospodarowanie strefy dla dorosłych z urządzeniami rekreacyjnymi wspomagającymi procedury medyczne realizowane w ŚCRU oraz dla dzieci umożliwiając uprawiania sportu i rekreacji; gruntowna przebudowa elementów małej architektury podnoszących estetykę i atrakcyjność parku; stworzenie nowych atrakcji tematycznych w przestrzeni parku w postaci trzech ścieżek tematycznych.	RPO Województwa Małopolskiego 2014-2020

24	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Modernizacja bloku operacyjnego w Śląskim Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności ukierunkowana na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia	Celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych poprzez zmniejszenie ryzyka zakażeń szpitalnych dzięki poprawie warunków higieniczno- sanitarnych i poprawie warunków pracy personelu oraz podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych. Realizacja projektu zapewni pełną funkcjonalność i niezawodność pracy bloku operacyjnego poprzez jego modernizację.	RPO WSL 2014-2020
25	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Profilaktyka osteoporozy w makroregionie śląskim	Celem projektu jest wdrożenie skoordynowanego systemu wczesnej identyfikacji kobiet w wieku 50-70 lat i zagrożonych złamaniamiiskoenergetycznymi oraz chorych z już dokonanymi złamaniami i kierowanie ich do właściwych ośrodków zajmujących się diagnostyką prewencją i leczeniem, poprzez wdrożenie programu profilaktycznego, w tym zwiększenie kompetencji 200 lekarzy i pielęgniarek POZ, koordynatorów zatrudnionych w szpitalu w obszarze wczesnej identyfikacji i diagnostyki osteoporozy.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
26	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Program badań przesiewowych RZS w Centrum Reumatologii w Ustroniu	Celem projektu jest zmniejszenie opóźnień diagnostycznych i poprawa wczesnej wykrywalności Reumatoidalnego Zapalenia Stawów poprzez wdrożenie programu profilaktycznego w tym zwiększenie kompetencji 300 lekarzy i pielęgniarek POZ w obszarze diagnostyki i leczenia RZS, poprawa świadomości i wiedzy społecznej poprzez realizację 6 akcji edukacyjnych oraz zwiększenie wykrywalności wczesnego RZS poprzez objęcie badaniami przesiewowymi 1800 osób do 31.12.2021 r.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
27	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	W dobrym zdrowiu – dobry pracownik.	Poprawa warunków pracy dla 71 osób – pracowników szpitala w tym 35 osób w wieku 50+. Celem projektu jest wzmocnienie potencjału zdrowia osób pracujących poprzez wdrożenie w zakładzie pracy, w oparciu o zidentyfikowane czynniki wpływające negatywnie na zdrowie pracowników, programu naprawczego przyczyniającego się do minimalizacji zdiagnozowanych czynników.	RPO WSL 2014-2020
28	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Wykrywanie wad postawy u dzieci w wieku 7-15 lat w Jastrzębiu-Zdroju	Przebadanie dzieci w szkołach podstawowych w Jastrzębiu-Zdroju w celu wykrycia wad postawy i umożliwienia leczenia dzieci. Celem programu jest również szerzenie wiedzy na temat ergonomii w codziennym życiu dziecka.	RPO WSL 2014-2020
29	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych strefy wejściowej do budynku D i pomieszczeń parteru oraz	Celem projektu jest zwiększenie efektywności i skuteczności udzielania pomocy poprzez poprawę infrastruktury technicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dostosowanie pomieszczeń do	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

		wymiana 2 dźwigów szpitalnych w obiekcie przy ul. Bialskiej 104/118	potrzeb osób niepełnosprawnych. Nowoczesna i dostosowana do standardów oraz wymogów infrastruktura wpłynie również na promocję i poprawę wizerunku służby zdrowia w regionie.	
30	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Utworzenie 3 sal operacyjnych wraz z niezbędną modernizacją Sali wybudzeń i Oddziału Chirurgii Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Piersi wraz z zakupem wyposażenia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	Celem projektu jest zwiększenie dostępności i poprawa jakości świadczonych usług z zakresu onkologii poprzez utworzenie, w bezpośrednim sąsiedztwie Traktu Operacyjnego, 3 nowych sal operacyjnych wraz z niezbędną modernizacją i wyposażeniem w sprzęt i aparaturę medyczną Oddziału Chirurgii Onkologicznej z Poddziałem Chorób Piersi w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.	RPO WSL 2014-2020
31	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Doposażenie stanowisk pracy w celu eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy	Celem projektu jest eliminowanie niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy, wdrożenie rozwiązań przyczyniających się do likwidacji lub ograniczenia zagrożeń dla zdrowia, a w konsekwencji umożliwienie kontynuacji pracy i pozostanie jak najdłużej w zatrudnieniu.	RPO WSL 2014-2020
32	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Poprawa jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia z zakresu ambulatoryjnej specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Przedmiotem projektu jest przebudowa, remont i doposażenie Poradni Specjalistycznych Przychodni, Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz pracowni diagnostycznych i zabiegowych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.	RPO WSL 2014-2020
33	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Przebudowa, doposażenie Oddziału Urazowo-Ortopedycznego oraz Zakładu Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju dla osób przewlekle chorych i starszych oraz diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób układu ruchu	Przedmiotem projektu jest przebudowa i doposażenie WSS Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju dotyczące Oddziału Urazowo-Ortopedycznego oraz Zakładu Diagnostyki Obrazowej. Projekt zakłada wyposażenie pracowni w nowe urządzenia m.in.: aparat USG, aparat EKG, monitor parametrów życiowych pacjenta, lampy operacyjne.	RPO WSL 2014-2020
34	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Szkoła Świadomego Rodzicielstwa w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Realizacja projektu pozwoliła na organizację Szkoły Świadomego Rodzicielstwa w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju. Podjęte działania edukacyjno-informacyjne ułatwią kobietom prawidłowe postępowanie w trakcie przygotowań do ciąży, porodu i porodu, co w bezpośredni sposób spowoduje wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz satysfakcji z macierzyństwa.	RPO WSL 2014-2020

35	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Współpraca transgraniczna między FN w Ostrawie i WSS Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest zwiększenie intensywności współpracy szpitali w Ostrawie i Jastrzębiu-Zdroju (region przygraniczny) z naciskiem na rozwój systemów informacyjnych w zakresie służby zdrowia oraz zapewnienie wymiany informacji klinicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu podniesienia jakości diagnostyki i opieki zdrowotnej świadczonej pacjentom w stanie krytycznym po obu stronach granicy.	Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020
36	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	Kwalifikacjom na ratunek 2 edycja	Cel główny projektu to podniesienie kwalifikacji min. 700 z 780 uczestników projektu w tym min. 175 kobiet przez uzyskanie tytułu ratownika. w oparciu o Rozp. min. zdr. z 19 marca 2007 (dalej Rozp.). - rozporządzenie w sprawie kwalifikowanej pierwszej pomocy (dalej KPP).	RPO WSL 2014-2020
37	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętki S.A. w Chorzowie	Aktywizacja zawodowa poprzez eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka wśród pracowników Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie	Celem głównym projektu jest: zapewnienie dostępu do profilaktyki leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu pracowników Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku, poprzez podjęcie działań ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka. Cele szczegółowe: kształtowanie prozdrowotnych postaw wśród społeczeństwa; zmniejszenie przedwczesnej zachorowalności i ograniczenie negatywnych skutków przewlekłych schorzeń układu kostnowęzłowego i mięśniowego; zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia.	RPO WSL 2014-2020
38	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Poprawa warunków pracy poprzez doposażenie stanowisk w celu eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w Teatrze Rozrywki w Chorzowie z uwzględnieniem działań szkoleniowych	Celem projektu jest poprawa warunków pracy poprzez doposażenie stanowisk w celu eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w Teatrze Rozrywki w Chorzowie z uwzględnieniem działań szkoleniowych, poprzez zmniejszenie ryzyk związanych z trybem pracy, a w konsekwencji poprawa zdrowia pracowników, w szczególności układu mięśniowo – szkieletowego oraz wzroku.	RPO WSL 2014-2020
39	Opera Śląska w Bytomiu	Eliminacja czynników ryzyka na stanowiskach pracy w Operze Śląskiej	Celem jest zmniejszenie ryzyk związanych z trybem pracy, a w konsekwencji poprawa zdrowia pracowników, w szczególności układu mięśniowo-szkieletowego oraz wzroku. Dzięki doposażeniu stanowisk pracy w sprzęt najwyższej jakości zniwelowane zostaną zdiagnozowane ryzyka zdrowotne pracowników objętych projektem. Dzięki przeprowadzonym szkoleniom, których odbiorcami będą pracownicy Opery Śląskiej w Bytomiu, poszerzona zostanie ich świadomość w tematach prozdrowotnych, kształtowania prawidłowej postawy ciała oraz zapobiegania przyszłym negatywnym skutkom.	RPO WSL 2014-2020

40	Fundusz Górnośląski S.A. w Katowicach	Stawiamy na zdrowie!	Poprawa warunków pracy oraz eliminowanie zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników Funduszu Górnośląskiego S.A. Projekt zakłada modernizację, modyfikację i doposażenie stanowisk pracy z uwzględnieniem działań szkoleniowych z ergonomii pracy oraz walki ze stresem i wypaleniem zawodowym. Dzięki realizacji projektu można zapobiec chorobom zawodowym, schorzeniom narządy ruchu, wzroku oraz nadmiernemu obciążeniu fizycznemu i psychicznemu. Projekt pozwoli zniwelować ryzyko uszkodzeń, kontuzji i schorzeń wpływających na kondycje pracowników co wpływa na absencję w pracy i okres aktywności zawodowej. Realizując powyższe działania podniesiony zostanie jednocześnie komfort pracy i atrakcyjność zatrudnienia w instytucji.	RPO WSL 2014-2020
41	Wydział Organizacyjny, UMWSL	Zdrowy urzędnik	Ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka wśród 60% pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do zakończenia realizacji projektu, tj. 31.12.2020 r. poprzez poprawę ergonomii stanowiska pracy i działania edukacyjno-informacyjne. Osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do ograniczenia absencji chorobowej pracowników, a tym samym ograniczenia wyłączenia osób z rynku pracy z powodów zdrowotnych, jak również do polepszenia jakości życia w regionie.	RPO WSL 2014-2020
42	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Z Barbórką na ty – działania o charakterze edukacyjnym wspierające przekaz międzypokoleniowy	Zadanie ma na celu realizację zajęć edukacyjnych wspierających przekaz międzypokoleniowy związanych z obchodami Barbórki. Cele: przekazanie wiedzy o elemencie z uwzględnieniem jego komponentów; wyjaśnienie znaczenia Barbórki dla pokoleń górników i ich rodzin; ugruntowanie wiedzy o materialnym i niematerialnym dziedzictwie regionu; umożliwienie przekazu międzypokoleniowego oraz (częściowo) środowiskowego. Projekt będzie współprowadzony przez emerytowanych górników (depozytariuszy) i animatorów (pracowników Muzeum). Zadanie wesprze zjawisko transmisji elementów kultury górniczej, przekazu tradycji młodszemu pokoleniu mieszkańców G. Śląska.	Kultura ludowa i tradycyjna Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
43	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin	Zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
44	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	W stronę rodziny – wsparcie usług adopcyjnych	Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci zgłoszonych do przysposobienia i przysposobionych poprzez opracowanie, upowszechnienie i wdrożenie do	RPO WSL 2014-2020

			dnia 31 grudnia 2021 r. kompleksowych, ponadstandardowych działań diagnostycznych, terapeutycznych i szkoleniowych w obszarze adopcji, a także wspieranie procesu deinstytucjonalizacji usług świadczonych na rzecz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.	
45	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	IN SITU – Intergenerational Social Innovation Support Scheme	Celem międzynarodowej inicjatywy jest wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej, służących świadczeniu wsparcia dla grup defaworyzowanych oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Celem szczegółowym inicjatywy jest opracowanie planu strategicznego, wykorzystującego innowacje społeczne jako sposobu na włączenie bezrobotnej młodzieży i osób starszych (50+) do regionalnych rynków pracy.	Interreg Europa Środkowa
46	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga. Edukacyjny projekt interdyscyplinarny	Edukacyjny projekt interdyscyplinarny, integrujący osoby niewidome i niedowidzące z pełnosprawnymi. Obejmuje działania edukacyjne, aktywujące twórczo uczestników poprzez partycypowanie w kulturze muzycznej (zajęcia edukacyjne w ośrodkach dla osób z dysfunkcją wzroku, warsztaty i interaktywne koncerty, z aktywnym udziałem osób niewidomych i niedowidzących). Celem jest również odbiór sztuki przez osoby pełnosprawne, zmysłami pozawzrokowymi i uwrażliwienie na potrzeby osób niepełnosprawnych.	Edukacja Kulturowa Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury
47	Institucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris	Festiwal Ars Cameralis 2019 – wystawa: Roman Cieślewicz i chantalpetit. En tête à tête/ Twarzą w twarz	Przybliżenie polskiej publiczności twórczości Chantal Petit, dotychczas mało znanej w Polsce; prezentacja prac grafika w symbiozie z pracami malarki-rzeźbiarki-artystki wideo; współpraca z Akademią Sztuk Pięknych w celu promocji dziedzictwa regionu, wykreowania przestrzeni dialogu pomiędzy przeszłością a współczesnością oraz dialogu różnych form sztuki.	Sztuki wizualne Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
48	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Digitalizacja zbiorów prof. dr. hab. Adolfa Dygacza (Etap II)	Udostępnienie kolejnej części muzycznego archiwum etnograficznego prof. dr. hab. Adolfa Dygacza, co pozwoli na wykorzystanie zasobów cyfrowych do celów popularyzatorskich, edukacyjnych i naukowych.	Kultura Cyfrowa Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
49	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Śląska fabryka fajek ze Zborowskiego – podsumowanie badań	Celem projektu jest opracowanie i opublikowanie wyników przeprowadzonych dwóch sezonów badań archeologicznych przy jedynej XVIII-wiecznej fabryce fajek glinianych w miejscowości Zborowskie (powiat lubliniecki). Zrealizowane badania skupiły się przede wszystkim na rozpoznaniu wyglądu i funkcjonowania nieistniejącej dziś fabryki oraz jej zaplecza. Planowana publikacja będzie	Ochrona zabytków archeologicznych Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

			jedyną, omawiającą obiekt w sposób wyczerpujący oraz weryfikującą dotychczasowy stan wiedzy, i co ważne, popartą rezultatami badań archeologicznych (istotnym elementem opracowania będzie podkreślenie roli archeologii przy badaniach obiektów nowożytnych oraz na jej udział w procesie przenoszenia obiektów do muzeów typu skansenowskiego). Zadanie przewiduje również opracowanie i wydanie broszury popularyzującej.	
50	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Bardzo Młoda Kultura – województwo śląskie	Kontynuacja 3-letniego projektu o nazwie „operatorokultury.pl” zrealizowanego przez RIK w Katowicach w latach 2016-2018. Celem projektu jest maksymalizacja wykorzystania potencjału środowisk animatorów kultury i nauczycieli i łączenie lokalnych potencjałów edukacyjnych. Edukatorzy wywodzą się będą ze zróżnicowanych sfer: instytucji kultury, szkół wszelkiego typu i stopnia, organizacji pozarządowych, samorządu, grup nieformalnych itp.	Bardzo Młoda Kultura 2019-2021 Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury
51	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Czarna pamięć – górnicze miejsca pamięci jako ponadlokalny składnik tożsamości kulturowej Śląska.	Celem projektu jest spojrzenie na dzieje górnictwa i jego wpływ na społeczność lokalną z pryzmatu „górnich miejsc pamięci”. Dotychczas miejsca te nie doczekały się ponadregionalnego opiekuna, który dążyłby do zintegrowania środowisk czynnie zajmujących się opieką nad nimi oraz proponującego aktywną formę włączenia ich do przedsięwzięć edukacyjno-kulturalnych. Spośród szerokiego zaplecza przejawów tradycji górniczej wyodrębniono kilka typów „miejsc”, z którymi związany jest duży ładunek emocjonalny oraz potencjał do realizacji wydarzeń kulturalnych i projektów edukacyjnych.	Edukacja Kulturowa Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury
52	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	INDUSTRIAL HERITAGE LAB@ISCED 3 LEVEL	Projekt ma służyć wypracowaniu narzędzi przydatnych do wrażeńa tematyki związanej z dziedzictwem industrialnym w programy nauczania na poziomie szkół średnich. Współpraca partnerów reprezentujących różnorodne doświadczenie pozwoli stworzyć kompendium wiedzy służące poprawie kompetencji nauczycieli szkół średnich w zakresie opracowanie metodologii nauczania związanej z dziedzictwem przemysłowym. Intencją pomysłodawców jest korzystanie z dziedzictwa przemysłowego jako źródła inspiracji i wspólne pracowanie nad ofertą edukacyjną, która będzie interesująca dla młodych ludzi.	Program Erasmus+
53	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	INTER-RIK	Zasadniczym założeniem projektu jest wzmocnienie potencjału kadry Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach do animowania i realizacji inicjatyw na rzecz niezawodowej edukacji osób dorosłych. Instytut pełni także	Program Erasmus+

			rolę wspierającą m.in. podmioty kultury w województwie śląskim, a przede wszystkim wielotorowo wspomaga edukacyjnie kadrę tych organizacji.	
54	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Jak pięknie wyrażać negatywne emocje w języku polskim	Organizacja warsztatów językowo-teatralnych, spotkań dla dzieci, młodzieży i seniorów na temat "jak pięknie wyrażać negatywne emocje w języku polskim". Warsztaty mają na celu pokazać w jaki sposób można pięknie wyrażać negatywne, spontaniczne emocje, bez używania wulgaryzmów, niechlujności języka polskiego, bez obrażania drugiego człowieka, z poszanowaniem (mimo sytuacji skrajnie emocjonalnych) jego człowieczeństwa z piękną tolerancją i wewnętrzną harmonią.	Ojczysty – dodaj do ulubionych Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury
55	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Mapa Obrzędowa Górnego Śląska	Zadanie jest kontynuacją etnograficznego projektu badawczego – Mapa Obrzędowa Górnego Śląska realizowanego w latach 2017-2018. Projekt ma na celu uzupełnienie dotychczas zgromadzonego materiału oraz pogłębienie treści z przebadanych i udokumentowanych już obrzędów. Efektem poczynań badawczych będzie uzupełnienie (o teksty i fotografie) wirtualnej mapy ukazującej aktywność obrzędową, stając się bazą wiedzy o obrzędowości górnos Śląskiej.	Kultura ludowa i tradycyjna Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
56	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Realizacja dokumentu filmowego o Józefie Bramowskiej	Projekt dotyczy upamiętnienia postaci Józefy Bramowskiej (1860-1942), propagatorki polskości na Śląsku, senatora Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1929-1930 i w 1935 r., Ślązaczki pochodzącej z Żyglinia (Miasteczko Śląskie), założycielki Towarzystwo Polek w Żyglinie, potem przewodniczącej Zarządu Głównego Towarzystwa Polek na Śląsku, propagatorki czytelnictwa, postaci niezwykle ciekawej i zasłużonej. J. Bramowska uczestniczyła także w III Powstaniu Śląskim.	Program Grantów Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej
57	Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie	Sztukarteria – mobilne warsztaty edukacji kulturalnej	Projekt jest zadaniem kompleksowej edukacji kulturalnej mieszkańców gmin północnej części województwa śląskiego, oddalonych od centrów kultury. Obejmuje 7 programów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu: plastyki, tańca, grafiki, filmu, fotografii, muzyki i teatru. Projekt stanowi bezpłatną ofertę zajęć warsztatowych i wykładów z ww. dziedzin. Zajęcia odbywać będą się symultanicznie w małych społecznościach lokalnych w szkołach, świetlicach wiejskich i gminnych ośrodkach kultury. Uczestnicy wszystkich grup wiekowych będą mieli możliwość konfrontacji nabytych doświadczeń i umiejętności poprzez	Kultura Dostępna Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

			udział we wspólnych wystawach i pokazach własnej twórczości.	
58	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie	Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali "Kapelusz" z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne	Cele szczegółowe: przywrócenie obiektu do możliwości użytkowania; zapobiegnięcie rozbiórki obiektu ze względu na zły stan techniczny; stworzenie możliwości rozwoju nowej oferty kulturalnej; utworzenie nowych miejsc pracy.	RPO WSL 2014-2020
59	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Zakup instrumentów z akcesoriami i wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej Zespołu "Śląsk"	Dzięki zadaniu zostaną zakupione na potrzeby działalności kulturalnej: instrumenty muzyczne wraz z akcesoriami, sprzęt komputerowy i oprogramowanie, urządzenia biurowe, wyposażenie zaplecza techniki scenicznej, sprzęt multimedialny i fotograficzny, wyposażenie sal wystawowych i służące działalności kulturalnej. Dzięki temu nastąpi rozwój działalności artystycznej i edukacyjnej, co przyczyni się do promowania dziedzictwa narodowego.	Infrastruktura kultury. Środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
60	Biblioteka Śląska w Katowicach	Pola widzenia książki – w podróży	Cele projektu: stałe przyczynianie się do odkrywania przez młodych ludzi literatury jako dziedziny zaspokajającej bardzo różnorodne naturalne potrzeby umysłowe i duchowe człowieka, jak: rozwój wyobraźni, myśli, empatii, rozumienia siebie i otoczenia, pogłębiania wiedzy czy kontaktu z autorytetem; animacja czytelnictwa w przestrzeni miasta – zwiększanie widoczności literatury w mieście oraz stymulowanie potrzeb związanych z szeroko pojętym czytelnictwem oraz kontaktu z książką i słowem pisanym w codziennym otoczeniu; rozwijanie w młodych ludziach szacunku do książki poprzez ukazanie różnorodności jej funkcji, tematyki oraz możliwości jej tworzenia; nieustanne dbanie o kontakt młodych ludzi z tradycją literacką poprzez ukazywanie jej w nowoczesnym kontekście ich życia; pozyskanie nowych przestrzeni dla animacji kulturalnej poprzez inspirowanie do współpracy działających w regionie instytucji i organizacji; wzmocnienie zainicjowanej współpracy z biblioteką w Karwinie (Czechy) i bibliotekami w Polsce oraz pozyskanie nowych partnerstw pośród najbardziej rozpoznawalnych bibliotek w Polsce (tworzenie autorskiej sieci współpracy); umocnienie biblioteki we współczesnym nurcie rozwijającej się katowickiej Strefy Kultury, jako silnego filaru kształtującego kulturalne oblicze naszego regionu, Polski oraz Europy; kontynuacja partnerstw z instytucjami, które już włączyły się w projekt: instytucje kultury, biblioteki miejskie, organizacje pozarządowe i księgarnie.	Partnerstwo dla książki Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

61	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach	Kto mi da skrzydła? Staż w Hiszpanii inwestycją w przyszłość realizowany będzie w ramach projektu "Międzynarodowa Mobilność Edukacja Uczniów i Absolwentów oraz Kadry Kształcenia Zawodowego"	Wspomaganie rozwoju kompetencji zawodowych i językowych słuchaczy, umożliwienie pogłębienia wiedzy w dziedzinie kształcenia, szkolenia młodzieży. Uczestnicy programu stają się bardziej otwarci na różnorodność kulturową i społeczną. Dzięki programowi osoby uczące się zawodu mogą zdobyć praktyczne doświadczenie zawodowe za granicą oraz podwyższyć swoje umiejętności językowe. Uczniowie mogą podjąć staż w przedsiębiorstwie lub w placówce kształcenia/szkolenia zawodowego w innym kraju. Tego rodzaju doświadczenie ma im ułatwić przejście z etapu nauki do zatrudnienia.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
62	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Building 21st century competencies: learning from the past (Budowanie kompetencji XXI wieku: nauka z przeszłości)	Rozwój kompetencji kluczowych 4C (komunikacja, współpraca, kreatywność, krytyczne myślenie). Kształtowanie nowego podejście do praktyk edukacyjnych w szkołach, skupiającego się na wspólnym europejskim dziedzictwie kulturowym i wspólnej tożsamości. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i przedwczesnemu kończeniu nauki poprzez uatrakcyjnienie rzeczywistości szkolnej. Promowanie używania języka angielskiego i narzędzi ICT do współpracy i komunikacji między uczniami szkół partnerskich.	Program Erasmus+
63	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niestyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	Ad Astra	Celem głównym projektu jest poprawa efektów kształcenia 192 uczniów (84 dziewcząt oraz 108 chłopców) poprzez rozwijanie wybranych kompetencji kluczowych, w tym wyrównanie szans edukacyjnych 92 uczniów niepełnosprawnych.	RPO WSL 2014-2020
64	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niestyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Profesjonalne szkolnictwo zawodowe – pewna praca	Celem głównym projektu jest wsparcie 54 uczniów: 30 uczniów technikum (18 chłopców i 12 dziewcząt), 24 uczniów szkoły branżowej I stopnia (14 chłopców i 10 dziewcząt). Oczekiwanym efektem działań podjętych w projekcie jest podniesienie efektów kształcenia zawodowego, aby wzmocnić zdolności do zatrudnienia i ułatwić uczniom znalezienie dobrej pracy. Grupą docelową są uczniowie niepełnosprawni: niesłyszący, słabo słyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz	RPO WSL 2014-2020

			w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niedowidzeniem, niepełnosprawnością fizyczną i afazją, niepełnosprawnością sprzężoną (2 lub więcej z w/w niepełnospr.).	
65	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	Śląskie. Inwestujemy w talenty – V edycja	Celem projektu jest podwyższenie potencjału edukacyjnego uczniów/ uczennic, szkół ponadpodstawowych szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, informatycznych, języków obcych lub przyrodniczych, uczących się na terenie województwa śląskiego poprzez wsparcie stypendialne udzielane w okresie roku szkolnego 2019/2020, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.	RPO WSL 2014-2020
66	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	Śląskie. Zawodowcy	Celem projektu jest zwiększenie jakości kształcenia zawodowego na terenie województwa śląskiego oraz poprawa i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych dla około 1998 uczniów/uczennic poprzez udział w stażach, praktykach, szkoleniach, kursach, doradztwie oraz podniesienie kompetencji około 370 nauczycieli, przedstawicieli kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodów, a także wypracowanie modelowego rozwiązania – współpracy edukacji z biznesem.	RPO WSL 2014-2020
67	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	Śląskie. Inwestujemy w talenty – IV edycja	Celem projektu była pomoc stypendialna przyznana uczniom szczególnie uzdolnionym w zakresie przedmiotów matematycznych, języków obcych, informatycznych lub przyrodniczych.	RPO WSL 2014-2020
68	Wydział Inwestycji, UMWSL	Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie	Celem projektu jest podniesienie jakości świadczonych przez Planetarium usług edukacyjnych poprzez zastosowanie innowacyjnych metod poszerzenia wiedzy i umiejętności wykraczających poza program nauczania na wszystkich poziomach edukacji. Planetarium Śląskie ma na celu przybliżyć w sposób przystępny i interesujący społeczeństwu regionu wiedzę o wszechświecie w trzech dziedzinach nauki: astronomii, meteorologii i sejsmologii.	RPO WSL 2014-2020
69	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	RESTART	Nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 40 osób-pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do	RPO WSL 2014-2020

			zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie lub kontynuowanie zatrudnienia przez 30 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 12 uczestników projektu do 29.02.2020 r.	
70	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	RESTART 2	Nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 18 osób-pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu województwa śląskiego oraz podjęcie zatrudnienia przez 8 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 10 uczestników projektu do 31.10.2020 r.	RPO WSL 2014-2020
71	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej; Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach; Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Klucz do sukcesu	Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji 150 pracowników systemu wspomagania pracy szkoły w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych na rynku pracy. w okresie 1.09.2018 r. – 31.07.2020 r.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
72	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Doskonalenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Podniesienie kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji realizujących zadania w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej z terenu makroregionu południowego, tj. województw śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego i opolskiego.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
73	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, poprzez udział przedstawicieli instytucji realizujących zadania w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w specjalistycznych szkoleniach i superwizji.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
74	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Moje małe zmiany w kierunku pracy	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowe wsparcie szkoleniowe, doradcze oraz zatrudnieniowe 20 osobom powyżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia zamieszkujących obszary rewitalizowane miasta Ruda Śląska i należących do następujących grup: osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne.	RPO WSL 2014-2020
75	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	Ruda Śląska stawia na podwórka – integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa społeczności lokalnych – etap 1	Głównym celem projektu jest przezwyciężenie bierności zawodowej i społecznej 48 osób (32 kobiet i 16 mężczyzn) niepracujących zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, mieszkańców rewitalizowanych obszarów	RPO WSL 2014-2020

			miasta Ruda Śląska w okresie od 01.06.2018 r. do 31.05.2020 r. W projekcie realizowane będą 4 Programy Aktywności Lokalnych (jeden PAL na jedną dzielnicę). Działaniami w projekcie objętych zostanie również min. 48 osób (32 kobiet i 16 mężczyzn) z otoczenia – działania związane z integracją społeczną (wzmocnienie poczucia tożsamości i spójności lokalnej).	
76	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska "szarej strefy" na rynku pracy	Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu wiedzy o konsekwencjach pracy nierejestrowanej w perspektywie życia, w tym wzrost świadomości pracowników i pracodawców oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa podjęcia pracy w szarej strefie dzięki stworzeniu sieci współpracy z instytucjami polskimi i zagranicznymi, przy użyciu innowacyjnych rozwiązań. Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez stworzenie i wdrożenie innowacyjnego programu szkoleń z konsekwencji pracy w szarej strefie z perspektywy cyklu życia oraz metody kalkulacji i dezagregacji luki w PIT w oparciu o budowanie sieci współpracy polskich i zagranicznych instytucji.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
77	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Działania na rzecz eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy pracowników WUP Katowice	Celem głównym projektu jest utrzymanie w zatrudnieniu 250 pracowników wnioskodawcy, w tym 188 kobiet, narażonych na negatywne czynniki występujące w ich środowisku pracy, w szczególności stres i wypalenie zawodowe oraz pracę w pozycji wpływającej na dolegliwości fizyczne, poprzez poprawę dostępu do profilaktyki w okresie realizacji projektu.	RPO WSL 2014-2020
78	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Eko-konsultant biurowy	Projekt ma na celu opracowanie i przetestowanie innowacyjnego systemu szkoleniowego, narzędzi metodycznych oraz systemu certyfikacji, przeznaczonych dla interesariuszy sektora edukacji osób dorosłych, którzy starają się zwiększyć szanse na rynku pracy poprzez kontynuowanie kariery zawodowej w obszarze promowania zachowań dotyczących oszczędzania zasobów i energii wraz z koncepcją zielonego wzrostu w środowisku biurowym. Zostanie to osiągnięte poprzez wymianę pomysłów, know-how, doświadczeń i dobrych praktyk. Oczekiwane wyniki nakreślą innowacyjny system szkoleniowy poprzez zaproponowanie nowego profilu zawodowego eko-konsultanta biurowego, wraz z korespondującą metodologią szkoleniową i programem nauczania.	Program Erasmus+
79	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu	Głównym celem projektu jest podniesienie wiedzy 50 uczestników w zakresie nowatorskiego podejścia do	Program Erasmus+

			współpracy z klientami publicznych służb zatrudnienia poprzez realizację czterech szkoleń oraz późniejsze przekazanie wiedzy pozostałym pracownikom Urzędów. Dzięki szkoleniom, które odbędą się w krajach Unii Europejskiej pracownicy będą mogli poszerzyć swoje horyzonty myślowe oraz zapoznać się z innymi kulturami oraz uczestniczyć w pracy zespołu wielokulturowego. Zdobyte przez uczestników doświadczenia oraz umiejętności zostaną wykorzystane w celu efektywniejszego realizowania zadań strategicznych i statutowych organizacji tworzących Konsorcjum. Dzięki wiedzy pozyskanej w wyniku realizacji szkoleń pracownicy będą mogli lepiej motywować do podejmowania aktywności i działań edukacyjno-rozwojowych klientów Urzędów, a także lepiej diagnozować potrzeby i kompetencje osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy.	
80	Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami, UMWSL	Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych subregionu południowego województwa śląskiego	Głównym celem projektu jest zbudowanie uniwersalnego subregionalnego zbioru dokumentów cyfrowych stanowiącego rdzeń geoprzestrzennych baz danych jednostek organizacyjnych administracji publicznej szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, umożliwiających świadczenie zaawansowanych e-usług zgodnie z wymaganiami i standardami technicznymi oraz prawnymi na poziomie krajowym i europejskim, aby zwiększyć efektywność funkcjonowania administracji.	RPO WSL 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2019 ROKU				
81	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Górnośląskie Centrum Rehabilitacji "REPTY" – przyjazny pracodawca	Podniesienie jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych pacjentom w GCR "REPTY". Poprawa warunków pracy i ergonomii na stanowiskach.	RPO WSL 2014-2020
82	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Dofinansowanie zakupu urządzeń informatycznych lub oprogramowana na podstawie Zarządzenia Prezesa NFZ nr 127/2019/DEF z dnia 27.09.2019 r.	Celem głównym jest zakup oprogramowania wykorzystywanego do zapewnienia możliwości wystawiania elektronicznych zaświadczeń lekarskich i dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej.	Narodowy Fundusz Zdrowia
83	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie w zawodach deficytowych.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
84	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Poprawa bezpieczeństwa pracy pracowników medycznych poprzez zakup i instalację urządzeń ograniczających obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego oraz narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne	Zakup urządzeń ograniczających obciążenie statyczne układu mięśniowo-szkieletowego oraz ograniczających ryzyko biologiczne.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

85	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Wyposażenie/doposażenie oddziałów rehabilitacji neurologicznej w urządzenia do wczesnej rehabilitacji neurologicznej kończyn górnych i kończyn dolnych z biofeedback w roku 2019 w ramach programu polityki zdrowotnej pn. Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020	Celem głównym projektu będzie zwiększenie dostępu do najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych w zakresie wczesnej rehabilitacji neurologicznej osób po udarze mózgu poprzez zakup urządzenia do wczesnej rehabilitacji neurologicznej kończyn górnych i kończyn dolnych z biofeedback.	Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020
86	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Program poprawy dostępności i efektywności leczenia pozaszpitalnego dla pacjentów obciążonych raną przewlekłą – podregion sosnowiecki	Celem projektu jest poprawa jakości życia oraz zapobieganie hospitalizacji tych pacjentów przez wzmocnienie roli POZ w procesie diagnostyki, leczenia i profilaktyki. Programem objęci zostaną pacjenci (32 kobiet i 20 mężczyzn) z ograniczoną sprawnością, obciążeni trudno gojącą się raną, których udział w życiu społecznym i rodzinnym jest zaburzony oraz ich opiekunowie. 87Kompleksowa diagnostyka i usługi środowiskowe lekarza, pielęgniarki, rehabilitanta i psychologa oraz edukacja pacjenta, rodziny i środowiska zwiększą szanse na osiągnięcie celu.	RPO WSL 2014-2020
87	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Program poprawy dostępności i efektywności leczenia pozaszpitalnego dla pacjentów obciążonych raną przewlekłą – podregion katowicki	Celem jest poprawa jakości życia oraz zapobieganie hospitalizacji tych pacjentów przez wzmocnienie roli POZ w procesie diagnostyki, leczenia i profilaktyki. Programem objęci zostaną pacjenci (32 kobiet i 20 mężczyzn) z ograniczoną sprawnością, obciążeni trudno gojącą się raną, których udział w życiu społecznym i rodzinnym jest zaburzony oraz ich opiekunowie. Kompleksowa diagnostyka i usługi środowiskowe lekarza, pielęgniarki, rehabilitanta i psychologa oraz edukacja pacjenta, rodziny i środowiska zwiększą szanse na osiągnięcie celu.	RPO WSL 2014-2020
88	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o.	Centrum Zdrowia Psychicznego w Sosnowcu	Projekt realizuje działania w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia psychicznego młodych mieszkańców województwa śląskiego. Celem działań będzie przesunięcie ciężaru leczenia uczących się pacjentów z form stacjonarnych na usługi realizowane w środowisku życiowym. Ponadto nastąpi wsparcie rodziny, środowiska szkolnego i społecznego osób uczących się z zaburzeniami psychicznymi. Działania te wpłyną również na ograniczenie rehospitalizacji oraz skrócenie czasu hospitalizacji oraz aktywizację sieci społecznej pacjenta.	RPO WSL 2014-2020

89	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	Modernizacja pomieszczeń Poradni zlokalizowanej przy ul. Korczaka 22 W Katowicach dla potrzeb osób niepełnosprawnych	Modernizacja pomieszczeń Poradni przy ul. Korczaka 22, udzielającej ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne (w środowisku zamieszkania pacjenta), prowadzącej działania z zakresu zdrowia publicznego, w tym profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, przygotowującej osoby do wykonywania zawodu medycznego i kształcącej osoby wykonujące zawody medyczne oraz orzekającej o stanie zdrowia i czasowej niezdolności do pracy, dla potrzeb osób niepełnosprawnych.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
90	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy. Tytuł projektu: Zdrowie i bezpieczeństwo personelu	Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy u wnioskodawcy, poprzez podjęcie dwóch typów działań: szkolenia pracowników oraz zakupu sprzętu i wyposażenia.	RPO WSL 2014-2020
91	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	Roboty budowlane polegające na poprawie warunków użytkowania i standardu technicznego poprzez modernizację sal chorych oraz zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń przyziemia na sale terapeutyczne w budynku Oddziału i Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia przy ul. Katowickiej 21 w Skoczowie	Celem realizacji zadania inwestycyjnego jest podwyższenie standardu w zakresie walorów użytkowych i technicznych przedmiotowych obiektów szpitalnych, w których realizowane jest leczenie odwykowe. Wykonanie robót zapewni znaczną poprawę warunków leczenia pacjentów, oraz pozwoli na dostosowanie pomieszczeń sal chorych i sal terapeutycznych oraz ciągów komunikacyjnych do obowiązujących wymogów, określonych stosownymi w tym zakresie przepisami.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Województwie Śląskim na lata 2016 – 2020
92	Katowickie Centrum Onkologii	Zakup aparatu HDR	Celem projektu jest wymiana aparatu HDR realizowana w ramach zatwierdzonego przez Ministra Zdrowia zadania "Doposażenie zakładów radioterapii – wymiana aparatów HDR", w ramach programu wieloletniego pn. "Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych".	Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych
93	Katowickie Centrum Onkologii	Zakup stacji planowania leczenia	Celem projektu jest zakup stacji planowania leczenia realizowany w ramach zatwierdzonego przez Ministra Zdrowia zadania "Doposażenie zakładów radioterapii – zakup stacji planowania leczenia", w ramach programu wieloletniego pn. "Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych".	Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych
94	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	Terapeutyczny Oddział Dzienny (TOD)	Celem głównym projektu jest deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Grupą docelową projektu będą dzieci objęte obowiązkiem szkolnym (do 18 roku życia.).	RPO WSL 2014-2020

95	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku	Kompleksowa poprawa warunków oraz bezpieczeństwa i higieny pracy personelu SP ZOZ Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku z uwzględnieniem działań szkoleniowych	Projekt ma na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez doposażenie stanowisk pracy w sprzęt poprawiający ich ergonomię oraz eliminujący zdrowotne czynniki ryzyka. Projekt skierowany jest do pracowników Szpitala zatrudnionych na umowę o pracę. Poprawa warunków pracy wykonywanej na poszczególnych stanowiskach zmniejszy ilość dolegliwości powodowanych wykonywaniem prac w wymuszonej pozycji, urazów związanych z podnoszeniem ciężarów oraz dolegliwości związanych z pracami wykonywanymi w niekorzystnych warunkach atmosferycznych w rozległym terenie Szpitala. Cele projektu zostaną osiągnięte poprzez zakup sprzętu eliminującego zdrowotne czynniki ryzyka oraz działania szkoleniowe.	RPO WSL 2014-2020
96	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku	Przebudowa lamp oświetlenia zewnętrznego na terenie SP ZOZ Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku	Celem projektu jest wymiana zewnętrznych lamp oświetlenia zewnętrznego (słupy wraz ze źródłem światła). Realizacja projektu będzie się wiązać z poprawą efektywności ekologicznej (powyższe działanie w bezpośredni sposób przyczyni się do poprawy jakości powietrza w regionie), jak również będzie się wiązać z aspektem oszczędnościowym (mniejsze zużycie energii elektrycznej). Bezpośrednim celem realizacji projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie subregionu zachodniego województwa śląskiego.	RPO WSL 2014-2020
97	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku	Dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w SP ZOZ WSS nr 3 w Rybniku	Celem bezpośrednim projektu była poprawa infrastruktury sprzętowej Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, co przełożyło się na poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa w przypadku stanu zagrożenia życia i zdrowia. Inwestycja poprawiła jakość i dostępność świadczeń medycznych, a tym samym poprawiła efektywność systemu ratownictwa medycznego w subregionie zachodnim. Ponadto zwiększy szanse na przeżycie pacjenta czy uniknięcie niepełnosprawności, co ma istotne znaczenie w przypadku dzieci, hospitalizowanych najczęściej z powodu doznanych urazów (powstałych np. w wyniku wypadków komunikacyjnych i innych niebezpiecznych zdarzeń).	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
98	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku	Poprawa jakości usług medycznych poprzez inwestycję w infrastrukturę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz ładowiska dla śmigłowców ratowniczych	Celem ogólnym projektu jest zapewnienie dostępu ludności do infrastruktury ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności systemu opieki zdrowotnej na terenie województwa śląskiego. Celem bezpośrednim projektu jest poprawa funkcjonowania systemu ratownictwa	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

		w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku	medycznego w subregionie zachodnim województwa śląskiego poprzez wsparcie funkcjonującego już w ramach SPZOZ WSS nr 3 w Rybniku Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.	
99	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o. o.	Doposażenie Klinicznego Oddziału Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej w Szpitalu Specjalistycznym Sp. z o.o. w celu przeciwdziałania chorobom nowotworowym	Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności do wysokiej jakości świadczeń medycznych, tj. diagnozy i leczenia chorób onkologicznych w zakresie otolaryngologii. Projekt obejmuje zakup wyrobów medycznych, które umieszczone zostaną w Poradni Otolaryngologicznej oraz w Klinicznym Oddziale Otolaryngologii.	RPO WSL 2014-2020
100	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Doposażenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w celu poprawy warunków udzielania świadczeń medycznych w stanach zagrożenia zdrowia i życia	Celem ogólnym projektu jest zapewnienie dostępu ludności do infrastruktury ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności systemu opieki zdrowotnej. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego na terenie powiatu bielskiego, m. Bielsko-Biała, żywieckiego, cieszyńskiego, wadowickiego oraz oświęcimskiego.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
101	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Przebudowa i doposażenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w celu poprawy warunków udzielania świadczeń medycznych i właściwej segregacji w stanach zagrożenia zdrowia i życia	Celem projektu jest zapewnienie dostępu ludności do infrastruktury ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności systemu opieki zdrowotnej oraz poprawa funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego na terenie powiatu bielskiego, m. Bielsko-Biała, żywieckiego, cieszyńskiego, wadowickiego oraz oświęcimskiego.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
102	Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji z siedzibą w Ustroniu	Poprawa jakości świadczeń medycznych w Śląskim Centrum Rehabilitacji i Prewencji poprzez zakup sprzętu medycznego	Głównym celem projektu jest poprawa jakości i dostępności do usług medycznych w zakresie kardiologii dla dorosłych i dzieci.	RPO WSL 2014-2020
103	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez doposażenie Oddziałów Reumatologicznych Centrum Reumatologii Sp. z o.o. w Ustroniu w nowoczesny sprzęt medyczny	Celem inwestycji jest podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez doposażenie oddziałów reumatologicznych Centrum Reumatologii Sp. z o.o. w Ustroniu w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. Przedsięwzięcie obejmowało zakup nowoczesnej, innowacyjnej aparatury i sprzętu medycznego wraz z kriokomorą na rzecz dwóch oddziałów reumatologicznych. Projekt miał na celu podniesienie jakości i dostępności do świadczeń medycznych na oddziałach reumatologicznych.	RPO WSL 2014-2020
104	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Poprawa warunków pracy pracowników zatrudnionych w szpitalu	Projekt ma na celu redukcję obciążeń fizycznych i psychicznych pracowników zatrudnionych w szpitalu. Grupą objętą projektem są: lekarze, pielęgniarki, fizjoterapeuci, salowe, pracownicy gospodarczo-techniczni, pracownicy pracowni diagnostyki obrazowej, administracyjno-biurowi oraz kadra zarządzająca (215 osób). W ramach projektu odbyły się szkolenia dla	RPO WSL 2014-2020

			pracowników poszerzające wiedzę i umiejętności związane z eliminacją występujących w środowisku pracy zagrożeń i czynników uciążliwych, dodatkowym celem jest wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt i urządzenia ograniczające obciążenia fizyczne.	
105	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	Zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim poprzez zakup specjalistycznego sprzętu medycznego oraz adaptację pomieszczeń	Podniesienie jakości i dostępności w zakresie diagnostyki i leczenia przewlekłych chorób układu oddechowego oraz nowotworów płuc, zmniejszenie zachorowalności i umieralności na przewlekłe choroby układu oddechowego oraz nowotwory płuc. Rosnące wskaźniki zachorowalności i umieralności na choroby płuc, w tym nowotwory płuc wymusiły na Beneficjencie podjęcie działań podnoszących skuteczność i kompleksowość określonych świadczeń medycznych	RPO WSL 2014-2020
106	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie	Celem głównym projektu jest poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego, przyczyniająca się do wyrównania dostępu do zasobów ochrony zdrowia i polepszenia stanu zdrowia społeczeństwa, a jego celem bezpośrednim jest poprawa infrastruktury sprzętowej Szpitalnego Oddziału Ratunkowego co przełoży się na poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa w przypadku stanu zagrożenia życia i zdrowia.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
107	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Doposażenie zakładów radioterapii	Celem projektu jest wymiana wyeksploatowanych wyrobów medycznych, służących do leczenia nowotworów, poprzez zakup sprzętu do radioterapii – stacji planowania leczenia. Realizacja zadania wpłynie na poprawę dostępności i jakości realizowanych procedur w zakresie radioterapii onkologicznej. Inwestycja umożliwi zastosowanie nowoczesnych i aktualnie stosowanych metod leczenia chorych zwiększających wyleczalność nowotworów oraz zmniejszających objawy uboczne radioterapii.	Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych
108	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Inwestycja w infrastrukturę Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie w celu osiągnięcia pełnej funkcjonalności centrum urazowego	Celem głównym projektu jest poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego, przyczyniająca się do wyrównania dostępu do zasobów ochrony zdrowia i polepszenia stanu zdrowia społeczeństwa, a jego celem bezpośrednim jest poprawa dostępności i jakości leczenia specjalistycznego w zakresie urazów wielonarządowych w stanach nagłych, dzięki modernizacji i wyposażeniu infrastruktury Szpitala.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
109	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Ułatwienie pozostania w zatrudnieniu dzięki działaniom profilaktycznym	Głównym celem projektu jest poprawa warunków i komfortu pracy wytypowanych grup docelowych, aby ułatwić im pozostanie w zatrudnieniu z zachowaniem dobrego stanu	RPO WSL 2014-2020

			zdrowia. Cel wynika wprost ze zdiagnozowanych problemów, które Wnioskodawca określił na podstawie wyników przeprowadzonej analizy występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy.	
110	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Zakup systemu informującego o przewidywanym czasie oczekiwania w kolejce w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym (SIOK)	Celem projektu jest realizacja zadań pilotażu "Systemu Informującego o Przewidywanym Czasie Oczekiwania w Kolejce w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym". Przyjmuje się następujące cele pilotażu: ocena zasadności implementacji SIOK w SOR z uwzględnieniem Dysponentów o zróżnicowanym sposobie organizacji, profilu oraz liczbie udzielanych świadczeń medycznych; ocena funkcjonalności SIOK odpowiadającego na potrzeby SOR; ocena możliwości wprowadzenia jednolitych zasad obsługi pacjentów w SOR w zakresie rejestracji i segregacji medycznej pacjentów; ocena przydatności systemów kolejkowych w realizacji zadań personelu SOR, personelu ZRM, personelu podmiotów zarządzających, nadzorujących i kontrolujących pracę SOR w tym ocenę ich satysfakcji.	Ministerstwo Zdrowia
110	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	Modernizacja stanowisk pracy oraz szkolenia służące eliminowaniu zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz nabyciu nowych kompetencji przez pracowników Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu i umożliwiających kontynuowanie pracy osobom w wieku aktywności zawodowej	Celem projektu jest eliminacja zdrowotnych czynników występujących w miejscu pracy poprzez realizację dwóch typów działań: szkolenie pracowników oraz zakup wyposażenia. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków pracy oraz umożliwi pozostanie w zatrudnieniu personelu pielęgniarskiego, pracowników gospodarczych oraz pracowników administracji.	RPO WSL 2014-2020
111	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	Razem dla zdrowia – eliminacja ryzyk i poprawa ergonomii warunków pracy personelu w Wojewódzkim Zakładzie Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą w Częstochowie	Celem projektu jest w okresie jego realizacji, tj. od 01.06.2018 r. - 31.05.2019 r.: eliminowanie zdiagnozowanych czynników ryzyka w miejscu pracy i poprawa warunków pracy 82 osób (73 kobiet i 9 mężczyzn), w tym 54 w wieku 50+, wprowadzenie ergonomicznych rozwiązań połączonych z działaniami szkoleniowymi zmniejszających wystąpienie ryzyka w przyszłości oraz wdrożenie rozwiązań organizacyjnych służących efektywniejszemu zarządzaniu personelem, w szczególności w wieku 50+, z uwzględnieniem specyfiki WZOZ.	RPO WSL 2014-2020
112	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	Wzrost jakości udzielanych świadczeń medycznych w obszarze opieki nad matką i dzieckiem poprzez zakup	Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności do wysokiej jakości świadczeń medycznych, tj. diagnozy i leczenia chorób w obszarze opieki nad matką i dzieckiem. Projekt obejmuje zakup urządzeń medycznych, sprzętu	RPO WSL 2014-2020

		nowoczesnego sprzętu medycznego przez WZOZ w Częstochowie	towarzyszącego wspomagającego funkcjonowanie AOS w zakresie opieki nad matką i dzieckiem, zarządzanie projektem oraz czynności promocyjne. Obszarem oddziaływania będzie subregion północny województwa śląskiego.	
113	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	Podnoszenie kompetencji zawodowych dyspozytorów medycznych dyżurujących w Zintegrowanych Dyspozytorniach Medycznych	Celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowch z zakresu procedur medycznych stosowanych w ramach Zintegrowanej Dyspozytorni Medycznej przez min. 85% z 280 dyspozytorów medycznych zatrudnionych w publicznych systemie ochrony zdrowia, zamieszkujących województwo śląskie, opolskie, świętokrzyskie, łódzkie lub małopolskie, którzy z własnej inicjatywy zgłaszają potrzebę uzupełniania kompetencji i przystąpienia do projektu.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
114	Biblioteka Śląska w Katowicach	Doposażenie stanowisk pracy oraz szkolenia dla pracowników Biblioteki Śląskiej	Celem projektu jest: zapewnienie właściwych warunków pracy pracownikom i eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, co ma służyć polepszeniu jakości życia pracowników; poprawa ergonomii stanowisk pracy oraz ograniczenie ryzyka chorób zawodowych wśród pracowników (szczególnie chorób narządu ruchu); wsparcie pracowników w zakresie poszerzania wiedzy na temat zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz działań prewencyjnych poprzez szkolenia dla pracowników z zakresu psychologii pracy, radzenia sobie ze stresem, profilaktyki zdrowotnej, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	RPO WSL 2014-2020
115	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Działania prozdrowotne na rzecz pracowników Filharmonii Śląskiej poprzez eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz akcję informacyjno-szkoleniową	Celem głównym projektu jest „Poprawa stanu zdrowia i samopoczucia pracowników Filharmonii Śląskiej w miejscu pracy, umożliwiającą pozostanie w zatrudnieniu”. Cel projektu spełnia kryteria SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound). Realizacja projektu pozwoliła na wyeliminowanie niektórych czynników ryzyka i miała wpływ na podniesienie stanu świadomości prozdrowotnej.	RPO WSL 2014-2020
116	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	EtnoBryk	Spójna inicjatywa wspierająca edukację regionalną. Cele zadania: zbliżenie sektora oświaty i kultury, nauczycieli/regionalistów/animatorów/edukatorów w ich działaniach na rzecz edukacji regionalnej; wsparcie edukacji kulturowej na rzecz dzieci i młodzieży w regionie; popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu; stworzenie przestrzeni i pozytywnego, twórczego klimatu do wymiany dobrych praktyk; zwiększenie kapitału społecznego zaangażowanych osób i instytucji; wyposażenie kadr i pracowników instytucji kultury i oświaty we współczesną	EtnoPolska Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury

			wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu edukacji regionalnej; wzrost roli szkoły w pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego regionu; zaktywizowanie i przygotowanie dzieci i młodzieży do działań na rzecz lokalnej społeczności; kształtowanie szacunku wobec dorobku pokoleń/ kształtowanie poczucia wartości regionalnego dziedzictwa kulturowego i uwrażliwianie na niego.	
117	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Śladami Wawrzyńca Hajdy...	Wielowątkowe edukacyjno-animacyjne, artystyczne i kulturowe działanie silnie angażujące społeczność Piekar Śląskich. Zadanie jest otwarte na każdą grupę wiekową i społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych. Działania zostały zaprojektowane tak, aby umożliwić uczestnikom międzypokoleniową inspirację. W ramach zadania zostaną zorganizowane 2 animacyjno-edukacyjne spacer-y tematyczne "Śladami śląskiego Wernyhory", seria warsztatów filmowych dla młodzieży przygotowujących do stworzenia pamiętników historii mówionej, animacyjne "Pikniki poetyckie" oraz wystawa-widowisko podsumowujące projekt z występem chóru i krótkimi prelekcjami dotyczącymi "Śląskiego Wernyhory".	Program Wieloletni NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022
118	Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie	Twórcze Pokolenia – regionalne międzypokoleniowe warsztaty plastyczno-komputerowe dla seniorów i juniorów	Projekt adresowany jest również do osób niepełnosprawnych. Jest to rodzinny projekt edukacyjno-animacyjny skierowany do mieszkańców wsi i małych miasteczek z ograniczonym dostępem do kultury. Projekt będzie realizowany w Gminnych Ośrodkach w północnym subregionie województwa śląskiego. Ma na celu m.in. rozwinąć aktywność twórczą, kreatywność oraz zintegrować seniorów i juniorów poprzez wspólne działania.	Edukacja Kulturowa Program dotacyjny Narodowego Centrum Kultury
119	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	Przewodnik opozycji PRL w województwie śląskim	Upowszechnienie wiedzy o opozycji PRL na terenach dawnego województwa katowickiego (części dzisiejszego województwa śląskiego) szczególnie wśród młodzieży szkolnej i osób zainteresowanych historią i turystyką. Głównym założeniem jest uporządkowanie miejsc związanych z działalnością opozycji, a także miejsc związanych z brutalnymi akcjami pacyfikacyjnymi komunistycznych służb i formacji siłowych – przewodnik zawiera 40 haseł ułożonych według miast.	Muzeum Historii Polski – Program "Patriotyzm Jutra 2019"
120	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	Sieć współpracy – stawki jednostkowe w usługach opiekuńczych	Celem projektu jest usprawnienie procesu wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych poprzez wypracowanie i przetestowanie uproszczonych metod	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

			rozliczenia wydatków w projektach – stawek jednostkowych w usługach opiekuńczych do 30 listopada 2019 r.	
121	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Digitalizacja zbiorów prof. dr. hab. Adolfa Dygacza (Etap I)	Główny cel projektu to zachowanie i udostępnienie cennych elementów tradycji w postaci spuścizny badawczej prof. Dygacza.	RPO WSL 2014-2020
122	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Moniuszko pod strzechy	W związku z Rokiem Moniuszkowskim głównym celem zadania jest popularyzacja dzieł Stanisława Moniuszki, zwłaszcza tych rzadko wykonywanych, które najsilniej czerpią z polskiej ludowości.	Moniuszko 2019 – Promesa Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
123	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Smartfon w koronce – oblicza koronki klockowej	Celem wystawy było ukazanie reprezentatywnych przykładów rzemiosła artystycznego jakim jest koronka klockowa na Górnym Śląsku oraz przekazanie podstawowej wiedzy na jej temat.	Kultura ludowa i tradycyjna Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
124	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Na rozdrożu... Życie codzienne Górnoślązaków w okresie powstań śląskich i plebiscytu – wystawa czasowa	Celem projektu jest przygotowanie wystawy czasowej (prezentującej poddane konserwacji eksponaty) wraz z wydarzeniami towarzyszącymi, prezentującej okres 1918-1922 na Górnym Śląsku, jako czas interpretacyjnie ważny dla budowania współczesnej wiedzy na temat kształtowania się państwowości polskiej na plebiscytowym obszarze Górnego Śląska. Zasadniczym celem wystawy jest ukazanie podwójnego, polsko-niemieckiego i ewoluującego zarazem w czasie punktu widzenia, aby w ten sposób pobudzić uwagę, wyobraźnię, a w konsekwencji refleksję zwiedzającego odnośnie wydarzeń na Górnym Śląsku.	Wspieranie działań muzealnych Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
125	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Tańce, pieśni i muzyka ludowa w Beskidach – warsztaty dla instruktorów zespołów folklorystycznych	Głównym celem projektu jest doskonalenie zawodowe instruktorów, kierowników artystycznych i muzycznych zespołów regionalnych, zespołów pieśni i tańca – zarówno dziecięcych, młodzieżowych, wielopokoleniowych. Planowane w ramach projektu warsztaty stanowią będą trójstronną wymianę pomiędzy nosicielami kultury tradycyjnej, specjalistami z dziedzin: muzyki ludowej, etnografii, choreografii, a instruktorami – nauczycielami tańca, śpiewu i muzyki ludowej.	Kultura ludowa i tradycyjna Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
126	Biblioteka Śląska w Katowicach	Dyskusyjne Kluby Książki w województwie śląskim 2019	Strategicznymi celami programu są: promocja kultury literackiej i czytelnictwa, ożywienie i integracja środowisk skupionych wokół bibliotek publicznych, zachęcenie nowych użytkowników do korzystania z bibliotek publicznych oraz inspirowanie bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie (m.in. poprzez włączanie klubów w ogólnopolskie kampanie proczytelnicze, takie jak	Dyskusyjne Kluby Książki Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

			Narodowe Czytanie bądź obchody literackich jubileuszy). Celem programu jest również popularyzacja idei DKK w środowiskach do tej pory niezaangażowanych w ruch.	
127	Biblioteka Śląska w Katowicach	Format A3 – Akademia Kreatywnego Czytania	Celem projektu skierowanego do mieszkańców Katowic i regionu jest nauczenie podmiotowego myślenia o literaturze. Nowoczesna formuła spotkań polegająca na tym, że zaproszeni goście (pisarze i krytycy) wspólnie z czytelnikami będą odkrywali literaturę przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności oferty kulturalnej, oraz podniesie umiejętności krytycznego odbioru tekstu wśród odbiorców zadania. Celem projektu jest też pokazanie nowych zjawisk i trendów we współczesnej literaturze, a także wskazanie na wartościowe debiuty.	Dyskusyjne Kluby Książki Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
128	Biblioteka Śląska w Katowicach	Akademia Kreatywnego Czytania – Szkolenia dla bibliotekarzy	Celami projektu było przeszkolenie pracowników bibliotek publicznych woj. śląskiego w zakresie literatury współczesnej, podniesienie ich umiejętności krytycznego odbioru tekstu, umiejętności polecania odpowiednich tytułów grupom czytelników, poszerzenie wiedzy o najważniejszych zjawiskach społecznych, wzmocnienie poczucia przygotowania do radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz podniesienie standardów usług oferowanych przez biblioteki publiczne w woj. śląskim.	Partnerstwo dla książki Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
129	Biblioteka Śląska w Katowicach	Program Wieloletni "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych" ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa	Zakup nowości wydawniczych do Biblioteki Śląskiej, celem którego jest poprawa stanu czytelnictwa w województwie śląskim poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
130	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Biblioteka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Radzionkowie wzbogaci się o nowe woluminy, adekwatne do zainteresowań młodzieży. W ramach działań projektowych podopieczni wezmą udział w działaniach zachęcających je do aktywnego czytelnictwa i korzystanie z zasobów bibliotecznych tak biblioteki w placówce jak i bibliotek publicznych w ich miejscach zamieszkania na terenie całego kraju.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
131	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Górnické Miasto dzieci – dzieci w świecie dorosłych edycja II	Celem głównym projektu jest nabycie kluczowych kompetencji oraz wykształcenie postaw kreatywnych u 80 dzieci w wieku 7-14 lat poprzez realizację zajęć rozwijających umiejętności, zainteresowania i wiedzę w zakresie przedsiębiorczości oraz ekonomii w czasie dwóch turnusów półkolonii letnich w 2019 r.	Narodowy Bank Polski

132	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach	Dotacja z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa	Doposażenie biblioteki w nowości wydawnicze (książki) zgodnie z profilem działalności.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
133	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej	Dotacja z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa	Kompleksowe działania stymulujące rozwój czytelnictwa poprzez m. in. wzbogacenie oferty bibliotek o nowości wydawnicze i ich promocja. Środki z projektu umożliwiają zakup takich nowości.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
134	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Zagłębie Powstań Śląskich	Celem zadania jest przybliżenie wiedzy o powstaniach śląskich poprzez ukazanie ich nie tylko w oczywistym kontekście (górn)śląskim, ale i zagłębiowskim. Intencją jest upowszechnienie wiedzy nieznananej/niedostatecznie znanej dotychczas na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Cele zadania: stworzenie dla mieszkańców miast objętych zadaniem warunków dla wzmocnienia lokalnej tożsamości kulturowej poprzez podjęcie z wykorzystaniem edukacji kulturowej działań animacyjnych pośród społeczności lokalnych; przybliżenie członkom lokalnych społeczności ich dziedzictwa historycznego; umożliwienie społecznościom lokalnym docenienia tradycyjnych wartości zakorzenionych w ich kulturze materialnej i niematerialnej.	Program Wieloletni NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022
135	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie	Dotacja z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa	Podjęcie kompleksowych działań stymulujących rozwój czytelnictwa i kształtowanie nawyku czytania, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, poprzez m.in. ułatwienie dostępu do książek poprzez wzbogacanie oferty bibliotek o nowości wydawnicze i ich promocja. Środki z projektu umożliwiają zakup takich nowości.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
136	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku	Dotacja z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa	Zwiększenie oferty czytelniczej zgodnie z diagnozą potrzeb przeprowadzoną w formie ankiety dla czytelników, współpraca ze szkołami i placówkami oświatowymi na terenie powiatu raciborskiego w zakresie wspierania aktywności czytelniczej, dostępność wybranych tytułów.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa
137	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Warsztaty budowy instrumentów pasterskich: piszczałka trójotworowa i sześciotworowa	Projekt miał charakter popularyzatorsko-edukacyjny. Jego celem było: popularyzacja i zachowanie wiedzy o archaicznych instrumentach pasterskich i kulturze ludowej Beskidu Śląskiego; oraz pozyskanie nowych odbiorców i wykonawców muzyki tradycyjnej.	Szkoła Mistrzów Budowy Instrumentów Ludowych
138	Zespół Szkół Specjalnych w Goczałkowicach-Zdroju / Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Aktywna tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych.	Rządowy program Rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-

				komunikacyjnych na lata 2017-2019 - "Aktywna Tablica"
139	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze	Dotacja z Miasta Zabrze	Zakup pomocy dydaktycznej - unitu stomatologicznego, urządzenie wykorzystywane w celu praktycznego kształcenia higienistek stomatologicznych oraz techników dentystycznych, którzy wykonują przeglądy stomatologiczne wśród mieszkańców Miasta Zabrze (dotacja jst)	Dotacja JST
140	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Dotacja z Miasta Racibórz	Finansowanie dowożenia uczniów Szkoły Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Dotacja JST
141	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach	Dotacja z Miasta Chorzów	Zakup nowości wydawniczych - książek i czasopism pedagogiczno - psychologicznych, zbiorów audiowizualnych dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rybniku - filii w Raciborzu	Dotacja JST
142	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach	Dotacja z Miasta Tychy	Zakup wydawnictw audiowizualnych i multimedialnych dla nauczycieli dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach - filii w Tychach	Dotacja JST
143	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku	Dotacja z Miasta Rybnik	Zakup nowości wydawniczych - książek i czasopism pedagogiczno - psychologicznych, zbiorów audiowizualnych dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rybniku - filii w Raciborzu	Dotacja JST
144	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie	Dotacja z Miasta Chorzów	Dofinansowanie zadania pn. „Prowadzenie Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im Mikołaja Kopernika w Chorzowie”	Dotacja JST
145	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Dotacja z Polskiego Związku Pływackiego	Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Dotacja JST
146	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Dotacja z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe	Dofinansowanie zakupu przez szkoły i placówki oświatowe wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne - dotacja z budżetu państwa (zadanie zlecone)	Dotacja z Budżetu Państwa
147	Regionalne Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie, Katowicach, Bielsku-Białej oraz Rybniku	Doradcy metodyczni	Dotacja z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w placówkach doskonalenia nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego powierzonych przez Śląskiego Kuratora Oświaty.	Dotacja z Budżetu Państwa

148	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie	Organizacja i przeprowadzenie olimpiad dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	Zorganizowanie do 31 sierpnia 2019 roku trzech edycji trójstopniowych zawodów ogólnopolskiej Olimpiady Astronomicznej oraz promowanie wiedzy w zakresie rozwoju młodzieży w dziedzinie astronomii i astrofizyki - zadanie powierzone, środki finansowe otrzymane w formie dotacji z Ministerstwa Edukacji Narodowej.	Dotacja Ministerstwa Edukacji Narodowej
149	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Ubezpieczenie zdrowotne uczniów, słuchaczy i wychowanków	Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (zadanie zlecone).	Dotacja z Budżetu Państwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Własnych UMWSL.

W ramach obszaru Mieszkaniec zidentyfikowano 149 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, z czego 70 zostało zakończonych w 2019 roku. Projekty możemy przypisać do 6 kategorii: .zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, kultury, edukacji, rynku pracy, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz pozostałe (nie mieszczące się w pozostałych kategoriach ale odpowiadających na zagadnienia usług dla mieszkańców). .

Poniżej przedstawiono statystykę projektów dla obszaru Mieszkaniec.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	19	12,8%
E – Edukacja	33	22,1%
R – Rynek Pracy	11	7,4%
S – szeroko rozumiane zagadnienia społeczne	9	6,0%
Z – zdrowie i profilaktyka zdrowotna	76	51,0%
I - inne	1	0,7%
Razem projekty w obszarze Mieszkaniec	149	
Razem wszystkie projekty	234, z czego projekty obszaru Mieszkaniec stanowią 63,7%	

Zadania realizowane przez Wydziały⁴³ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 20. Zadania realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (B) „Szanse rozwojowe”.

LP	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	EN / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	wydatek inwestycyjny	Montaż awaryjnego systemu zasilania w prąd hali lekkoatletycznej.
2	EN / Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach	wydatek inwestycyjny	Zakup stacji kontrolno - pomiarowej dozowanych odczynników uzdatniających wodę basenową.
3	EN / Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze	wydatek inwestycyjny	Wykonanie monitoringu szkoły. Zakup kotła gazowego CO.
4	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży Województwa Śląskiego	Zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w rozwijaniu ich uzdolnień, zainteresowań oraz stworzenie możliwości udziału w ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach (olimpiadach, konkursach, festiwalach, turniejach).
5	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Dotacja dla Miasta Racibórz	Dofinansowanie do nauki religii Kościoła Zielonoświątkowego dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu.
6	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego z uwzględnieniem obchodów Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego: Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie edukacji publicznej z uwzględnieniem obchodów Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego (4 umowy).
7	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Małe granty	Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (4 umowy).
8	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Program Niwki - dotacja dla Województwa Opolskiego	Wsparcie doskonalenia nauczycieli z Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku.
9	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Wynagrodzenie dla ekspertów za udział w pracach komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego	Zdobywanie przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.

⁴³ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

10	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Zakup prawa do używania aplikacji firmy Vulcan dla jednostki samorządu terytorialnego	Usprawnienie pracy w zakresie finansowania nadzorowanych jednostek oświatowych.
11	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Wyposażenie budowanego Centrum Symulacji Medycznej	Wsparcie działalności bieżącej Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego w Częstochowie - dotacja podmiotowa.
12	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą /	Nagrody Marszałka	Przyznanie Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, dla nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (przyznano 29 Nagród Marszałka).
13	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Prowadzenie szkół i placówek oświatowych	Prowadzenie szkół i placówek oświatowych o znaczeniu regionalnym.
14	EN / Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej	wydatek inwestycyjny	Zakup samochodu służbowego.
15	EN / Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	wydatek inwestycyjny	Wykonanie bramy wjazdowej i płotu przy placówce. Zakup samochodu służbowego.
16	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie	wydatek inwestycyjny	Zakup wraz z montażem dwóch klimatyzatorów do sal dydaktycznych.
17	EN / Regionalny Ośrodek Metodyczno - Edukacyjny METIS w Katowicach	Kampania Autyzm - Codzienność	Poszerzenie wiedzy z obszaru autyzmu.
18	EN / Regionalny Ośrodek Metodyczno - Edukacyjny METIS w Katowicach /Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze	IV Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego	Promocja szkolnictwa zawodowego.
19	EN / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	wydatek inwestycyjny	Montaż monitoringu poszycia dachowego hali lekkoatletycznej. Zakup maty zapaśniczej. Wykonanie projektu oraz adaptację pomieszczenia dydaktycznego na magazyn żywnościowy. Zakup zmywarki.
20	FS / WUP w Katowicach	Realizacja projektu "Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu!"	Głównym celem projektu jest podniesienie wiedzy 50 uczestników w zakresie nowatorskiego podejścia do współpracy z klientami publicznych służb zatrudnienia poprzez realizację czterech szkoleń oraz późniejsze przekazanie wiedzy pozostałym pracownikom Urzędów.
21	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	Wyposażanie jednostek oświaty w majątek nieruchomy	Przekazanie prawa trwałego zarządu nieruchomości położonej w Rybniku przy ul. Łącznej 12A między Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Rybniku a Centrum Kształcenia

			Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu (decyzja Zarządu Województwa Śląskiego nr 1879/GK/2019 z dnia 18 lipca 2019r.).
22	IR / Departament Inwestycji	Przebudowa pomieszczeń Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kuźni Raciborskiej dla potrzeb wychowawczo-administracyjnych	Przebudowa pomieszczeń Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kuźni Raciborskiej dla potrzeb wychowawczo-administracyjnych. Dostosowanie budynku do nowych przepisów i podniesienie standardów resocjalizacyjnych wychowanków ośrodka.
23	IR / Departament Inwestycji	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie-podniesienie oddziaływań resocjalizacyjnych wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie.
24	IR / Departament Inwestycji	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku	Wymiana instalacji elektrycznej.
25	IR / Departament Inwestycji	Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu-budowa windy.	Budowa windy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla niesłyszących i słabosłyszących w Raciborzu-internat.
26	IR / Departament Inwestycji	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu	Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.
27	IR / Departament Inwestycji	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu-Remont boiska szkolnego	Remont boiska szkolnego.
28	IR / Departament Inwestycji	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu wraz z zapleczem sportowym	Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.
29	IR / Departament Inwestycji	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej- filia w Żywcu-Przebudowa instalacji c.o.	Przebudowa instalacji c.o. w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Bielsku-Białej - filia w Żywcu.
30	IR / Departament Inwestycji	Dostosowanie budynków RODN WOM w Katowicach do obowiązujących wymagań bezpieczeństwa przeciwpożarowego.	Dostosowanie budynku do nowych wymagań przepisów przeciwpożarowych oraz podniesienie standardu istniejącego obiektu.
31	TW / Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące wsparcia gospodarstw edukacyjnych	Działalność edukacyjna dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć w gospodarstwach edukacyjnych. Popularyzacja idei edukacji w gospodarstwach.
32	KL / Departament Kultury	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Studiach Podyplomowych z Wiedzy o Regionie.
33	KL / Departament Kultury	Otwarty konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego	Wspieranie zadań z dziedziny kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

34	KL / Departament Kultury	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w zakresie upowszechniania dziedzictwa przemysłowego	Wspieranie zadań z dziedziny upowszechniania dziedzictwa przemysłowego w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie upowszechniania dziedzictwa przemysłowego.
35	KL / Departament Kultury	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w zakresie upowszechniania zasobów dziedzictwa kulturowego regionu objętych wpisem na listę światowego dziedzictwa UNESCO	Wspieranie zadań w sferze działań na rzecz zachowania wielokulturowości regionu oraz kultury mniejszości narodowych i etnicznych w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.
36	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Organizacja Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego	Organizacja Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego - otwarty konkurs ofert na wyłonienie podmiotu koordynującego organizację spotkania Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego: Nawiązywanie współpracy młodzieży z Polski, Niemiec i Francji w dziedzinie edukacji, zdobywanie i wymiana doświadczeń (1 umowa).
37	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Współpraca z Młodzieżą	Realizacja polityki młodzieżowej, w tym Programu dla Młodych.
38	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Opracowanie Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej na lata 2020-2030	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 21 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W 2019 roku kontynuowano prace związane z przygotowaniem projektu aktualizowanej Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej. W 2019 roku opracowano założenia programowe - misję, cele strategiczne, kierunki działań, działania wraz ze wskaźnikami realizacji, rami finansowe, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, sposób realizacji, w tym projekty planowane do realizacji oraz sposób monitorowania i ewaluacji. Projekt dokumentu został poddany konsultacjom eksperckim i naukowym.
39	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Monitorowanie wdrażania Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 21 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W 2019 roku opracowano raporty monitoringowe z wdrażania przyjętej uchwałą nr V/11/6/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015”. Były to: Raport wskaźnikowy za lata 2014-2017 oraz dwa raporty z badań związanych z wdrażaniem przez gminy i powiaty celu strategicznego dot. bezpieczeństwa publicznego. Raporty są dostępne pod adresem www.rops-katowice.pl .
40	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Sporządzanie Oceny zasobów pomocy społecznej	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 16a oraz art. 21 ust. pkt 8) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Raport "Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie" opracowywany jest corocznie na podstawie danych GUS, Sprawozdań z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach MRiPS-03 oraz formularza OZPS, służącego do zbierania danych z gmin i powiatów.
41	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym opracowano raport "Skala, przyczyny i skutki ubóstwa w województwie śląskim - edycja 2019".

		lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska	
42	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 ust. 3 a) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym opracowano raport "Diagnoza i monitoring wybranych problemów społecznych w województwie śląskim – edycja 2019".
43	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Program "Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny"	Program przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/9/4/2015 z dnia 25 maja 2015 roku został zaktualizowany uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/16/10/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku. W ramach programu pozyskiwani są partnerzy udzielający członkom rodzin wielodzietnych, posiadających Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżek na wybrane produkty/ usługi, corocznie organizowane są konkursy „Gmina przyjazna rodzinie” i "Przyjaciół rodziny" oraz konferencja połączona z wręczeniem nagród laureatom powyższych konkursów. W ramach zadania współorganizowane jest również Metropolitalne Święto Rodziny, prowadzona strona internetowa slaskiedlarodziny.pl, która zawiera m. in. bazę zniżek dla rodzin, dobre praktyki laureatów w konkursach z obszaru polityki prorodzinnej oraz promuje partnerów programu. Ponadto w 2019 roku udzielono w formie małego grantu wsparcia jednej organizacji pozarządowej w kwocie 5 000,00 zł.
44	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Projekt "Śląskie dla Seniora - Śląska Karta Seniora"	W ramach zadania realizowany był pakiet działań mających na celu zapewnienie dodatkowego wsparcia dla seniorów województwa śląskiego, w tym: - „Śląska Karta Seniora” (oferowane specjalne usługi oraz ulgi i/lub szczególne uprawnienia przez partnerów projektu na podstawie ważnego dowodu osobistego, poświadczającego, iż osoba ma 60 lat lub więcej); - Wsparcie realizacji zadań Śląskiej Rady ds. Seniorów; - Organizacja Targów Senioralnych Silver Silesia oraz konferencji Silver Silesia; - Pilotażowy program małych grantów w zakresie promocji aktywności seniorów (dofinansowano 32 podmioty w ramach projektów ponadlokalnych na łączną kwotę 148 000,23 zł); - Realizowanie różnorodnych działań informacyjno-promocyjnych w zakresie wspierania seniorów.
45	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	„Śląski Prometeusz” – 2019	Śląski Prometeusz” - konkurs w ramach którego przyznana została wojewódzka nagroda dla pracowników systemu pomocy i integracji społecznej. Celem konkursu było uhonorowanie wyróżniających się pracowników systemu pomocowego w województwie śląskim, a także promocja zawodów związanych z pomocą społeczną.
46	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Kształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników systemu pomocy i integracji społecznej	W ramach zadania realizowano różne formy kształcenia i wzmacniania kompetencji pracowników systemu pomocy i integracji społecznej z terenu województwa śląskiego. Organizowano także spotkania w ramach Forum

			Pomocy Społecznej tj. Śląskiego Forum Dyrektorów Domów Pomocy Społecznej oraz Śląskiego Forum Dyrektorów Ośrodków Pomocy Społecznej.
47	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Wsparcie podmiotów i organizacji realizujących pomoc dla osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Zlecenie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizacji 2 zadań publicznych: „Połączą nas Święta - integracyjny dzień aktywności wraz ze spotkaniem opłatkowym” oraz „Wigilii i Świąt po naszymu” (w formie małych grantów). W ramach projektów zrealizowano w grudniu 2019 r. działania mające na celu wsparcie rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans. Działania te adresowane były do różnych grup m.in. osób bezdomnych, niepełnosprawnych, a także zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów.
48	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016-2020	Realizacja zadań Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi m.in. poprzez organizowanie, wspieranie i promowanie przedsięwzięć o zasięgu regionalnym służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, wspieranie i promowanie programów profilaktycznych, w szczególności rekomendowanych, organizowanie i współorganizowanie różnych form doskonalenia zawodowego osób działających w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień, współpraca z wojewódzkim ośrodkiem terapii uzależnienia i współuzależnienia, dofinansowywanie inwestycji prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez organizowanie konkursów lub/i naborów wniosków, w tym m.in. umożliwiających wspieranie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, wspieranie tworzenia centrów integracji społecznej.
49	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Program przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020	Realizacja zadań Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w tym m.in. wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania narkomanii, wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, wsparcie gmin w zakresie oddziaływań profilaktycznych i socjoterapeutycznych wobec dzieci i młodzieży, będących podopiecznymi placówek wsparcia dziennego w województwie śląskim, współorganizacja przedsięwzięć o charakterze bądź znaczeniu regionalnym mających na celu edukację publiczną, szkolenie kadr pracujących w przedmiotowym obszarze.
50	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2014-2020	Zadania Samorządu Województwa Śląskiego z obszaru przeciwdziałania przemocy realizowane są w szczególności poprzez organizowanie i współorganizowanie różnych form doskonalenia zawodowego osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, w tym m.in. konferencji, szkoleń, warsztatów, spotkań, monitoring problemu oraz gromadzenie danych, wspieranie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udostępnianie informacji w przedmiotowym zakresie m.in. na

			stronach internetowych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Województwa Śląskiego.
51	FS / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie województwa śląskiego	Prowadzenie placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej - 4 regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych. Placówki zapewniały całodobową opiekę i wychowanie dzieciom wymagającym szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają szczególnej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.
52	ZS / Departament Obsługi Zarządu	Realizacja zadań związanych z Marszałkowskim Budżetem Obywatelskim Województwa Śląskiego	Marszałkowski Budżet Obywatelski to szczególna forma konsultacji społecznych, których celem jest zaangażowanie mieszkańców we współdecydowanie o wydatkowaniu części budżetu województwa. W 2019 roku do dyspozycji mieszkańców było 10 milionów złotych. Każdy mieszkaniec mógł zgłosić zadanie, a następnie wziąć udział w głosowaniu na zweryfikowane przez UMWS projekty. Ramowy harmonogram zadania zakładał następujące etapy: kampania informacyjna dla mieszkańców, nabór wniosków, weryfikacja formalna oraz prawno-techniczna, głosowanie, wybór zadania i zatwierdzenie zadań do realizacji. Cała procedura (wraz z etapem przygotowań) trwała od marca do grudnia 2019 r. W tym czasie - ze względu na to, że była to I edycja - przygotowano stronę internetową bo.slaskie.pl oraz aplikacje służące zgłaszaniu zadań i głosowaniu. W efekcie zadania Zarząd Województwa zatwierdził do realizacji 43 zadania o łącznej wartości ponad 9 mln.
53	ZS / Departament Obsługi Zarządu	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego Województwa Śląskiego pod nazwą: Edukacja i promocja działań związanych z kontynuacją kampanii: „Śląskie. Dla Seniora” i „Śląskie. Dla Kobiety” 1.Szeroko rozumiane działania na rzecz bezpieczeństwa, poprawy jakości życia, zmiany nawyków zdrowotnych seniorów z terenu województwa śląskiego, w tym w szczególności bezpieczeństwa: w domu, w sieci, w przestrzeni publicznej.2.Szeroko rozumiane działania na rzecz poprawy jakości życia i zdrowia kobiet z terenu województwa śląskiego w tym w szczególności profilaktyka onkologiczna.
54	ZS / Departament Obsługi Zarządu	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego Województwa Śląskiego w zakresie promocji społeczeństwa obywatelskiego: Szeroko rozumiane działania na rzecz wspomagania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
55	ZS / Departament Obsługi Zarządu	„Małe granty”	Realizacja zadań publicznych dotyczących ofert złożonych z inicjatywy własnej przez organizacje pozarządowe, tzw. "małe granty" (procedura pozakonkursowa udzielania dotacji dla ngo).
56	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	Zbycie nieruchomości	Sprzedaż na rzecz Gminy Lubliniec nieruchomości (dz. 3821/78) z bonifikatą na cel „Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z budową dróg rowerowych na terenie gmin powiatu lublinieckiego – Gmina Lubliniec”. Działka Województwa Śląskiego (po sprzedaży na rzecz Gminy Lubliniec) będzie stanowiła część infrastruktury objętej tym zadaniem.

57	PP / Departament Planowania Przestrzennego	Realizacja Polityki Rowerowej	<p>Organizacja międzynarodowej konferencji w ramach Trójkąta Weimarskiego: Velo Silesia – industrialne trasy rowerowe, poświęcone planowaniu i budowie infrastruktury rowerowej na Śląsku w oparciu o dziedzictwo przemysłowe regionu.</p> <p>Powołanie Śląskiej Rady Rowerowej składającej się z przedstawicieli środowisk rowerowych w celu usystematyzowania zagadnień związanych z rozwojem ruchu rowerowego w woj. oraz stworzenie forum konsultacyjnego i opiniotawczo-doradczego Marszałka.</p> <p>Opracowanie regulaminu naboru wniosków do konkursu RPSL.04.05.03-IZ.01-24-335/19 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, OŚ PRIORYTETOWA IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.5. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, Poddziałania 4.5.3. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, typ 3. Rozwój sieci regionalnych tras rowerowych.</p>
58	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej Bezpieczeństwo publiczne	<p>Zadania Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego winny być realizowane w następujących działaniach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i uczestnictwo w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowych, 2. Organizacja szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo oraz sportowców niepełnosprawnych, 3. Organizacja przedsięwzięć dotyczących sportu dla wszystkich, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży niedostosowanej oraz środowisk o niskim statusie materialnym, 4. Badania diagnostyczne i ogólnolekarskie dla młodzieży uzdolnionej sportowo Województwa Śląskiego, 5. Sport akademicki w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, 6. Szkolenie kadry wojewódzkiej młodzików w 2019 roku, 7. Udział w Finałach Mistrzostw Polski zawodników reprezentujących Województwo Śląskie oraz w Finałach Ogólnopolskich Olimpiad Młodzieżowych, 8. Zadania ratownictwa górskiego - zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach.
59	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	<p>Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej, które będzie realizowane w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja imprez sportowych rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej i międzynarodowej w zakresie kultury fizycznej, które będą realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do 28.06.2019 r. 2. Szkolenie w zakresie sportów lotniczych, które będą realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do 16.12.2019 r. 3. Sporty motorowe, które będą realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do 16.12.2019 r.

60	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej Bezpieczeństwo publiczne	Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego, które będą realizowane w zakresie: • Organizacji konferencji szkoleniowej dotyczącej współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury fizycznej oraz oceny współzawodnictwa sportowego i analizy wyników sportowych, która będzie realizowana w terminie od dnia podpisania umowy do dnia 16.12.2019 r. • Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających w górach, które będzie realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do dnia 16.12.2019 r. • Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających nad wodami, które będzie realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do dnia 16.12.2019 r.
61	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej, które będzie realizowane w zakresie: Organizacji imprez sportowych rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej i międzynarodowej w zakresie kultury fizycznej, które będą realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do 10.12.2019 r.
62	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Małe Granty.
63	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Nagrody nadawane są osobom/drużynom, które zdobyły określone miejsca na zawodach rangi Mistrzostw Polski, Europy, Świata. Zasady przyznawania Nagród określone są w Regulaminie przyznawania Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe.
64	WN / WPKiW S.A.	Wykonanie nawierzchni pod stacje rowerowe na terenie WPKiW	Dwie stacje rowerowe przy Dyrekcji WPKiW oraz przy Alei Harcerskiej.
65	FS / WUP w Katowicach	Projekt własny WUP pn.: „Działania na rzecz eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy pracowników WUP Katowice”	Realizacja projektu zapewniła pracownikom WUP dostęp do stosownych narzędzi o charakterze szkoleniowym i materialnym umożliwiając przez to zapobieganie negatywnym czynnikom występującym w środowisku pracy, w szczególności stresowi, wypaleniu zawodowemu i pracy w pozycji wpływającej na dolegliwości fizyczne. Celem projektu było utrzymanie w zatrudnieniu 250 pracowników WUP poprzez poprawę dostępu do profilaktyki w okresie realizacji projektu.
66	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	Przekazanie nieruchomości w nieodpłatne użytkowanie	Przekazano w nieodpłatne użytkowanie: 1) działka nr 153/1 na terenie parku w Reptach Śląskich i działka nr 2084/2 przy ul. Pyskowskiej w Tarnowskich Górach na rzecz SPZOZ "REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach oraz 2) działkę nr 1574/16 przy ul. Korczka 27 w Katowicach na rzecz Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr Krzysztofa Czumy.
67	IR / Departament Inwestycji	Rozbudowa SP ZOZ "Repty" Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka w Tarnowskich Górach	Rozbudowa SP ZOZ "REPTY" Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach - Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.

68	IR / Departament Inwestycji	Działania inwestycyjne dot. SP ZOZ Szpitala kolejowego w Wilkowicach -Bystrej	Modernizacja i dostosowanie drogi dojazdowej do wymogów przeciwpożarowych dla potrzeb bezpieczeństwa transportu chorych do Izby przyjęć przez zespoły ratownictwa medycznego do budynku głównego SP ZOZ Szpitala kolejowego w Wilkowicach -Bystrej wraz ze stanowiskami parkingowymi. Usprawnienie dojazdu do szpitala z uwzględnieniem służb przeciwpożarowych.
69	PW / Departament Projektów Własnych	Umowa o partnerstwie	Umowa o partnerstwie została zawarta pomiędzy Województwem Śląskim, a Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu oraz Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach. Dotyczy ona partnerskiej współpracy podczas realizacji Projektu InfoSMOG-MED w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
70	WN / Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. zo. o.	Utworzenie Oddziału Dermatologii dla dzieci	Oddział Dermatologii dla Dzieci został przeniesiony do Sosnowca z Katowickiego Centrum Onkologii w maju 2019 roku. Początkowo świadczenia dermatologiczne dla dzieci, w Centrum Pediatrii udzielane były na Oddziale Chirurgicznym dla Dzieci z Pododdziałem Dermatologicznym. Po kilkumiesięcznej przebudowie pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku A szpitala oraz zakupie wyposażenia oddziału powstał nowy Oddział Dermatologii z 12 łózkami. Część aparatury medycznej została przeniesiona z Katowickiego Centrum Onkologii, stamtąd też wywodzą się lekarze i część personelu pielęgniarskiego nowego oddziału.
71	WN / Fundusz Górnośląski SA	Stawiamy na zdrowie!	Poprawa warunków pracy i eliminacja zagrożeń życia i zdrowia pracowników Funduszu Górnośląskiego SA poprzez zakup wyposażenie i szkolenia dot. ergonomii pracy i walki ze stresem.
72	WN / OLK Poradnie Specjalistyczne w Sosnowcu Sp. z o.o.	prace remontowo-inwestycyjne	Termomodernizacja budynku Remont fizykoterapii i korytarza przed gabinetem Audyt wydatkowania dokapitalizowania Zakup sprzętu, przeglądy, materiały remontowe Zakup sprzętu komputerowego Wdrożenie ISO
73	WN / Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny "Pałac Kamieniec" sp. z o. o.	prace remontowo-inwestycyjne	Wymiana okien w budynku Pałacu na I piętrze.
74	WN / Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny "Bucze" w Górkach Wielkich Sp. z o.o.	prace remontowo-inwestycyjne	Wymiana kotłowni węglowej na gazową w budynku "Szpitalik". Zakup agregatu - niezależne źródło zasilania Ośrodka. Wymiana kotłowni węglowej na gazową w budynku "Szpitalik". Zakup agregatu - niezależne źródło zasilania Ośrodka.
75	WN / Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	prace remontowo-inwestycyjne	Termomodernizacja budynku i modernizacja systemu ogrzewania Informatyzacja szpitala oraz szkolenie personelu pielęgniarskiego w zakresie systemu informatycznego AMMS
76	WN / Szpital Specjalistyczny w Zabrzu Sp. z o.o.	prace remontowo-inwestycyjne	Remont pomieszczeń Sterylizatorni Zakup sterylizatora

			<p>Modernizacja układu klimatyzacyjnego Zakup mebli medycznych i sprzętu medycznego Roboty budowlane Zakup sprzętu medycznego Zarządzanie projektem Zakup sprzętu BHP zarządzanie projektem</p>
77	<p>WN / Śląskie Centrum Rehabilitacyjno - Uzdrawiskowe w Rabce - Zdroju sp. z o.o.</p>	<p>prace remontowo-inwestycyjne</p>	<p>Modernizacja pokrycia dachu Rewitalizacja parku sanatoryjnego Modernizacja stacji uzdatniania wody basenowej Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w Pawilonie I i A ŚCRU - dostosowanie do wymogów p.poż. - etap I Modernizacja wewnętrznej sieci hydrantowej, hydrantów, urządzeń hydroforowni wraz z instalacją zasilającą w bud. SCRU Modernizacja kotłowni głównej gazowej o mocy do 2 MW Modernizacja Systemu Sygnalizacji Pożarowej wraz z wykonaniem klap dymowych - I etap Zakup sprzętu komputerowego Modernizacja sytemu IT - programy Kuracjusz i ZSI (Unisoft). Modernizacja Bloku operacyjnego Modernizacja sieci oświetlenia awaryjnego Poprawa efektywności energetycznej obiektów szpitalnych Program badań przesiewowych RZS Profilaktyka osteoporozy w makroregionie śląskim zakup sprzętu medycznego Zakup wyposażenia i sprzętu technicznego</p>
78	<p>WN / Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.</p>	<p>Szkolenia, konferencje</p>	<p>Wykaz szkoleń i konferencji: · W dniach 31.05.- 01.06.2019 - kurs szkoleniowy w zakresie USG ręki i stopy pod patronatem Sekcji Diagnostyki Obrazowej Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego. · Udział w konferencji "VII Krajowe Spotkania Reumatologiczne 2019" w Toruniu. · Organizacja i czynny udział - wykłady Śląskiego Oddziału PTR, 5 spotkań w roku 2019, "Rola badań USG w chorobach reumatycznych", "Miejsce i rola terapii izotopowych stawów we współczesnej medycynie nuklearnej", "Łuszczyca zwykła - jak ocenić zmiany na skórze- rekomendacje ekspertów Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego", "Polineuropatia i zapalenie małych naczyń w przebiegu RZS", "Choroba niedokrwienna serca - specyfika leczenia chorych z RZS", "Problemy nefrologiczne u chorych z RZS" i inne. · Współorganizacja oraz wystąpienie na konferencji pt. "Kontrowersje i Postępy w Reumatologii " Kraków 2019. · Czynny udział w konferencji " Dostęp do leczenia biologicznego w reumatologii" Warszawa 2019. · Czynny udział w konferencjach: 38 Konferencja Ordynatorów i Kierowników</p>

			Poradni Reumatologicznych w Ministerstwie Zdrowia", "Leki biologiczne - aspekty kliniczne i ekonomiczne", "Wizja Zdrowia - diagnoza i przyszłość. Foresight medyczny", "Optymalizacja leczenia reumatoidalnego zapalenia stawów", "Dostęp do leczenia biologicznego w reumatologii" Warszawa 2019.
79	ZD / Departament Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji radiowych pt.: „Radiowy Poradnik Medyczny”	Na antenie Radia Katowice S.A. wyemitowano cykl audycji radiowych pt.: „Radiowy Poradnik Medyczny” z zakresu zdrowia publicznego.
80	ZD / Departament Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji radiowych	Na antenie Radia Katowice S.A. wyemitowano cykl audycji radiowych w tematach: a) przeciwdziałania i leczenia nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży, b) problematyki zagrożeń dla zdrowia jakie niesie zanieczyszczone powietrze, c) profilaktyki antynikotynowej, d) wzmocnienia zdrowia psychicznego.
81	ZD / Departament Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji telewizyjnych	Na antenie TVP3 w Katowicach wyemitowano cykl audycji telewizyjnych oraz przeprowadzono kampanie informacyjno-edukacyjne w tematach: a) zdrowia psychicznego, b) przeciwdziałania nadwadze i otyłości, c) profilaktyki chorób płuc, d) zdrowia osób w wieku senioralnym.
82	ZD / Departament Zdrowia	Wojewódzka konferencja pt.: „Palący problem. Czy można uniknąć palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży?”	Konferencja została zorganizowana w ramach „Programu Profilaktyki Chorób Płuc w Województwie Śląskim na lata 2015-2020”. Uczestnikami spotkania byli nauczyciele oraz osoby zawodowo pracujące z dziećmi. Partnerem konferencji była Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach.
83	ZD / Departament Zdrowia	Wojewódzka Konferencja pt.: „Promocja zdrowego odżywiania”	Konferencja została zorganizowana w ramach „Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie Śląskim na lata 2015-2020”. Uczestnikami spotkania byli nauczyciele oraz osoby zawodowo pracujące z dziećmi. Partnerem konferencji była Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach.
84	ZD / Departament Zdrowia	Wojewódzka Konferencja pt.: „Szkoła wolna od używek”	Celem konferencji było przedstawienie zagrożeń dla zdrowia i życia młodych ludzi jakie niesie używanie środków psychoaktywnych tj. alkoholu, narkotyków i „dopalaczy”, a także wskazanie skutecznych sposobów zapobiegania tym niekorzystnym zjawiskom w społeczności szkolnej. Uczestnikami spotkania byli nauczyciele oraz osoby zawodowo pracujące z dziećmi. Partnerami konferencji byli: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach.
85	ZD / Departament Zdrowia	Wojewódzka Konferencja pt.: „HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej”	Celem konferencji było zwiększenie świadomości oraz wiedzy nauczycieli i osób pracujących z dziećmi w zakresie problematyki HIV/AIDS ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Uczestnikami konferencji byli nauczyciele szkół ponadpodstawowych woj.

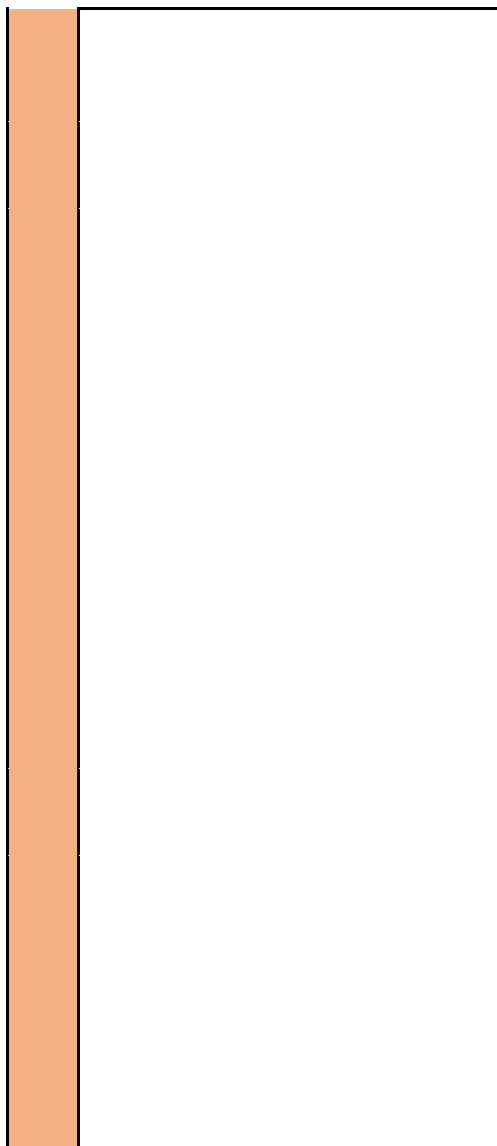
			śląskiego realizujący wojewódzką akcję „HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej”, koordynatorzy powiatowych akcji oraz osoby zainteresowane jej realizacją). Partnerem konferencji była Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach.
86	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja naukowa pn.: Gliwickie Spotkania Naukowe	Współorganizacja konferencji naukowej na rzecz promocji i ochrony zdrowia pn.: Gliwickie Spotkania Naukowe 2019 (Gliwice Scientific Meetings 2019) z Centrum Onkologii – Instytutem im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach. W konferencji uczestniczyli naukowcy z czołowych ośrodków badawczych na świecie i lekarze zajmujący się badaniami nowotworów.
87	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja pt.: „Jestem tym, co jem”	Współorganizacja konferencji na rzecz profilaktyki otyłości i nadwagi oraz zdrowego trybu życia z Szpitalem Wojewódzkim w Bielsku - Białej. W konferencji uczestniczyli studenci województwa śląskiego i kadra medyczna szpitala.
88	ZD / Departament Zdrowia	Warsztaty w psychiatrycznych jednostkach organizacyjnych Województwa Śląskiego	W ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022 zorganizowano 5 warsztatów z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w psychiatrycznych jednostkach organizacyjnych Województwa Śląskiego w Lublińcu oraz w Kamieńcu.
89	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja pn.: „Zapobieganie zachowaniom samobójczym w Polsce - aktualności i wyzwania, w ramach I Śląskiej Konferencji Kryzys suicydalny - od prewencji do interwencji”	Współorganizacja z Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno-Edukacyjny Metis konferencji pn.: „Zapobieganie zachowaniom samobójczym w Polsce - aktualności i wyzwania, w ramach I Śląskiej Konferencji Kryzys suicydalny - od prewencji do interwencji” w Bytomiu. Uczestnikami spotkania byli m. in. nauczyciele, pedagodzy.
90	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja pn.: „Rola społeczności w procesie zdrowienia osób po kryzysie psychicznym”	Współorganizacja konferencji pn.: „Rola społeczności w procesie zdrowienia osób po kryzysie psychicznym”, w ramach Śląskich obchodów dnia zdrowia psychicznego w Katowicach. Uczestnikami spotkania były osoby po kryzysach psychicznych, psychologowie oraz inne osoby zainteresowane tą tematyką.
91	ZD / Departament Zdrowia	konferencja pn.: „Żyć i pracować, czyli jak zachować równowagę w życiu i w pracy”	Celem konferencji pn.: „Żyć i pracować, czyli jak zachować równowagę w życiu i w pracy” w Katowicach, było przekazanie informacji o radzeniu sobie z lękiem, stresem oraz wypaleniem zawodowym w miejscu pracy. Głównymi odbiorcami były pielęgniarki z terenu województwa śląskiego.
92	ZD / Departament Zdrowia	Regionalne konferencje pn.: "Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży"	Organizacja 4 regionalnych konferencji pn.: „Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” w Katowicach, Rybniku, Częstochowie oraz w Bielsku-Białej. Konferencje adresowane były m.in. do dyrektorów szkół, placówek szkolno-wychowawczych, nauczycieli, pedagogów, psychologów, pielęgniarek, higienistek szkolnych oraz wychowawców pracujących z dziećmi i młodzieżą. Konferencje zorganizowano w ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022.
93	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja pn.: „Zdrowie psychiczne - stare potrzeby, nowe możliwości”	Celem konferencji było przedstawienie założeń reformy opieki psychiatrycznej w Polsce oraz planowanych działań w zakresie rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego w województwie śląskim. Adresatami spotkania byli m.in. prezydenci miast, starostowie powiatów z terenu województwa śląskiego, dyrektorzy/prezesi podmiotów leczniczych.

			Konferencję zorganizowano w ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022.
94	ZD / Departament Zdrowia	Warsztaty pn.: „Zostań EX-pertem swojego życia”	Zorganizowano 6 warsztatów dla osób dorosłych w Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy pn.: „Zostań EX-pertem swojego życia”. Spotkania przeznaczone były dla osób po kryzysach psychicznych, wspierające proces powrotu do zdrowego funkcjonowania osobistego i społecznego. Warsztaty zorganizowano w ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022.
95	ZD / Departament Zdrowia	Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego w Siemianowicach Śląskich	Współorganizacja z Samodzielnym Publicznym Zespołem Lecznictwa Psychiatrycznego w Siemianowicach Śląskich wydarzenia na rzecz promocji i ochrony zdrowia pn.: "Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego w Siemianowicach Śląskich". Wydarzenie skierowane było do mieszkańców województwa śląskiego.
96	ZD / Departament Zdrowia	Warsztaty pn.: „Wzmocnienie zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży jako prewencja zaburzeń depresyjnych”	Zorganizowano 2 warsztaty w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Celem warsztatów było zapoznanie uczestników z wiedzą na temat czynników kształtujących poczucie wartości i skuteczności u dzieci i młodzieży, zapoznanie z filarami poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży, pokazanie wpływu przekonań i myślenia na uczucia i działania. Zajęcia warsztatowe skierowane były do pracowników pieczy zastępczej z terenu województwa śląskiego. Warsztaty były realizowane w ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022.
97	ZD / Departament Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2019 roku w ramach „Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”. Konkurs ofert skierowany był do organizacji pozarządowych na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego. Tematyka konkursu wynikała z realizacji „Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”. Podpisano 4 umowy na realizację ww. zadania.
98	ZD / Departament Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2019 roku pod nazwą: „Wsparcie działań promujących zdrowie z zakresu: profilaktyki otyłości i nadwagi, profilaktyki chorób płuc ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki antynikotynowej oraz zagrożeń jakie niesie dla zdrowia zanieczyszczone powietrze” Konkurs ofert skierowany był do organizacji pozarządowych na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego. Tematyka konkursu wynikała z realizowanych przez Województwo Śląskie programów : „Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie Śląskim na lata 2015-2020 oraz „Program Profilaktyki Chorób Płuc w Województwie Śląskim na lata 2015-2020”. Podpisano łącznie 9 umów na realizację ww. zadania.

99	ZD / Departament Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2019 roku pod nazwą: „Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym”. Konkurs ofert skierowany był do organizacji pozarządowych na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego. Tematyka konkursu wynikała z realizacji Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022. Podpisano 18 umów na realizację ww. zadania.
100	ZD / Departament Zdrowia	Kampania edukacyjna	Kampania edukacyjna dotycząca promocji zdrowego i aktywnego starzenia się. Działania w ramach kampanii: publikacje w prasie, spoty radiowe, filmy edukacyjne, strona internetowa, działania reklamowe na Facebooku, materiały promocyjne (ulotki, plakaty, roll-upy), opinia ekspercka.
101	ZD / Departament Zdrowia	Druk materiałów informacyjno-promocyjnych i dostawa artykułów promocyjnych	Druk materiałów informacyjno-promocyjnych oraz dostawa artykułów promocyjnych na potrzeby planowanych konferencji i spotkań warsztatowych.
102	ZD / Departament Zdrowia	Centralne Obchody Światowego Dnia Serca	Współorganizacja z Polskim Towarzystwem Kardiologicznym z siedzibą w Warszawie wydarzenia na rzecz promocji i ochrony zdrowia pn. "Centralne Obchody Światowego Dnia Serca". Wydarzenie skierowane było do mieszkańców województwa śląskiego.
103	ZD / Departament Zdrowia	Opiniowanie wniosków o udzielenie Patronatów Marszałka	Zaopiniowanie 47 wniosków o udzielenie Patronatów Honorowych Marszałka w zakresie promocji i ochrony zdrowia.
104	ZD / Departament Zdrowia	VI Ogólnopolski Marsz Nordic Walking „Chodzić każdy może”	Organizacja podczas wydarzenia stoiska promującego zdrowy styl życia, w tym udzielanie porad dietetycznych. Wydarzenie skierowane było do mieszkańców województwa śląskiego.
105	ZD / Departament Zdrowia	VIII Jaworznicki Rajd Nordic Walking	Organizacja podczas wydarzenia stoiska promującego zdrowy styl życia, w tym udzielanie porad dietetycznych. Wydarzenie skierowane było do mieszkańców województwa śląskiego.
106	ZD / Departament Zdrowia	Tydzień Seniora w Jaworznie	Organizacja podczas wydarzenia stoiska promującego zdrowy styl życia, w tym udzielanie porad dietetycznych. Wydarzenie skierowane było do seniorów województwa śląskiego.
107	ZD / Departament Zdrowia	Przygotowanie merytoryczne materiałów informacyjno-edukacyjnych (plakaty, ulotki)	Realizacja umów związanych z przygotowaniem merytorycznym materiałów informacyjno-edukacyjnych (plakaty, ulotki), których dystrybucja była/jest prowadzona podczas organizowanych wydarzeń promujących zdrowie
108	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja pn.: Ostra niewydolność serca „Czas to narządy”. Śląska sieć dla serca	Organizacja przy współpracy z III Katedrą i Oddziałem Klinicznym Kardiologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Zabrze konferencji pn.: Ostra niewydolność serca „Czas to narządy”. Śląska sieć dla serca. Udział w konferencji wzięli ordynatorzy oraz osoby zajmujące kierownicze stanowiska z wiodących placówek medycznych województwa śląskiego.
109	ZD / Departament Zdrowia	Świąteczne Kiermasze Rękodzieła Osób Niepełnosprawnych	Departament organizuje dwa razy w roku, tuż przed świętami Wielkanocnymi i Bożego Narodzenia, kiermasz rękodzieła osób niepełnosprawnych. W westybulu Gmachu Sejmu Śląskiego osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami mogą zaprezentować swoje wyroby odbiorcom z całego

			<p>województwa. Można kupić m.in. kartki świąteczne, ozdoby, serwety, witraże czy też świece ozdobne.</p> <p>Wystawiają się podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Domów Pomocy Społecznej oraz stowarzyszeń i fundacji, a pieniądze uzyskane ze sprzedaży zasilają budżety jednostek z przeznaczeniem na rehabilitację osób niepełnosprawnych.</p>
110	ZD / Departament Zdrowia	Piknik Integrycyjny Osób Niepełnosprawnych	<p>Śląski Piknik Osób Niepełnosprawnych jest corocznie organizowany dla osób z niepełnosprawnością somatyczną i intelektualną, z wadami wzroku, słuchu oraz osób chorych z terenu całego województwa śląskiego. Celem jest wspólne spędzanie czasu, zaprezentowanie programu artystycznego i wytworów własnych rąk, wzięcie udziału w zabawach i konkurencjach sportowych oraz przede wszystkim propagowanie aktywności społeczno-rehabilitacyjnej w naszym regionie.</p> <p>W spotkaniu uczestniczy duża liczba osób, sięgająca nawet 2 tysięcy, wśród których znajdują się m.in. przedstawiciele zakładów aktywności zawodowej, warsztatów terapii zajęciowej, fundacji i stowarzyszeń zajmujących się wsparciem osób niepełnosprawnych z terenu województwa śląskiego.</p>
111	ZD / Departament Zdrowia	Zawody Sportowo - Rekreacyjne Osób Niepełnosprawnych	<p>Zamysłem organizatorów tych corocznych zawodów jest przede wszystkim dążenie do głębszej integracji środowisk osób niepełnosprawnych, jak i propagowanie aktywności sportowo-ruchowej jako jednej z ważnych form rehabilitacji społecznej. Do udziału w imprezie rokrocznie zapraszani są pracownicy Zakładów Aktywności Zawodowej, uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej, mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej, uczniowie szkół specjalnych, podopieczni fundacji i stowarzyszeń.</p>
112	ZD / Departament Zdrowia	Warsztaty dedykowane pracownikom zajmującymi się problematyką osób z niepełnosprawnością	<p>Warsztat pod nazwą: , pn.: „Żyj i pracuj, o czym każdy pracujący z niepełnosprawnymi wiedzieć powinien”</p> <p>Na warsztatach poruszono tematy związane, m.in. z profilaktyką w pracy z osobami niepełnosprawnymi, rozwojem psychoseksualnym osób niepełnosprawnych – mity i fakty, sytuacją trudną, czyli jak rozwiązywać konflikty oraz analizą indywidualnych przypadków.</p>
113	ZD / Departament Zdrowia	Zadanie w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pn.: „Świat otwarty dla niewidomych. Warsztaty z zakresu dostępności przestrzeni i informacji dla niewidomych, oraz ich otoczenia”	<p>Działania mające na celu zaaktywizowanie środowiska niepełnosprawnych wzrokowo do podjęcia działań w zakresie samorealizacji, edukacji, czy też podwyższenia kwalifikacji zawodowych, jak i dla osób niepełnosprawnych, uświadomienie w jak najszerszym stopniu otoczenie oraz przeszkolenie pracowników różnych instytucji i wolontariuszy.</p>
114	ZD / Departament Zdrowia	Zadanie w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pn.: „Integracja. Włącz się!”	<p>Celem zadania było szerokie włączenie się mieszkańców Województwa Śląskiego w działania, mające na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób niepełnosprawnych, stworzenie warunków do pełnego ich uczestnictwa w życiu społecznym oraz budowanie odpowiednich postaw społecznych służących zrozumieniu, tolerancji, życzliwości i przeciwdziałaniu stygmatyzacji oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.</p>

115	ZD / Departament Zdrowia	Wizyta studyjna	Organizacja wizyty studyjnej dla grupy z Czech pod nazwą "Wspieranie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w ramach doświadczeń polsko-czeskich".
116	ZD / Departament Zdrowia	Realizacja zadań zleconych	Przymusowe umieszczenie (transport) do szpitala psychiatrycznym lub dps na podstawie postanowienia sądowego: ilość zrealizowanych transportów – 76, ilość wniosków wystosowanych do lekarza w sprawie wydania nakazu zatrzymania i przymusowego doprowadzenia do szpitala psychiatrycznego przez Policję -27 oraz oceny zastosowania przymusu bezpośredniego - 59.
117	ZD / Departament Zdrowia	Opracowanie Regionalnej Polityki Zdrowia Województwa Śląskiego	Prace nad dokumentem pn. „Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego”. Zorganizowano 5 dwudniowych wyjazdowych warsztatów, w celu włączenia w proces tworzenia Polityki możliwie szerokiej i znaczącej liczby ekspertów i przedstawicieli podmiotów z regionu kształtujących i zainteresowanych polityką zdrowotną m.in.: instytucji zdrowia, radnych wojewódzkich, szpitali marszałkowskich, klinicznych, powiatowych i ministerialnych, uczelni wyższych, samorządów zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego, sektora badawczo – rozwojowego oraz podmiotów sfery społecznej. Wypracowane zostały kluczowe rozstrzygnięcia dla projektu dokumentu: priorytety, cele i kierunki rozwoju obszaru zdrowia wraz z podstawowymi wytycznymi wdrożeniowymi, w tym: projekty i przedsięwzięcia. Wskazane zostały regionalne i pozaregionalne uwarunkowania realizacji polityki zdrowia i podkreślona została rola szerokiego grona partnerów kreowania polityki zdrowia w procesie jej wdrażania. Prace nad dokumentem kontynuowane będą w 2020 roku.
118	ZD / Departament Zdrowia	Konferencja "Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego"	Celem konferencji „Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego”, która odbyła się z udziałem przedstawicieli instytucji branżowych, konsultantów wojewódzkich i krajowych, jednostek samorządu terytorialnego, przedstawicieli środowisk naukowych oraz sfery społecznej było zaprezentowanie założeń Polityki i stworzenie forum dla dyskusji na temat znaczenia sektora zdrowia w regionie oraz kluczowych przedsięwzięć na rzecz osiągania celów strategicznych wyznaczonych w perspektywie roku 2030 wraz z identyfikacją roli poszczególnych sektorów. W konferencji udział wzięło ponad 200 osób.
119-136	ZD / Departament Zdrowia	Zadania inwestycyjne realizowane przez podmioty lecznicze	Zadania inwestycyjne: <u>w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej.</u> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja systemu p.poż. • Zakup aparatu RTG przez • Zakup aparatu USG wyższej klasy dla Zakładu Diagnostyki Obrazowej • Zakup litotryptora ESWL dla Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej <u>Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej:</u>

- Zakup aparatury i sprzętu medycznego w ramach realizacji Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych - doposażenie klinik i oddziałów torakochirurgii w sprzęt do leczenia raka płuca (wkład własny)
- Zakup aparatury medycznej – kabiny bodypletyzmograficznej z możliwością pomiarów pletyzmograficznych, spirometrycznych oraz pomiaru oporów.

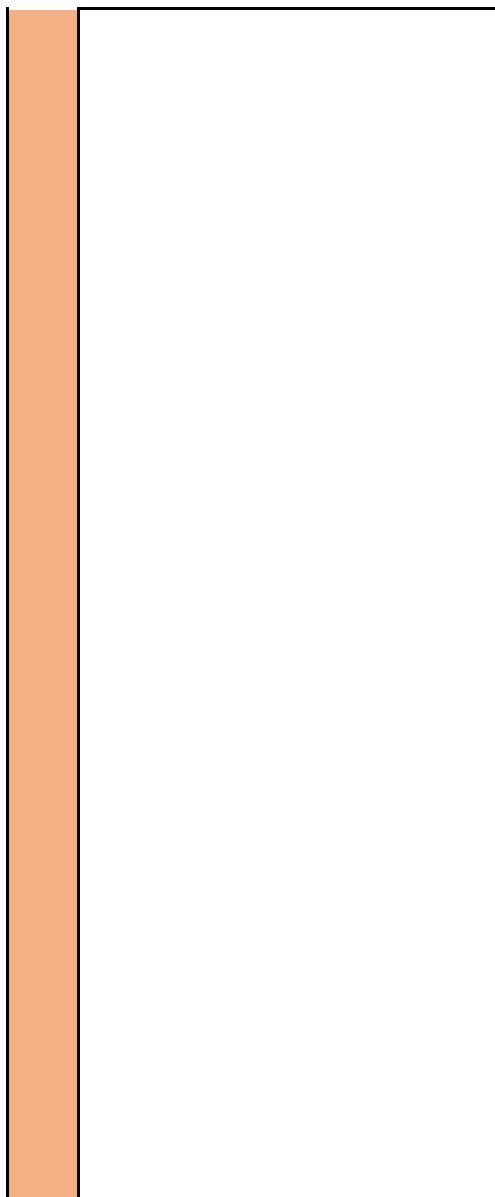
Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu

- Zakup aparatu do znieczulenia ogólnego celem doposażenia bloku operacyjnego oddziałów zabiegowych Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.
- Zakup wytwornicy pary wraz z palnikiem dwustopniowym dla systemu sterylizacji na potrzeby Centralnej Sterylizatorni Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.

Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu:

- Zakup dwóch wideokolonoskopów dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Modernizacja dachów budynków A2 i A3 Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup zestawu systemów motorowych - wiertarki neurochirurgicznej i ortopedycznej dla Wojewódzkiego Szpitala nr 4 w Bytomiu.
- Zakup 14 sztuk myjni - dezynfektorów do kaczek i basenów dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup aparatury medycznej dla Oddziału Okulistyki Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup czterech monitorów pacjenta dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup aparatu USG dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup defibrylatora dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.
- Zakup czterech systemów pomp do podawania płynów infuzyjnych dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie:

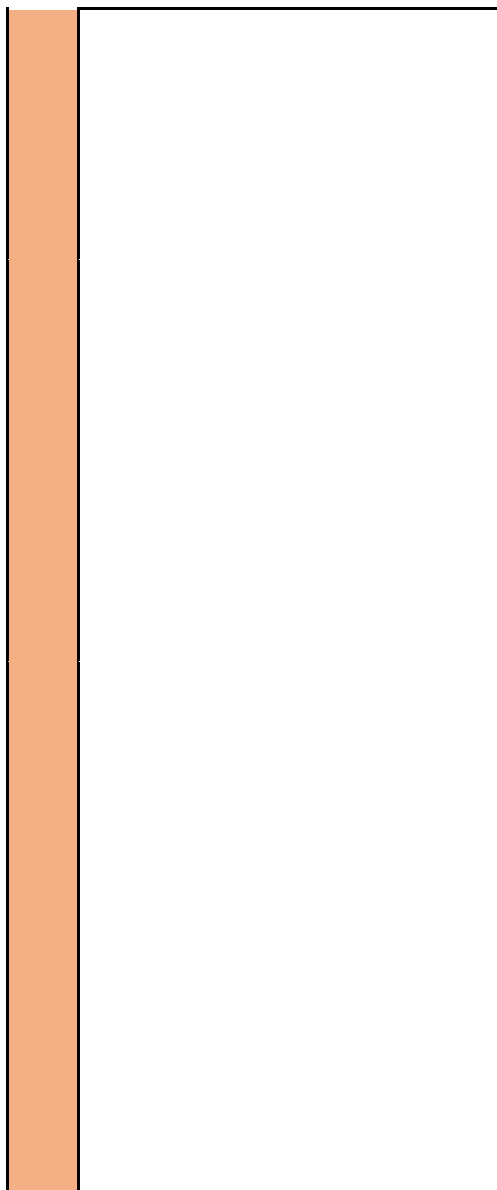
- Modernizacja pomieszczeń w celu utworzenia Zakładu Medycyny Nuklearnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie.
- Zakup cyfrowego aparatu mammograficznego dla Poradni Schorzeń Piersi Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.
- Modernizacja systemów planowania leczenia w Zakładzie Radioterapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.
- Zakup aparatu do ciągłych terapii nerkozastępczych dla OIOM-u Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie - obiekt przy ul. Bialskiej.
- Zakup zestawu videobronchoskopowego dla potrzeb Oddziału Chorób Płuc Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.
- Modernizacja pomieszczeń zlokalizowanych w obiekcie przy ul. PCK 7 (II piętro budynku A) na rzecz Ośrodka Stacjonarnej Rehabilitacji Kardiologicznej i Ośrodka Ambulatoryjnej Rehabilitacji Kardiologicznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.
- Zakup wieży laparoskopowej dla potrzeb Traktu Operacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.
- Doposażenie zakładów radioterapii w 2019 r. - zakup stacji planowania leczenia dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.

Wojewódzkie Centrum Pediatrii "Kubalonka" w Istebnej:

- Awaryjna modernizacja rur spustowych i orynnowania budynku Wojewódzkiego Centrum Pediatrii "Kubalonka" w Istebnej.
- Modernizacja czterech sal chorych w Pawilonie 8 celem dostosowania do wymogów sanitarnych i poprawy bezpieczeństwa pacjentów w Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.
- Modernizacja spirometru Lungtest 1000 Wojewódzkiego Centrum Pediatrii "Kubalonka" w Istebnej

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju:

- Zakup aparatu usg dla Zakładu Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.

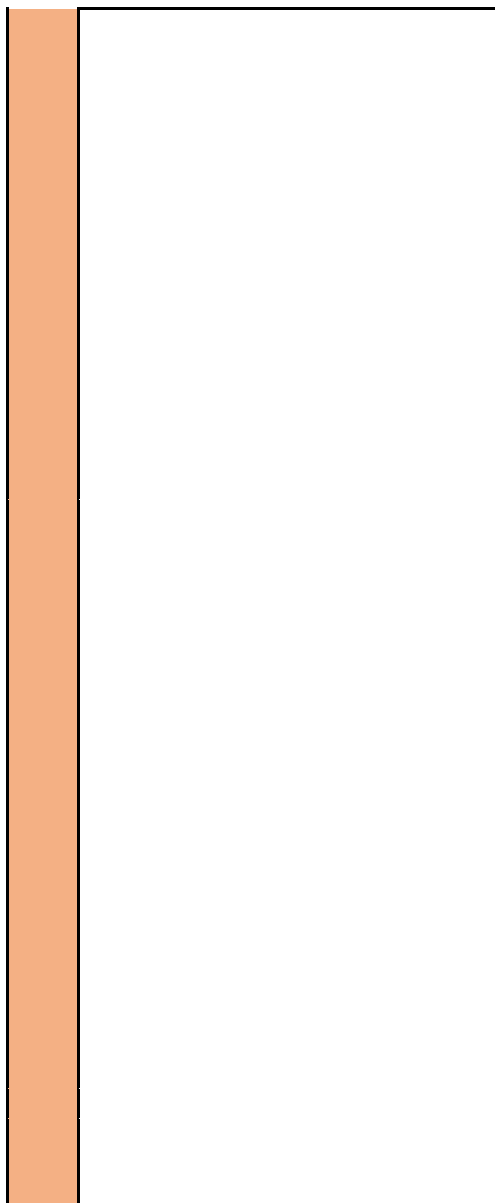
- Przebudowa, doposażenie Oddziału Urazowo-Ortopedycznego oraz Zakładu Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju dla osób przewlekle chorych i starszych oraz diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób układu ruchu - planowana realizacja w ramach środków unijnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 – 2020, Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.1 Infrastruktura ochrony Zdrowia.
- Poprawa jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia z zakresu ambulatoryjnej specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju - planowana realizacja w ramach środków unijnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 – 2020, Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.1 Infrastruktura ochrony Zdrowia.
- Zakup wyposażenia dla Oddziału Pediatrycznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
- Zakup, montaż dwóch kotłów gazowo-olejowych przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.

Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach:

- Zakup i dostawa aparatury i sprzętu medycznego dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach- s.p.z.o.z.
- Zakup wyposażenia sprzętowego dla potrzeb Oddziału Klinicznego Okulistyki Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach - s.p.z.o.z. w celu unowocześnienia funkcjonalności mikroskopu operacyjnego
- Modernizacja pomieszczeń Apteki Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach- s.p.z.o.z

Szpital Chorób Płuc w Orzeszu:

- Wykonanie instalacji klimatyzacji w Szpitalu Chorób Płuc w Orzeszu.
- Zakup łóżek specjalistycznych wraz z materacami i szafkami przyłóżkowymi dla Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu.
- Zakup łóżek specjalistycznych wraz z materacami i szafkami przyłóżkowymi dla Oddziału Chorób Płuc i Gruźlicy z

Pododdziałem Gruźlicy oraz Chemioterapii i Szybkiej Diagnostyki Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu.

Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich:

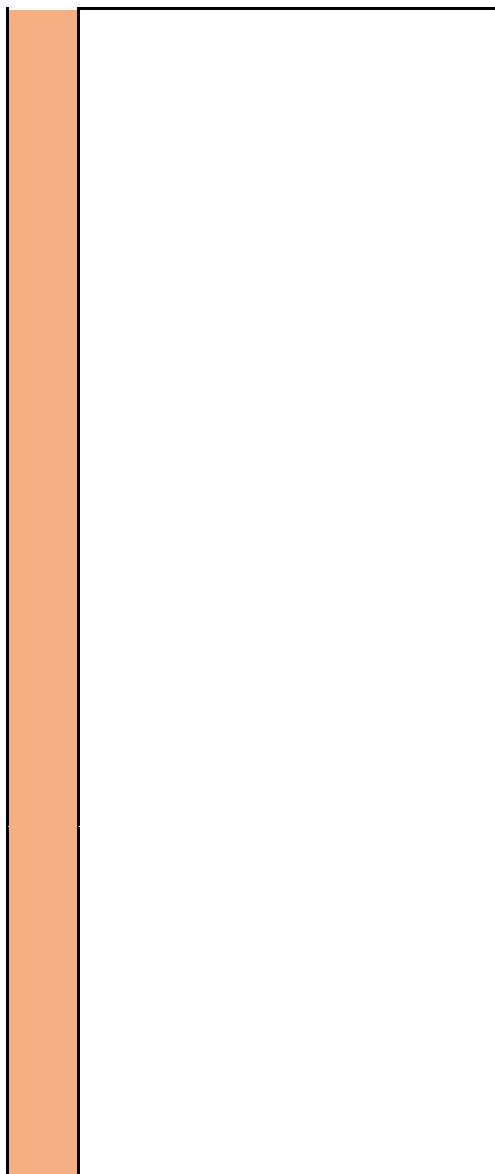
- Modernizacja dachu z budynku Oddziałów Rehabilitacji w Kochcicach Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
- Zakup sprzętu medycznego dla Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
- Awaryjna wymiana dźwigu osobowego w budynku Oddziałów Rehabilitacji w Kochcicach Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
- Zakup paneli cyfrowych do radiologii pośredniej na potrzeby Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
- Zakup samochodu dostawczo-osobowego na potrzeby Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.

Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach

- Przebudowa pomieszczeń na potrzeby utworzenia izolatki na Oddziale Chorób Płuc i Gruźlicy Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
- Wykonanie zabezpieczeń przeciwpożarowych w budynku Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach-etap II.
- Zakup wideobronchoskopu dla Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
- Zakup respiratorów do nieinwazyjnej wentylacji pacjentów dorosłych dla Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.

SP ZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku

- Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla realizacji procedur onkologicznych w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku.

- Poprawa bezpieczeństwa pożarowego SP ZOZ Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku.
- Modernizacja Oddziału Pediatrycznego SP ZOZ Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku.
- Zakup oczyszczaczy powietrza dla oddziałów dziecięcych w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku.
- Wymiana części pionów wodnych w Pawilonie Diagnostyczno-Zabiegowym nr 3 segment C ze szczególnym uwzględnieniem OIT SP ZOZ WSS nr 3 w Rybniku.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu

- Zwiększenie efektywności i jakości udzielanych świadczeń medycznych poprzez wymianę aparatury i sprzętu medycznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
- Zabezpieczenie przeciwpożarowe pawilonu głównego Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim.
- Adaptacja pomieszczeń kuchennych na laboratorium szpitalne w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim.
- W dobrym zdrowiu-dobry pracownik. Poprawa warunków pracy personelu Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim.
- Modernizacja infrastruktury informatycznej w zakresie poprawy bezpieczeństwa przechowywania i zarządzania wrażliwymi danymi w jednostce.

SP ZOZ Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej:

- Dostosowanie obiektu SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Przebudowa rozdzielni prądu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej.
- Modernizacja klatki schodowej i dostosowanie jej do przepisów ochrony przeciwpożarowej - budynek główny SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej.
- Zakup automatycznej myjni do endoskopów na potrzeby Pracowni Endoskopowej SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej.

			<ul style="list-style-type: none"> • Zakup cyfrowego aparatu RTG wraz z dostosowaniem pomieszczeń Pracowni Diagnostyki Obrazowej SPZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej. <p><u>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa pomieszczeń Apteki Szpitalnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku z dostosowaniem do wymagań obowiązujących przepisów. • Modernizacja Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku z dostosowaniem do obowiązujących przepisów (etap I). • Zakup łóżek z barierkami, materacy, szafek przyłóżkowych dla SP ZOZ Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku. <p><u>Centrum Psychiatrii w Katowicach</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja pomieszczeń Poradni zlokalizowanej przy ul. Korczaka 22 w Katowicach dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Centrum Psychiatrii w Katowicach. <p><u>Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja Pawilonu A Psychiatrycznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego Wojewódzkiego Ośrodka Lecznictwa Odwykowego i Zakładu Opiekuńczo-leczniczego w Gorzycach. • Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń w Pawilonie Odwykowym WOŁOiZOL w Gorzycach z przeznaczeniem na realizację zadań pracowników sekcji technicznej. <p><u>Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakup 2 urządzeń do kompresji klatki piersiowej dla Stacji Pilica i Jaworzno SP ZOZ Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu.
137	GP / Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Regionalny Program Promocji Województwa Śląskiego	Regionalny program promocji społeczeństwa informacyjnego (RPPSI) polega na działaniach podejmowanych w celu podniesienia świadomości i kompetencji mieszkańców w zakresie możliwości wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach projektu organizowane są głównie warsztaty, a także spotkania i konferencje tematyczne.

138	GP / Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Aktualizacja Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego	Stworzenie nowej Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (2020+) jest konsekwencją zarówno zmian w otoczeniu społeczno-ekonomicznym i technologicznym, jak i nowych dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie województwa i kraju.
139	GP / Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Rozbudowa i upowszechnienie Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej w województwie śląskim - SEKAP 2" (trwałość projektu)	Projekt miał na celu rozwój społeczeństwa informacyjnego w województwie śląskim realizowany przede wszystkim poprzez wzrost liczby rodzajów oraz jakości usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną na działającej Platformie e-Usług Publicznych (PeUP SEKAP). Obecnie w ramach trwałości projektu ponoszone są koszty usługi serwisowej i utrzymania platformy.
140	GP / Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Budowa Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej - ORSIP (trwałość projektu)	W ramach projektu powstał Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP) -dostępna w Internecie cyfrowa platforma, publikująca dane o charakterze przestrzennym w postaci interaktywnych map oraz świadcząca związane z nimi usługi. System ORSIP zapewnia szybki i prosty dostęp do obszernej bazy danych i informacji pochodzących z wielu rozproszonych zasobów źródłowych. Dostarcza mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom m. in. informacji z zakresu przyrody i ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego, dotacji unijnych, infrastruktury komunikacyjnej, turystyki, kultury i zdrowia.
141	OB / PK Pełnomocnik ds. związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym	Dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Bieruń Nowy	Udzielenie pomocy finansowej dla gminy Bieruń na dofinansowanie zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Bieruń Nowy.
142	OB / PK Pełnomocnik ds. związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym	Dofinansowanie zakupu sprzętu i niezbędnych środków do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych dla Komendy Wojewódzkiej PSP w Katowicach	Przekazanie środków na Fundusz Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na dofinansowanie zakupu specjalnego samochodu ratownictwa wysokościowego oraz sprzętu i niezbędnych środków do przeprowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych zapewniających gotowość bojową jednostek PSP i zwiększenie bezpieczeństwa w województwie śląskim.
143	OB / PK Pełnomocnik ds. związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym	Dofinansowanie wyposażenia nieoznakowanych pojazdów Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach w urządzenia do rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego	Przekazanie środków na Fundusz Wsparcia Policji przeznaczonych na wyposażenie nieoznakowanych pojazdów w urządzenia do rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego, w tym przekroczeń prędkości wraz z elektronicznym wyświetlaczem informacyjnym o podjęciu interwencji.
144	TW / Departament Terenów Wiejskich	Konkurs "Piękna wieś województwa śląskiego"	Konkurs ogłaszany jest w 5 kategoriach: najpiękniejsza wieś, najpiękniejsza zagroda wiejska, najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi, najlepsza strona internetowa sołectwa, najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje ludowe. Konkurs kierowany jest do gmin wiejskich i miejsko - wiejskich naszego województwa.
145	TW / Departament Terenów Wiejskich	Forum sołtysów województwa śląskiego	Forum sołtysów województwa śląskiego jest miejscem spotkań wielu środowisk związanych z rolnictwem. Pozwala na wymianę poglądów i doświadczeń. Podczas Forum następuje uroczyste podsumowanie Konkursu " Piękna wieś województwa śląskiego" połączone z wręczeniem nagród.

146	TW / Departament Terenów Wiejskich	Szkolenia w ramach wdrażania "Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020"	Szkolenia w ramach wdrażania "Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020".
-----	------------------------------------	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL

W ramach obszaru Mieszkaniec zidentyfikowano 146 zadań finansowanych ze środków własnych w 2019 roku. Zadania możemy przypisać do 6 kategorii: zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, kultury, edukacji, razem: sport, turystyka i rekreacja, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz pozostałe (nie mieszczące się w pozostałych kategoriach ale odpowiadających na zagadnienia usług dla mieszkańców). .

Poniżej przedstawiono statystykę zadań dla obszaru Mieszkaniec.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	4	2,7%
E – Edukacja	31	21,2%
R – sport, turystyka i rekreacja	9	6,2%
S – szeroko rozumiane zagadnienia społeczne	20	13,7%
Z – zdrowie i profilaktyka zdrowotna	81	49,3%
I - inne	10	6,8%
Razem zadania w obszarze Mieszkaniec	146	
Razem wszystkie zadania	337, z czego zadania z obszaru Mieszkaniec stanowią 43,3%	

Obszar PRZESTRZEŃ

Opis statystyczny obszaru Przestrzeń

Zasoby surowców mineralnych

Województwo śląskie jest regionem stosunkowo bogatym w surowce naturalne w skali kraju. Na jego terenie znajdują się strategiczne, z punktu widzenia państwa, zasoby energetyczne, w tym pokłady węgla kamiennego i gazu ziemnego pochodzącego z pokładów węgla.

Na terenie województwa śląskiego występują bogate złoża węgla kamiennego, które stanowią 80% udokumentowanych zasobów bilansowych kraju. Prawie wszystkie czynne kopalnie węgla kamiennego w Polsce zlokalizowane są w województwie śląskim. Powierzchnia zagłębia w Polsce szacowana jest w przybliżeniu na około 5 600 km². W pokładach węgla kamiennego znajdują się także udokumentowane złoża metanu (65 złóż o zasobności 102 021 mln m³)⁴⁴.

Północna i północno-wschodnia część województwa śląskiego zlokalizowana jest na terenie śląsko-krakowskiego regionu występowania złóż rud cynkowo-ołowionych. Na terenie województwa, w regionie zawierciańskim, występują największe w kraju udokumentowane zasoby rud cynku i ołowiu. Na północno-wschodnim obszarze województwa, w Myszkowie, rozpoznano złożo molibdenowo-wolframowo-miedziowe udokumentowane w 1993 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny na powierzchni 0,5 km². Ponadto, oprócz złoża Myszków, molibden obecny jest w złożach węgla kamiennego, jednakże nie jest on odzyskiwany.⁴⁵

Zasoby środowiska przyrodniczego i ich ochrona

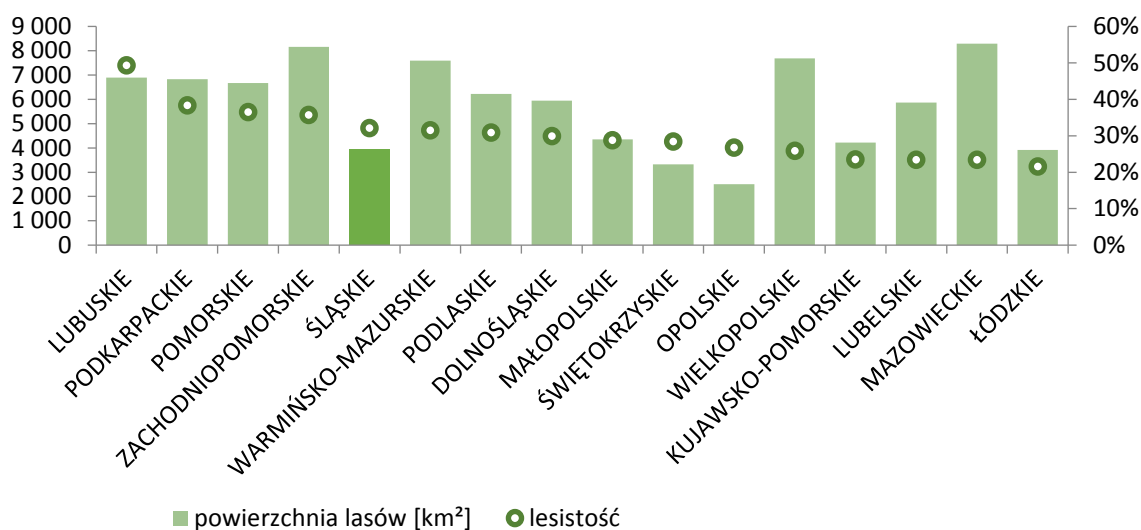
Województwo śląskie, w porównaniu do pozostałych województw w kraju, charakteryzuje się wysokim stopniem pokrycia terenu lasami. Łączna powierzchnia lasów w 2018 roku wynosiła 3 947,73 km², stanowiąc aż 32% powierzchni województwa.

W strukturze własności wyraźnie dominowały lasy publiczne (80%), wśród których przeważały lasy Skarbu Państwa. Lasy w województwie śląskim rozmieszczone są głównie w południowej i północnej części regionu.

⁴⁴ Stan na dzień 31.12.2018 roku

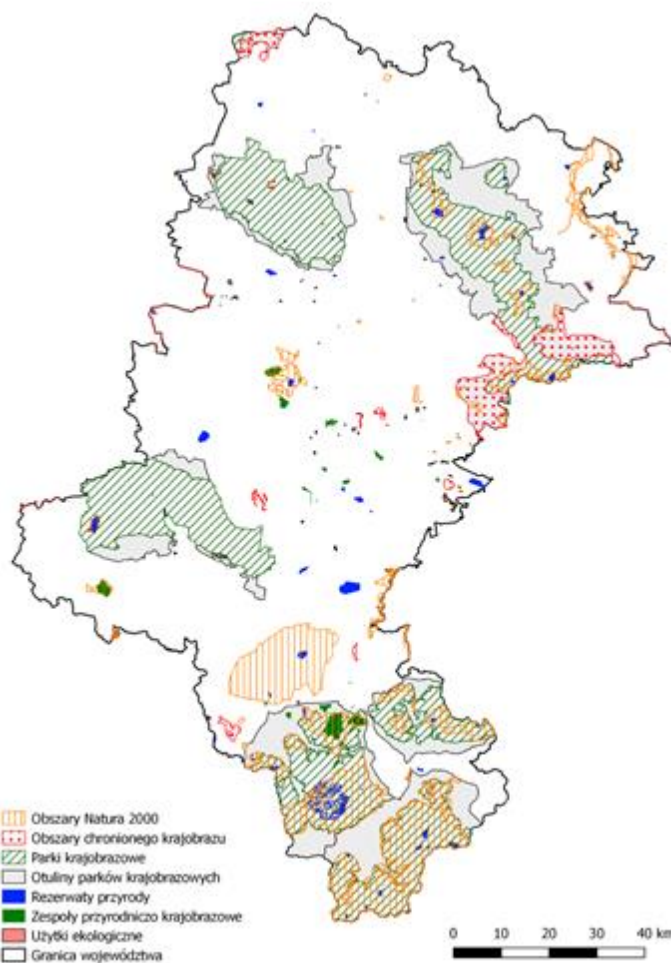
⁴⁵ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2018 r., Państwowa Służba Geologiczna, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019 r.

Wykres 30. Powierzchnia lasów i lesistość (udział %) według województw w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 25 Obszary ochrony przyrody w województwie śląskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na obszarze województwa śląskiego występuje niewiele obszarów prawnie chronionych (niecałe 3% zasobów kraju). Obszary objęte ochroną prawną, według stanu na 2018 rok, zajmowały powierzchnię 2 719,28 km², co stanowiło 22% powierzchni regionu. Jednocześnie ilość obszarów prawnie chronionych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (599,8 m²/os) była najniższa w porównaniu z innymi województwami.

Na terenie województwa śląskiego wśród obszarów chronionych przeważają parki krajobrazowe, które zajmowały powierzchnię 2 296,69 km² (18% powierzchni województwa i 84% obszarów chronionych). Są to: Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, Załęczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Lasy Nad Górną Liswartą, Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, Park Krajobrazowy Stawki, Park

Krajobrazowy Beskidu Małego, Żywiecki Park Krajobrazowy oraz Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego.

W województwie śląskim znajdują się również obszary Natura 2000, w tym na tle całego kraju niewiele ponad 1% obszarów specjalnej ochrony ptaków i niecałe 3% specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Powierzchnia obszarów specjalnej ochrony ptaków wynosi 623,6 km² (5,1% powierzchni ogólnej), natomiast specjalnych obszarów ochrony siedlisk – 920,9 km² (7,5% powierzchni ogólnej).

Potencjał turystyczny

Z punktu widzenia turystyki najważniejszymi terenami są góry w obrębie Beskidu Śląskiego, Żywieckiego i Beskidu Małego. Walory krajobrazowe oraz rozwinięta infrastruktura turystyczna powodują, że sezon turystyczny trwa tam cały rok. Najbardziej znanym górskim szlakiem województwa śląskiego jest Główny Szlak Beskidzki zaczynający się w Ustroniu i prowadzący aż w Bieszczady, lecz szlaki występują praktycznie w całym województwie – m.in. na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (Szlak Orlich Gniazd) oraz w miejscowościach aglomeracji (Szlak Zabytków Techniki).

W regionie wyznaczone są liczne szlaki turystyki pieszej, których łączna długość wynosi 4 647,3 km, co stanowi ponad 9% długości szlaków w kraju. W górskiej części regionu panują dobre warunki naturalne dla narciarstwa, zwłaszcza zjazdowego. W Beskidach znajduje się ponad 150 wyciągów narciarskich.⁴⁶ W mniejszym stopniu do narciarstwa zjazdowego służy teren Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz stworzone stoki narciarskie w Katowicach, Sosnowcu i Bytomiu.

Do bogactw naturalnych wpływających na atrakcyjność turystyczną należą złoża wód leczniczych (Dębowiec, Ustroń, Goczałkowice Zdrój, Zabłocie), a także torfu leczniczego, czyli borowiny (Goczałkowice Zdrój, Bronów, Zabłocie). Zasoby te mają duże znaczenie z uwagi na potencjał do rozwoju turystyki uzdrowiskowej. Warunki lecznicze umożliwiły rozwój ośrodków sanatoryjnych w Ustroniu oraz w Goczałkowicach Zdroju. Obie miejscowości posiadają rozbudowaną infrastrukturę uzdrowiskową oferującą szeroki wachlarz usług medycznych. Na koniec 2018 roku działalność leczniczą prowadziło 16 zakładów, w tym 2 szpitale uzdrowiskowe i 14 sanatoriów.

Miejscem wykorzystywanym do uprawiania wspinaczki skałkowej oraz penetracji jaskiń jest, zbudowana ze skał węglanowych, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska. Na terenie województwa śląskiego występują liczne rzeki oraz zbiorniki wodne, użytkowane w celach rekreacyjnych. Występują też ukształtowane przez człowieka tereny o charakterze edukacyjno-rekreacyjnym, do których zalicza się Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie czy Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu.

Na terenie województwa funkcjonują także liczne parki rozrywki, które działają głównie w obszarze turystyki weekendowej i rekreacyjnej. Możemy do nich zaliczyć: Legendię Śląskie Wesole Miasteczko w Chorzowie, TWINPIGS – Westernowy Park Rozrywki w Żorach, Dream Park w Ochabach, Park Rozrywki Ogrodzieniec, Górski Park Równica czy też Park Miniatur Sakralnych w Częstochowie⁴⁷.

Park Śląski i Stadion Śląski

W centralnej części województwa zlokalizowany jest jeden z największych w Europie zespołów wypoczynkowo-rekreacyjno-rozrywkowych – Park Śląski, który wyróżnia się dużym

⁴⁶ Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

⁴⁷ Program Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+.

zróznicowaniem atrakcji. Oprócz atrakcyjnej zielonej przestrzeni znajdują się w nim także m.in.: Legendia Śląskie Wesołe Miasteczko, Śląski Ogród Zoologiczny, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Stadion Śląski, Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny, kolejka linowa „Elka”.⁴⁸ Istotną częścią oferty są wydarzenia kulturalne.

Województwo Śląskie 26 września 2018 r. zawarło z Wojewódzkim Parkiem Kultury i Wypoczynku S.A. umowę o dofinansowanie Projektu Miejskiego pn. „Modernizacja Parku Śląskiego”. Projekt jest realizowany w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy Jessica Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Przedsięwzięcie polega przede wszystkim na zrewitalizowaniu Parku Śląskiego i przywróceniu mu pełni funkcji jednoczących społeczność regionu, wokół odpowiedniej jakości wypoczynku, kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

W ramach projektu będzie realizowane 20 powiązanych ze sobą zadań, w skład których wchodzi:

- Kompleksowa modernizacja ciągów komunikacyjnych
- Uregulowanie gospodarki wodnej
- Odbudowa parkowej kolejki szynowej oraz zakup elektrycznego taboru ekologicznego
- Rewitalizacja otoczenia hali wystaw kapeluszy wraz z wyposażeniem hali
- Inwentaryzacja, rewitalizacja i pielęgnacja terenów zieleni parku
- Modernizacja kanału regatowego wraz z otoczeniem
- Rewitalizacja rosarium wraz z budową placu zabaw budowa ścieżek edukacyjnych
- Remont i konserwacja i rzeźb w parku
- Modernizacja śląskiego ogrodu zoologicznego
- Budowa parku wielu pokoleń
- Kompleksowy remont i modernizacja obiektów: duży krąg taneczny, trzy małe kręgi taneczne, świątynia dumania, łabędziarnia
- Budowa ogrodu japońskiego
- Aranżacja przestrzeni publicznej (meble parkowe, elementy małej architektury, toalety publiczne)
- Remont świątyni Petrycha
- Budowa systemu informacji przestrzennej - ii etap
- Budowa centrum bioróżnorodności
- Kompleksowa modernizacja otoczenia planetarium śląskiego
- Budowa kąpieliska przy ul. Siemianowickiej
- Rewitalizacja terenu szybu leśnego

Efektom rewitalizacji Parku Śląskiego stanie się zwiększenie potencjału zarówno ekonomicznego, jak i społecznego tego obszaru, a przez to wzrostu jakości życia w całym regionie. W 2019 roku Inwestor poniósł pierwsze wydatki w ramach Projektu Miejskiego. Rozpoczęto modernizację ciągów komunikacyjnych oraz uregulowanie gospodarki wodnej, a także rewitalizację Rosarium i prace w zakresie zadania dotyczącego remontu i renowacji rzeźb. Ogłoszono kolejne postępowania przetargowe, przygotowano dokumentację dla następnych zadań inwestycyjnych.

Dla nadzoru nad Projektem powołany został Komitet Sterujący ds. Modernizacji Parku Śląskiego, który w 2019 roku regularnie spotykał się na posiedzeniach w celu monitorowania postępów w Projekcie oraz podejmowania decyzji w pojawiających się na bieżąco kwestiach.

⁴⁸ Ibid.

Zdecydowany wpływ na aktywność Parku Śląskiego, podejmowaną w roku 2019 miały działania Stadionu Śląskiego, szczególnie w obszarze organizacji wydarzeń. Należy mieć na uwadze, że gdy na Stadionie Śląskim odbywają się duże imprezy, to część z nich (biegowe, rowerowe) organizowane są razem z Parkiem Śląskim (wytyczanie i zabezpieczenie tras, organizacja parkingów, promocja).

W ramach imprez realizowanych przez Park Śląski można wskazać następujące kategorie:

Tabela 21. Wykaz imprez zorganizowanych w Parku Śląskim w 2019 roku.

Rodzaje wydarzeń	Tytuł wydarzenia	Inne
Wydarzenia własne:		
Imprezy dla aktywnych:	Bieg Wiosenny	(10.03.2019 r., prawie 2,5 tys. zawodników);
	Biegi Górskie	(6.04.2019 r.);
	Gryfny Bieg połączony z Festiwalem Kolorów	(15.06.2019 r.);
	Otwarte treningi ze znanym biegaczem i ultramaratończyk Augustem Jakubik	(każdy czwartek);
	Bezpłatne treningi z profesjonalnymi trenerami: Pilates i joga	(w każdą sobotę maj-sierpień 2019 r.) oraz Tai-chi i shinken (w każdą sobotę lipiec-sierpień 2019 r.).
Imprezy ekologiczno-edukacyjne:	Cykl „Śniadanie na trawie” w Rosarium – plenerowe spotkania promujące slow food, podczas których można było m.in.: poćwiczyć jogę, pilates, shinkendo, tai-chi; wziąć udział w organizowanych przez Fundację Park Śląski i dofinansowanych przez WFOŚiGW EkoSpotkaniach; posłuchać wykładów psychologów z Uniwersytetu SWPS; dzieci mogły bawić się w strefie animacji, którą przygotowało Studio Artystyczne Maciej z Zabrze (w soboty maj-początek września 2019 r., 16 śniadań, ok 6 tys. osób);
	Krokusowa niedziela – akcja sadzenia krokusów, podczas której zasadzono kilka tysięcy roślin).	(20.10.2019 r., ok 200 osób
Imprezy muzyczno-kulturalne:	Imprezy kulturalne (w szczególności duże koncerty) były zorganizowane w tym sezonie w minimalnym zakresie. Odbyły się dwie akcje (walentynkowa na kolejce linowej i Noc Świętojańska), cykl koncertów muzyki poważnej oraz cykl wydarzeń uświetniających obchody 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego.	
	Walentynki na Elce – polegająca na „wynajmie” gondol dla par na przejazdy walentynkowe	(14.02.2019 r.);
	Noc Świętojańska – możliwość odwiedzenia parkowych atrakcji po zmroku	(22.06.2019 r.);
	Muzyczny Bukiet Róż – 10 koncertów muzyki poważnej w malowniczym otoczeniu dawnego ogrodu japońskiego	(06-08. 2019 r.);
	Cykl wydarzeń uświetniających obchody 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego	
Wydarzenia z instytucjami Parku Śląskiego oraz z partnerami zewnętrznymi		
	Noworoczny bieg cyborga – organizowany przez osobę prywatną	(1.01.2019 r., ponad 800 osób);
	Festiwal Kolorów – tradycyjnie zorganizowany przy okazji Gryfnego Biegu	(16.06.2019 r., ponad 10 tys. osób);

Z przewodnikiem po Parku Śląskim – cykl spacerów organizowanych raz w miesiącu w których oprowadzającymi są przewodnicy Chorzowskiego Centrum Informacji i Turystyki (każdy ze spacerów kończył się w innej atrakcji Parku);	(od marca do października),
Akcja sadzenia drzew – wspólnie z UMWSL zorganizowano akcję sadzenia 1 327 drzew w Parku Śląskim. Wydarzenie było odpowiedzią na planowaną wycinkę drzew w sąsiedztwie Parku. (2.08.2019 r.);
„Piknik na pożegnanie wakacji” – wspólnie z UMWSL zorganizowano bezpłatny piknik na zakończenie wakacji, w ramach którego przygotowano szereg atrakcji dla najmłodszych i seniorów. (30.08.2019 r.);
Targi atrakcje regionów – organizowane po raz piąty w hali namiotowej przy Polach Marsowych targi turystyki weekendowej	(17-19.05.2019 r., ok 25 tys. uczestników);
Piknik MyMamy	(8.06.2019 r., ok 1 tys. uczestników);
Festiwal Food Trucków	(21-23.06; 13-15.09.2019 r.; ok 3 tys. uczestników);
Fest Festival muzyczny festiwal (23-24.08.2019 r., ponad 25 tys. uczestników).

Źródło: Park Śląski.

Stadion Śląski jest obiektem wielofunkcyjnym, na którym organizowane są imprezy sportowe, kulturalne, rekreacyjne oraz inne możliwe do realizacji na obiekcie. Obiekt spełnia najwyższe wymogi stawiane stadionom piłkarskim – kategoria 4 wg klasyfikacji UEFA. Posiada również certyfikat IAAF Class 1, który potwierdza najlepsze parametry i zgodność wymogów niezbędnych do organizacji Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata w lekkiej atletyce. Na terenie obiektu znajdują się: Stadion – arena główna; kompleks sal wielofunkcyjnych w kubaturze trybuny wschodniej areny głównej; boisko treningowe z trawą syntetyczną, wraz z infrastrukturą lekkoatletyczną; boisko treningowe z trawą naturalną, wraz z lekkoatletyczną strefą rzutów; pozostałe obiekty, w tym treningowe znajdujące się na tzw. „przedpolu wschodnim” Stadionu Śląskiego; parking. Stadion Śląski zlokalizowany jest na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie.

Tabela 22. Wykaz imprez zorganizowanych na Stadionie Śląskim w 2019 roku.

Imprezy zrealizowane w 2019 roku na Stadionie Śląskim				
Lp.	Termin	Nazwa zawodów sportowych/projektu	Rodzaj eventu	Ilość uczestników
1.	07.02.2019	Gala Dziennika Zachodniego Plebiscyt Sportowiec Roku	gala/plebiscyt	600
2.	11-22.02.2019	Ferie na Śląskim	zajęcia sportowe dla dzieci	496
3.	10.03.2019	Bieg Wiosenny	zawody biegowe	3 000
4.	III-V.2019	Drużynowe Mistrzostwa Śląska Juniorów i Seniorów w Szachach	zawody szachowe	720
5.	23-24.03.2019	Targi Nieruchomości	targi	5 500
6.	14.04.2019	Silesia Bazaar Kids vol. 8	targi	1 500
7.	17.04.2019	Tymbark – z podwórka na stadion	turniej piłkarski	3 000
8.	27.04.2019	Marsz Nordic Walking – Chodźć Każdy Może	zawody nordic walking	421
9.	27-28.04.2019	Złot Food Trucków	targi	3 000
10.	02.05.2019	Roztańczony Stadion Śląski	koncert	41 247

11.	12.05.2019	I Mityng Lekkoatletyczny Juniorów	zawody lekkoatletyczne	500
12.	18.05.2019	Nocne Zwiedzanie Stadionu Śląskiego	zwiedzanie obiektu	3 500
13.	19.05.2019	Final Śląskiej Ligi Młodych Talentów	turniej piłkarski	500
14.	25-26.05.2019	Copa Espanola	turniej piłkarski	3 000
15.	01.06.2019	Dzień Dziecka na Śląskim	festyn rodzinny	10 000
16.	01.06.2019	Turniej o Puchar Marszałka Województwa Śląskiego	turniej piłkarski	200
17.	09.06.2019	Scenozstąpienie	koncert	43 000
18.	16.06.2019	65 Orlen Memoriał Janusza Kusocińskiego	mityng lekkoatletyczny	14 125
19.	19.06.2019	Bieg Dla Słonia	zawody biegowe	1 700
20.	23.06.2019	Juta Cup	turniej piłkarski	500
21.	29.06.2019	II Piknik Rodzinny na Śląskim	festyn rodzinny	3 000
22.	25.06-31.07.2019	Lato Otwartych Boisk	zajęcia sportowe dla dzieci	1 700
23.	07.07.2019	Szturm Śląski	zawody biegowe	229
24.	27.07.2019	Rammstein	koncert	60 000
25.	31.07.2019	Play Arena	turniej piłkarski	500
26.	05.08.2019	Tour de Pologne	wyścig kolarski	5 000
27.	09-11.08.2019	Kongres Świadków Jehowy	wydarzenie religijne	70 000
28.	31.08.2019	Rapsodia Śląska	koncert	30 000
29.	06-07.09.2019	Rajd Śląska	zawody motorowe	10 000
30.	15.09.2019	X Memoriał Kamili Skolimowskiej	mityng lekkoatletyczny	24 754
31.	27.09.2019	Ogólnopolskie Obchody Światowego Dnia Turystyki	gala/plebiscyt	300
32.	28.09.2019	SEC	zawody żużlowe	30 000
33.	06.10.2019	Silesia Marathon	zawody biegowe	7 000
34.	07.10.2019	IV Spotkanie ze Sportem	zajęcia sportowe dla dzieci	300
35.	11.11.2019	Święto Niepodległości	festyn rodzinny	27 500
36.	15-17.11.2019	Silesian Zouk Festival	warsztaty taneczne	500
37.	03.12.2019	III Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	zajęcia sportowe dla dzieci	300
38.	31.12.2019	Sylwestrowa Moc Przebojów	koncert	47 658
39.	I-XII.2019	Oferta Turystyczna - zwiedzanie	zwiedzanie obiektu	7 370
40.	I-XII.2019	Biegaj z Nami na Śląskim	zajęcia biegowe	2 840
41.	I-XII.2019	Nordic Walking	zajęcia nordic walking	2 528
42.	I-XII.2019	"Śląski" kuźnią sportowych talentów	zajęcia sportowe dla dzieci	18 505
43.	I-XII.2019	Treningi drużyny UMWSL	treningi piłkarskie i siatkarskie	1 236
				487 729

Źródło: Stadion Śląski.

Ochrona wód

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego⁴⁹ zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych w woj. śląskim wynoszą 110 286,01 m³/h, co stanowi 5,3% zasobów Polski. W regionie niewiele jest naturalnych zbiorników wodnych, natomiast charakterystyczna jest duża ilość zbiorników antropogenicznych. Pod względem powierzchni i pojemności największym z nich jest Zbiornik Goczałkowice na Małej Wiśle o powierzchni 32 km² i pojemności 165,6 hm³ przy maksymalnym piętrzeniu. Jego podstawowym zadaniem jest dostarczanie wód do zaopatrzenia ludności i funkcja przeciwpowodziowa. Inne duże zbiorniki to

⁴⁹ Źródło: Pergół Sylwiusz, Wierzbicka Katarzyna, 2019 – Bilans Zasobów Eksploatacyjnych Wód Podziemnych w Polsce, wg stanu na 31 grudnia 2018 r., Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa

Jeziro Żywieckie na Sole jak również zbiorniki w wyrobiskach: Dzierżno Duże, Dzieckowice (zbiornik Imieliński) oraz Kuźnica Warężyńska (Pogoria IV) – jedno z czterech jezior Pojezierza Dąbrowskiego. Duże walory rekreacyjne charakteryzują też m.in. Jezero Międzybrodzkie, pozostałe zbiorniki Pojezierza Dąbrowskiego (Pogoria I, Pogoria II, Pogoria III), Paprocany, Dolinę Trzech Stawów w Katowicach, Sosinę, Jezero Pławniowice, Rogoźnik, a także Chechło-Nakło.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w 2018 roku przeprowadził badania, których celem była klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego 72 jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp), w tym 20 w dorzeczu Wisły oraz 52 w dorzeczu Odry. Spośród 72 przebadanych jednolitych części wód powierzchniowych 22% oceniono na będące w stanie/potencjale dobrym, tj. spełniającym warunki dobrego stanu wód, pozostałe 78% jako będące w stanie/potencjale umiarkowanym, słabym lub złym, tj. nie spełniającym warunków dobrego stanu wód.

Województwo śląskie względem pozostałych województw w ostatnich latach zajmowało niezmiennie szóstą pozycję pod względem ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych. W roku 2018 region osiągnął wynik 231 853 dam³, co stanowiło zaledwie 3,3% wartości uzyskanej na poziomie kraju. Należy również zauważyć znaczący dystans dzielący województwo śląskie od województwa mazowieckiego, będącego liderem we wskazanym zakresie.

Niepokojący jest również fakt, że region w analizowanym przedziale czasowym niezmiennie był liderem pod względem ilości ścieków przemysłowych odprowadzanych bezpośrednio do wód lub ziemi a wymagających oczyszczenia (w 2018 roku: 220 578 dam³).

Przedsiębiorstwa z województwa śląskiego wytworzyły 25,6% ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego na terenie kraju. Osiągnięcie wysokich wyników we wskazanym zakresie sprawiło, że w ciągu ostatnich dziewięciu lat województwo śląskie znajdowało się w ścisłej czołówce w kraju.

Zanieczyszczenia powietrza

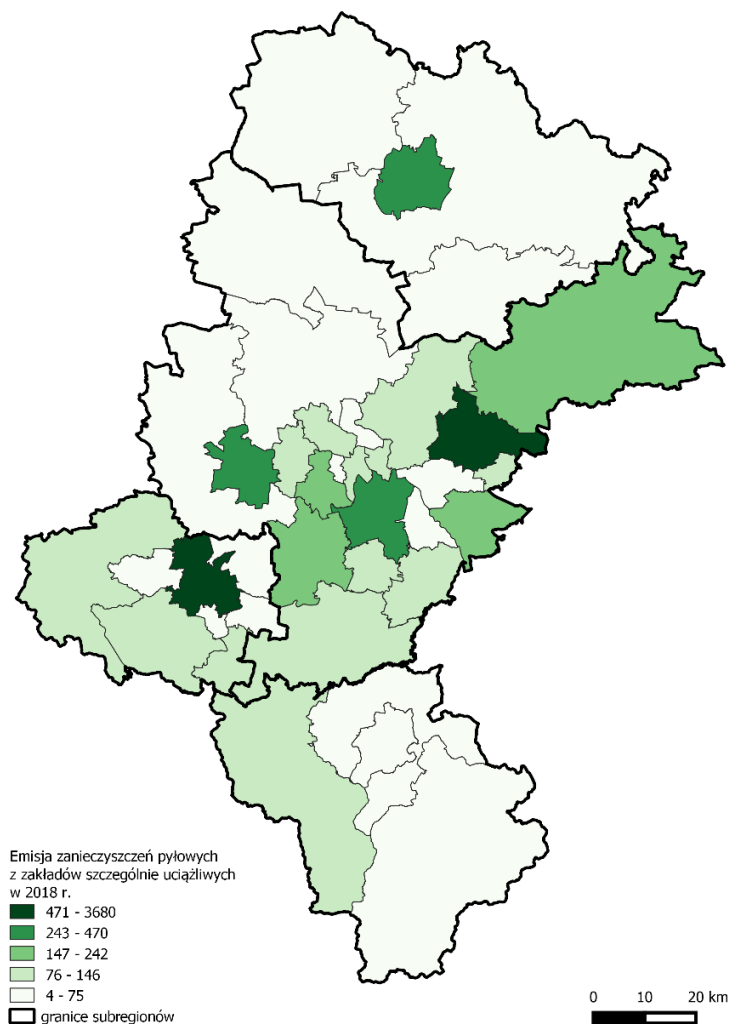
Województwo śląskie boryka się z dużym zanieczyszczeniem powietrza. Związane jest to zarówno z rozwiniętym sektorem przemysłu jak również tzw. niską emisją. Ze względu na dużą koncentrację przemysłu region emituje duże ilości pyłów oraz zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. W roku 2018 wyemitowały one na poziomie kraju 213 214 234 t/r zanieczyszczeń gazowych. Województwo śląskie było jednym z trzech województw (obok łódzkiego i mazowieckiego), które w ostatnich latach emitowało do atmosfery najwięcej omawianych zanieczyszczeń. W roku 2018 wskazana powyżej emisja gazów osiągnęła wartość 36 290 054 t/r, co stanowiło 17% emisji w kraju. Należy wskazać, że w przypadku województwa śląskiego był to wynik najniższy z uzyskiwanych w ciągu ostatnich dziesięciu lat.

W województwie śląskim w roku 2018 wśród zanieczyszczeń gazowych zdecydowanie dominował dwutlenek węgla, którego udział wyniósł 98,1%. Na miejscu drugim uplasował się metan, którego udział w zanieczyszczeniach gazowych stanowił 1,3%. Porównując wyniki uzyskane przez województwo należy wskazać, że region zajmował pierwsze miejsce pod względem ilości wytwarzanego metanu (91% emisji krajowej) i drugie miejsce (za łódzkim) pod względem ilości wytwarzanego dwutlenku węgla (16,8% emisji krajowej). Wskazana powyżej tendencja utrzymywała się w ostatnich dziesięciu latach.

Zakłady szczególnie uciążliwe były również emitarami pyłów. Najwięcej pyłów wytworzonych przez zakłady szczególnie uciążliwe pochodziło właśnie z województwa śląskiego. Poziom osiągnięty przez region w 2018 roku (7 874 t/r) był ponad trzykrotnie wyższy od województwa mazowieckiego – 2582 t/r, które ulokowało się na pozycji wicelidera. Zadowolający jest jednak fakt, że w województwie śląskim w ostatnich latach obserwowany jest systematyczny spadek wartości tego wskaźnika.

Jak wynika z danych opublikowanych przez WIOŚ w Katowicach, główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w okresie zimowym w województwie śląskim była emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, natomiast w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych (np. dróg, chodników, boisk) oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

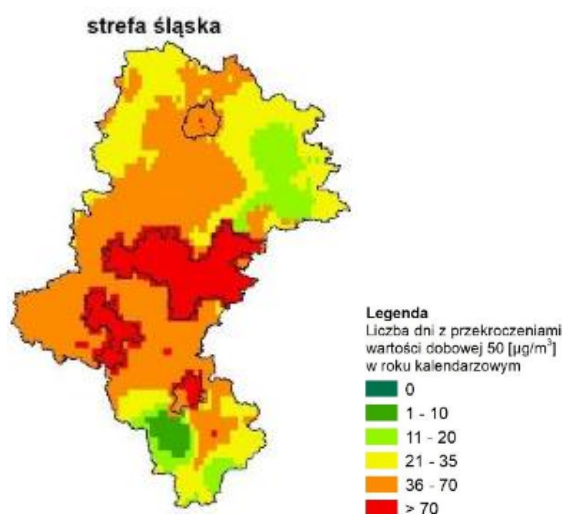
Mapa 26 Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w powiatach województwa śląskiego w roku 2018 [t/r].

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

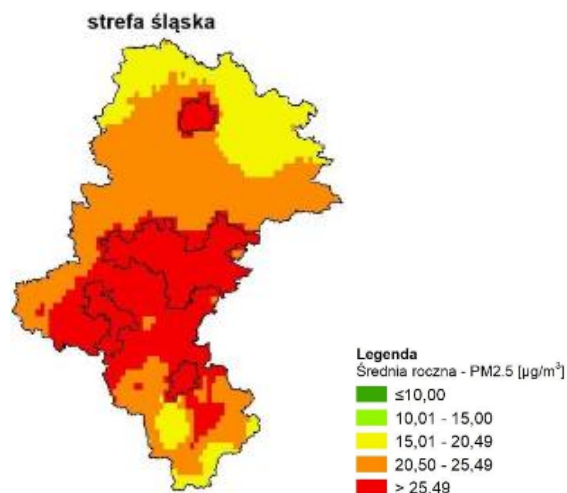
W 2018 r. we wszystkich pięciu strefach województwa śląskiego doszło do przekroczenia dopuszczalnego poziomu dobowego stężenia pyłów PM10. W 2018 roku spośród 23 stanowisk stężenia średnie roczne na 10 stanowiskach były niższe, 11 wyższe oraz na dwóch na poziomie dopuszczalnego stężenia średniorocznego. Przekroczenia powyżej 20% poziomu dopuszczalnego wystąpiły w Pszczynie, Rybniku, Myszkowie i Wodzisławiu Śląskim. Najniższe stężenia wynoszące ok. 65% stężenia dopuszczalnego wystąpiły w Złotym Potoku i w Ustroniu. W Bielsku-Białej i w Częstochowie wyniosły od 33 do 39 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, (klasa A wg tego parametru, tj. poziom nieprzekraczający dopuszczalnego), strefa śląska i aglomeracje (klasa C wg tego parametru, tj. powyżej poziomu dopuszczalnego).

Rysunek 2. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM10 na obszarze województwa śląskiego w 2018 roku.

Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2018 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2019, str. 60.

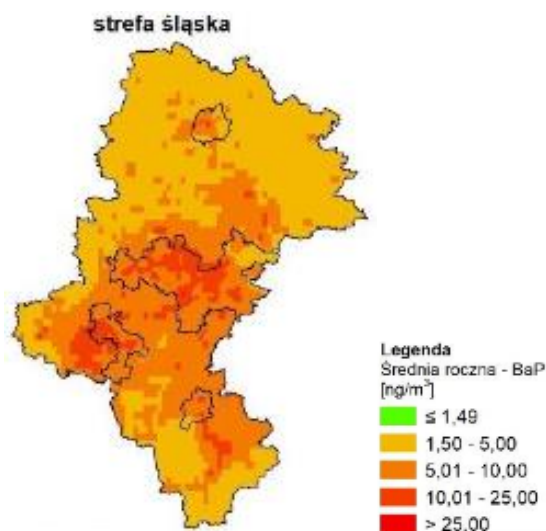
Rysunek 3. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM2,5 na obszarze województwa śląskiego w 2018 roku.

Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2018 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2019, str. 66.

Wartości średniorocznego stężenia pyłu PM 2,5 na obszarze województwa były bardzo wysokie i w większości przekraczały poziom 25 µg/m³. W przypadku średniego rocznego stężenia benzo(a)pirenu, w roku 2018 na 11 stanowiskach przekroczyły wartość docelową 1 ng/m³ i wyniosły: w aglomeracji górnośląskiej 5 ng/m³, w aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej 13 ng/m³, w Bielsku-Białej 4 ng/m³, w Częstochowie 3 ng/m³, w strefie śląskiej od 4 do 9 ng/m³. W związku z powyższym wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy C.

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu na obszarze województwa śląskiego w 2018 roku.

Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2018 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2019, Katowice 2019, str. 74.

Złą jakość powietrza w miastach województwa śląskiego potwierdza również raport Światowej Organizacji Zdrowia, zgodnie z którym aż 36 z 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w Europie leży w Polsce. Spośród nich, aż 13 znajduje się w obrębie województwa śląskiego.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza były przede wszystkim niskiej jakości paliwa stałe wykorzystywane do ogrzewania budynków, ale również inne gałęzie gospodarki takie jak przemysł ciężki i wydobywczy, energetyka i transport (najwyższe w kraju natężenie ruchu w transporcie kołowym, szczególnie na odcinkach przebiegających przez centralną część województwa).

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko województwo podejmuje intensywne działania w zakresie poprawy jakości środowiska, w tym w szczególności powietrza. Należy tu wspomnieć o przyjętej przez władze regionu uchwale antyśmogowej⁵⁰, która wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, czy też o Programie ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji.

Hałas

Głównym źródłem hałasu przemysłowego w województwie śląskim były przedsiębiorstwa związane z przemysłem górniczym, energetycznym czy metalurgicznym. Wskazane branże charakteryzują się bowiem dużą koncentracją urządzeń i instalacji stanowiących źródło hałasu.

Dane GUS uwzględniają przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w pięciu skalach: 0,1 - 5 dB, 5 - 10 dB, 15 - 20 dB, ponad 20 dB. Należy zauważyć, że województwo śląskie ze względu na dużą ilość zakładów przemysłowych zajmowało wysokie pozycje w stosunku do pozostałych województw, pod względem ilości przedsiębiorstw w czterech pierwszych grupach przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu. Jednakże, żadne ze skontrolowanych przedsiębiorstw w regionie nie osiągnęło najwyższej wartości przekroczeń (ponad 20 dB).

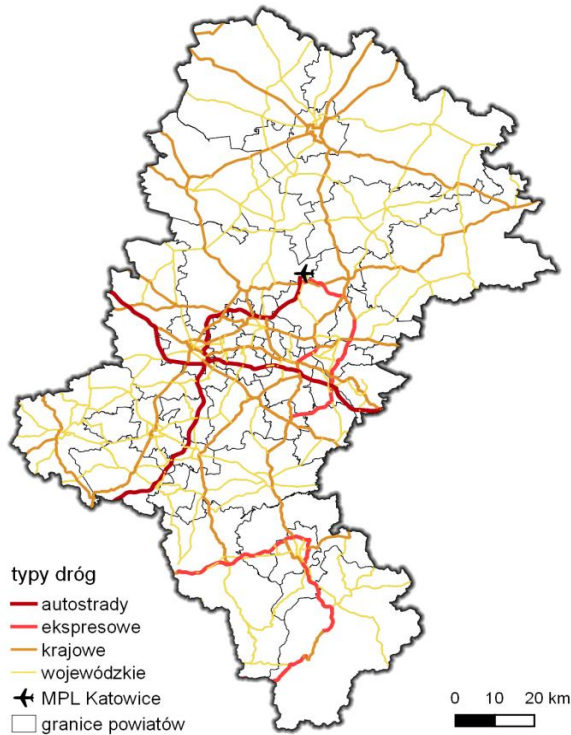
Tendencje wzrostowe hałasu komunikacyjnego, obserwowane m.in. w województwie śląskim, odnoszą się przede wszystkim do hałasu drogowego i hałasu lotniczego. Wzrost zagrożenia hałasem drogowym związany jest przede wszystkim z gwałtownym przyrostem liczby samochodów w kraju. W przypadku hałasu lotniczego obserwuje się trendy wzrostu poziomu hałasu wskutek przejmowania przez lokalne, intensywnie rozbudowywane lotniska części ruchu, w tym międzynarodowego. Ponadto następuje wzrost połączeń krajowych przez linie dysponujące niewielkimi samolotami, śmigłowcami.⁵¹

⁵⁰ Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

⁵¹http://www.gios.gov.pl/stansrodowiska/gios/pokaz_artykul/pl/front/stanwpolsce/ochrona_dziedzictwa_przyrodniczego/hałas.

Spójność transportowa regionu

Mapa 27 Sieć dróg w województwie śląskim.

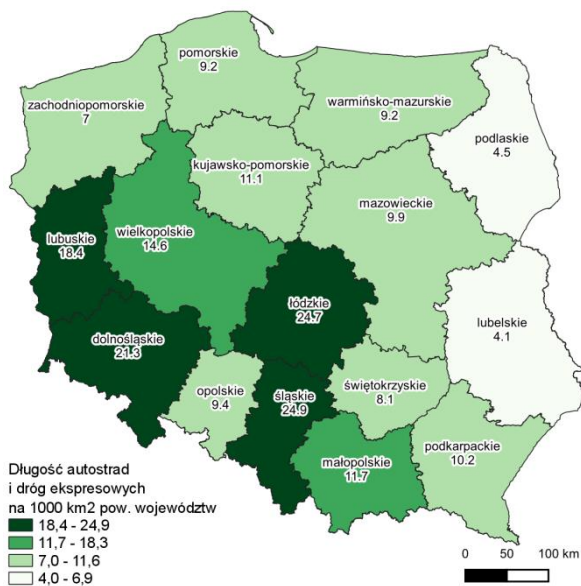
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.

W 2018 roku w Polsce było 425 tys. km dróg publicznych, w tym w województwie śląskim 24,8 tys. km. Wskaźnik długości dróg w przeliczeniu na 100 km² powierzchni wynosił w Polsce 135,8 km, a dla województwa śląskiego 200,7 km i była to druga wartość wśród wszystkich województw. Drogi krajowe, w tym autostrady i drogi ekspresowe w 2018 roku miały długość 1 228,4 km, drogi wojewódzkie 1 486,1 km, a powiatowe 6 350,8 km. Najwięcej dróg publicznych w województwie śląskim stanowiły drogi gminne o długości 15 691,0 km.

W 2018 roku w województwie śląskim było 24,9 km autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni, natomiast wskaźnik długości autostrad na 1 000 km² wyniósł 14,2 km. Oba wskaźniki plasowały województwo śląskie na pierwszym miejscu w kraju.

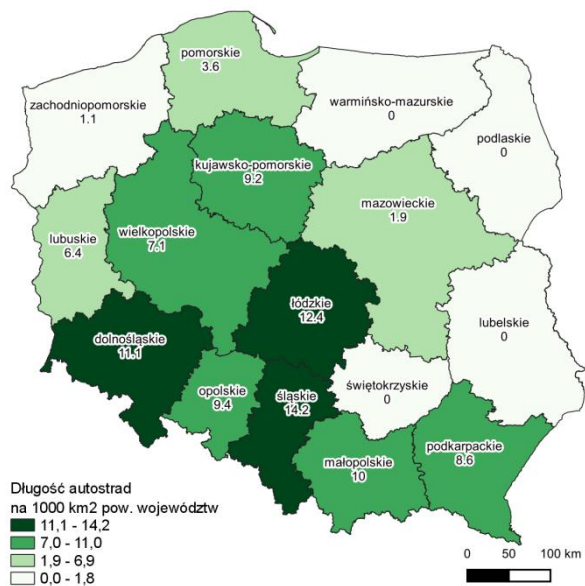
W 2018 roku w województwie śląskim długość linii kolejowych eksploatowanych wynosiła 1 943 km, z tego długość linii kolejowych zelektryfikowanych wyniosła 1 636 km. W ciągu dziewięciu lat długość linii kolejowych eksploatowanych zmniejszyła się o 221 km.

Mapa 28. Długość autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni województw w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 29. Długość autostrad na 1 000 km² powierzchni województw w 2018 roku.

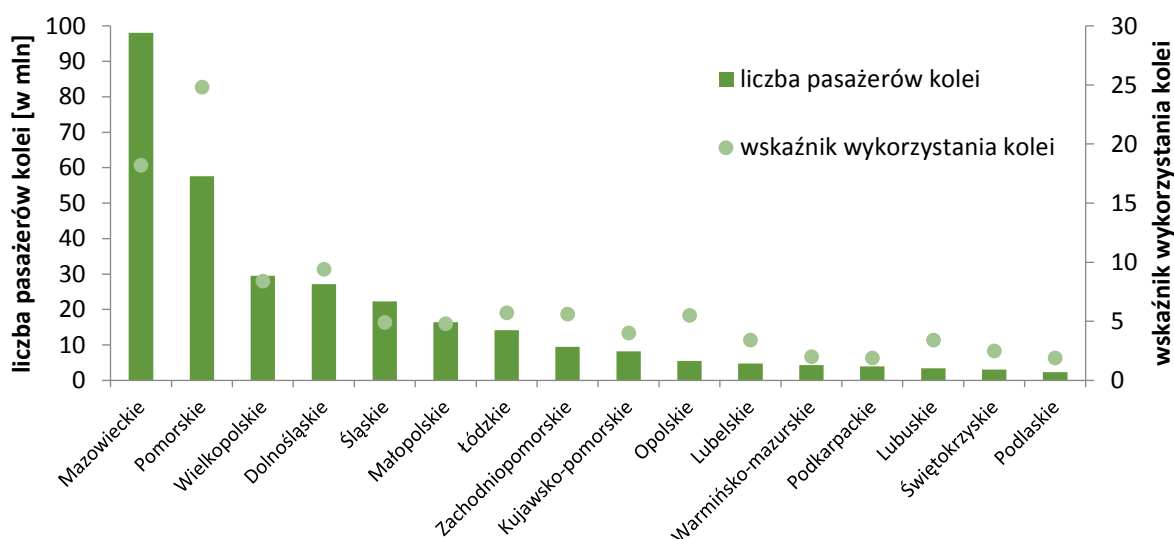
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik długości linii kolejowych w przeliczeniu na 100 km² powierzchni w województwie śląskim charakteryzuje się najwyższą wartością wśród wszystkich regionów. Na każde 100 km²

powierzchni województwa śląskiego przypada prawie 16 km linii kolejowych i wartość ta przez ostatnie osiem lat spadła z 17,5 do 15,8 km w roku 2018. Pomimo tego spadek gęstość linii kolejowych w regionie jest i tak prawie dwa razy większa niż w województwie dolnośląskim i opolskim.

Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2018 roku z kolei w całej Polsce skorzystało 310,3 mln pasażerów. Wskaźnik wykorzystania kolei, czyli liczba przejazdów rocznie przypadających na mieszkańca, wyniósł w Polsce średnio 8,1. W przypadku województwa śląskiego, z usług przewoźników kolejowych w 2018 roku skorzystało 22,3 mln pasażerów, co stanowiło 7,2% wszystkich pasażerów w Polsce. Wskaźnik wykorzystania kolei dla województwa śląskiego wyniósł 4,9 (znacznie poniżej średniej dla Polski).

Wykres 31. Liczba pasażerów kolei i wskaźnik wykorzystania kolei wg województw w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego.

Na terenie województwa międzynarodowe kolejowe przewozy pasażerskie realizowane są przez PKP Intercity S.A., międzywojewódzkie przez: PKP Intercity S.A., Przewozy Regionalne Sp. z o.o. i Koleje Śląskie Sp. z o.o., a przewozy wojewódzkie przez Koleje Śląskie Sp. z o.o.

Transport publiczny

W 2018 roku w województwie śląskim czynnych było 12,4 tys. km linii komunikacji miejskiej, z czego 11,9 tys. km linii autobusowych, a 388 km linii tramwajowych. Województwo śląskie pod względem długości linii komunikacji miejskiej zajmowało pierwsze miejsce w Polsce. W województwie śląskim w 2018 roku jeździło prawie 1,9 tys. autobusów komunikacji miejskiej, co dało drugie miejsce w kraju po województwie mazowieckim (2,7 tys. autobusów). Tabor tramwajowy liczył 350 sztuk, z czego jedynie 71 wozów było przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o aspekt przystosowania taboru autobusowego do przewozu osób niepełnosprawnych to w 13 województwach ponad 80% stanowi tabor niskopodłogowy. W województwie śląskim takich pojazdów było 80,1%.

W 2018 roku w Polsce komunikacją miejską przewieziono 3 774,1 mln pasażerów, z tego w województwie śląskim 403,8 mln pasażerów. W tym rankingu województwo śląskie zajęło 3.

miejsce, po województwach mazowieckim (975,2 mln) i małopolskim (450,7 mln). Najmniej pasażerów komunikacją miejską przewieziono w województwach: opolskim (25,9 mln) oraz lubuskim (43,4 mln) i świętokrzyskim (45,2 mln). Od 2009 roku w Polsce liczba przewiezionych pasażerów praktycznie się nie zmieniła, która oscylowała wokół liczby 3,8 mld osób.

Od 1 stycznia 2019 roku organizacją przewozów komunikacji publicznej na terenie GZM, zamiast KZK GOP, zajmuje się Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM). ZTM przejął tym samym, zadania trzech dotychczasowych organizatorów: KZK GOP, MZKP Tarnowskie Góry i MZK Tychy.

Pasażerski przewóz kolejowy na terenie województwa śląskiego organizuje spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o., która przewiozła w 2019 r. 20 405 556 pasażerów, wobec 16 958 381 pasażerów przewiezionych w 2018 r. (wzrost liczby pasażerów o 20,3%). Najbardziej popularne trasy to w kolejności Gliwice – Katowice - Częstochowa, Katowice - Zwardoń, Sosnowiec Główny – Katowice - Tychy Lodowisko.

Tabela 23. Promocje realizowane przez Koleje Śląskie Sp. z o.o. w 2019 roku.

Nazwa promocji	Opis
Studenciak	W październiku studenci pierwszego roku pierwszego stopnia mieli możliwość zakupu biletu miesięcznego za złotówkę w aplikacji SkyCash. Bilet był ważny przez miesiąc od dnia zakupu;
Kolej na Ferie	Akcja dla dzieci i młodzieży posiadających legitymację szkolną lub w przypadku dzieci nie chodzących jeszcze do szkoły dokument potwierdzający wiek; podczas ferii zimowych dzieci mogły podróżować pociągami KŚ za darmo;
Przejazdy smogowe –	W dni o bardzo złej jakości powietrza uruchamiane były bezpłatne przejazdy dla posiadaczy dowodu rejestracyjnego oraz jednej osoby towarzyszącej;
Industriada	8 i 9 czerwca wszyscy uczestnicy wydarzenia posiadający dedykowany kupon mogli podróżować za darmo;
Europejski Dzień bez Samochodu	– każdy kierowca okazujący dowód rejestracyjny, wraz z osobą towarzyszącą mógł 22 września 2019 r. podróżować za darmo;
Światowy Dzień Psa	1 lipca psy będące pod opieką właściciela podróżowały za darmo;
Kolej na Muzea	Współpraca z 29 muzeami znajdującymi się na terenie województwa śląskiego. Na podstawie ważnego biletu kolejowego wejście do muzeum było w okresie 01.05-30.09.2019 r. o 20% tańsze;
Srebrny Pociąg	Współpraca ze Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych polegająca na możliwości jazdy pociągiem KŚ, Kolejami Wąskotorowymi oraz zwiedzenia Muzeum Srebra w ramach jednego biletu obejmująca wszystkie niedziele w okresie od 6.10 do 8.12.2019 r.

Źródło: Koleje Śląskie Sp. z o.o.

Wszystkie promocje oferujące zniżki lub bezpłatne przejazdy dotyczyły przejazdów pociągami Kolei Śląskich Sp. z o.o. z wyłączeniem odcinka przygranicznego Chałupki-Bohumin oraz pociągu Ornak na odcinku Żywiec-Zakopane.

Według stanu na 31.12.2019 r. Spółka użytkowała 58 sztuk taboru kolejowego, w tym 27 sztuk stanowiło jej własność, pozostałe 31 było dzierżawionych.

Infrastruktura komunalna

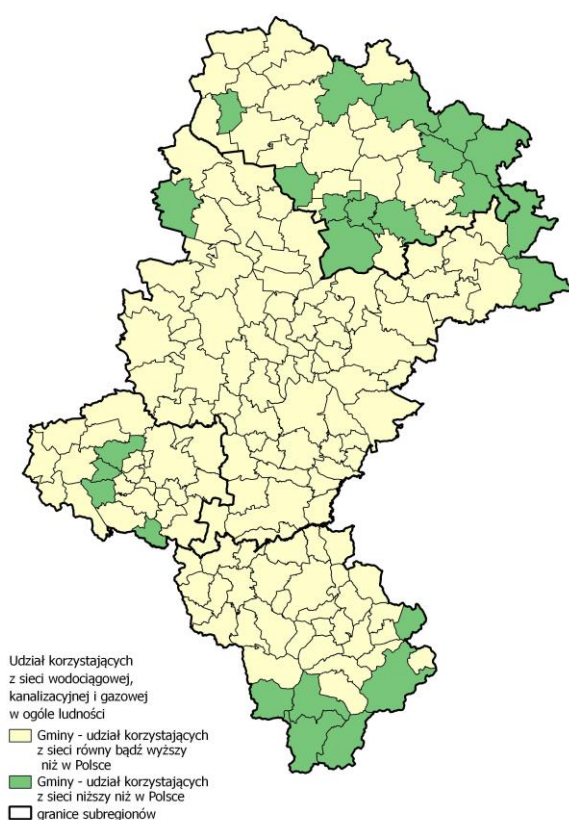
Województwo śląskie w 2018 roku zajmowało piąte miejsce w kraju pod względem długości sieci wodociągowej (21,7 tys. km) i jednocześnie drugie miejsce pod względem długości sieci kanalizacyjnej (16,7 tys. km). Długość czynnej sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej w województwie systematycznie rośnie. Od 2009 roku długość sieci wodociągowej wzrosła o 1,8 tys.

km, a sieci kanalizacyjnej o 6,4 tys. km. Odsetek korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ogóle ludności w województwie w 2018 roku wyniósł odpowiednio 95,8% i 78,3%. Ilość wody dostarczonej do sieci wodociągowej w czasie doby w województwie śląskim w 2018 roku wyniosła 529,5 dam³. Była to druga najwyższa wartość w kraju zaraz za województwem mazowieckim.

W województwie w 2018 roku ponad 1,1 mln gospodarstw domowych korzystało z dostaw gazu. Jednocześnie w 2018 roku w województwie śląskim odnotowano blisko 388,7 tys. przyłączy do budynków, których liczba w stosunku do 2009 roku wzrosła o 64,1 tys. (19,8%).

Długość sieci ciepłowniczej⁵² w regionie w 2018 roku wyniosła 3 385,3 km. W stosunku do roku 2009 nastąpił wzrost jej długości o 3,1% (100,5 km).

Mapa 30 Udział korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ogóle ludności w województwie śląskim w 2018 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

śląskie znalazło się na drugiej pozycji wspólnie z województwem dolnośląskim, a za województwem pomorskim.

Warto zauważyć, że dostęp do oczyszczalni ścieków w województwie śląskim zależny był od miejsca zamieszkania ludności. Jak wynika z danych statystycznych jedynie 91,2% osób zamieszkujących miasta miało dostęp do oczyszczalni ścieków (16. miejsce w kraju). Analizując sytuację wewnątrz regionu najniższe wartości wskaźnika stwierdzono w powiatach: myszkowskim

W gminach regionu, dla których wskaźniki: udział korzystających z sieci wodociągowej w ogóle mieszkańców gminy, udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogóle mieszkańców gminy oraz udział korzystających z sieci gazowej w ogóle mieszkańców gminy osiągnęły jednocześnie wartość poniżej wartości charakteryzującej Polskę, określono jako obszary z wyraźnymi brakami we wskazanej infrastrukturze.

Obszary te dominują w subregionie północnym (12 gmin) oraz w przygranicznej części subregionu południowego (6 gmin). Występują również w subregionie centralnym (Pawonków, Szczekociny i Żarnowiec) oraz w formie skupiska w subregionie zachodnim (4 gminy położone blisko siebie). Są to w większości obszary wiejskie, najczęściej występujące w dwóch powiatach: częstochowskim (8 gmin) i żywieckim (5 gmin).

W 2018 roku dostęp do oczyszczalni ścieków miało 81,1% mieszkańców województwa śląskiego. Uzyskany wynik był wyższy od wyniku uzyskanego na poziomie kraju (74%). W porównaniu do pozostałych regionów województwo

⁵² Analiza dotycząca sieci ciepłowniczej oraz produkcji ciepła opracowana na podstawie: „Energetyka ciepła w liczbach-2017” oraz „Energetyka ciepła w liczbach-2009”, Urząd Regulacji Energetyki.

(74,8%), wodzisławskim (77,8%) i rybnickim (79,6%). W przypadku terenów wiejskich województwa, wartość wskaźnika wyniosła 47,9% (8. miejsce w kraju). Sytuacja przedstawiała się najmniej korzystnie w powiatach: zawierciańskim (3,8%), raciborskim (8%), myszkowskim (26,8%) i będzińskim (30,4%).

Gospodarka odpadami

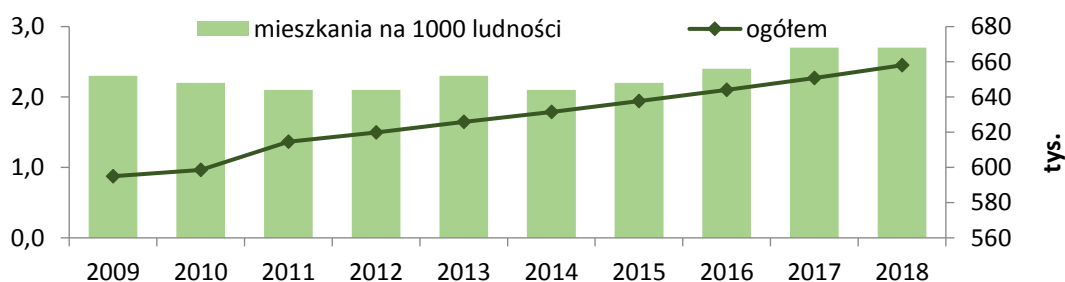
Zgodnie z obowiązującym Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 na obszarze województwa w 2014 roku, funkcjonowały 4 spalarnie odpadów niebezpiecznych, w tym spalarnie odpadów zawierających PCB⁵³, 4 spalarnie przekształcające termiczne odpady medyczne i weterynaryjne, które były zlokalizowane w Gliwicach, Dąbrowie Górniczej, Katowicach oraz Bielsku-Białej oraz jedna spalarnia komunalnych osadów ściekowych zlokalizowana w Dąbrowie Górniczej.

W województwie śląskim w 2018 roku znajdowało się 19 składowisk odpadów komunalnych o łącznej powierzchni 131,0 ha. Ilość zebranych odpadów w ciągu roku stale rosła – w 2018 roku wyniosła 1 664,1 tys. ton odpadów. Jednocześnie województwo zgromadziło 13,4% odpadów w skali kraju i był to drugi wynik zaraz po województwie mazowieckim (1 811,8 tys. ton odpadów, tj. 14,5% w skali kraju). W województwie śląskim w 2018 roku zgromadzono 650,1 tys. ton odpadów zebranych selektywnie, co stanowiło 18,0% odpadów w kraju i jednocześnie było najwyższą wartością w kraju.

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w kraju w 2018 roku, wynosiły 14,6 mln mieszkań a województwo śląskie zajmowało drugie miejsce w kraju pod względem ich ilości. Liczba mieszkań w województwie śląskim stale wzrastała i w 2018 roku wyniosła 1,77 mln. Największą koncentrację lokali mieszkalnych można zauważyć w centralnej części województwa śląskiego oraz w miastach: Częstochowa, Bielsko-Biała i Rybnik. .

Wykres 32. Liczba mieszkań oraz mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności województwie śląskim w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim średnia oddanych mieszkań do użytkowania na 1 000 ludności w roku 2018 wyniosła 2,7 mieszkania, jednocześnie wydano 8,8 tys. pozwoleń na budowę nowych budynków mieszkaniowych ogółem, co umieściło województwo na czwartej pozycji w kraju.

⁵³ PCB – polichlorowane bifenyle.

Energetyka

W 2018 roku na terenie kraju produkcja energii elektrycznej łącznie⁵⁴ osiągnęła poziom 170 039,5 GWh. Elektrownie zlokalizowane na terenie województwa śląskiego odnotowały w 2018 roku moce osiągalne⁵⁵ na poziomie 7 178,2 MW, co stanowiło najwyższą wartość w kraju zaraz za województwem mazowieckim (7 421,7 MW). Wysokie wartości w omawianym zakresie odnotowano także w województwie łódzkim (6 562,5 MW). We wszystkich elektrowniach w Polsce moc osiągalna wyniosła 43 265,6 MW, z czego 16,6% przypadło na województwo śląskie. W województwie śląskim zużyto w 2018 roku 27 273 GWh energii elektrycznej, co stanowiło 16,3% energii zużytej na poziomie kraju. Osiągnięty wynik był drugim na poziomie kraju. Równocześnie na terenie województwa śląskiego wytworzono w 2018 roku 46 978,4 TJ ciepła ogółem, co stanowiło 12,5% krajowej produkcji.

Alternatywą dla konwencjonalnych źródeł energii są odnawialne źródła energii (OZE). Mimo wysokiej pozycji regionu w produkcji energii należy zauważyć niski udział OZE. W ostatnim roku udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem wyniósł zaledwie 3,1%. Uzyskany przez województwo śląskie wynik był najniższy w kraju. Potencjał teoretyczny OZE w województwie śląskim wynika głównie z warunków geograficznych i klimatycznych regionu. W regionie poziom nasłonecznienia jest na przeciętnym poziomie w porównaniu z innymi województwami. Przeciętne są także warunki do wykorzystania energii geotermalnej, wiatrowej i wodnej. W przypadku warunków wiatrowych wyjątek stanowią np. Beskid Śląski i Beskid Żywiecki. Góryste tereny korzystnie wpływają także na wykorzystanie energii rzek i spadów.⁵⁶ W Polsce jest 2 958 instalacji OZE, z czego zaledwie 259 znajdowało się na obszarze województwa śląskiego⁵⁷. Jednakże województwo śląskie jest liderem w liczbie instalacji pozyskujących energię z promieniowania słonecznego, osiągając wynik 151 instalacji (25,1% na poziomie kraju).

W zakresie mocy wytwórczych OZE należy stwierdzić, że w województwie śląskim najwięcej energii wyprodukowano z biomasy mieszanej (90 000 MW), w elektrowni wodnej przepływowej powyżej 10 MW (33 520 MW) oraz elektrowni wiatrowych na lądzie (33 325 MW).

Zużycie energii

W województwie śląskim zużyto w 2018 roku 27 273 GWh energii elektrycznej, co stanowiło 16,3% energii zużytej na poziomie kraju. Osiągnięty wynik, był drugim na poziomie kraju. Należy jednak zwrócić uwagę, że był to najwyższy wynik uzyskany przez region w ciągu ostatnich dziewięciu lat. Należy zauważyć, że województwo śląskie w ostatnich latach charakteryzowało się również najwyższym zużyciem energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w 2018 roku: 6 016 kWh), a analizy dotyczące zmian zachodzących w wartości wskaźnika w ostatnich latach wykazały tendencję wzrostową. Porównując wynik uzyskany w 2018 roku do roku poprzedniego, stwierdzono wzrost o 3,98%.

⁵⁴ Produkcja energii elektrycznej ogółem – suma produkcji elektrowni ciepłych, wodnych i odnawialnych.

⁵⁵ Maksymalna trwała moc, z jaką elektrownia może pracować w sposób ciągły w czasie co najmniej 15 godzin, przy dobrym stanie urządzeń i w normalnych warunkach.

⁵⁶ *Rynek odnawialnych źródeł energii w województwie śląskim*, Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny, Katowice.

⁵⁷ *Mapa odnawialnych źródeł energii opracowanej przez Urząd Regulacji Energetyki*, stan na dzień 31.03.2018 r.

Ze względu na przemysłowy charakter województwa śląskiego, najwięcej wytworzonej energii elektrycznej w 2018 roku zostało wykorzystane w sektorze przemysłowym (9 107 GWh) i sektorze energetycznym (6 973 GWh). W przypadku sektora energetycznego zużycie energii było najwyższe w kraju. Warto jednak zauważyć, że w analizowanym okresie czasu obserwowany był wzrost zużycia energii w sektorze przemysłowym.

Znaczące zużycie energii elektrycznej odnotowano również w gospodarstwach domowych. W 2018 roku gospodarstwa domowe z województwa śląskiego zużyły 3 520 GWh energii, co uplasowało region na drugiej pozycji.

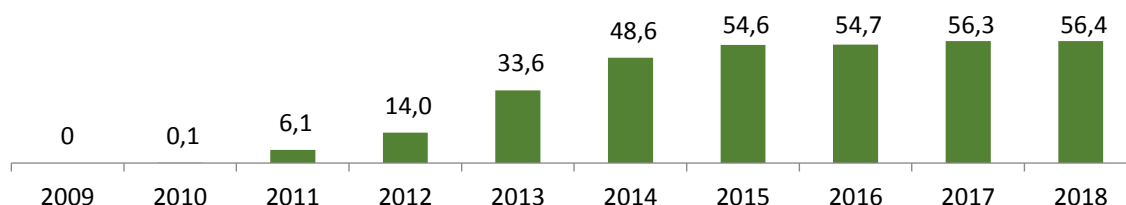
W 2018 roku tylko pięć województw produkowało energię w ilości zapewniającej zaspokojenie ich potrzeb energetycznych. W przypadku województwa śląskiego stosunek produkcji energii elektrycznej do jej zużycia wyniósł 91,3%.

Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe

Województwo śląskie leży na obszarze dwóch głównych zlewni kraju – Wisły i Odry. Jest jednym z pięciu województw najbardziej zagrożonych występowaniem powodzi w skali kraju zaraz obok województwa małopolskiego, podkarpackiego, opolskiego oraz dolnośląskiego.⁵⁸

Z uwagi na występujące zagrożenie w województwie śląskim przeprowadzono inwestycje związane z obwałowaniami przeciwpowodziowymi w następujących powiatach: raciborski (23,7 km), bielski (11,9 km), cieszyński (8,0 km), bieruńsko-lędziński (4,6 km), pszczyński (2,6 km), Częstochowa (2,4 km), żywiecki (1,4 km), częstochowski (0,8 km), myszkowski (0,5 km), tarnogórski (0,4 km) i gliwicki (0,1 km).

Wykres 33. Wartość skumulowana nowo wybudowanych obwałowań przeciwpowodziowych w województwie śląskim w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

⁵⁸ Zagrożenia okresowe występujące w Polsce, 2010, Biuro monitorowania i analizy zagrożeń, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

śląskiego znajdują się w czołówce w Polsce pod względem korzystania z usług e-administracji. Prawie 40% mieszkańców w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystało z usług administracji publicznej za pomocą tej formy⁶⁰.

Projekty realizowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Projekty realizowane przez WFOŚiGW

Działanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2019 roku skupiało się na dofinansowaniu działań z obszarów:

- Ochrona wód;
- Gospodarka wodna;
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi;
- Zapobieganie poważnym awariom,
- Czyste powietrze.

Ochrona wód

W roku 2019 WFOŚiGW w Katowicach wspierał inwestycje, których celem była ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Dofinansowanie zadań odbywało się w ramach „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”. Beneficjentami mogły być jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub realizujące ich zadania własne podmioty, które świadczą usługi publiczne.

Gospodarka wodna

W zakresie gospodarki wodnej wsparciem mogły być objęte inwestycje służące ochronie przed powodzią i suszą a także zaopatrzeniu w wodę. Dofinansowanie przyznawane było, jak w przypadku ochrony wód, w ramach „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”. Z programu wyłączono podłączenia do nieruchomości niezabudowanych i nieużytkowanych budynków.

Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

WFOŚiGW wspierał zadania z zakresu gospodarki odpadami, w tym usuwanie porzuconych odpadów. Realizowany był także „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Zapobieganie poważnym awariom

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ogłosił nabór wniosków na zakup sprzętu ratowniczego dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w ramach priorytetu NZ 2.1. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku i doposażenie służb ratowniczych. Wsparcie skierowane było do jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych lub gmin, w których one działają.

⁶⁰ Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2014–2018, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018

Drugi nabór wniosków dotyczył zakupu sprzętu ratowniczego dla jednostek służb ratowniczych z terenu województwa śląskiego w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych”. Beneficjentami środków mogły być podmioty znajdujące się na liście zaakceptowanej przez Ministra Środowiska w ramach porozumienia z dnia 30.10.2015 r. w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska.

Czyste Powietrze

Od 2018 roku trwa nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu rządowego Czyste Powietrze. Celem programu jest efektywność energetyczna i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzącej z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program skierowany jest do osób fizycznych. Nabór wniosków potrwa do 30 czerwca 2027 r.

W 2019 roku WFOŚiGW ogłosił również trzy konkursy w ramach działania 1.7 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Program ten wspiera gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Wskazane konkursy dotyczyły:

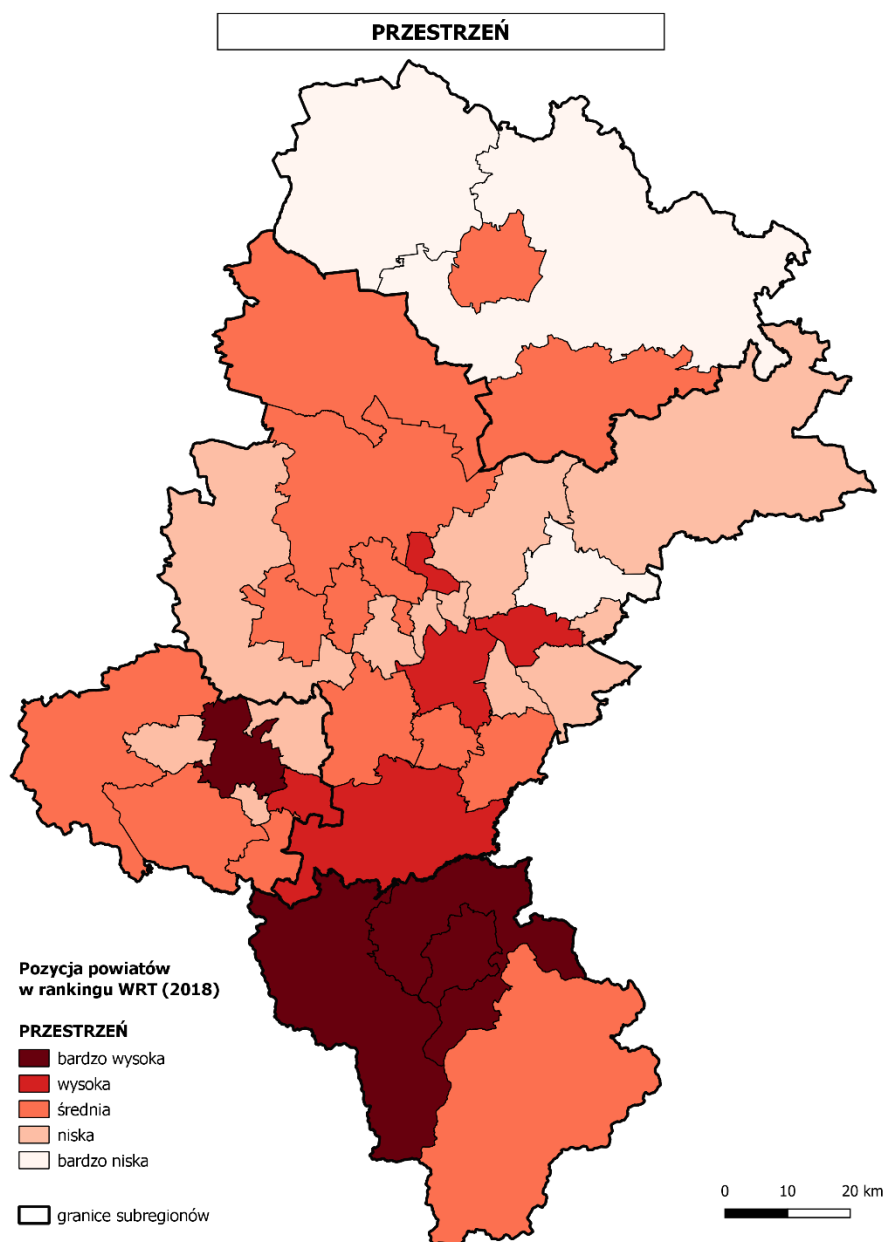
- *Poddziałania 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim.* Jego przedmiotem było efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, polegającej na głębokiej kompleksowej modernizacji wielorodzinnych budynków mieszkaniowych.

-, *Poddziałania 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim.* Projekty związane były ze wspieraniem efektywnej dystrybucji ciepła i chłodu w województwie śląskim. O dofinansowanie mogli ubiegać się m.in. przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego oraz realizujące ich obowiązki własne podmioty świadczące usługi publiczne, a także spółdzielnie mieszkaniowe

- *Poddziałania 1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim* i jego przedmiotem również było wspieranie efektywnej dystrybucji ciepła i chłodu w województwie śląskim. Skierowany był też do tych samych beneficjentów

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Przestrzeń

Mapa 33. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2018 dla obszaru: Przestrzeń (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy odnoszący się do Przestrzeni wyznaczany jest m.in. w oparciu o czynniki środowiskowe (odpady, zanieczyszczenia środowiska, wykorzystanie sieci komunalnych). Ponadto wskaźnik ten uwzględnia dostępność mieszkań, infrastrukturę drogową czy też poziom wydatków inwestycyjnych. Najlepiej klasyfikowane w zakresie wskaźnika cząstkowego WRT Przestrzeń są powiaty południowej części regionu, w szczególności bielski i cieszyński oraz miasta Rybnik i Bielsko-Biała. Dobrze przedstawia się również sytuacja w stolicy województwa – Katowicach, dalej w Sosnowcu, Piekarach Śląskich i Żorach oraz w powiecie pszczyńskim. Zdecydowanie najslabiej wypada pod tym względem północ województwa, a także miasto Dąbrowa Górnicza.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Przestrzeń*

Tabela 24. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu *Przestrzeń* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2019	Cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/28/2/2012 z dnia 12 listopada 2012 r.	<p>Realizacja Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020.</p> <p>Szlak przyrody województwa śląskiego – terenowa weryfikacja obiektów promujących cenne przyrodniczo obiekty w województwie śląskim.</p> <p>Georóżnorodność naszym skarbem - opracowanie koncepcji regionalnej bazy danych o zasobach przyrody nieożywionej województwa śląskiego oraz inwentaryzacja terenowa wybranych obiektów.</p> <p>Utrzymanie, aktualizacja i rozwój ogólnodostępnej bazy danych o bio- i georóżnorodności województwa śląskiego wraz z udostępnianiem danych poprzez portal dziedzinowy „Przyroda” Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przyrodniczej (ORSIP).</p> <p>Aktualizacja dokumentacji dla obszarów chronionego krajobrazu na potrzeby weryfikacji powołujących je aktów prawnych (w tym działania ukierunkowane na poszerzenie obszarów chronionych).</p> <p>Monitoring stanu wybranych gatunków zagrożonych wyginieciem w miejscach ich naturalnego występowania.</p>	C.1. C.3. D.2.	Nie wskazuje się potrzeby aktualizacji dokumentu.
2	Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji	Uchwała sejmiku Województwa Śląskiego nr V/47/5/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r.	<p>Realizacja działań naprawczych przez gminy i inne wskazane w POP podmioty - sprawozdania są przekazywane do 30 kwietnia 2020 roku.</p> <p>Aktualizacja: Dnia 25 października 2019 r. Zarząd Województwa Śląskiego podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie</p>	C.1.	Tak

			przyjęcia Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Uchwałą nr 494/106/VI/2020 z dnia 26.02.2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął projekt ww. uchwały i skierował go do konsultacji i opiniowania.		
3	Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1258/49/IV/2011 z dnia 19 maja 2011 r.	Monitoring realizacji usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa śląskiego.	C.1.	Nie wymaga aktualizacji.
4	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	Opiniowanie powiatowych programów ochrony środowiska.	C.1. C.2. C.3.	Tak. W związku z opublikowaniem we wrześniu 2019 r. Polityki Ekologicznej Państwa 2030, aktualnie opracowywana jest dokumentacja przetargowa na opracowanie nowego Programu Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego.
5	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022	aktualizacje 2019 r.: Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego 1) nr 2196/70/VI/2019 z dnia 25 września 2019 r. 2) nr 2670/82/VI/2019 z dnia 20.11.2019 r. 3) nr 2669/82/VI/2019 z dnia 20.11.2019 r. 4) nr 2668/82/VI/2019 z dnia 20.11.2019 r. (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/37/7/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r.)	Prace nad aktualizacją Pgowś2022 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów. Monitoring stopnia realizacji planowanych przedsięwzięć określonych w Pgowś2022.	C.1.	Dokument zaktualizowany w 2019 roku. Dokument wymaga aktualizacji jedynie w zakresie wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania transportów z odpadami (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw).
6	Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i	Aktualizacja 2019 r.: Uchwała nr VI/12/8/2019 (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/15/1/2015 z dnia 16 listopada 2015 r.)	Realizacja działań przez zarządzających drogami oraz liniami kolejowymi - przedkładanie w terminie do 31 marca 2020 r. raportu z postępu realizacji Programu.	C.1. D.3.	Dokument zaktualizowany w 2019 roku

	odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie				
7	Program ochrony powietrza dla strefy śląskiej mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki w powietrzu wraz z uzasadnieniem.	Uchwała Sejmiku nr VI/12/8/2019 Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku	Realizacja działań naprawczych przez gminy i inne wskazane w POP podmioty - sprawozdania są przekazywane do 30 kwietnia 2020 roku.	C.1.	Dokument nowoprzyjęty w 2019 roku ale wymaga aktualizacji; Dnia 25 października 2019 r. Zarząd Województwa Śląskiego podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Uchwałą nr 494/106/VI/2020 z dnia 26.02.2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął projekt ww. uchwały i skierował go do konsultacji i opiniowania.
8	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/9/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych z operatorem Przewozy Regionalne Sp. z o.o. oraz Kolejami Śląskimi Sp. z o.o..	C.2.	Tak, dokument wymaga aktualizacji polegającej na dostosowaniu wybranych zapisów do stanu faktycznego. Działania zmierzające do zaktualizowania „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego” zostaną podjęte w momencie ugruntowania się przepisów prawa w tym zakresie, szczególnie w przypadku wejścia w życie znowelizowanej ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wraz z przepisami wykonawczymi do tejże ustawy.
9	Strategia rozwoju systemu transportu województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/49/7/2014 z dnia 7 kwietnia 2014 r.	Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego - (PRZEBUDOWA DRÓG WOJEWÓDZKICH ORAZ DROGOWYCH OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH, W TYM OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWYCH BUDOWY/PRZEBUDOWY DRÓG WOJEWÓDZKICH,	C.2. D.3.	Tak, przystąpiono do opracowania aktualizacji dokumentu strategicznego.

		<p>PRZEDSIĘWZIĘCIA DROGOWE DOTYCZĄCE M.IN. CIĄGÓW DROGOWYCH 408, 491, 492, 494, 789, 793, 908, 910, 925, 928, 929, 934, 935, 941, 948); W ramach zadania zostały realizowane inwestycje na drogach nr (781, 919, 942, 786, 794, 946, 921, 946, 923,931, 936, 941, 425, 945, 791, 917, 904, 922, 938, 421, 939,913, 935) m.in: Zabezpieczenie korpusu drogowego i przebudowa odcinka DW 781 od km 52+600 do 52+850 wzdłuż rzeki Kocierzanka w m. Kocierz Moszczanicki wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego, Rozbiórka i budowa, przebudowa mostu nad rzeką Ruda w ciągu DW 919 w km 23+177 w m. Rudy wraz z mostem objazdowym i sprawowaniem nadzoru autorskiego, Przebudowa łuku w ciągu drogi wojewódzkiej nr 786 w miejscowości Mstów, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu DW 931 z ul. Gaikową i Jedlińską w Bojszowach, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Rozbiórka istniejącego i budowa nowego mostu w ramach zadania przebudowy mostu nad potokiem Kopydło w ciągu DW 941 w km 18+634 w m. Wisła, Przebudowa dwóch zatok autobusowych oraz wyznaczenie przejścia dla pieszych w ciągu DW 791 w m. Fugasówka, w tym opracowania dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 917 ul. Korczaka w m. Racibórz od km 0+000 do km 0+980, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 904 na odcinku ok. 1,2 km od ronda do mostu w m. Ręszowice oraz od skrzyżowania z DK 1 na długości ok. 170 m w m. Kolonia Poczesna, Budowa chodnika i przebudowa DW 921 na terenie gminy Pilchowice, Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 939 (ul. Cieszyńska) z ul. Zdrojową i Sznelowiec w Pszczynie, Przebudowa DW 786 na odcinku od m. Święta Anna do granicy województwa, etap I -Przebudowa skrzyżowania DW 786 w m. Św. Anna, Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 odcinek od skrzyżowania z drogą krajową nr 45 w Raciborzu do granicy miasta Rybnik (odcinek B - przebudowa skrzyżowania DW 935 z DW 919 w Raciborzu, odcinek C - od kanału Ulga w Raciborzu do ul. Pamiątki w gminie Kornowac, odcinek D od ul. Pamiątki do skrzyżowania z DW 933 w gminie Kornowac), Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942;</p>		
--	--	--	--	--

10	Założenia regionalnej polityki rowerowej Województwa Śląskiego wraz z koncepcją sieci regionalnych tras rowerowych (w ujęciu korytarzowym) oraz przyjęcie do stosowania standardów i wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej poprzez włączenie ich do Założeń regionalnej polityki rowerowej	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1221/45/VI/2019 z dn. 5 czerwca 2019 r. oraz Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1220/45/VI/2019 z dn. 5 czerwca 2019 r.	Przyjęte dokumenty pozwoliły na opracowanie regulaminu konkursowego RPSL.04.05.03-IZ.01-24-335/19 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 OŚ PRIORYTETOWA IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.5. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, Poddziałania 4.5.3. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie, typ 3. Rozwój sieci regionalnych tras rowerowych. Przekazane na ten cel środki w wysokości 3 milionów euro pozwolą na realizację projektu pilotażowego. Wnioski z jego realizacji pozwolą określić model budowy tras rowerowych w latach 2020-2027.	B.1. B.2. B.3. C.1. C.3. D.2.	Dokument nowoprzyjęty w 2019 roku.
11	Plan wsparcia i zarządzania rozwojem Parku Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 453/265/V/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r.	Realizowany jest projekt "Modernizacja Parku Śląskiego" finansowany w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy Jessica; ponadto realizowany jest projekt " Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali "Kapelusz" z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne" finansowany ze środków RPO WSL 2014-2020.	C.1. C.3.	Nie wymaga aktualizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeń zidentyfikowano 11 dokumentów, w tym 2 zostały zaktualizowane w 2019 roku, a 2 są nowoprzyjęte. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy dokumentów dotyczące: środowiska i przyrody, transportu oraz rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Przestrzeń.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
S – Środowisko i przyroda	7	63,6%
T - Transport	3	27,3%
R – Rewitalizacja	1	9,1%
Razem obszar Przestrzeń	11	
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	53, z czego dokumenty z obszaru Przestrzeń stanowią 20,8%	

Projekty realizowane przez Wydziały⁶¹ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 25. Projekty realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (C) „Przestrzeń”.

LP	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSTKI	TYTUŁ PROJEKTU	CELE PROJEKTU	NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE w 2019 ROKU				
1	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska	Celem głównym projektu jest rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego dziedzictwa kulturowego Górnego Śląska, materialnego i niematerialnego, jego ochrona i stworzenie unikatowej oferty kulturalnej i edukacyjnej.	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
2	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie	Modernizacja Parku Śląskiego	Cele: przywrócenie obiektu do bezpiecznego użytkowania; zapobiegnięcie dalszej degradacji obiektów zlokalizowanych na terenie Parku; stworzenie możliwości rozwoju nowej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej;	Środki wracające z Inicjatywy JESSICA
3	Wydział Rozwoju Regionalnego, UMWSL	Śląskie Programy Rewitalizacji – szkolenia w ramach zadania w zakresie wzmacniania zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych	Celem projektu jest wzmocnienie zdolności JST do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie dostępności w rewitalizacji, zarządzania, włączenia społecznego, wykorzystania narzędzi ustawowych oraz wypracowanie i wdrożenie systemu monitorowania rewitalizacji w gminach i na poziomie regionów. Dodatkowym celem jest wsparcie funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji działającego w UMWSL, który zapewnić ma doradztwo i wsparcie dla gmin w zakresie prowadzenia działań rewitalizacyjnych.	PO Pomoc Techniczna 2014-2020
4	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrze przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne	Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja obszarów wskazanych w LPROM m. Zabrze 2016-2023, poprzez adaptację wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego i jej przeznaczenie na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne. Wieża ciśnień po rewitalizacji stanie się miejscem spotkań, otwartym dla lokalnej społeczności. Obiekt zostanie wyremontowany i wraz z otoczeniem zaadaptowany do nowych funkcji społecznych. Jego lokalizacja w centrum miasta, w dzielnicy objętej programem rewitalizacji, polepszy dostęp mieszkańców do usług społecznych. Ponadto zwiększona zostanie aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny	RPO WSL 2014-2020

⁶¹ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			dzięki połączeniu działań inwestycyjnych z planowanymi projektami EFS.	
5	Wydział Projektów Własnych, UMWSL	Kampania edukacyjno-informacyjna pt. "MOGĘ! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech"	Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości ekologicznej dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów w zakresie wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego z terenu województwa śląskiego.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
6	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	ProteCH2save – Ocena ryzyka oraz zrównoważona ochrona dziedzictwa kulturowego w zmiennym środowisku	Celem projektu jest przygotowanie planów ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego przed powodzią i zalaniem. Dzięki międzynarodowemu podejściu do problematyki, wdrażane będą lokalne strategie i wspólne scenariusze działań oraz planów ewakuacyjnych na wypadek zalania. Rezultatem projektu będzie poprawa zrównoważonego wykorzystania kulturowego dziedzictwa i zasobów, sprawniejsze zarządzanie ryzykiem i ochrona dziedzictwa kulturowego w zmiennym środowisku.	Interreg Europa Środkowa
7	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach	boDEREC-CE: Board for Detection and Assessment of Pharmaceutical Drug Residues in Drinking Water - Capacity Building for Water Management in CE	Głównym celem projektu jest wypracowanie zintegrowanego systemu zarządzania siecią wodociagową, które gwarantowałoby poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w szczególności w kontekście nowych i często nieznanymi jeszcze typów zanieczyszczeń np. farmaceutyków i środków ochrony osobistej.	Interreg Europa Środkowa
8	Wydział Ochrony Środowiska, UMWSL	Projekt i-AIR REGION	Głównym celem projektu jest poprawa jakości powietrza w województwie śląskim i Kraju Morawsko-Śląskim, ze szczególnym uwzględnieniem terenów przygranicznych.	Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020
9	Wydział Ochrony Środowiska, UMWSL	Projekt zintegrowany LIFE "Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze ", akronim Projektu: Projekt LIFE-IP MAŁOPOLSKA/LIFE 14 IPE PL 021 dofinansowany ze środków programu LIFE Unii Europejskiej	Głównym celem projektu dla województwa śląskiego jest wykonanie szeregu działań mających usprawnić realizację programu ochrony powietrza i uchwały antyśmogowej dla województwa śląskiego.	Program LIFE
10	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Mamba – Maksymalizacja mobilności i dostępności usług w regionach dotkniętych zmianami demograficznymi.	Stworzenie propozycji innowacyjnych rozwiązań uzupełniających kurczące się publiczne usługi transportowe w obszarach słabo zaludnionych, oraz zmiana postrzegania roli alternatywnych możliwości poprawy i rozwoju struktur mobilności mieszkańców na obszarach dotkniętych zmianami demograficznymi oraz o utrudnionym dostępie do usług transportowych.	Interreg Region Morza Bałtyckiego

11	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa obwodnicy Buczkowic stanowiącej połączenie drogi ekspresowej S 69 z drogą wojewódzką 942	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze województwa śląskiego poprzez budowę obwodnicy m. Buczkowice zastępującej obecny przebieg DW 942 i uzyskanie nowego układu komunikacyjnego prowadzącego ruch tranzytowy z pominięciem centrum Buczkowic oraz połączenie DW942 z trasą S69. Cele szczegółowe: wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszary gęstej zabudowy; poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi; poprawa przepustowości/płynności ruchu; poprawa skomunikowania miejscowości z siecią TEN-T i Aglomeracją Bielską; ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu na komfort/warunki życia mieszkańców obszarów przyległych i środowisko.	RPO WSL 2014-2020
12	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa Regionalnej Drogi Racibórz-Pszczyna na odcinku od włączenia do DK nr 45 w gminie Rudnik do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik – etap 4 i etap 5 Wschodnia Obwodnica Raciborza	Celem głównym przedmiotowego projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości systemu transportowego południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Cel ten osiągnięty zostanie poprzez cele pośrednie projektu: wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszary gęstej zabudowy; poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi; zwiększenie prędkości podróżowania; ograniczenie emisji spalin i hałasu; ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu na komfort i warunki życia mieszkańców obszarów przyległych; poprawa parametrów technicznych drogi oraz dostosowanie ich do istniejącego i prognozowanego ruchu.	RPO WSL 2014-2020
13	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 913, etap II odcinek od skrzyżowania z DK 78 w miejscowości Celiny do skrzyżowania z DK 86	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze województwa śląskiego poprzez przebudowę DW913 na odcinku od skrzyżowania z DK78 w miejscowości Celiny do skrzyżowania z DK86. Cele szczegółowe: zapewnienie lepszej integracji Konurbacji Górnośląskiej z siecią TEN-T (A1, S1) i MPL Katowice-Pyrzowice; poprawa skomunikowania między miastami/aglomeracjami regionu; zapewnienie lepszej dystrybucji ruchu drogowego i alternatywnego połączenia do MPL Katowice-Pyrzowice i pomiędzy A1/S1; poprawa warunków ruchu (przepustowości, płynności, parametrów bezpieczeństwa, komfortu jazdy); poprawę parametrów ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców; zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej północnych rejonów Metropolii Górnośląskiej.	RPO WSL 2014-2020
14	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW933 na	RPO WSL 2014-2020

			odcinku od km 12+151,18 do km 19+344,76 i od km 33+130,14 do km 49+238.95. Cele szczegółowe: wzrost przepustowości/płynności ruchu między miastami/aglomeracją regionu a drogą bazowej sieci TEN-T (A1); poprawa skomunikowania miejscowości na odcinku Wodzisław Śląski-Pszczyna; wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu (w tym pieszych i rowerzystów); poprawa klimatu akustycznego.	
15	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 791 na odcinku od DK1 do DK 78, etap II	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW791 na odcinku od DK1 do DK78 (Zawiercie–Kolonja Poczesna). Cele szczegółowe: poprawa skomunikowania Zawiercia i miejscowości powiatu myszkowskiego (lokalnych ośrodków rozwoju i gmin wiejskich obszarów funkcjonalnych), wzrost dostępności ośrodka życia społ.-gosp. regionu (Częstochowa), wzrost przepustowości i płynności ruchu na drodze łączącej DK78 z DK1 (i docelowo siecią TEN-T); poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i warunków środowiskowych.	RPO WSL 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2019 ROKU				
16	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Kampania edukacyjno-informacyjna Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego pn. "Bliskie spotkania z przyrodą"	Główne cele: aktywna realizacja edukacji ekologicznej; rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych; poszerzanie wiedzy przyrodniczej oraz wiedzy na temat parków krajobrazowych i ciekawych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym miejsc w województwie śląskim.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
17	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Konferencja pn. „Park Krajobrazowy Beskidu Małego”	Głównym celem przedsięwzięcia było podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych. Wskutek realizacji zadania zaistniała możliwość upowszechnienia wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz aktywizacja społeczna – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze ochrony przyrody, środowiska i zrównoważonego rozwoju.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
18	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Ochrona siedlisk nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd	Ochrona i odtwarzanie ekosystemów nieleśnych, tzw. półnaturalnych ekosystemów otwartych (muraw kserotermicznych i naskalnych) położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, poprzez zahamowanie naturalnej sukcesji zachodzącej w obrębie muraw naskalnych i muraw kserotermicznych. Ponadto eliminacja inwazyjnego, obcego gatunku – rdestowca sachalińskiego (<i>Reynoutria sachalinensis</i>) z obszaru położonego w Dolinie Wodącej (Ostoja Środkowojurajska).	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

19	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Opracowanie planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą	Celem projektu jest wdrożenie działań ochronnych i rozpisanie w przestrzeni reżimów ochrony na obszarze Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą na poszczególne obszary – strefy ochronne gospodarki przestrzennej, ochrony krajobrazu i dóbr kultury. Plan ochrony ma na celu wykreowanie krajobrazu o indywidualnym wyrazie, łączącym w harmonijną całość elementy przyrodnicze i kulturowe, tworzące krajobraz wyraźnie wyróżniający się na tle innych kulturowych krajobrazów regionu, podkreślający kulturową tożsamość regionu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
20	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Utworzenie mini ogrodu botanicznego p.n. "Edukacyjny Park Flory Polskiej"	Główne cele projektu: zwiększenie różnorodności biologicznej terenu wykorzystywanego w celach edukacyjnych przez Ośrodek Edukacyjny ZPKWŚ w Będzinie; wykorzystanie Edukacyjnego Parku Flory Polskiej do realizacji programu edukacji przyrodniczej z zakresu bioróżnorodności.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
21	Biblioteka Śląska w Katowicach	Renowacja stolarki okiennej budynku usytuowanego przy ul. Francuskiej 12 w Katowicach	Celem projektu jest renowacja stolarki okiennej ze względu na jej nieuszczelnność i zły stan techniczny stanowiący zagrożenie bezpieczeństwa użytkowników budynku.	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
22	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach	Montaż instalacji elektrowni solarnej na obiekcie Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. SUW Maczki w Sosnowcu w oparciu o panele fotowoltaiczne jako źródło zasilania obiektów systemu zaopatrzenia w wodę województwa śląskiego	Zastąpienie części zużywanej energii elektrycznej wyprodukowanej w źródle konwencjonalnym przez energię wyprodukowaną we własnym źródle odnawialnym.	RPO WSL 2014-2020
23	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach	PROLINE-CE: Efficient practises of land use management integrated water resources protection and non-structural flood mitigation	Celem projektu jest przygotowanie ponadnarodowych wytycznych dotyczących skutecznej ochrony zasobów wody pitnej poprzez zrównoważone i odpowiedzialne zagospodarowanie gruntów oraz zarządzanie środkami i narzędziami, które mają na celu łagodzenie skutków, a docelowo redukcję powodzi i suszy, w ramach wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi.	Interreg Europa Środkowa
24	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach	Przebudowa wodociągu stalowego DN 500 relacji Czuchów-Knurów na wodociąg PE DZ560 na odcinku od Czuchowa do Szczygłowic	Cele zadania: zmniejszenie awaryjności wodociągu wskutek jego technicznego zużycia oraz podwyższenie jego odporności na wpływy prowadzonej i planowanej w przyszłości eksploatacji górniczej; zwiększenie prędkości przepływu wody poprzez zastosowanie rur polietylenowych (PE); poprawa jakości wody dostarczanej odbiorcom poprzez zastosowaną technologię P; ograniczenie niekontrolowanych, awaryjnych wycieków wody, negatywnie oddziałujących na	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

			uprawy rolne i leśne oraz środowisko gruntowo-wodne, powodujące uszkodzenia obiektów budowlanych.	
25	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój Sp. z o.o.	Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach należących do Uzdrowiska Goczałkowice -Zdrój Sp. z o. o. w celu zwiększenia poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych	Poprawienie efektywności energetycznej Uzdrowiska poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii i poprawę gospodarki energetycznej, obniżenie emisji CO2.	RPO WSL 2014-2020
26	Wydział Komunikacji i Transportu, UMWSL	Dostawa co najmniej 10 szt. elektrycznych zespołów trakcyjnych do wykonywania kolejowych wojewódzkich przewozów pasażerskich.	Zakup 12 szt. czterocłonowych nowoczesnych elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi połączeń w ramach świadczenia usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na terenie województwa śląskiego.	RPO WSL 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Własnych UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeń wykazano 26 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 11 zakończono w 2019 r.

W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy projektów dotyczące: środowiska, przyrody, transportu oraz rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono statystykę projektów zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P - Przyroda	5	19,2%
S – Środowisko	9	34,6%
T - Transport	7	26,9%
R – Rewitalizacja	5	19,2%
Razem projekty w obszarze Przestrzeń	26	
Razem wszystkie projekty	234, z czego projekty z obszaru Przestrzeń stanowią 11,1%	

Zadania realizowane przez Wydziały⁶² Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowe ze środków własnych

Tabela 26. Zadania realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (C) „Przestrzeń”.

LP	NAZWA PODMIOT	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	OS / Departament Ochrony Środowiska UMWSL	Parking dla zatrzymanych transportów z odpadami	Prowadzenie tymczasowego miejsca przetrzymywania zatrzymanych transportów z odpadami.
2	OS / Departament Ochrony Środowiska UMWSL	Opiniowanie powiatowych programów ochrony środowiska	Zaopiniowanie 7 projektów powiatowych programów ochrony środowiska.
3	OS / Departament Ochrony Środowiska UMWSL	Udzielone informacje o środowisku i jego ochronie	Udzielenie 238 informacji o środowisku i jego ochronie.
4	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu DN 600 Piekary Śląskie-Radzionków na odcinku od ul. Inwalidów Wojennych w Piekarach Śląskich do studni rozliczeniowej OSM Chropaczów	Przebudowa w technologii bezwykopowej - reliningu, o długości 2155 mb.
5	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja wodociągu 1000 mm Czarny Las Bytom w rejonie zbiorników wody Czarny Las	Modernizacja wodociągu o długości 645 mb relining Dz 630.
6	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja wodociągu 1000 mm Czarny Las Bytom w rejonie ul. 1-go Maja w Rudzie Śląskiej	Modernizacja wodociągu o długości 508 mb, przewiert sterowany Dz800/630, wykop Dz630, relining Dz630.
7	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Renowacja wodociągu DN 400 Bytom - Chorzów	Renowacja w technologii bezwykopowej - rękaw, o długości 4863 mb.
8	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu stalowego DN600 Bytom - Miechowice	Przebudowa wodociągu po śladzie DN600, o długości 2800mb.
9	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu DN300 na odcinku od SUW Zawada do ul. Wiejskiej w Karchowicach	Budowa wodociągu DN 315 o długości 762 mb.
10	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu stalowego DN 1600 relacji Przepompownia Paprocany - Zbiorniki terenowe na Wzgórzu Wandy w Katowicach Murckach	Przebudowa wodociągu w technologii bezwykopowej (reliningu i cementowania) na długości 2079 mb.

⁶² W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

11	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja wodociągu DN 1400 Murcki - Zagórze	Naprawy szkód w wodociągu magistralnym DN 1400 Murcki - Zagórze w rejonie ul. Bielskiej/Pszczyńskiej w Katowicach, spowodowanych ruchem zakładu górniczego (partycypacja PGG S.A. Oddział KWK Murcki - Staszic).
12	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu stalowego DN 800 w Chorzowie, od ul. Siemianowickiej do ul. Kluczborskiej - etap II (Legnicka - Kluczborska)	Przebudowa w technologii bezwykopowej wodociągu o długości 3134 mb.
13	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu DN1400/800 Katowice-Sosnowiec na odcinku od ul. Zuzanny w Sosnowcu do Alei Róż w Dąbrowie Górniczej	Modernizacja rurociągu w technologii bezwykopowej - relining o długości 3200 mb.
14	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa wodociągu stalowego DN 800 Maczki - Mysłowice na odcinku od SUW Maczki do Dąbrowy Narodowej	Przebudowa rurociągu w technologii bezwykopowej - relining o długości 2746 mb.
15	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja (przebudowa) istniejącego wodociągu stalowego DN 1000/800 w Dąbrowie Górniczej, na odcinku od ul. Podlesie do zbiorników w Łośniu	Przebudowa wodociągu w technologii reliningu na długości 7 852 mb.
16	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja (przebudowa) istniejącego wodociągu żeliwnego DN 800 w Dąbrowie Górniczej, na odcinku od zbiorników w Łośniu do SUW Łazy	Przebudowa wodociągu w technologii reliningu na długości 7 048 mb.
17	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa rurociągu DN 1000 Dzieńkowice (rzeka Nacyna)	Przebudowa rurociągu o długości 834 mb (partycypacja KWK ROW Ruch Rydułtowy).
18	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Modernizacja budynku komór filtracyjnych - segment A i B - SUW Czaniec	Modernizacja budynku komór - segment A i B (SUW Czaniec).
19	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Instalacja dozowania pylistego węgla aktywnego - SUW Maczki	Instalacja dozowania pylistego węgla aktywnego - SUW Maczki.
20	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Budowa wodociągu rezerwowego DN 1200 - SUW Maczki	Budowa wodociągu rezerwowego DN 1200 - SUW Maczki.
21	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Przebudowa systemu AKPiA i MSN ciągu technologicznego ZUW Goczałkowice	Realizacja zadania w systemie projektuj i buduj, systemu wizualizacji, sterowania i nadzoru obiektów technologicznych.
22	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Wykonywanie badań wody powierzchniowej i ścieków	Badanie wody zgodnie z obowiązującymi przepisami, w zakresie w jakim laboratorium spółki nie posiada akredytacji (ścieki i niektóre badania wody).
23	OS / Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Realizacja ochrony przyrody na obszarach parków krajobrazowych województwa śląskiego	Zadanie obejmuje między innymi takie działania jak: usuwanie podrostów drzew i krzewów, wykaszenie siedlisk, prowadzenie wypasu zwierząt w obrębie cennych przyrodniczo siedlisk nieleśnych, eliminowanie inwazyjnych gatunków, m.in. rdestowca sachalińskiego (Reynoutria sachalinensis), działania czynnej ochrony w obrębie innych form ochrony, m.in. użytki ekologiczne; oznakowanie

			granic parków krajobrazowych tablicami urzędowymi, monitoring cennych i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt; opracowanie materiałów popularyzujących ochronę przyrody; organizacja i udział w konferencjach i szkoleniach. Realizowane projekty (w tym utrzymanie trwałości osiągniętego efektu): "Ochrona siedlisk nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd", "Ochrona zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych", udział w realizacji Programu Owca Plus.
24	OS / Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Realizacja zadań związanych z ochroną krajobrazu i dóbr kultury na obszarach parków krajobrazowych województwa śląskiego	Zadanie obejmuje działania: monitoring terenu ZPKWŚ; opracowywanie projektów uchwał w sprawie parków, opracowywanie projektów planów ochrony, opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i inwestycji realizowanych na terenach PK, stanu zachowania obiektów zabytkowych; ochrona środowiska poprzez monitoring terenu ZPKWŚ w celu inwentaryzacji dzikich wysypisk śmieci, nielegalnego odprowadzania ścieków, wydobywania surowców mineralnych oraz projekty: Opracowanie planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą, Czynna ochrona cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów ZPKWŚ.
25	OS / Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa	Organizacja: konkursów ekologicznych dla dzieci i młodzieży; akcji ekologicznych (np. Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, Sprzątanie Świata); zajęć okolicznościowych (np. Międzynarodowy Dzień Roślin, Święto Drzewa, Dzień Krajobrazu); pogadank propagujących idee ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury, spotkań dla nauczycieli, warsztatów ekologicznych, szkoleń, konferencji itp. Rozwój i wyposażenie Ośrodków Edukacyjnych ZPKWŚ oraz bazy terenowej (teren wokół Ośrodków Edukacyjnych oraz ścieżki dydaktyczne). Popularyzacja - opracowywanie i wydawanie publikacji dot. ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury na terenie województwa śląskiego, materiałów promocyjnych.
26	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Ochrona dziedzictwa przyrody	Zadanie statutowe jednostki obejmujące przede wszystkim monitoring przyrodniczy gatunków i siedlisk, działania z zakresu czynnej ochrony przyrody, interwencje przyrodnicze, opiniowanie projektów dokumentów i przedsięwzięć, udział w pracach organów opiniodawczych i doradczych.
27	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców województwa poprzez edukację ekologiczną	Prowadzenie edukacji ekologicznej w formie prelekcji, warsztatów (w tym warsztatów terenowych) oraz konkursów; fundowanie nagród w konkursach ekologicznych oraz rozdawnictwo w celach promocyjnych. Oferta edukacyjna kierowana jest w głównej mierze do dzieci i młodzieży.
28	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Działalność wydawnicza i popularyzatorska: wydawnictwa naukowe, popularnonaukowe i serwisy internetowe o tematyce ekologicznej	Publikacja wydawnictw poszerzających i popularyzujących wiedzę o przyrodzie żywej i nieożywionej województwa śląskiego oraz prowadzenie stron internetowych o przyrodzie województwa.
29	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Monitoring przyrodniczy skutków realizacji "Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej - Owca Plus do roku 2020"	Monitoring przyrodniczy stanu i reakcji rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych w związku z prowadzonymi w ramach programu zabiegami ochrony czynnej dla zachowania różnorodności biologicznej terenów w oparciu o gospodarkę pasterską.

30	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Utrzymanie, aktualizacja i rozwój Ogólnodostępnej bazy danych w portalu dziedzinowym "Przyroda"	Celem zadania jest utrzymanie, aktualizacja i rozwój bazy danych o bio- i georóżnorodności województwa śląskiego. Baza stanowi źródło ogólnodostępnej informacji o środowisku przyrodniczym regionu oraz jest instrumentem wspierającym udział mieszkańców w procesach decyzyjnych oraz działaniach związanych z zachowaniem i ekspozycją walorów przyrodniczych województwa. Etap trwałości projektu.
31	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Wsparcie procesu planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym	Opiniowanie spraw z zakresu planowania przestrzennego pod kątem ustaleń środowiskowych Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.
32	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Szlak dziedzictwa przyrodniczego województwa śląskiego	Opracowanie koncepcji szlaku promującego cenne przyrodniczo objekty w województwie śląskim oraz ich terenowa weryfikacja.
33	OS /Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Aktualizacja obszarów chronionego krajobrazu w województwie śląskim	Celem zadania jest aktualizacja obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa śląskiego do aktualnego brzmienia ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obejmująca określenie wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, weryfikację jego granic oraz opracowanie projektów uchwał.
34	TW / Departament Terenów Wiejskich UMWSL	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu, zawarte w Programie Owca Plus do roku 2020.	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego poprzez prowadzenie wypasu owiec i kóz oraz popularyzacja wiedzy o zasobach przyrodniczych, zgodnie z Wojewódzkim Programem Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko- Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020.
35	TW / Departament Terenów Wiejskich UMWSL	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące pielęgnowania i rozwijania tożsamości lokalnej Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej, zgodne z Programem Owca Plus do roku 2020	Pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej, ekologii, kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa przyrodniczego, turystyki i krajoznawstwa zgodnie z założeniami Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020.
36	WN / Górnos Śląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Zarybianie zbiornika Goczałkowickiego zgodnie z operatem rybackim	Zarybianie zbiornika rybami drapieżnymi ma na celu wspomóc w pierwszy stopień oczyszczania wody po przez ograniczenie ryb karpiowatych.
37	WN / WPKiW S.A.	Utrzymanie terenów zielonych i leśnych, zakup kwietników;	Zakup roślin wraz z sadzeniem i pielęgnacją, koszenie traw, wygrabianie liści, wycinki pielęgnacyjne drzewostanu. Zakup 14 szt. kwietników - rzeźb kwiatowych - zlokalizowanych w centralnej części Parku Śląskiego.
38	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Organizacja prac Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej	WKUA ustawowy organ doradczy Marszałka Województwa w zakresie planowania przestrzennego, komisja obradowała na 3 posiedzeniach dotyczących m.in. Konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Woj. Śl. W ramach prac członkowie komisji wykonali 8 zleczonych referatów.
39	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Organizacja Konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego	Jest to coroczny konkurs, organizowany od 2000 r. przez Zarząd Woj. Śl. we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Odd. Śląski i Towarzystwem Urbanistów Polskich Odd. w Katowicach. Celem konkursu jest promocja rozwoju i zmian jakościowych przestrzeni publicznej w naszym regionie poprzez nagrodzenie realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących dobrej jakości przestrzenie publiczne. Jury składające się z

			członków WKUA pod przewodnictwem Marszałka przyznało 4 nagrody i 2 wyróżnienia. Swoją nagrodę przyznali także internauci. Zorganizowana została uroczysta Gala z okazji XX-lecia Konkursu oraz we współpracy z Zamkiem Cieszyn wydany został album pt. Dekalog dobrej przestrzeni prezentujący najlepsze realizacje, które powstały na terenie województwa na przestrzeni 20 lat oraz zostały nagrodzone w konkursach Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego i Architektura Roku.
40	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Przystąpienie do sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego	Uzyskanie częściowego dofinansowania zadania ze środków WFOŚiGW w Katowicach;
41	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Opiniowanie dokumentów planistycznych	- Opiniowanie i uzgadnianie gminnych dokumentów planistycznych, decyzji o warunkach zabudowy i uzgodnieniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie zgodności z PZPWŚ; - Opiniowanie realizacji inwestycji wynikających ze specustaw w zakresie zgodności z PZPWŚ.
42	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Zmiana Planu	Opracowanie "Koncepcji przebiegu autostrady A4 BIS w ujęciu wariantowym (w odniesieniu do istniejących projektów).
43	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Realizacja Polityki Rowerowej	Udział w międzynarodowym projekcie rowerowym EuroVelo – Szlak Kultury Przemysłowej, którego celem jest stworzenie trasy rowerowej łączącej wszystkie postindustrialne regiony Europy. W 2019 roku uzgodniono przebieg trasy (korytarza) łączącego województwo z Czechami na południu i poprzez województwa opolskie, dolnośląskie i lubuskie z Brandenburgią i dalej – Zagłębiem Ruhry. Projekt będzie kontynuowany w 2020 r.
44	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Organizacja Forum Przestrzeni	Inicjatywa samorządu woj. ukierunkowana na kształtowanie świadomości roli przestrzeni publicznej, wymianę wiedzy, edukację i promocję poprzez organizację konferencji, seminariów, warsztatów. Zorganizowano 2 seminaria we współpracy ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów dla przedstawicieli samorządów lokalnych i służb planistycznych dotyczące adaptacji do zmian klimatu i sportów miejskich. Ponadto we współpracy ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim oraz ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów, zorganizowano doroczne seminarium służb planowania przestrzennego, którego tematem przewodnim była partycypacja społeczna w procesie planowania przestrzennego.
45	PP / Departament Planowania Przestrzennego UMWSL	Regionalna Polityka Miejska	Zorganizowane zostały 3 rundy warsztatowe dotyczące roli, celów i kluczowych instrumentów wdrażania Regionalnej Polityki Miejskiej oraz terytorializacji RPM. W warsztatach udział wzięli członkowie Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, przedstawiciele środowisk samorządowych, badawczo-naukowych oraz organizacji samorządowych. Ponadto za pośrednictwem elektronicznego formularza przeprowadzono badanie ankietowe.

46	TW / Departament Terenów Wiejskich UMWSL	Realizacja zadań realizowanych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Dofinansowanie realizacji zadań z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Środki budżetowe przeznaczone są m.in. na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych oraz zakup sprzętu informatycznego i komputerowego na zadania związane z ochroną gruntów rolnych.
47	TW / Departament Terenów Wiejskich UMWSL	Marszałkowski konkurs "Inicjatywa sołecka"	Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej w ramach Konkursu gminom województwa śląskiego.
48	GK / Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu	Wykonanie prac scaleniowych na 7 obiektach: Amandów i Krowiarki, Lekartów oraz Samborowice gm. Pietrowice Wielkie, Roszków oraz Krzyżanowice gm. Krzyżanowice, Rudniki gm. Włodowice, Turza gm. Łazy	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawca prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest BBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).
49	GK / Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Częstochowie	Wykonanie prac scaleniowych na 7 obiektach: Wysoka gm. Łazy, Zawada, Zberezka, Śliwaków gm. Kłomnice, Lubojna, Lubojenka, Lubojenka Majątek gm. Mykanów, Smoleń oraz Biskupice gm. Pilica, Widzów gm. Kruszyna, Winowno gm. Koziegłowy	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawca prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest CzBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).
50	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami UMWSL	Regulacje stanów prawnych w księgach wieczystych w zakresie dróg wojewódzkich	Regulacje stanów prawnych w księgach wieczystych w zakresie dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatów m.in.: Gliwicach, Rybniku, Zabrze, Rudzie Śląskiej, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej, Żorach, Jastrzębiu - Zdroju (ok. 250 działek).
51	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami UMWSL	Prowadzenie ewidencji wojewódzkiego zasobu nieruchomości	Prowadzenie i aktualizacja ewidencji wojewódzkiego zasobu nieruchomości oraz nieruchomości Województwa Śląskiego oddanych w użytkowanie wieczyste w formie elektronicznej bazy danych pod nazwą Nieruchomości Województwa Śląskiego (realizacja obowiązku wynikającego z art. 23 ust 1 pkt 1 oraz ust. 1b-c ustawy o gospodarce nieruchomościami).
52	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami UMWSL	Aktualizacja bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k) i wykonywanie cyfrowych standardowych opracowań kartograficznych (map topograficznych) w skali 1:10000 dla wybranego obszaru województwa śląskiego (powiat raciborski, rybnicki, wodzisławski)	W ramach zadania dla obszaru całego województwa jest tworzona i aktualizowana baza danych obiektów topograficznych (BDOT10k). To wysokiej jakości dane referencyjne dla opracowań specjalistycznych, cenne źródło informacji dla podmiotów publicznych i gospodarczych realizujących zadania związane m.in. z ochroną środowiska, zagospodarowaniem przestrzennym, zarządzaniem kryzysowym, obronnością i bezpieczeństwem kraju. W oparciu o BDOT10k powstają standardowe opracowania kartograficzne i tematyczne, w tym cyfrowe mapy topograficzne w skali 1:10 000. Wyniki prac zasilają wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny.
53	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami UMWSL	Opracowanie 6 Programów prac urządzeniowo-rolnych dla Gmin: Wilamowice, Wiry, Pilchowice, Poczesna, Rędziny i Ogrodzieniec	Zadanie obejmuje opracowanie programów prac urządzeniowo-rolnych dla obszarów wiejskich wybranych gmin, które opisują aktualny stan rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmin. Programy pozwalają na ustalenie zapotrzebowania gminy na realizację zabiegów urządzeniowo-rolnych w zakresie: scaleń gruntów,

			budowy i modernizacji dróg transportu rolnego, zalesień oraz melioracji podstawowych i szczegółowych.
54	GK / Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami UMWSL	Opracowanie Założeń do projektu scalenia gruntów oraz Studium środowiskowego wraz z oceną wpływu projektu na środowisko dla części obrębu Rycerka Górna gm. Rajcza	Zadanie obejmuje opracowanie Założeń do projektu scalenia gruntów oraz Studium środowiskowego wraz z oceną wpływu projektu na środowisko, które są niezbędne do wszczęcia a następnie wykonania prac scaleniowych realizowanych w ramach środków pomocowych programów rozwoju obszarów wiejskich.
55	GK / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: pozyskiwanie, ewidencjonowanie gromadzenie i przechowywanie materiałów i danych oraz wykonywanie kopii zabezpieczających materiały i dane, udostępnianie materiałów i danych z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym odpłatne udostępnianie materiałów i danych i nieodpłatne przekazywanie danych.
56	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych z operatorem Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	1. Świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich w rozkładach jazdy pociągów 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019.
57	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych z operatorem Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	2. świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania kolejowych przewozów pasażerskich w okresie od 15 grudnia 2019 do 8 grudnia 2029 r.
58	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej w ciągach dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego realizowana we współpracy z gminami i powiatami *	W 2019 r. zadanie obejmowało m.in. przebudowę skrzyżowania DW 924 (ul. Zwycięstwa) z ul. Lignozy w Knurowie, budowę chodnika w ciągu DW 924 w Szczekowicach, projekt budowy ciągów pieszych i pieszo-rowerowych w ciągu DW 794 w m. Smoleń, projekt budowy chodnika w ciągu DW 923 w m. Pstrążna, budowę chodnika w ciągu DW 904 w m. Nierada - etap VI końcowy, przebudowę odwodnienia i chodników w obrębie skrzyżowania DW 923 z DG w m. Żytna - etap V końcowy, budowa chodnika w ciągu DW 946 w m. Okrajnik-etap IV końcowy
59	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, realizowane w systemie powierzenia powiatom	W ramach zadania realizowane jest m. in. bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach zawartych porozumień na utrzymanie dróg z powiatami: Częstochowskim, Gliwickim, Kłobuckim, Myszkowskim, Pszczyńskim, Raciborskim, Rybnickim oraz Zawierciańskim. Prace realizowane w ramach zadania to: utrzymywanie nawierzchni dróg, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, roboty interwencyjne, roboty utrzymaniowe, roboty zabezpieczające, utrzymywanie czystości pasa drogowego, utrzymywanie zieleni przydrożnej, utrzymywanie rowów i elementów systemu odwodnieniowego, utrzymywanie oznakowania pionowego i poziomego, zabezpieczenie sprzętu i materiałów do zimowego utrzymania dróg, usuwanie skutków gołoledzi i śliskości pośniegowej, odśnieżanie jezdni i usuwanie śniegu.
60	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Wyplata odszkodowań za grunty, które stały się własnością Województwa, niezbędne do realizacji zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich	Wyplata odszkodowań za nabycie gruntów w oparciu o przepisy ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, nabycie gruntów przewidzianych do zajęcia pod budowę nowych

			odcinków dróg wojewódzkich oraz gruntów koniecznych do zajęcia w celu przebudowy dróg wojewódzkich.
61	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Realizacja umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z operatorem Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym na terenie województwa śląskiego w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2030 r.
62	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Uzgodnianie rozkładu jazdy pociągów kursujących na zlecenie Województwa Śląskiego.	W zakres zadania wchodzi: przygotowanie projektów rozkładów jazdy pociągów, uzgodnienie ich z operatorami i województwami ościennymi oraz konstrukcja rozkładu w PKP PLK.
63	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie Województwa Śląskiego.	W zakres zadania wchodzi: opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie Województwa Śląskiego, opiniowanie projektów rewitalizacji, modernizacji lub zbycia infrastruktury dworcowej.
64	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	Przygotowanie 165 decyzji administracyjnych w sprawie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych i regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym wraz z kontrolą działalności tych podmiotów, wydano także 14 decyzji nakładających finansowe kary administracyjne na przedsiębiorców, w związku z nieprawidłowościami w wykonywaniu przewozów drogowych.
65	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Projekty organizacji ruchu	Rozpatrzenie 727 projektów związanych z organizacją ruchu drogowego.
66	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Kontrole oznakowania	Wykonanie 52 kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektów organizacji ruchu o charakterze stałym oraz 2 kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na całej sieci 1260 km podległych dróg.
67	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy	Rozpatrzono 100 skarg na przebieg egzaminu na prawo jazdy na przeprowadzonych na terenie województwa śląskiego przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego, ogółem WORD-y przeprowadziły 262 951 egzaminów na prawo jazdy.
68	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Przeprowadzanie egzaminów po kursach ADR oraz wydawanie zaświadczeń ADR	Przeprowadzono 590 egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne w wyniku których wydano 2780 zaświadczeń ADR uprawniających do przewozu towarów niebezpiecznych. Przeegzaminowano 4345 osób
69	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Opiniowanie inwestycji drogowych zlokalizowanych na terenie Woj. Śl. na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Wydanie ponad 120 opinii nt. planowanej inwestycji drogowej - na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
70	KT / Departament Komunikacji i Transportu UMWSL	Rozpatrywanie wniosków o nadanie numerów drogom gminnym i powiatowym	Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o drogach publicznych Zarządy Województw mają obowiązek nadawania numerów drogom gminnym i

			powiatowym. Rozpatrzone 47 wniosków o nadanie numeracji drogom powiatowym i gminnym.
71	KT / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego*	Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich, w tym opracowanie dokumentacji projektowych budowy/przebudowy dróg wojewódzkich, przedsięwzięcia drogowe dotyczące m.in. Ciągów drogowych 408, 491, 492, 494, 789, 793, 908, 910, 925, 928, 929, 934, 935, 941, 948); W ramach zadania zostały realizowane inwestycje na drogach nr (781, 919, 942, 786, 794, 946, 921, 946, 923,931, 936, 941, 425, 945, 791, 917, 904, 922, 938, 421, 939,913, 935) m.in: Zabezpieczenie korpusu drogowego i przebudowa odcinka DW 781 od km 52+600 do 52+850 wzdłuż rzeki Kocierzanka w m. Kocierz Moszczanicki wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego, Rozbiórka i budowa, przebudowa mostu nad rzeką Ruda w ciągu DW 919 w km 23+177 w m. Rudy wraz z mostem objazdowym i sprawowaniem nadzoru autorskiego, Przebudowa łuku w ciągu drogi wojewódzkiej nr 786 w miejscowości Mstów, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu DW 931 z ul. Gaikową i Jedlińską w Bojszowach, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Rozbiórka istniejącego i budowa nowego mostu w ramach zadania przebudowy mostu nad potokiem Kopydło w ciągu DW 941 w km 18+634 w m. Wisła,Przebudowa dwóch zatok autobusowych oraz wyznaczenie przejścia dla pieszych w ciągu DW 791 w m. Fugasówka, w tym opracowania dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 917 ul. Korczaka w m. Racibórz od km 0+000 do km 0+980, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 904 na odcinku ok. 1,2 km od ronda do mostu w m. Rększowice oraz od skrzyżowania z DK 1 na długości ok. 170 m w m. Kolonia Poczesna, Budowa chodnika i przebudowa DW 921 na terenie gminy Pilchowice, Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 939 (ul. Cieszyńska) z ul. Zdrojową i Sznelowiec w Pszczynie, Przebudowa DW 786 na odcinku od m. Święta Anna do granicy województwa, etap I -Przebudowa skrzyżowania DW 786 w m. Św. Anna, Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 odcinek od skrzyżowania z drogą krajową nr 45 w Raciborzu do granicy miasta Rybnik (odcinek B -przebudowa skrzyżowania DW 935 z DW 919 w Raciborzu, odcinek C - od kanału Ulga w Raciborzu do ul. Pamiątki w gminie Kornowac, odcinek D od ul. Pamiątki do skrzyżowania z DW 933 w gminie Kornowac), Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942
72	KT / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Remonty dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego*	W ramach zadania realizowane są następujące inwestycje m.in: Remont mostu sklepionego z kamiennymi konstrukcjami oporowymi w ciągu DW 941 w km 32+174 w m. Istebna wraz z aktualizacją projektu i pełnieniem nadzoru autorskiego, Poprawa odwodnienia korpusu drogowego DW 786 na odcinku od mostu do skrzyżowania z DG w m. Mstów, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Remont nawierzchni DW 919 w miejscowościach Trachy i Przerycie, Remont nawierzchni DW 938 w m. Hażlach, Remont mostu z podniesieniem klasy nośności nad rzeką Sumina w ciągu DW 922 w km 4+772

			w m. Nędza zgodnie z PFU, Naprawa i zabezpieczenie konstrukcji oporowej, naprawa odcinka DW 943 od km 1+010 do km 1+080, Remont nawierzchni DW 919 na odcinku o długości 1,6 km
73	KT / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania realizowane jest m.in.: Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach zawartych umów na utrzymanie dróg w powiatach: tarnogórski, wodzisławski, Bielsko i Cieszyn, Będzin, Bieruń - Lędziny, Żywiec, Mikołów, lubliniecki; usuwanie krzewów i drzew oraz nasadzenie na sieci DW; Utrzymanie, konserwacje i naprawy pozostałych obiegów inżynierskich i urządzeń związanych z funkcjonowaniem drogi; Sporządzenie dokumentacji geodezyjno - prawnej niezbędnej w celu realizacji zadań statutowych jednostki; Inwentaryzacja, ocena, gromadzenie i wprowadzenie danych ewidencyjnych dotyczących stanu dróg wojewódzkich; Sporządzanie oraz aktualizacja dokumentacji projektowych w zakresie bieżącego utrzymania dróg i obiektów inżynierskich; pozostałe.
74	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Kluczowa inwestycja	Budowa przestawnej sieci trakcyjnej nad torem 203.
75	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Kluczowa inwestycja	Zakup nieruchomości przy ul. Raciborskiej 58.
76	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Kluczowa inwestycja	Zakup symulatora szkoleniowego pojazdu kolejowego.
77	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Kluczowa inwestycja	Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN57AKŚ-224.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeni wykazano 77 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 5 grup zadań dotyczące: środowiska, przyrody, transportu, geodezja oraz zagospodarowanie przestrzenne.

Poniżej przedstawiono statystykę dla zadań zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P - Przyroda	15	19,5%
S – Środowisko	22	28,6%
T - Transport	24	31,2%
Z – Zagospodarowanie przestrzenne	8	10,4%
G - Geodezyjne	8	10,4%
Razem zadania w obszarze Przestrzeń	77	
Razem wszystkie zadania	337, z czego zadania z obszaru Przestrzeń stanowią 22,8%	

Obszar WSPÓŁPRACA

Opis statystyczny obszaru Współpraca

Współpraca ponadregionalna

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Samorząd Województwa Śląskiego prowadził aktywne działania oparte o współpracę z partnerami zagranicznymi. Województwo Śląskie w 2019 r. było członkiem m.in. następujących organizacji międzynarodowych, tj. w:

- Europejskim Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH;
- Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej TRITIA.
- European Social Network ESN

ERIH (ang. European Route of Industrial Heritage (ERIH)) to największa w Europie sieć informacji turystycznej o dziedzictwie przemysłowym. Wzorem dla projektu ERIH był Szlak Dziedzictwa Przemysłowego w Zagłębiu Ruhry, największa wówczas sieć turystyczna łącząca obiekty dziedzictwa przemysłowego.

W portalu stowarzyszenia prezentowanych jest ponad 1 500 zabytków techniki z 47 krajów. Wirtualny Szlak ERIH obejmuje ponad 100 tzw. „punktów kotwicznych”, 20 szlaków regionalnych i 13 tras tematycznych oraz ponad 140 biografii przemysłowców. Wszystko razem tworzy wyjątkową w skali świata mozaikę europejskiego dziedzictwa przemysłowego, w której poszczególne obiekty są ze sobą powiązane wspólną historią. Województwo Śląskie jako zarządca Szlaku Zabytków Techniki jest członkiem ERIH od 2010 roku. Szlak Zabytków Techniki to pierwszy szlak z Europy Środkowo-Wschodniej, który został w całości wpisany do Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego. W ramach Szlaku Zabytków Techniki wybrano pięć Gwiazd Techniki, które są jednocześnie punktami kotwicznymi europejskiego szlaku. Są to: Kopalnia Guido w Zabrze, Sztolnia Królowa Luiza, Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach, Muzeum Tyskich Browarów Książęcych w Tychach oraz Muzeum Browaru Żywiec.

Jedną z inicjatyw w obszarze współpracy transgranicznej realizowanej przez Województwo Śląskie razem z innymi regionami było utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA z ograniczoną odpowiedzialnością (EUWT TRITIA), które oficjalnie zostało zarejestrowane w dniu 25 lutego 2013 r. decyzją Ministra Spraw Zagranicznych. EUWT TRITIA zostało założone w celu usprawnienia i promowania współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej między jej członkami, głównie dla wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej, w szczególności poprzez realizację projektów i programów współpracy terytorialnej o następujących celach:

- Ułatwienie codziennego życia mieszkańców polsko-czesko-słowackiego pogranicza.
- Zapewnienie transgranicznej spójności na poziomie całego obszaru.
- Realizacja projektów strategicznych w celu wspólnego rozwoju obszaru członków.

W 2019 r. realizowane były m.in. następujące projekty: „Wyszehradzka kooperacja na rzecz pracy z seniorami”. „Dostępność na plus, 60+! Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze dostępne dla seniorów”, „AIR TRITIA”, dotyczącego zarządzania jakością powietrza w obszarze transgranicznym.

European Social Network (ESN) to sieć, która rozciąga swoją działalność na 33 państwa i 125 organizacji, współpracujących w kilku obszarach strategicznych dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Stowarzyszenie zrzesza organizacje, które planują, finansują, badają, zarządzają, regulują, dostarczają i monitorują lokalne publiczne usługi społeczne, w tym usługi zdrowotne, socjalne, związane z zatrudnieniem, edukacją i mieszkalnictwem. Do jej głównych zadań należy wspieranie rozwoju skutecznej polityki społecznej i wysokiej jakości usług społecznych poprzez wymianę doświadczeń i wiedzy w szczególności skupiając się na takich grupach jak osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci w trudnej sytuacji i młodzież.

Województwo Śląskie realizuje współpracę zagraniczną w oparciu o liczne umowy partnerskie. Poniżej przedstawiono wykaz regionów partnerskich.

Tabela 27. Wykaz regionów partnerskich województwa śląskiego.

	Region partner ski
1	Region Hauts-de-France (Francja)
2	Kraj Związkowy Północna Nadrenia-Westfalia (Niemcy)
3	Region Walonii (Belgia)
4	Samorządowy Kraj Żyliński (Słowacja)
5	Kraj Morawsko-Śląski (Czechy)
6	Województwo Borsod-Abauj-Zemplen (Węgry)
7	Region Walii (Wielka Brytania)
8	Autonomiczny Region Asturii (Hiszpania)
9	Obwód Lwowski (Ukraina)
10	Obwód Czerniowiecki (Ukraina)
11	Obwód Doniecki (Ukraina)
12	Obwód Żytomierski (Ukraina)
13	Region Zachodniej Gotalandii (Szwecja)
14	Adżarska Republika Autonomiczna (Gruzja)
15	Prowincja Liaoning (Chiny)
16	Stan Nevada (USA)
17	Stan Bengal Zachodni (Indie)

Źródło: Opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

W ramach współpracy międzynarodowej organizowane są liczne wizyty przedstawicieli regionów partnerskich i różnych organizacji międzynarodowych oraz przedstawicieli województwa śląskiego w regionach partnerskich. Poniżej wykaz wizyt i spotkań, które miały miejsce w 2019 roku.

Tabela 28. Oficjalne wizyty przedstawicieli regionów partnerskich i organizacji międzynarodowych w województwie śląskim w 2019 roku.

24.01.2019 r.	Spotkanie noworoczne Zarządu Województwa Śląskiego z Korpusem Konsularnym. Organizacja spotkania wraz z Urzędem Wojewódzkim.
9-15.01.2019 r.	Projekt Kolędniczy z Żytomierza – występy artystów polskiego pochodzenia z Obwodu Żytomierskiego w miastach województwa śląskiego oraz udział w Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie.
08.02.2019 r.	Wizyta Tomasza Kaśaja, konsula generalnego Republiki Słowackiej, spotkanie z marszałkiem Jakubem Chełstowskim oraz wicemarszałkiem Wojciechem Kałużą.
12-16.02.2019 r.	Oficjalna wizyta władz Adżarskiej Republiki Autonomicznej na czele z przewodniczącym Rady Najwyższej Adżarskiej Republiki Autonomicznej. Ze względu na zainteresowanie

	strony gruzińskiej rozbudową bazy turystyki górskiej delegacja miała także okazję zapoznać się z atrakcjami turystycznymi, stanowiącymi ofertę ośrodka narciarskiego Szczyrk Mountain Resort. W czasie wizyty odbyły się oficjalne spotkania, w których udział wzięli marszałek Jakub Chełstowski przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego Jan Kawulok oraz wicemarszałek Wojciech Kałuża.
7.03.2019 r.	Wizyta Joydeepa Roy'a, Konsulat Honorowy RP w Kalkucie w województwie śląskim. Omówienie współpracy w zakresie gospodarki. Podczas wizyty miało miejsce spotkanie z Izabelą Domogałą, członkiem Zarządu Woj. Śląskiego.
20.03.2019 r.	Wizyta Hansa Jörga Neumanna, konsula generalnego Republiki Federalnej Niemiec, spotkanie z marszałkiem J. Chełstowskim.
05.04.2019 r.	Wizyta Laurence Capelle, Delegat Generalnej Walonii-Brukseli, spotkanie z marszałkiem J. Chełstowskim.
8-10.04.2019 r.	Wizyta ekspertów walońskich w województwie śląskim w ramach projektu „Zarządzanie dziedzictwem przemysłowym UNESCO. Przykład i doświadczenia regionu Walonii w kontekście obiektów kandydujących do wpisu na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Województwie Śląskim.” (Program wykonawczy na lata 2017-2019).
12.04.2019 r.	Wizyta delegacji Samorządowego Kraju Żylińskiego w województwie śląskim pod przew. Eriki Jurinovej, przewodniczącej SKŻ. W wizycie wzięli udział również Milan Laurenčík, wiceprzewodniczący oraz Tomas Kašaj, konsul generalny Republiki Słowackiej. Spotkanie z marszałkiem J. Chełstowskim oraz wicemarszałkiem W. Kałużą.
18.04.2019 r.	Wizyta deputowanego Landtagu Nadrenii Północnej-Westfalii Rüdigera Scholza w województwie śląskim, spotkanie z marszałkiem J. Chełstowskim.
30.04.2019 r.	Spotkanie Wiktorii Laskowskiej-Szczur, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie z wicemarszałkiem Wojciechem Kałużą.
07.05.2019 r.	Spotkanie marszałka województwa J. Chełstowskiego z ambasadorem Chorwacji Tomislavem Vidosevicem. W spotkaniu brał również udział konsul honorowy Chorwacji Paweł Włodarczyk.
13.05.2019 r.	Udział wiceprzewodniczącego Samorządowego Kraju Żylińskiego Petera Dobesa w EKG, spotkanie z marszałkiem Jakubem Chełstowskim oraz wicemarszałkiem Wojciechem Kałużą.
13-17.05.2019 r.	Wizyta delegacji z regionu Minas Gerais w Brazylii w ramach programu International Urban Cooperation: Sustainable and Innovative Cities and Regions – Regional Action Latin America and the Caribbean (IUC-LAC). Za organizację wizyty odpowiadał Wydział Rozwoju Regionalnego. Wydział GP- współpraca.
31.05-02.06. 2019 r.	Wizyta Szefów Misji Dyplomatycznych, akredytowanych w RP w woj. śląskim. Organizacja programu wizyty we współpracy z Urzędem Wojewódzkim oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Udział wzięli marszałek Jakub Chełstowski oraz wicemarszałek Wojciech Kałuża.
06.06.2019 r.	Udział wicemarszałka Wojciecha Kałuży w XXV posiedzeniu Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej w Cieszynie – uczestnictwo przedstawicieli polskiego i czeskiego MSZ oraz samorządów obu stron.
16.06.2019 r.	Udział wicehejtmana Stanisława Folwarcznego (Kraj Morawsko-Śląski) w 65. Orlen Memoriale Janusza Kusocińskiego, spotkanie z marszałkiem J. Chełstowskim oraz wicemarszałkiem W. Kałużą.
30.07.2019 r.	Spotkanie Mykoły Buzynskiego, wiceprzewodniczącego Organizacji Pracodawców Ukrainy z wicemarszałkiem W. Kałużą.
13.09.2019 r.	Wizyta Pana Joydeepa Roya – pracownika Konsulatu Honorowego RP w Kalkucie (Indie). W trakcie wizyty odbyło się spotkanie z Izabelą Domogałą, członkiem Zarządu Województwa Śląskiego, a także przedstawicielami instytucji kultury z naszego regionu.
22-23.09.2019 r.	Wizyta oficjalnej delegacji z regionu Borsod-Abauj-Zemlen (Węgry) w związku z Dniem Węgierskim, organizowanym przez miasto Katowice. Spotkanie Dezső Töröka, przewodniczącego Zgromadzenia Borsod-Abauj-Zemlen wraz z delegacją oraz Wiceburmistrza Miskolca Petera Pflieglera wraz z delegacją z marszałkiem J. Chełstowskim, wicemarszałkiem W. Kałużą, przewodniczącym Sejmiku J. Kawulokiem. W części oficjalnej obchodów uczestniczył wiceminister spraw zagranicznych Węgier oraz Konsul Generalna Węgier w Krakowie.
25-27.09.2019 r.	Projekt SPOTKANIA EKSPERTÓW (mobilność rowerowa) w ramach Regionalnego Trójkąta Weimarskiego, udział przedstawicieli Zarządu Województwa Śląskiego, konferencja i spotkania warsztatowe ekspertów województwa śląskiego, Nadrenii Północnej-Westfalii oraz Hauts-de-France.
21-23.10.2019 r.	Wizyta przedstawicieli europejskiej instytucji, zajmującej się działalnością sportową w dziedzinie lekkiej atletyki. Współpraca GP, wydział wiodący: Wydział Kultury i Sportu.
26-27.11.2019 r.	Wizyta dr Stephana Holthoffa-Pförtnera – ministra spraw federalnych, europejskich i międzynarodowych Nadrenii Północnej-Westfalii.
11.12.2019 r.	Wizyta Laurence Capelle, Delegat Generalnej Walonii-Brukseli dot. wymiany informacji pod kątem kompetencji/działania/doświadczeń województwa śląskiego w zakresie

	zrównoważonego rozwoju i gospodarki o obiegu zamkniętym - spotkanie w Wydziale Ochrony Środowiska UMWS, organizacja wydziału: GP i OS.
17-22.12.2019 r.	Projekt „Z Polską w sercu” – we współpracy z Żytomierskim Obwodowym Związkiem Polaków na Ukrainie. Wizyta młodzieży.

Źródło: Opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

Tabela 29. Wizyty przedstawicieli województwa w regionach partnerskich w 2019 r.

Data wizyty	Opis wizyty
16-18.05.2019 r.	Projekt KULTURATRIUM w ramach Regionalnego Trójkąta Weimarskiego – Festiwal Videomappingu w regionie Hauts-de-France, z udziałem artystów z województwa śląskiego oraz w podsumowaniu - przedstawicieli Wydziału KL i referatu Współpracy Międzynarodowej.
18-20.06.2019 r.	Wizyta delegacji województwa śląskiego pod przew. marszałka J. Chełstowskiego w Nadrenii Północnej-Westfalii, spotkanie z premierem Arminem Laschetem.
13.08.2019 r.	Projekt SZCZYT MŁODZIEŻY w ramach Regionalnego Trójkąta Weimarskiego, udział w debacie polityków z młodzieżą członka Zarządu Beaty Białowąs.
5-7.08.2019 r.	Wizyta studyjna w Miskolcu (Węgry) w ramach działań podejmowanych z regionami zaangażowanymi w inicjatywę Komisji Europejskiej Coal Regions in Transition, skierowanych do regionów górniczych, będących w okresie transformacji społeczno-gospodarczej. Udział wzięli marszałek J. Chełstowski oraz wicemarszałek W. Kałuża.
16-20.09.2019 r.	Oficjalna wizyta przedstawicieli władz województwa śląskiego w Adżarskiej Republice Autonomicznej. Podczas wizyty miało miejsce podpisanie Oświadczenia o współpracy pomiędzy Sejmikiem Województwa Śląskiego a Radą Najwyższą Autonomicznej Republiki Adżarii oraz posiedzenie Komisji Mieszanej ds. Współpracy Dwustronnej – omówienie przyszłych projektów realizowanych w ramach współpracy.
10-12.12.2019 r.	Udział przedstawicieli Województwa Śląskiego (Fundusz Górnośląski, Urząd Marszałkowski, Wydział GP) w Business Conclave w Bengalu Zachodnim (Kalkuta, Indie). W trakcie wizyty spotkania biznesowe z przedsiębiorcami strony indyjskiej.
11.12.2019 r.	Wizyta delegat Walonii Laurence Capelle oraz Sylwii Wandziuk-Obłuski z Ambasady Belgii - spotkanie z dyrektorem Wydziału Ochrony Środowiska UMWS nt. wymiany informacji pod kątem kompetencji/działań/doświadczeń województwa śląskiego w zakresie zrównoważonego rozwoju i gospodarki o obiegu zamkniętym.
08-11.12.2019 r.	Wizyta delegacji Województwa Śląskiego pod przew. marszałka województwa J. Chełstowskiego, z udziałem Przewodniczącego Sejmiku oraz Wicemarszałka W. Kałuży w regionie Hauts-de-France. Podczas wizyty zostało podpisane porozumienie o współpracy dwustronnej w obecności Ambasadora RP w Paryżu oraz Prefekta regionu HdF. Poza częścią oficjalną – wizyta studyjna poświęcona transformacji gospodarczej i społecznej regionu Hauts-de-France.

Źródło: Opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

Biuro Regionalne Województwa Śląskiego w Brukseli

Biuro Regionalne Województwa Śląskiego (BRWŚ) w Brukseli zostało włączone w struktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (UMWŚ) w dniu 1 września 2019 r. Wcześniej biuro funkcjonowało w ramach Stowarzyszenia Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia”.

Współpraca BRWŚ z UMWŚ rozpoczęła się już jednak w I połowie roku, zanim biuro oficjalnie zostało włączone w jego struktury. Wyrazem tej kooperacji było wsparcie ze strony biura dla UMWŚ w m.in.:

- Spotkaniach Grupy Roboczej Platformy Węglowej w Brukseli w kwietniu oraz w lipcu 2019 r.
- Spotkaniach bilateralnych z Komisją Europejską w sprawie pilotażowych projektów transformacyjnych i bieżącego stanu wdrażania RPO WŚ.

Biuro w Brukseli przyczyniło się do zainicjowania, zorganizowania i współorganizowania szeregu spotkań i wydarzeń, w których uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Województwa, pracownicy UMWŚ i przedstawiciele instytucji sektorowych. Były to m.in.:

- Konferencja wysokiego szczebla pt: „Szczyt regionów węglowych w transformacji”, odbywającej się w Europejskim Komitecie Regionów, organizowana w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli w dniach 7-11 października 2019 r.
- Debata telewizyjna pt: „Transformacja regionów węglowych w nowej perspektywie finansowej – polska wizja”, odbywającej się w Parlamencie Europejskim w Brukseli.
- VI spotkanie Grupy Roboczej Platformy Transformacji Regionów Górniczych w Brukseli w dniach 16-17 października 2019 r.
- Roczny Dialog Polityczny Platformy Węglowej w Zgorzelcu w dniach 25-26 listopada 2019 r. uwieńczony podpisaniem Deklaracji Görlitz przez takie regiony węglowe, jak: Saksonię, Brandenburgię, Nadrenię Północna-Westfalia, Saksonię-Anhalt, Kastylię-León, Asturię, Aragonię, Wielkopolskę, Dolny Śląsk, Region Doliny Jiu, Macedonię Zachodnią, Karlowe Wary, Kraj morawsko-śląski, Kraj ustecki, Kraj trenczyński, Savinjska, Zasavska oraz Województwo Śląskie;
- Polska Food Festival w Brukseli w dniu 13 grudnia 2019 r., wydarzenia współorganizowanego ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE w Brukseli oraz Departamentem Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach, mającego na celu promocję śląskich firm i ich produktów spożywczych, a także promocji kultury śląskiej.

Ponadto Biuro zagwarantowało w tym czasie kompleksową obsługę delegacji przybywających do Brukseli z Województwa Śląskiego, inicjując i organizując szereg spotkań bilateralnych z Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim, Europejskim Komiteciem Regionów, Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE oraz innymi instytucjami.

Biuro przez cały rok realizowało także cykl dodatkowych zadań i przedsięwzięć w ramach działalności Domu Polski Południowej (DPP), wspólnego przedstawicielstwa regionów Śląskiego, Opolskiego oraz Małopolskiego w Brukseli.

Platforma Transformacji Regionów Górniczych

Z końcem 2017 r. województwo śląskie dołączyło, jako jeden z pierwszych regionów pilotażowych, do nowej inicjatywy Komisji Europejskiej dotyczącej Transformacji Regionów Górniczych, w ramach której powstała m.in. Platforma Transformacji Regionów Górniczych służąca w szczególności wymianie wiedzy i doświadczeń regionów górniczych Unii Europejskiej na drodze do transformacji w kierunku zrównoważonej, niskoemisyjnej gospodarki.

W 2019 r. przedstawiciele Zarządu Województwa uczestniczyli w szeregu spotkań i wydarzeń związanych z tą inicjatywą, w szczególności w:

- czwartym spotkaniu Grup Roboczych w Brukseli w dniach 8-9 kwietnia oraz spotkaniu bilateralnym z Komisją Europejską w dn. 9 kwietnia nt. pilotażowych projektów transformacyjnych,
- piątym spotkaniu Grup Roboczych w Brukseli w dniach 15-16 lipca oraz w spotkaniu bilateralnym z Komisją Europejską w dn. 17 lipca nt. bieżącego stanu prac nad projektami,
- w dn. 6 września w Okrągłym Stole w sprawie transformacji regionów górniczych w siedzibie GIG w Katowicach,
- w szóstym spotkaniu Grup Roboczych Platformy w Brukseli w dn. 16-17 października,
- oraz w Rocznym Dialogu Politycznym Platformy w Zgorzelcu w dn. 25-26 listopada.

Aktywność w ramach Platformy skoncentrowana była na wymianie doświadczeń i wniosków z innymi regionami górniczymi Unii Europejskiej, dyskusji z Komisją Europejską i innymi instytucjami unijnymi i międzynarodowymi nad rozwiązaniami i narzędziami dla skutecznej transformacji oraz wypracowaniem projektów pilotażowych ze wsparciem eksperckim KE (obecnie 14 regionalnych

projektów pilotażowych ujętych w Planie Działań Transformacji Regionu, w tym część finansowana w ramach RPO WSL 2014-2020). Ponadto, 8 marca 2019 r. Zarząd Województwa podjął uchwałę o utworzeniu Zespołu Regionalnego dla inicjatywy regionów górniczych w województwie śląskim. Celem powołania Zespołu jest uspołecznienie procesu identyfikacji nowych projektów. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele strony rządowej, samorządowej, w tym przedstawiciele gmin górniczych, partnerzy społeczni, przedstawiciele nauki i biznesu. Zespół liczy 42 członków. W 2019 r. zespół odbył cztery spotkania: 27 marca, 6 maja, 1 lipca i 15 listopada.

Szlaki tematyczne

Jednym z najbardziej znanych szlaków kulturowo-turystycznych w województwie śląskim jest Szlak Zabytków Techniki (SZT) obejmujący obiekty dziedzictwa przemysłowego. Stanowi on markowy produkt turystyczny prezentujący najważniejsze, ze względu na walory turystyczne, historyczne i architektoniczne, różnego rodzaju obiekty industrialne województwa. Zabytki Szlaku są związane z historią regionu oraz przemysłem, w szczególności z tradycją górniczą i hutniczą, kolejnictwem, energetyką, łącznością, produkcją wody, a także z przemysłem spożywczym⁶³. Szlak odgrywa nie tylko znaczącą rolę turystyczną, ale i promocyjną dla poszczególnych atrakcji oraz całego regionu, ukazując część jego tożsamości i charakter.

Obecnie w skład Szlaku wchodzi 42 obiekty, z których najwięcej zlokalizowanych jest w centralnej części województwa. Do najbardziej znanych z nich można zaliczyć: Kopalnię Guido i Sztolnię Królowa Luiza w Zabrze, osiedle górnicze w Nikiszowcu oraz Muzeum Śląskie w Katowicach. Na szczególną uwagę zasługuje Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach – zabytki wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Unikatowa jest też kultura związana z browarnictwem, w ramach której udostępniono takie obiekty muzealne jak: Muzeum Tyskich Browarów Książęcych, Muzeum Browaru Żywiec oraz Browar Zamkowy w Cieszynie.

Od 2010 r. organizowane co roku w czerwcu święto Szlaku Zabytków Techniki – Industriada, stanowi najważniejszy i największy w Polsce festiwal promujący dziedzictwo przemysłowe. Główna część imprezy trwa jeden dzień i odbywa się na terenie obiektów Szlaku w kilkudziesięciu miastach województwa.

Od 2010 roku na wszystkich INDUSTRIADACH bawiło się ponad 750 tysięcy osób, uczestnicząc w ponad 3 tysiącach wydarzeń. W tym czasie święto Szlaku Zabytków Techniki zdobyło Złoty Certyfikat za najlepszy produkt turystyczny 2016 roku, przyznawany przez Polską Organizację Turystyczną. Rok później Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, będące na Szlaku, znalazły się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, a sam Szlak powiększył liczbę obiektów z 36 do 42. W z roku 2019 z jego oferty skorzystało ponad 1,2 mln. osób. Prestiżowa Nagroda Dziedzictwa Europejskiego – Europa Nostra 2019 dla Sztolni Królowa Luiza w Zabrze pozwala wierzyć, że turystów na Szlaku Zabytków Techniki będzie w kolejnych latach jeszcze więcej. W 2019 r. do najchętniej odwiedzanych zabytków na Szlaku należał Kompleks Sztolnia Królowa Luiza i Kopalnia Guido w Zabrze, Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, Muzeum Śląskie w Katowicach. Miejsce poza podium zajęło Muzeum Browaru Żywiec.

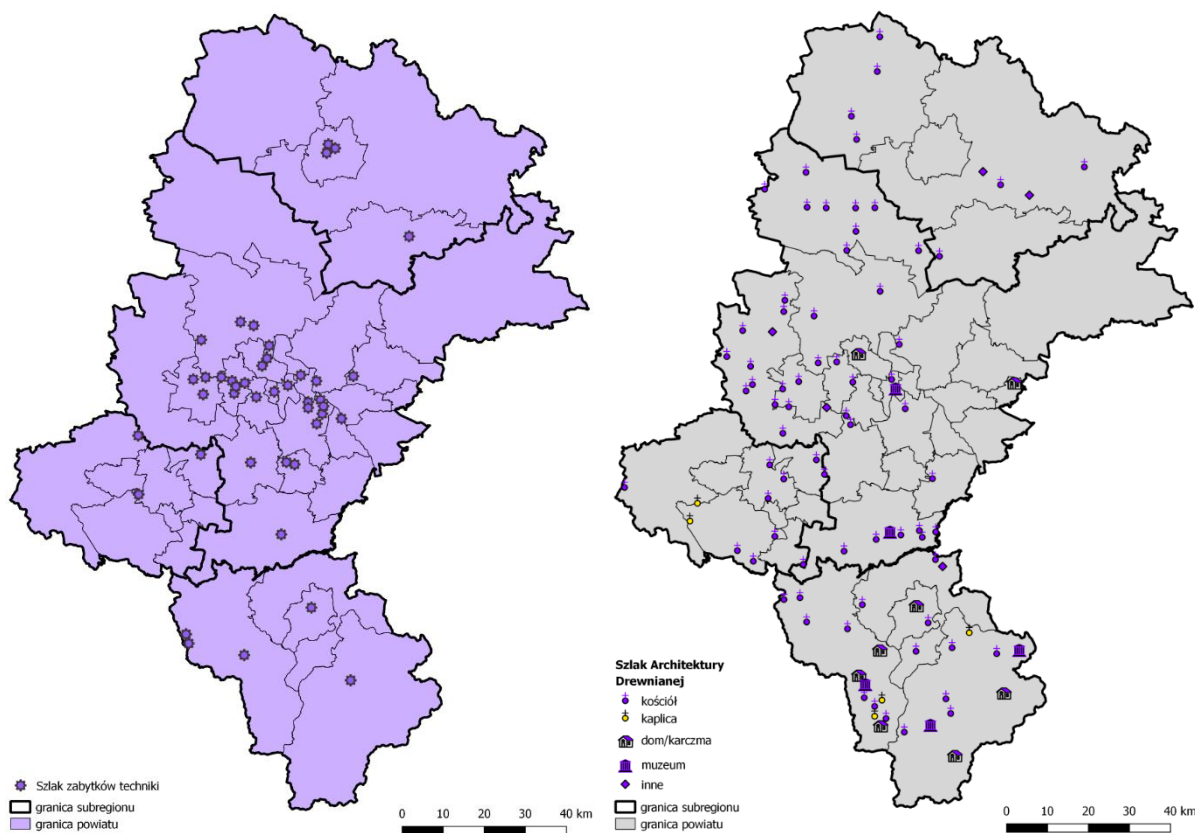
Na terenie regionu istnieje również Szlak Architektury Drewnianej, skupiający 94 zabytkowe obiekty i zespoły architektoniczne. Szlak liczy około 1 060 km⁶⁴ i składa się z pięciu pętli. Na trasie

⁶³ <https://www.zabytkotechniki.pl/Pokaz/27320/opis-szlaku>.

⁶⁴ <https://www.slaskie.travel/>.

szlaku znajdują się zarówno liczne obiekty sakralne (drewniane kościoły), jak i karczmy, chałupy, leśniczówki, młyny itp. Szlak prowadzi także do skansenów.

Mapa 34. Szlak Zabytków Techniki w województwie śląskim. Mapa 35. Szlak Architektury Drewnianej w województwie śląskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.slaskie.travel>.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.slaskie.travel>.

Kolejnym szlakiem jest Szlak Orlich Gniazd skupiający zamki i ruiny warowni, które położone są na wzgórzach Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Nazwa wynika z położenia atrakcji pośród skał wapiennych na szczytach wzniesień. Szlak wyróżnia się szczególną malowniczością, znajdują się na nim nie tylko zamki, ale i zabytkowe budowle sakralne oraz wytwory przyrody. Aktualnie szlak rozciąga się na większości obszaru Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i dzięki rozwiniętej infrastrukturze oferuje szeroki wachlarz form spędzania czasu (np. jazda na rowerze, wspinaczka, zwiedzanie jaskiń, spacer, narty). Szlakiem opiekuje się Związek Gmin Jurajskich.

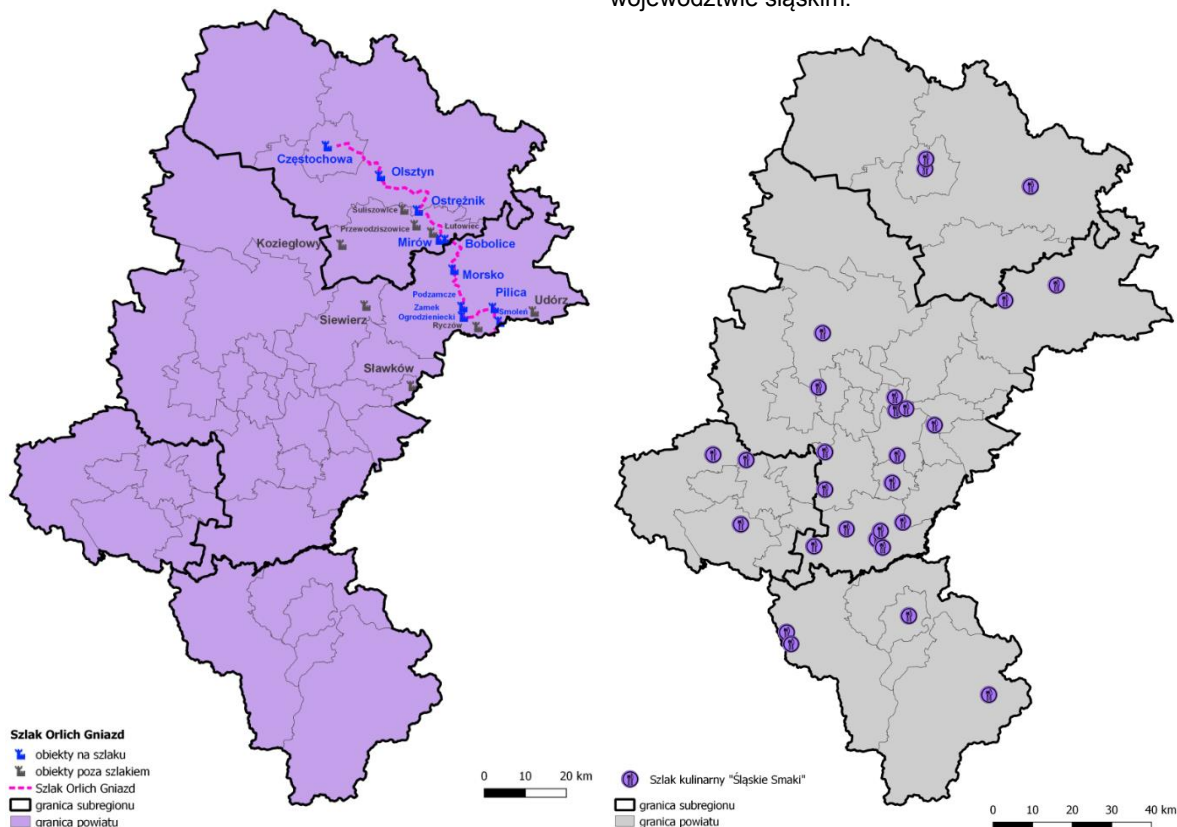
W ramach funkcjonowania tego szlaku powstała nowa impreza cykliczna „Juromania”. W 2019 roku odbyła się druga edycja tej imprezy, która zebrała 23 tys. zwiedzających (rok wcześniej było to 18 tys.). Organizatorami imprezy były: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Związek Gmin Jurajskich. Impreza odbywała się w następujących lokalizacjach:

- Województwo Śląskie: Częstochowa – Plac Biegańskiego, Zamek w Olsztynie, Zespół Pałacowo-Parkowy w Złotym Potoku, Żarki, Łutowiec, Zamek w Bobolicach, Centralna Stacja Grupy Jurajskiej GOPR w Podlesicach, Zamek Bąkowiec w Zawierciu, Zamek Ogrodzieniec w Podzamczu, Błonia Zamku Pilcza w Smoleniu
- Województwo Małopolskie: Ruiny Zamku w Bydlinie, Klucze – Pustynia Błędowska, Zamek w Rabsztynie, Zamek Pieskowa Skała, Zamek w Korzkwi.

W sumie impreza odbywała się w 25 lokalizacjach na terenach 15 gmin.

W województwie funkcjonuje też Szlak Kulinarny „Śląskie Smaki”, który tworzy 29 restauracji i lokali gastronomicznych. Serwują one tradycyjne potrawy kuchni regionalnej: śląskiej, jurajskiej, zagłębiowskiej oraz beskidzkiej. O jego znaczeniu świadczy wpisanie na Listę Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 138 produktów⁶⁵. W ramach tego szlaku tematycznego organizowane są imprezy kulinarne (np. Festiwal „Śląskie Smaki”). W regionie jest organizowanych ok. 25 wydarzeń promujących regionalne kulinaria.

Mapa 36. Szlak Orlich Gniazd w województwie śląskim. Mapa 37. Szlak Kulinarny „Śląskie Smaki” w województwie śląskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.slaskie.travel>.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.slaskie.travel>.

Przez województwo śląskie przebiegają także szlaki religijne (np. Droga św. Jakuba, Szlak Papieski). W regionie znajduje się wiele znanych miejsc kultu religijnego oraz miejsc pielgrzymkowych, z których najważniejsze jest Sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie, nazywane „duchową stolicą Polski” oraz Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich wraz ze Wzgórzem Kalwaryjskim.

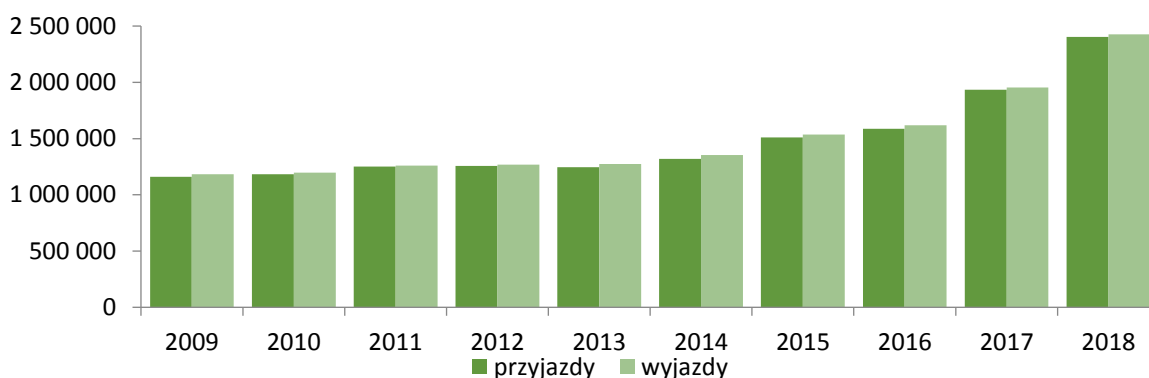
⁶⁵ Program Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+.

Region w europejskiej sieci transportowej

Podstawowym elementem usytuowania systemu transportu województwa śląskiego w europejskim systemie transportowym jest jego położenie w zasięgu paneuropejskich korytarzy transportowych oraz w sieci TEN-T.

W województwie śląskim zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach, bezpośrednio przy autostradzie A1 i drodze ekspresowej S1. Pod względem liczby pasażerów w 2018 roku zajmował 4. miejsce w Polsce, po portach w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. W 2018 roku w MPL „Katowice” obsłużono 4,81 mln pasażerów, a wzrost w stosunku do 2009 roku stanowił 106%.

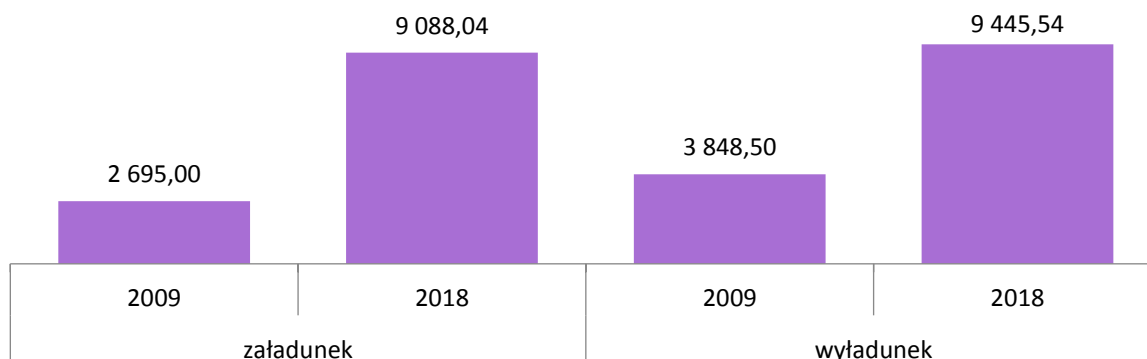
Wykres 34. Liczba pasażerów przylatujących i wylatujących do/z MPL „Katowice” w Pyrzowicach w latach 2009-2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Lotnisko w Pyrzowicach w ostatnich latach intensywnie rozwija swoje zaplecze infrastrukturalne, dzięki któremu przepustowość obsługi ruchu znacznie się zwiększyła. Obecnie w porcie lotniczym funkcjonują trzy terminale pasażerskie i jeden terminal cargo. W 2017 roku zakończono proces przekształcania starej drogi startowej w drogę kołowania oraz dostosowania infrastruktury do CAT II (kierunek podstawowy, pas 27) operacji lotniczych, co znacznie zwiększyło bezpieczeństwo operacji lotniczych w porcie. Do 2020 roku ILS CAT I zostanie również zainstalowany na kierunku pomocniczym (pas 09) drogi startowej, co oprócz bezpieczeństwa, podniesie również dostępność operacyjną lotniska.

Wykres 35. Ładunki w MPL „Katowice” w Pyrzowicach w latach 2009 i 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Port lotniczy „Katowice” był drugim portem w Polsce, po lotnisku Chopina w Warszawie, pod względem ilości przeładunków towarów. W 2018 roku w MPL „Katowice” w Pyrzowicach przeładowano 18,5 tys. ton ładunków.

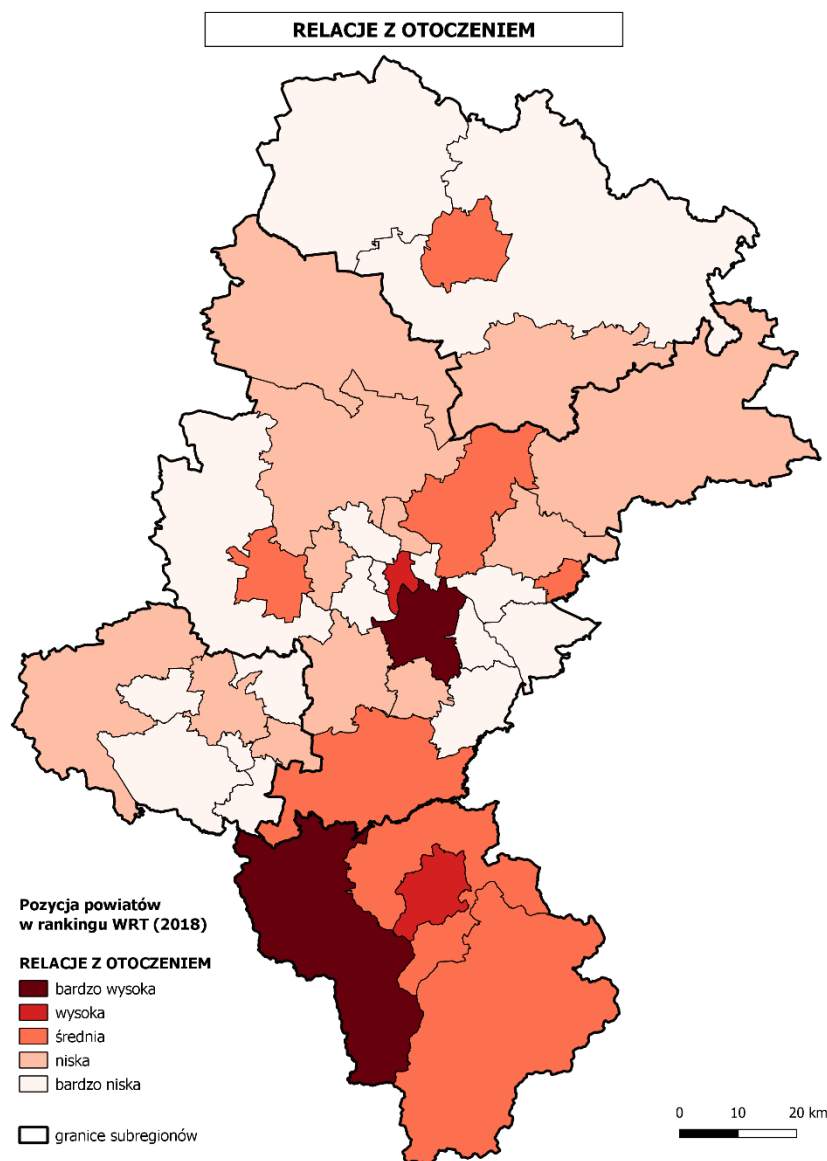
Tabela 30. Port lotniczy „Katowice” w 2019 roku w liczbach.

Port lotniczy „Katowice” - cecha	Wartość
Liczba destynacji	120
Nowe destynacje w 2019 r.	17
Liczba przewoźników	5 regularnych, 24 czarterowych operujących w 2019 r.
Liczba nowych przewoźników w 2019 r.	2 (Blue Panorama od kwietnia 2019 r. AMC Airlines od grudnia 2019 r.)
Liczba pasażerów (zmiana w stosunku do roku poprzedniego)	4 843 889 pasażerów w 2019 r. (4 838 149 pasażerów w roku 2018) +0,12%
Operacje cargo	20 123 364 ton w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GTL.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego - Relacje z otoczeniem

Mapa 38. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2018 roku dla obszaru: Relacje z otoczeniem (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy pokazujący Relacje z otoczeniem skonstruowany został na bazie wskaźników odnoszących się do ruchu turystycznego, danych dot. migracji mieszkańców, czy też odnoszących się do działalności kulturalnej. W powyższym zakresie prym wiodzie stolica regionu – Katowice oraz powiat cieszyński. Silna jest również pozycja Bielska-Białej i Chorzowa. Najslabiej wypadają powiaty: kłobucki, częstochowski, gliwicki, bieruńsko-lędzki, wodzisławski i rybnicki oraz miasta wchodzące w skład Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej ulokowane w jej centralnej części: Bytom, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie i Świętochłowice, a także Sosnowiec, Mysłowice i Jaworzno oraz Jastrzębie-Zdrój z Aglomeracji Rybnickiej. Mapa odnosząca się do wskaźnika cząstkowego Relacje z Otoczeniem pokazuje, że najlepsze rezultaty dotyczą powiatów leżących na południu regionu.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Współpraca*

Tabela 31. Wykaz dokumentów, których realizacja wynika z Priorytetu D. *Relacje z otoczeniem* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2019	Cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020	<p>Deklaracja Sejmiku Województwa Śląskiego: Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/33/1/2013 z dnia 5 kwietnia 2013 r.</p> <p>Deklaracja Sejmiku Województwa Małopolskiego: Deklaracja Sejmiku Województwa Małopolskiego nr 5/13 z dnia 5 kwietnia 2013 r.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Organizacja i udział w licznych spotkaniach, wizytach studyjnych, konferencjach w ramach funkcjonowania Domu Polski Południowej: w tym <ul style="list-style-type: none"> współorganizacja IV Małopolskiego Kongresu Srebrnej gospodarki (pierwszy współorganizatorami były województwa śląskie i opolskie), które odbyło się 15.11.2019 r w Krakowie organizacja wizyty studyjnej dla przedsiębiorców dotyczącej największego Programu badawczo – rozwojowego w historii UE „Horyzont 2020” (25-26 listopada 2019 r. w Bruksela) Formalne powołanie Biura Regionalnego Województwa Śląskiego w Brukseli (1 września 2019 r.) a następnie przeprowadzenie wspólnie z Departamentem GP procedury zamknięcia działalności Domu Polski Południowej z końcem 2019 roku. Organizacja konferencji i spotkań o charakterze gospodarczym, wydarzeń kulturalnych (koncerty, spektakle, wykłady), naukowo-badawczych (prace naukowo-badawcze, projekty, publikacje, seminaria, sesje naukowe, wykłady, targi edukacyjne); Zapisy dokumentu wykorzystywane są w ramach oceny strategicznej w ramach wyboru projektów realizowanych z RPO WSL 2014-2020, premiującej projekty realizujące wspólne inicjatywy w ramach makroregionu; 	D.1	Do uzgodnienia.
2	Strategia współpracy systemowej Regionów tworzących Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA z o.o. do roku 2020		<p>1. Obszar współpracy 1. TRANSPORT I INFRASTRUKTURA - Cel ogólny 1 - realizacja projektu TRANS TRITIA, współfinansowanego z Programu Central Europe</p> <p>Obszar współpracy 2. WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA. Cel szczegółowy 2.2: Wspieranie rozwoju zasobów ludzkich</p>	D.1. D.2. D.3	Tak, dokument wymaga aktualizacji. W chwili obecnej powstaje wspólna strategia regionalna dotycząca zarządzania jakością powietrza dla 4 regionów projektu AIR TRITIA: Województwa Śląskiego, Województwa Opolskiego, Kraju

	<p>i potencjału administracyjnego/ instytucjonalnego regionu transgranicznego – realizacja projektu „Wyszehradzka kooperacja na rzecz pracy z seniorami”. Projekt adresowany do pracowników domów opieki społecznej, centrów służb socjalnych z Polski, Czech i Słowacji.</p> <p>3. Obszar współpracy 3. RUCH TURYSTYCZNY. Cel szczegółowy 3.4: Poprawa jakości usług turystycznych – realizacja projektu „Dostępność na plus, 60+! Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze dostępne dla seniorów”. Program: Interreg V-A Polska -Słowacja 2014 – 2020.</p> <p>4. Obszar współpracy 4. ENERGETYKA I ŚRODOWISKO NATURALNE. Cel szczegółowy 4.1: Poprawa jakości środowiska w regionach transgranicznych – realizacja projektu AIR TRITIA, dotyczącego zarządzania jakością powietrza w obszarze transgranicznym. Program Central Europe.</p>	Morawsko-Śląskiego oraz Samorządowego Kraju Żylińskiego.
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Współpraca zidentyfikowano 2 dokumenty. W 2019 roku nie dokonano żadnych aktualizacji dokumentów ani nie przyjęto nowych.

W ramach tego obszaru obydwa dokumenty odnoszą się do zagadnień współpracy.

Dokumenty obszaru Współpraca stanowią jedynie 3,8% wszystkich dokumentów strategicznych.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
W - Współpraca	2	100%
Razem: dokumenty w obszarze Współpraca	2	
Razem: wszystkie dokumenty strategiczne	53, z czego dokumenty z obszaru Współpraca stanowią 3,8%	

Projekty realizowane przez Wydziały⁶⁶ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 32. Projekty realizowane w 2019 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe, finansowane z zewnętrznych źródeł w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (D) „Relacje z otoczeniem”.

LP.	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSTKI	TYTUŁ PROJEKTU	CELE PROJEKTU	NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2019 ROKU				
1	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Empowering Participatory Budgeting in the Baltic Sea Region (EmPaci)	Budżetowanie partycypacyjne jest procesem demokratycznego podejmowania decyzji, w którym obywatele biorą udział w przygotowaniu i przyjęciu budżetu miejskiego lub publicznego. W regionie Morza Bałtyckiego tylko nieliczne gminy stosują do tej pory budżetowanie partycypacyjne. Celem projektu EmPaci jest zaangażowanie większej liczby gmin i mobilizowanie różnych typów grup społecznych poprzez budowanie zdolności komunikacyjnych, ponadnarodowych klastrów i współpracy między gminami a obywatelami.	Interreg Region Morza Bałtyckiego
2	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	TransEtno – spotkania z tradycją polsko-słowackiego pogranicza	Głównym celem mikroprojektu jest międzynarodowe i międzypokoleniowe odkrywanie dziedzictwa kulturowego polsko-słowackiego pogranicza oraz przekazanie go kolejnym pokoleniom. Partnerom mikroprojektu bardzo zależy na wzbudzeniu zainteresowania transgranicznym dziedzictwem w kręgu dzieci: chcą przybliżyć zagadnienia dotyczące kultury tradycyjnej pogranicza Polski i Słowacji, zachęcić do refleksyjnego postrzegania tradycji, twórczego czerpania z zasobów kultury regionu i zachowania unikalności kulturowej. Istotą zaplanowanych działań jest aktywizacja mieszkańców pogranicza – poznawanie swoich korzeni w sposób całościowy poprzez wycieczki, twórczość artystyczną, naukę i zabawę; budowanie poczucia tożsamości regionalnej i więzi z Euroregionem; tworzenie pozytywnych relacji dzieci z kulturą ludową, a co za tym idzie szacunek dla dorobku kulturowego Polski i Słowacji.	Interreg V-A Polska – Słowacja 2014–2020
3	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Folklor beskidzki – tradycje i zwyczaje	Głównym celem projektu jest: zwiększenie zainteresowania społeczności lokalnej oraz turystów kulturą i historią pogranicza, tradycjami i obyczajami ludowymi po obu stronach granicy; aktywizacja społeczności wokół ochrony dziedzictwa kulturowego;	Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 -2020

⁶⁶ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			integracja różnych środowisk działających w obrębie kultury ludowej pogranicza. Projekt będzie realizowany poprzez propagowanie przedsięwzięć kulturalnych (warsztaty rękodzieła artystycznego), integrację ludowych środowisk twórczych (wydarzenie "Z tradycją przy biesiadnym stole"), organizację i promocję (kalendarium) lokalnych wydarzeń folklorystycznych (jarmarki, dożynki) oraz poznawanie zwyczajów i obrzędów (publikacja dot. zwyczajów i obrzędów pogranicza).	
4	Wydział Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, UMWSL	Standardy obsługi inwestora w samorządzie	Podstawowym celem projektu jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obsługi inwestora poprzez szereg działań skierowanych do gmin z terytorium województwa śląskiego.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
5	Biblioteka Śląska w Katowicach	Śląski Słownik Geograficzno-Historyczny GEOHIST: digitalizacja i poszerzenie dostępu do dokumentów (w tym zabytkowych)	Projekt ma na celu: stworzenie interaktywnej mapy historycznej dla okresów 2002, 1950, 1931 i 1910, zasilanej danymi statystycznymi ze spisów powszechnych oraz digitalizowanych czasopism (Oberschlesischer Wanderer z lat 1831-1944) i druków, rękopisów z zasobu działu Zbiorów Specjalnych BŚ, a także wykonanymi skanami map z zasobu Archiwum Państwowego w Katowicach. Dane te są wprowadzane do specjalnej bazy danych, która zintegrowana będzie z publikacjami Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.	Kultura Cyfrowa Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
6	Biblioteka Śląska w Katowicach Opera Śląska w Bytomiu Regionalny Instytut Kultury w Katowicach Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Śląskie Digitalium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego	Celem projektu Biblioteki Śląskiej, Instytucji Filmowej "Silesia-Film", Opery Śląskiej i Regionalnego Instytutu Kultury jest zwiększenie dostępności zasobów kultury oraz wzrost liczby osób korzystających z zasobów kultury udostępnianych on-line w województwie śląskim. Zostanie on zrealizowany poprzez utworzenie systemu pozyskiwania, digitalizacji, opracowania, długoterminowego zachowania i udostępniania cyfrowych zbiorów dziedzictwa, a także utworzenie serwisu – jednego punktu dostępu do nich. W projekcie zostaną zdigitalizowane i udostępnione zbiory 3 samorządowych instytucji kultury, a jedna z instytucji utworzy mobilną pracownię digitalizacji dla pozyskania zbiorów rozproszonych w rejonie. Prócz wytworzenia cyfrowego zasobu prezentującego praktycznie wszystkie rodzaje obiektów kultury, projekt przyniesie rozwiązanie techniczno-organizacyjne, umożliwiające poprojektowe, ciągłe tworzenie i udostępnianie zasobów cyfrowych instytucji kultury, edukacji i nauki województwa śląskiego.	RPO WSL 2014-2020
7	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Jerzy Kornowicz dzieło kameralne na klawesyn z efektami elektronicznymi	Utwór jednoczęściowy, o bardzo zmiennej i gęstej fakturze z licznymi kontrastami pomiędzy koncertującym klawesynem, kilkoma zmieniającymi się instrumentami a tutti. Faktura całości będzie „wyprowadzona” z klawesynowego trylu. Stanowić będzie okazję do solistycznego nieomal zaprezentowania się wszystkich muzyków. Fortepian i ew. keyboard (sampler) będzie miał rolę szczególną: stworzenia kontekstu złożonego z dźwięków preparowanych i	Zamówienia kompozytorskie Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

			próbek dźwiękowych tworzącymi dźwiękowy kontekst „zewnętrzny” dla oddania wizji świata rozwibrowanego i stale się przeformułującego.	
8	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Mikołaj Górecki dzieło na sopran, chór i orkiestrę kameralną	Cele projektu: prezentacja niepublikowanego dzieła Mikołaja Góreckiego; promocja Śląskości oraz Śląskich kompozytorów – "Śląsk – kopalnia wybitnych kompozytorów"; promocja Polskiej Muzyki Współczesnej; edukacja muzyczna społeczeństwa.	Zamówienia kompozytorskie Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
9	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Prapremiera w 100-lecie urodzin Mieczysława Weinberga	Nagranie i wydanie płyty CD „Prapremiera w 100-lecie urodzin Mieczysława Weinberga” przez Śląską Orkiestrę Kameralną pod dyrekcją Roberta Kabary z solistą Łukaszem Długoszem, zawierać będzie m.in. nigdy wcześniej nie nagrany Koncert fletowy op. 148 bis w wersji na orkiestrę kameralną. Do projektu zaproszony został wybitny polski solista światowej sławy – Łukasz Długosz, w którego wykonaniu po raz pierwszy zostanie nagrany Koncert fletowy op. 148 bis w wersji na orkiestrę smyczkową dedykowany przez Weinberga wybitnemu rosyjskiemu fleciście Alexanderowi Korneyevowi. Do tej pory koncert znany był tylko z nagrań na orkiestrę symfoniczną. Nagrana zostanie również neoklasycystyczna VII Symfonia op. 81 na klawesyn i smyczki. Wykonawczynią partii solowej będzie wybitna klawesynistka – Aleksandra Gajdecka-Antosiewicz. Publikacja będzie również mocno oddziaływać na rynek międzynarodowy i tym samym popularyzować polską muzykę współczesną.	Muzyczny Ślad Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
10	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Premiera fonograficzna "Sanctus Adalbertus" H. M. Góreckiego	Nagranie i wydanie płyty audio „H. M. Górecki–Sanctus Adalbertus” przez Orkiestrę Symfoniczną i Chór Filharmonii Śląskiej im. H. M. Góreckiego pod dyrekcją prof. M. J. Błaszczyka to unikatowa publikacja stanowiąca hołd filharmoników śląskich dla Patrona swej instytucji. Wydawnictwo będzie pierwszym na świecie wydaniem fonograficznym tej kompozycji. Nagranie koncertowe live planowane jest w ramach VII Międzynarodowych Dni Henryka Mikołaja Góreckiego przypadających w jubileuszowym 75. sezonie artystycznym filharmonii i stanowi kontynuację w dążeniu do nagrania wszystkich dzieł H. M. Góreckiego przez Jego „rodzimą” instytucję. Wykonawcami, obok wspomnianych zespołów, są wybitni, wielokrotnie nagradzani w kraju i za granicą wokaliści: Ewa Tracz i Stanisław Kuflyuk. Ze względu na premierowy charakter, publikacja ta będzie mocno oddziaływać na rynek nie tylko polski, ale także międzynarodowy. Unikalna koncepcja wydawnictwa polegać będzie na przystosowaniu go do potrzeb osób z dysfunkcjami wzroku.	Muzyczny Ślad Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
11	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Śląska Orkiestra Kameralna – z ziemi polskiej do włoskiej	Projekt interdyscyplinarny (koncert, spotkanie autorskie, wystawa monograficzna, materiał archiwalny audio-video) realizowany przy współpracy Associazione Roma Tre Orchestra oraz Instytutu Polskiego w Rzymie, dedykowany obchodom 100. rocznicy polsko-	Promocja kultury polskiej za granicą

			włoskich stosunków dyplomatycznych. Projekt promuje zaliczaną do ścisłej czołówki najlepszych polskich orkiestr oraz znakomitych artystów z udokumentowanym, bogatym dorobkiem artystycznym: Adresowany jest do społeczności Rzymu, studentów rzymskich uczelni, oficjeli i kręgów polonijnych, prezentować będzie polską spuściznę kulturową, ukazując tendencje w muzyce polskiej XIX-XXI wieku (S. Moniuszko, I. J. Paderewski, M. Weinberg, H. M. Górecki) i oraz utwory włoskich kompozytów (N. Rota, G. S. Mercadante).	
12	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	VII Międzynarodowe Dni Henryka Mikołaja Góreckiego "ReGeneracje"	VII Międzynarodowe Dni H. M. Góreckiego ReGeneracje to największa, z wieloletnią tradycją, rozwijająca się i najpełniejsza prezentacja dorobku jednego z najwybitniejszych kompozytorów XX wieku, H. M. Góreckiego, wzbogacona o utwory (szereg prawykonań) młodej generacji i kompozytorów związanych z Patronem 49 koncertów, wydarzenia towarzyszące, światowe prapremiery, około 7000 odbiorców, współpraca z wieloma partnerami). Dni promują muzykę polską, wspierają drogę polskich młodych twórców i wykonawców na profesjonalne estrady. Projekt łączy generacje, młodość i doświadczenie, juniorów i seniorów, tworząc jedną, muzyczną ReGenerację, pozwala na to różnorodność wydarzeń trafiających do szerokiego spektrum odbiorców. Projekt dociera z muzyką też tam, gdzie na co dzień nie ma szans zaistnieć.	Muzyka Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
13	Institucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris Górnos Śląski Festiwal Sztuki Kameralnej	Festiwal Ars Cameralis 2019: VII edycja Zderzeń Literackich	Festiwal adresowany jest do miłośników najbardziej fascynujących zjawisk w literaturze polskiej i światowej, odnoszący się zarówno do literatury współczesnej, jak i do literackiego dziedzictwa oraz tradycji. Poszczególne artystyczne wydarzenia połączone z promocją czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz aktywizacją seniorów, odbywają się w teatrach i klubach Katowic, przybierając 4 formy literackich i literacko-muzycznych. Podstawowymi celami projektu są: promocja czytelnictwa w regionie wpływająca na pobudzenie życia kulturalnego na Górnym Śląsku, edukacja kulturowa i literacka młodego pokolenia dokonująca się poprzez udział w warsztatach, spotkaniach literackich, współpracę ze środowiskiem akademickim czy udział w wolontariacie. Kolejnym istotnym celem projektu jest zbudowanie sieci festiwalowej społeczności oraz ich aktywizacja.	Promocja czytelnictwa Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
14	Muzeum „Górnos Śląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Modernizacja i rozbudowa systemu sygnalizacji pożarowej, systemu sygnalizacji napadu, włamania oraz monitoringu wizyjnego	Celem zadania jest dostosowanie zabezpieczeń obiektów muzealnych do zagrożeń zewnętrznych, wynikających z usytuowania Muzeum na terenie zagrożonym pod względem wystąpienia pożaru lub wandalizmu oraz dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa.	Infrastruktura kultury

15	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – ETAP I	Głównym celem przedsięwzięcia jest maksymalne ograniczenie negatywnych oddziaływań Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na ekosystem Miasta Zabrze i zachowanie funkcji Sztolni polegającej na odwadnianiu wyrobisk górniczych oraz drenowaniu terenu.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
16	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej	Zachowanie dziedzictwa kulturowego części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez odtworzenie stateczności końcowego odcinka sztolni z portalem Brama Gwarków.	RPO WSL 2014-2020
17	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	E-Muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego	Głównym celem projektu jest stworzenie pracowni digitalizacji z podsystemami wspomagającymi zarządzanie, inwentaryzowanie i udostępnianie zdigitalizowanych zbiorów.	RPO WSL 2014-2020
18	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Konserwacja taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Celem zadania jest konserwacja ratunkowa eksponatów muzealnych, obiektów będących świadectwem industrialnej przeszłości Górnego Śląska w celu udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni prezentacji zbiorów. Zadanie ma na celu poddanie gruntownej, pełnej konserwacji elementów taboru kolejowego, obecnie narażonego na zniszczenie, związanego z przemysłem wydobywczym liczącego 3 sztuki. Realizacja zadania nie tylko umożliwi zachowanie cennych muzealiów techniki kolejowej, ale też przystosowanie ich do ekspozycji w warunkach zewnętrznych.	Wspieranie działań muzealnych Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
19	Regionalny Instytut Kultury w Katowicach	Przestrzeń publiczna – modele	Celem projektu jest: poszerzenie i zróżnicowanie oferty edukacyjnej konsorcjum oraz organizacji je tworzących; nawiązanie kontaktów międzynarodowych dla przyszłej realizacji wspólnych projektów w sferze kultury; rozwinięcie współpracy międzynarodowej konsorcjum w sferze kultury i edukacji dorosłych (nadanie międzynarodowego charakteru konsorcjum); testowanie nowych rozwiązań służących efektywnej edukacji dorosłych; podniesienie kompetencji językowych pracowników instytucji tworzących konsorcjum; zaznaczenie wiodącej roli konsorcjum w województwie śląskim w zakresie efektywnej, niezawodowej edukacji dorosłych; profesjonalizacja konsorcjum i jego członków.	Program Erasmus+
20	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	II Międzynarodowy Festiwal "Open the Door"	Cele: prezentacja interesujących dokonań artystycznych teatru zarówno nurtu off, jak i teatrów instytucjonalnych, ukazanie różnorodności form wypowiedzi teatralnej; rozwijanie kompetencji potrzebnych do uczestnictwa w kulturze.	Teatr i Taniec Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
21	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Odpoczywam, integruję, współpracuję. Kulturalne spotkania w Koszęcinie	Organizacja oferty kulturalnej i/lub oferty edukacji kulturalnej (stworzonej od podstaw lub będącej modyfikacją oferty dotychczasowej), dostępnej w miejscu, w którym wnioskodawca prowadzi działania i/lub w miejscach ważnych dla kultury narodowej. Koncepcja polega na realizacji wartościowych, otwartych dla	Kultura Dostępna Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

			publiczności wydarzeń artystycznych i edukacyjnych. Partnerami są instytucje, z którymi nawiązano współpracę, między innymi w celu dywersyfikacji odbiorców produktów kulturowych, ale przede wszystkim dla poprawy integracji społecznej osób zagrożonych marginalizacją. W tym celu o kształcie części wydarzeń jakie zawarte są w niniejszym wniosku decydują sami uczestnicy. Podjęte działania nie stanowią interwencji skierowanej do jednej wybranej grupy, a raczej są okazją do zwiększenia kompetencji kulturowych, budowania relacji i integracji.	
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2019 ROKU				
22	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	52. Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych	Po przez organizację tego typu imprezy kultywowane są tradycje lokalne i regionalne stanowiące podstawę budowania aktywnych społeczności wiejskich. W ramach Przeglądu zrealizowane zostały zadania z zakresu twórczości ludowej i amatorskiej – szczególnie społeczności oddalonych od dużych ośrodków życia kulturalnego działających w miejscowościach liczących nie więcej niż 50 tysięcy mieszkańców, a bardzo często dużo mniej. Impreza w istotny sposób wpływa na wzrost kapitału kulturowego, aktywizację i podniesienie poziomu integracji społecznej na obszarach o utrudnionym dostępie do dóbr kultury. Ośrodek udostępnił bezpłatnie swój amfiteatr wraz z zapleczem na czas trwania koncertów konkursowych.	EtnoPolska
23	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	FabLabNet – „Making Central Europe more competitive by unlocking the innovation capacity of Fab Labs within an enhanced innovation ecosystem” CE283	FabLabNet ma na celu wspieranie międzynarodowych sieci FabLabów i ich rozwój w zakresie współpracy z lokalnymi regionalnymi systemami edukacji, środowiskiem biznesowym i przedsiębiorstwami oraz społeczeństwem. Projekt łączy w jedną europejską sieć szereg FabLabów – 9 organizacji partnerów projektu oraz 11 partnerów stowarzyszonych. Celem jest wymiana doświadczeń i rozwój działalności wszystkich FabLabów poprzez zwiększenie ich zdolności i bazy wiedzy, wdrożenie nowych trendów technologicznych i innowacyjnych.	Interreg Europa Środkowa
24	Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWSL	Sieć współpracy województw: pomorskiego, śląskiego, kujawsko-pomorskiego i łódzkiego w zakresie usprawnienia wdrożenia EFS w wymiarze regionalnym	Wypracowanie mechanizmów zachowania trwałości miejsc świadczenia usług społecznych utworzonych w ramach projektów EFS. Rozwój form bezpośredniego wsparcia rodziny.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
25	Biblioteka Śląska w Katowicach	Śląska Fotografia Prasowa – wybieramy najlepsze fotografie 2018 roku	Konkurs Śląska Fotografia Prasowa jest organizowany przez Bibliotekę Śląską od 2004 r. Celem konkursu Śląska Fotografia Prasowa jest nie tylko wybór i nagrodzenie najlepszych fotografii, ale też integracja środowiska fotoreporterów związanych ze Śląskiem poprzez miejsce zamieszkania lub współpracę ze śląskimi mediami i instytucjami.	Urząd Miasta Katowice

26	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Gdybym miał Twój dar podbijania serc... - Majówka z Moniuszką	Cykl wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i popularyzatorskich, przygotowywanych i realizowanych od stycznia do czerwca 2019 r. w siedzibie FŚ, w regionie i pośród społeczności kraju (internautów, odbiorców radiowych), poświęcony prezentacji muzyki i sylwetki kompozytora, zawierający propozycje koncertowe (symfoniczne, kameralne, organowe, improwizująco - jazzowe) dla dorosłych, dzieci i młodzieży, koncert rodzinny, audycje muzyczne dla dzieci szkolnych i przedszkolnych, interaktywną lekcję śpiewu, happening pod pomnikiem St. Moniuszki, kwerendę badawczą pośród publiczności uczestniczącej w wydarzeniach, wystawę monograficzną, konkurs muzyczny na nową interpretację wybranej pieśni Stanisława Moniuszki w dowolnym stylu muzycznym, przy współpracy z instytucjami kultury, mediami, uczelnią wyższą, stowarzyszeniem, zakładem budżetowym.	Moniuszko 2019 – Promesa
27	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Muzyką ożywione! – zakup instrumentów i zasobu rzeczowego dla Filharmonii Śląskiej	Zakup 27 instrumentów oraz samochodu osobowego, dostosowanego do przewozu instrumentów i artystów. Zadanie zawiera w sobie realizację celów strategicznych Filharmonii Śląskiej i jest odpowiedzią na realne potrzeby odbiorców jej oferty kulturalnej. Realizacja zadania pozwoli na: umocnienie pozycji rynkowej, realizację aspiracji przynależności do czołowych instytucji kultury w Polsce; rozszerzenie działalności artystycznej na rynkach zagranicznych, gdzie jakość wykonawcza stanowi nieodzowny element oferty artystycznej; poszerzenie działalności nagraniowej – lepsza jakość instrumentów pozwala na uzyskanie jednolitości brzmieniowych w zespołach artystycznych; zwiększenie jakości oraz ilości „mobilnej edukacji muzycznej”; udostępnienie oferty muzycznej w obszarach wykluczonych..	Infrastruktura kultury
28	Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego w Katowicach	Dyrygent – Rezydent Joanna Natalia Ślusarczyk	Program rezydentury umożliwi praktyczne podniesienie warsztatu dyrygenckiego w przeciągu całego sezonu artystycznego 2018/2019 w Filharmonii Śląskiej (od września 2018 r. do maja 2019 r.). Program rezydencji obejmuje współpracę ze wszystkimi zespołami artystycznymi: zarówno 100- osobową Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej, jak 60 Chórem Filharmonii Śląskiej oraz 16 osobową Śląską Orkiestrą Kameralną.	Dyrygent-Rezydent Program organizowany przez Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie.
29	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana	Zadanie realizuje cele dotyczące utrwalania, dokumentowania, badania oraz popularyzacji kultury niematerialnej. Badanie kultury tradycyjnej umożliwi stwierdzenie czy czynnikiem dominującym jest trwałość czy zmiana w jej obrębie. Zbada zależność funkcjonowania form spędzania czasu wolnego od czynników gospodarczych i społecznych. Zadanie umożliwi sprawdzenie, które z aktywności preferowanych i pielęgnowanych przez górników trwają w kulturze górniczej od przełomu wieku XIX i XX. Realizacja zadania umożliwi także zbadanie: czy kultura spędzania czasu wolnego przez	Kultura ludowa i tradycyjna

			górników ma cechy kultury lokalnej; czy ulega globalizacji oraz standaryzacji; czy w obrębie wydzielonych modułów (sport, sztuka, hodowla, nauka) pojawiły się nowe metody jego zagospodarowania; czy niektóre z form funkcjonują w dalszym ciągu i cieszą się popularnością.	
30	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Zakup cykli fotografii autorstwa Arkadiusza Goli	Zadanie polegało na uzupełnieniu zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze o kolekcję, na którą składa się 9 cykli czarno-białych i kolorowych fotografii autorstwa Arkadiusza Goli (łącznie 970 zdjęć), uznanego fotografa młodego pokolenia. Zakupione dzieła staną się bazą do prowadzenia różnorodnych działań edukacyjnych, popularyzacyjnych i badawczo-naukowych, skierowanych do odbiorców bez względu na wiek, status materialny lub społeczny	Regionalne kolekcje sztuki współczesnej
31	Muzeum Górnśląskie w Bytomiu	Konserwacja i digitalizacja kolekcji judaików Muzeum Górnśląskiego w Bytomiu	Celem projektu jest rozpoczęcie procesu zachowania, konserwacji i udostępnienia judaików pozostających do sierpnia 2017 r. w zasobach Gminy żydowskiej. Zbiór judaistyczny w sierpniu 2017 r. został przekazany Muzeum Górnśląskiemu w Bytomiu. Po wstępnym opracowaniu, księgozbiór z Bytomia, tak w zakresie liczby jak i rodzaju publikacji uważany jest przez część badaczy za trzeci co do wielkości w Polsce – po zasobach Uniwersytetu Jagiellońskiego i biblioteki Żydowskiego Instytutu Historycznego.	Kultura Cyfrowa Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
32	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	Zakup wyposażenia do Pracowni Mebli Zabytkowych Muzeum Zamkowego w Pszczynie	Cele zadania: doposażenie Pracowni Konserwacji Mebli Zabytkowych Muzeum Zamkowego w Pszczynie poprzez zakup specjalistycznych maszyn, urządzeń i narzędzi (aby prace konserwatorskie prowadzone w niej dla zachowania w dobrym stanie zbiorów wykonywane były w zgodzie z dobrymi praktykami i uznanymi standardami, oraz by możliwe stało się przeprowadzenie prac konserwatorskich dotąd nieeksploatowanych mebli pszczyńskiego Zamku i stolarki Zameczku Myśliwskiego w Promnicach); poszerzenie oferty dla zwiedzających (przez: wzmocnienie atrakcyjności i rozbudowę możliwości zwiedzania pracowni konserwatorskich w ramach projektu "Otwarte Pracownie"; udostępnienie kolejnych, dotąd niedostępnych pomieszczeń pszczyńskiego Zamku oraz Zameczku Myśliwskiego w Promnicach – pomieszczenia te będą zrekonstruowane w oparciu o meble poddane konserwacji w zmodernizowanej pracowni konserwatorskiej).	Wspieranie działań muzealnych
33	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	56. Tydzień Kultury Beskidzkiej, 50. Festiwal Folkloru Górali Polskich, 30. Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne	Głównym celem projektu jest ochrona, kultywowanie i popularyzacja folkloru – zarówno rodzimych tradycji, jak i dziedzictwa innych narodów. TKB prezentuje bogactwo i żywotność ludowych obyczajów, gwar, strojów, muzyki, tańców, śpiewu, a także sztuki ludowej; pozwala odkrywać, poznawać folklor rodzimy (swojski, góralski) oraz tradycje innych krajów i narodów; zachęca do uczenia	Kultura ludowa i tradycyjna Pogram Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

			się tradycji – refleksyjnego postrzegania kultury ludowej i twórczego czerpania z jej zasobów; zwiększa poziom uczestnictwa (biernego i czynnego) w kulturze; ułatwia przekaz dziedzictwa kulturowego kolejnym pokoleniom; stanowi doskonałą okazję do spotkań, rozmów, wymiany uwag i wrażeń, a co za tym idzie umożliwia nawiązanie współpracy i wymianę doświadczeń; uczy doceniać i szanować dorobek kulturowy; dokumentuje najcenniejsze wartości kultury ludowej; wyzwala emocje, dostarcza pięknych przeżyć; przyczynia się do promowania miejscowości – ich dorobku kulturowego oraz walorów turystyczno-krajoznawczych.	
34	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Zwiększenie atrakcyjności Teatru Rozrywki poprzez wymianę oświetlenia sceny na ledowe i dostosowane do norm europejskich	Zwiększenie atrakcyjności przedstawień dla uzyskania większej liczby widzów i pozyskania nowych grup. Poszerzenie oferty artystycznej o koncerty gwiazd rockowych i popowych. Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej.	Infrastruktura kultury
35	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	Objazd spektaklu "Staś i Zła Noga"	Celem projektu była prezentacja spektaklu "Staś i Zła Noga" w reż. Bartłomieja Błaszczyńskiego mieszkańcom miejscowości, w których nie działa teatr instytucjonalny i które są oddalone od dużych ośrodków teatralnych. Wybrane miejscowości znajdują się w 6 województwach: wielkopolskim, dolnośląskim, mazowieckim, lubelskim, łódzkim oraz śląskim. Zadaniem projektu było więc udostępnienie spektaklu jak największej grupie nowych odbiorców i odbiorczyń.	Teatr Polska Pogram Program organizowany przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Własnych UMWSL.

W ramach obszaru Współpraca wykazano 35 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 14 zakończono w 2019 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy projektów dotyczące: współpracy, szeroko rozumianej promocji województwa oraz kultury (w zakresie tworzenia produktu kulturalnego).

Poniżej przedstawiono statystykę projektów zidentyfikowanych w obszarze Współpraca.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	28	80,0%
P - Promocja	2	5,7%
W - Współpraca	5	14,3%
Razem: projekty w obszarze Współpraca	35	
Razem: wszystkie projekty	234, z czego projekty z obszaru Współpraca stanowią 15%	

Zadania realizowane przez Wydziały⁶⁷ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 33. Zadania realizowane w 2018 roku przez Wydziały Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (D) „Relacje z otoczeniem”.

LP	NAZWA WYDZIAŁU/JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, UMWSL	Zadania związane ze współpracą zagraniczną	1. Obsługa delegacji zagranicznych przybywających do Województwa Śląskiego w ramach współpracy partnerskiej - transport, gastronomia, noclegi, wynajem sal, wynajem sprzętu do tłumaczenia; organizacja większych liczebnie delegacji zagranicznych pracowników Urzędu Marszałkowskiego. 2. Tłumaczenia ustne konsekwentne i symultaniczne w czasie oficjalnych spotkań, konferencji oraz seminariów będących wynikiem bieżącej realizacji współpracy międzyregionalnej; tłumaczenia pisemne przysięgłe i zwykłe (teksty porozumień, umów).
2	KL / Departament Kultury, UMWSL	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki w 2018 r.	Wspieranie zadań z dziedziny wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki w 2016 r. w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki w 2019 r.
3-13	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, UMWSL	Zadania związane z promocją gospodarczą	1. Organizacja i udział w krajowych i zagranicznych targach inwestycyjnych, kongresach, misjach i forach gospodarczych oraz seminariach i konferencjach o tematyce gospodarczej. 2. Współorganizacja przez Województwo Śląskie Europejskiego Kongresu Gospodarczego. 3. Współorganizacja przez Województwo Śląskie Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. 4. Organizacja i udział w targach, wystawach i misjach gospodarczych, konferencjach, seminariach, forach, w spotkaniach informacyjnych oraz innych wydarzeniach promujących COIE, w ramach trwałości projektu POIG 6.2.1. 5. Opracowanie założeń i koncepcji programowej udziału Województwa Śląskiego na EXPO 2020. 6. Obsługa logistyczna inwestorów wizytujących Województwo Śląskie. 7. Budowa, promocja i administracja portalu gospodarczego, dostęp do

⁶⁷ W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze UMWSL dokonanymi pod koniec 2019 roku, słowa „wydział” i „departament” użyte w tym dokumencie są rozumiane równoważnie

			<p>elektronicznych baz danych i informacji.</p> <p>8. Druk materiałów, wydawnictw promocyjnych.</p> <p>9. Wykonanie materiałów promocyjnych województwa śląskiego.</p> <p>10. Realizacja zadań w ramach projektu pn. Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania.</p> <p>11. Promocja Województwa Śląskiego w Brukseli.</p>
14	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, UMWSL	Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	Realizacja otwartych konkursów ofert na zadania publiczne w dziedzinie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości m.in.: organizacja warsztatów, konferencji, seminariów, forów, szkoleń, konkursów, misji oraz innych imprez o tematyce gospodarczej, promowanie atrakcyjności inwestycyjnej i możliwości eksportowych Województwa Śląskiego.
15	PR / Departament Promocji, UMWSL	Tour de Pologne	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego, z mocno wyeksponowaną promocją setnej rocznicy powstań śląskich + nośniki.
16	PR / Departament Promocji, UMWSL	Tauron Nowa Muzyka	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego + nośniki.
17	PR / Departament Promocji, UMWSL	Scenozastąpienie (Miuosh)	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego z uwzględnieniem promocji setnej rocznicy powstań śląskich
18	PR / Departament Promocji, UMWSL	OFF Festival	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego. Plus Strefa "śląskiego", kontener "Śląskie-Trójka" (współpraca z radiową Trójką)
19	PR / Departament Promocji, UMWSL	Fest Festival	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego Plus Strefa "śląskie".
20	PR / Departament Promocji, UMWSL	CYBERSEC	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego. Plus Stoisko "Śląskiego".
21	PR / Departament Promocji, UMWSL	Silesia Marathon	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego, z mocno wyeksponowaną promocją setnej rocznicy powstań śląskich + nośniki.
22	PR / Departament Promocji, UMWSL	Fajera Air Show	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego, z mocno wyeksponowaną promocją setnej rocznicy powstań śląskich + nośniki.
23	PR / Departament Promocji, UMWSL	Festiwal Piękna (Miss i Mister Supernational)	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych wchodzących w skład tzw. pakietu sponsorskiego w ramach wydarzenia Festiwal Piękna 2019, które odbędzie się 6-8.12.2019 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach + nośniki.
24	PR / Departament Promocji, UMWSL	Skoki Narciarskie	Świadczenie przez Wykonawcę usług promocyjno – reklamowych wchodzących w skład tzw. pakietu sponsorskiego w ramach Pucharu Świata w skokach narciarskich, który odbędzie się w dniach 22-24 listopada 2019 r. w Wiśle + nośniki.

25	PR / Departament Promocji, UMWSL	Riedel for Riedel	Pakiet sponsorski - świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas koncertu „Riedel for Riedel – Muzyka dla Wolności”, który odbył się 13 grudnia 2019 roku w Katowicach - MCK.
26	PR / Departament Promocji, UMWSL	INTRO Festival	Usługa kulturalna polegająca na przygotowaniu pokazu video mappingu 3D w dniach 12, 13 i 14 lipca 2019 roku podczas wydarzenia INTRO Festival na dziedzińcu Zamku Piastowskiego w Raciborzu + nośniki.
27	PR / Departament Promocji, UMWSL	Eurowizja Junior	Zakup czasu antenowego i audycji na potrzeby kampanii edukacyjno-informacyjnej (produkcja i emisja audycji będącej relacją na żywo Konkursu), prezenty dla uczestników, prasa - bezpłatnie (Gazeta Parkowa), outdoor + nośniki.
28	PR / Departament Promocji, UMWSL	Grubson - 2 koncerty w ramach trasy "Sentymentalnie"	Usługa kulturalna polegająca na przygotowaniu i zrealizowaniu pokazu video mappingu 3D dot. setnej rocznicy wybuchu Powstań Śląskich podczas koncertów GrubSona w ramach trasy „Sentymentalnie” 25 października 2019 roku w Katowicach (Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, plac Sejmu Śląskiego 2, 40-032 Katowice) i 7 grudnia 2019 roku w Rybniku (Teatr Ziemi Rybnickiej, plac Teatralny 1, 44-200 Rybnik).
29	PR / Departament Promocji, UMWSL	Letnia Trasa Dwójki	Zakup czasu antenowego i audycji na potrzeby kampanii edukacyjno-informacyjnej (emisja audycji pt. „Lato, muzyka, zabawa - wakacyjna trasa Dwójki: KATOWICE-ŚLĄSKIE”, będącej rejestracją widowiska artystycznego w Katowicach, zorganizowanego w ramach letniej trasy koncertowej TVP2, emitowanej w dniu 30 czerwca 2019 r. na antenie TVP2) + nośniki.
30	PR / Departament Promocji, UMWSL	Piknik militarny	Organizacja i promocja Pikniku Militarne, który odbył się na Placu Sejmu Śląskiego i Placu B. Chrobrego w Katowicach 18 maja 2019r. (reklama radiowa, reklamy internetowe, reklamy w prasie, zabezpieczenie medyczne, zabezpieczenie terenu, telebim, nagłośnienie, gastronomia, toi-toie, grupa rekonstrukcyjna + nośniki.
31	PR / Departament Promocji, UMWSL	Rapsodia Śląska - promocja	Promocja wydarzenia pn. Rapsodia Śląska, które odbyło się 31 sierpnia 2019r. na Stadionie Śląskim (reklamy w internecie, outdoor, reklamy radiowe, reklamy w prasie, druk i kolportaż ulotek, zdjęcia, nośniki.
32	PR / Departament Promocji, UMWSL	Sylwestrowa Moc Przebojów	Wynajem powierzchni na Stadionie Śląskim i promocja (wynajem powierzchni, reklamy radiowe, dom mediowy - prasa i internet).
33	PR / Departament Promocji, UMWSL	Festiwal Nauki	Wynajem powierzchni wystawienniczej, montaż stoiska, usługa edukacyjna - Muzeum Energetyki.
34	PR / Departament Promocji, UMWSL	Miłosz Borycki	Umowa licencyjna do utworu "Dom".
35	PR / Departament Promocji, UMWSL	Silesia Pheonix - Politechnika Śląska	Usługi promocyjno – reklamowe wchodzące w skład tzw. pakietu sponsorskiego.
36	SP / Departament Sportu, UMWSL	Pomoc Finansowa dla Gminy Janów i Gminy Olsztyn	Udzielenie pomocy finansowej dla gmin Olsztyn oraz Janów organizujących "Międzynarodowe Zawody Pucharu Polski w Lotach Balonami na Ogrzane Powietrze".

37	SP / Departament Sportu, UMWSL	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas Finału Wojewódzkiego XIX Edycji Turnieju „Z podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku”.
38	SP / Departament Sportu, UMWSL	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas "65. Orlen Memoriału im. Janusza Kusocińskiego".
39	SP / Departament Sportu, UMWSL	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas "Rajdu Śląska - 6. Rundy Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski oraz 5. Rundy Historycznych Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski".
40	SP / Departament Sportu, UMWSL	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas "Memoriału im. Kamili Skolimowskiej".
41	SP / Departament Sportu, UMWSL	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego podczas "Speedway Euro Championship".
42	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Święto Szlaku Orlich Gniazd "Juromania 2019"	Wydarzenie zorganizowane w obiektach położonych na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej w dniach 20-22.09.2019. Projekt ma na celu promocję i rozwój Szlaku Orlich Gniazd ze wszystkimi jego walorami: kulturowymi, przyrodniczymi, historycznymi, kulinarnymi.
43	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Strategia Komunikacji Marketingowej Obszaru Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego	Opracowanie koncepcji rozwoju produktów turystycznych oraz strategii komunikacji marketingowej obszaru Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego zgodnie z Programem Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+.
44	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki	Ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki współorganizowane z Ministerstwem Sportu i Turystyki oraz z Polską Organizacją Turystyki. Jest to najważniejsze święto turystyki w Polsce.
45	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Wojewódzkie obchody Światowego Dnia Turystyki	Najważniejsze święto turystyki w województwie, podczas którego zostały wręczone dyplomy Marszałka Województwa Śląskiego za zasługi dla rozwoju turystyki.
46	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne województwa śląskiego w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa	Wsparcie zadań w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa, w tym wytyczanie, znakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych na obszarze województwa śląskiego.
47	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Wizyty i spotkania studyjne	Wizyty i spotkania dotyczące rozwoju turystyki oraz markowych produktów turystycznych, organizacja wizyt krajowych i zagranicznych dziennikarzy i organizatorów turystyki
48	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Udział w targach turystycznych	Udział w krajowych i zagranicznych targach i imprezach turystycznych.
49	TS / Departament Turystyki, UMWSL	Rozwój produktu tradycyjnego	Udział w targach dotyczących produktów tradycyjnych, prezentacja tradycji kulinarnych regionu podczas imprez i targów, m.in. Polska Food Festival w Brukseli, targi Natura Food, Targi Smaki Regionów w Poznaniu.

50	TW / Departament Terenów Wiejskich, UMWSL	Współorganizacja XIX Dożynek Województwa Śląskiego w 2019 roku	Współorganizacja XIX Dożynek Województwa Śląskiego w Gminie Wisła. Celem przedsięwzięcia jest umożliwienie zaprezentowania dorobku i walorów subregionu województwa śląskiego, w którym odbywają się Dożynki.
51-65	ZO / Departament Obsługi Zarządu	Udział, współudział oraz organizacja wydarzeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja Turnieju Szachowego o Puchar Marszałka Województwa Śląskiego Jakuba Chelstowskiego w ramach projektu „Śląskie. Dla Seniora”, 2. Organizacja Dnia Flagi w Parku Śląskim, 3. Współorganizacja Defilady Wojskowej z okazji Święta Wojska Polskiego, 4. Organizacja wydarzenia w ramach obchodów stulecia wybuchu I Powstania Śląskiego „Pociąg do Śląska. Śląsk dla Polski”, 5. Święteczno - Noworoczne Spotkanie Przedstawicieli Środowisk Kombatanckich i Niepodległościowych z udziałem Marszałka Województwa Śląskiego Jakuba Chelstowskiego, 6. Organizacja wydarzenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego pod nazwą: „Dzień z dzieckiem w pracy”, 7. Współorganizacja 22 edycji Ogólnopolskiego Zjazdu Krystyn, 8. Organizacja koncertu musicalowego Teatru Rozrywki w Chorzowie w Katowice-Miasto Ogrodów Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek w Katowicach w ramach kampanii „Śląskie. Dla Kobiety”, 9. Wydruk 500 000,00 sztuk „Kopert życia” w ramach kampanii „Śląskie. Dla Seniora”, 10. Organizacja Międzypokoleniowego pikniku „Pożegnanie wakacji w Parku Śląskim” w Chorzowie oraz wynajem specjalistycznych samochodów – mobilnych pracowni densytometrycznych: kardiobus, spiobus i osteobus wraz z obsługą ramach kampanii „Śląskie. Dla Seniora”, 11. Współorganizacja konkursu fotograficznego: „Spotkaj Powstańca Śląskiego” w ramach obchodów setnej rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego, 12. Współorganizacja „Dni Seniora” w Domu Harcerza w Zabrze: przeprowadzenie badań oraz wynajem specjalistycznych samochodów – mobilnych pracowni densytometrycznych: kardiobus i osteobus wraz z obsługą w ramach kampanii „Śląskie. Dla Seniora”, 13. Uczestnictwo (wraz ze stoiskiem wystawienniczym) w Targach Silver Silesia w Gliwicach w ramach kampanii „Śląskie. Dla Seniora”, 14. Udział w akcji pod nazwą „Sadzenie drzew w Parku Śląskim” w ramach podjęcia rozpowszechnienia inicjatywy sadzenia drzew, 15. Współorganizacja Dnia Dziecka na Stadionie Śląskim.
66	TW / Departament Terenów Wiejskich, UMWSL	Organizacja wspólnej delegacji reprezentującej województwo śląskie na Dożynkach Prezydenckich w Spale w 2019 r.	Organizacja wspólnej delegacji z Gminą Wisła reprezentującej Województwo Śląskie oraz realizacja usługi kulturalnej polegającej na prezentacji stoiska województwa śląskiego na ogólnopolskich Dożynkach Prezydenckich w Spale.
67	TW / Departament Terenów Wiejskich, UMWSL	Współorganizacja konferencji	<ul style="list-style-type: none"> · Współorganizacja ze Śląską Izbą Rolniczą konferencji pn. "Prawo łowieckie w aspekcie społeczno - gospodarczym". · Konferencja pn. Pasterstwo jako źródło kultury górali beskidzkich.

			<ul style="list-style-type: none"> · Współorganizacja z Gminą Suszec konferencji pn. "Rola i zadania kół łowieckich w zarządzaniu środowiskiem przyrodniczym."
68	WN / Fundusz Górnośląski SA	XXV Gala Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach	Wsparcie finansowe organizacji wydarzenia w zamian za usługi promocyjne świadczone podczas wydarzenia.
69	WN / Fundusz Górnośląski SA	Sylwester z Polsatem na Stadionie Śląskim	Wsparcie finansowe organizacji wydarzenia w zamian za usługi promocyjne świadczone przez Stadion Śląski podczas wydarzenia.
70	WN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Udział w wydarzeniach kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych	<p>Promocja Spółki podczas wydarzeń, budowanie wizerunku Spółki jako producenta wody w regionie, poszerzanie wiedzy o produkcji Spółki, wspieranie zachowań proekologicznych.</p> <p>Lista wydarzeń, udział w:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wydarzeniu kulturalnym „Dni Goczałkowic” · wydarzeniu kulturalnym „Scenozstąpienie” · festiwalu muzycznym „Tauron Nowa Muzyka” · wojewódzkich obchodach Święta Policji · biegu „Imieliński Cross Ekologiczny” · festiwalu „ROZBARK in MOTION” · XXI Wielkim Pikniku Artystycznym „Święto Śląska” · akcji „Razem dla Parku” organizowanej w Parku Śląskim · wydarzeniu „Fest Festival” · obchodach święta Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej „Święta Wojska Polskiego” · projekcie muzycznym „SYMPHOETHNIC” · koncercie „Męskie Granie” w Katowicach · koncercie „Męskie Granie” w Żywcu · wydarzeniu kulturalnym „Piknik Wielopokoleniowym” w parku Śląskim · widowisku muzyczno – medialnym „Rapsodia Śląska” · charytatywnym biegu biznesowym „Poland Business Run” · wydarzeniu sportowym „X Memoriał im. Kamili Skolimowskiej” na Stadionie Śląskim · wydarzeniu kulturalnym Święto Szlaku Orlich Gniazd „JUROMANIA” · wydarzeniu sportowym „TAURON Speedway Euro Championship 2019” · wydarzeniu sportowym „Tychy Surf Cup 2019” · biegu charytatywnym „Silesia Marathon” · wydarzeniu kulturalnym „Festiwalu Piękna” · wydarzeniu kulturalnym „Sylwester z Polsatem” · wydarzeniu „Odrzański Spływ Wiosenny” Śląskich harcerzy – wodniaków · Organizacja wydarzenia kulturalnego o zasięgu wojewódzkim „Industriada 2019” · Targach „Biznes Expo 2019” na Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw

			<ul style="list-style-type: none"> · targach budowlanych „4Buildings” · konferencji z okazji jubileuszu „100-lecia PZITS”
71	WN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Udział w działaniach promocyjnych	<p>Udział w działaniach promocyjnych:</p> <p>IV edycji 4 Design Days</p> <ul style="list-style-type: none"> · targach The route development forum for Europe Routes Europe 2019 · targach The 25th World Route Development Forum World Routes 2019 · targach Air Cargo Europe 2019 · targach AviaDev Europe 2019 · targach CONNECT Aviation: Route Development Forum 2019 · Partner XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego · Partner Rapsodii Śląskiej · Partner Sylwester na Stadionie Śląskim 2019/2020 · Partner 25. Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika
72	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Wydarzenia	<p>Udział w następujących wydarzeniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Śląski Festiwal Nauki” – partnerstwo w wydarzeniu; - INDUSTRIADA - 8 i 9 czerwca 2019 r. wszyscy uczestnicy wydarzenia posiadający dedykowany kupon mogli podróżować za darmo; - Udział w studenckich Targach Pracy – Spółka promowała się jako pracodawca na Targach Pracy.
73	WN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Udział w kampaniach i akcjach	<p>Udział w kampaniach i akcjach</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przejazdy smogowe - w dni o bardzo złej jakości powietrza uruchamiane były bezpłatne przejazdy dla posiadaczy dowodu rejestracyjnego oraz jednej osoby towarzyszącej; - „Studenciak” - w październiku studenci pierwszego roku mieli możliwość zakupu biletu miesięcznego za złotówkę w aplikacji SkyCash. Bilet był ważny przez miesiąc od dnia zakupu; - Rok Kultury - kampania roczna mająca na celu przybliżenie pasażerom oraz mieszkańcom Śląska szeroko pojętą kulturę. W jej ramach Spółka promowała różnego rodzaju akcje kulturalne, m.in. Tydzień Kultury Beskidzkiej, Kino na granicy, Rawa Blues Festiwal. Spółka współpracowała również z instytucjami takimi jak Teatr Miejski w Gliwicach, Teatr Śląski oraz Opera Śląska. - Rok Kultury - kampania roczna mająca na celu przybliżenie pasażerom oraz mieszkańcom Śląska szeroko pojętą kulturę. W jej ramach Spółka promowała różnego rodzaju akcje kulturalne, m.in. Tydzień Kultury Beskidzkiej, Kino na granicy, Rawa Blues Festiwal. Spółka współpracowała również z instytucjami takimi jak Teatr Miejski w Gliwicach, Teatr Śląski oraz Opera Śląska. - Światowy Dzień Psa- 1 lipca psy będące pod opieką właściciela podróżowały za darmo; - „Europejski Dzień bez Samochodu” – każdy kierowca okazujący dowód rejestracyjny, wraz z osobą towarzyszącą mógł 22 września 2019 r. podróżować za darmo;

			<p>-, „Kolej na Muzea” – współpraca z 29 muzeami znajdującymi się na terenie województwa śląskiego. Na podstawie ważnego biletu kolejowego wejście do muzeum było tańsze w okresie 01.05-30.09.2019 r.</p> <p>- „Kolej na Ferie” – akcja dla dzieci i młodzieży posiadających legitymację szkolną lub w przypadku dzieci nie chodzących jeszcze do szkoły dokument potwierdzający wiek; podczas ferii zimowych dzieci mogły podróżować pociągami KŚ za darmo</p> <p>- „Srebrny Pociąg” – współpraca ze Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych polegająca na możliwości jazdy pociągiem KŚ, Kolejami Wąskotorowymi oraz zwiedzenia Muzeum Srebra w ramach jednego biletu obejmująca wszystkie niedziele w okresie od 6.10 do 8.12.2019 r.</p>
74	WN / WPKiW S.A.	Organizacja imprez sportowych	Organizacja Biegu Wiosennego, Biegów Górskich, Gryfnego Biegu oraz bezpłatnych treningów biegowych.
75	WN / WPKiW S.A.	Druk i dystrybucja Gazety Parkowej	Druk i dystrybucja na terenie województwa Gazety Parkowej (12 comiesięcznych wydań).
76	WN / WPKiW S.A.	Patronaty Marszałka	Udzielenie 3 patronatów Marszałka Województwa Śląskiego w zakresie realizacji imprez biegowych (Bieg Wiosenny, Biegi Górskie oraz Gryfny Bieg).
77	ZS / Departament Obsługi Zarządu, UMWSL	Patronaty Marszałka	Udzielenie patronatów 518 Marszałka Województwa Śląskiego.
78	ZS / Departament Obsługi Zarządu, UMWSL	Obchody 100 lecia Powstań Śląskich	Organizacja zadań związanych z obchodami 100-lecia Powstań Śląskich.
79	KL / Departament Kultury, UMWSL	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność.
80	KL / Departament Kultury, UMWSL	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu kultury	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu kultury.
81	KL / Departament Kultury, UMWSL	Inwestycje i remonty prowadzone w obiektach, w których prowadzona jest działalność kulturalna przez wojewódzkie instytucje kultury	Wspieranie rozwoju infrastruktury instytucji kultury poprzez realizację inwestycji i remontów obiektów, w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.
82	KL / Departament Kultury, UMWSL	Stypendia w dziedzinie kultury	Wspieranie działań indywidualnych twórców poprzez przyznawanie stypendiów Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury.
83	KL / Departament Kultury, UMWSL	Nagrody w dziedzinie kultury	Wspieranie działań indywidualnych twórców poprzez przyznawanie nagród Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury.
84	IR / Departament Inwestycji, UMWSL	Remont parkingu wraz z otoczeniem budynku pracy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach	Remont parkingu wraz z otoczeniem budynku przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach - przywrócenie pierwotnego stanu parkingu w celu zapewnienia bezpieczeństwa jego użytkownikom.
85	IR / Departament Inwestycji, UMWSL	Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu	Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej

		zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego.	dziedzictwa kulturowego. Poprawa stanu istniejących obiektów, w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.
86	IR / Departament Inwestycji, UMWSL	Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich górach przez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej.	Zabezpieczenie górotworu oraz zmodernizowanie gospodarki wodnej w zabytkowej Sztolni Fryderyk.
87	KL / Departament Kultury, UMWSL	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla Gminy Ślemień na zadanie pn. Wykonanie niezbędnych prac remontowych i naprawczych w obiektach Żywieckiego Parku Etnograficznego w Ślemieniu oraz zakup wyposażenia.
88	KL / Departament Kultury, UMWSL	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla Miasta Mysłowice na zadanie pn. Odtworzenie miejsca pamięci wybuchu I Powstania Śląskiego.
89	KL / Departament Kultury, UMWSL	Otwarty konkurs wniosków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego	wsparcie zadań polegających na pracach konserwatorskich, restauratorskich lub robotach budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego - w ramach otwartego konkursu wniosków.
90	KL / Departament Kultury, UMWSL	Upowszechnianie dziedzictwa przemysłowego - organizacja Święta Szlaku Zabytków Techniki Industriada i zarządzanie siecią Szlak Zabytków Techniki	Upowszechnianie dziedzictwa przemysłowego - organizacja Święta Szlaku Zabytków Techniki Industriada i zarządzanie siecią Szlak Zabytków Techniki.
91-101	OS / Śląski Ogród Zoologiczny	Modernizacja	1) Rozbudowa dawnego budynku dla zebr z przeznaczeniem na budynek dla antylop, 2) Rozbudowa woliery dla rosomaka, 3) Nowa woliery dla małpatek, 4) Zadaszenie na wybiegu sioni, 5) Ogrodzenie podwórka dla zebr na wybiegu Afryka, 6) Oświetlenie terenu, 7) Fontanna na głównym trakcie dla pieszych, 8) Aktualizacja dokumentacji "Budowa budynku wielofunkcyjnego administracyjno-edukacyjnego" ,8) Aktualizacja dokumentacji "Budowa budynku wielofunkcyjnego administracyjno-edukacyjnego" , 9) Aktualizacja dokumentacji "Południowa Ameryka" 10) Nowe woliery zewnętrzne dla gerez i mandryli. 11) Budowa budynku dla pingwinów wraz z basenem.
102	SP / Departament Sportu, UMWSL	Badanie ekwiwalentu medialnego	Wykonanie usługi pod nazwą "badanie ekwiwalentu medialnego" marki "Województwo Śląskie" jako wyniku promocji Województwa Śląskiego poprzez wskazane imprezy sportowe na Stadionie Śląskim w Chorzowie w 2019 roku.
103	SP / Departament Sportu, UMWSL	Umowa Województwa Śląskiego z Spółką Stadion Śląski w Chorzowie dotycząca prowadzenia działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizacja imprez kulturalnych, sportowych i	Umowa 2243/GP/2015 z dnia 28.09.2015r. Dotycząca wykonywania zadania własnego Województwa Śląskiego z zakresu edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu pn. "Prowadzenie działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizacja imprez kulturalnych, sportowych i

		rekreacyjnych na obiekcie Stadionu Śląskiego w Chorzowie.	rekreacyjnych na obiekcie Stadionu Śląskiego w Chorzowie" z dnia 28 września 2015 r.
104	SP / Departament Sportu, UMWSL	Umowa Województwa Śląskiego z Spółką Stadion Śląski w Chorzowie dotycząca rządzenia na obiekcie Stadion Śląski w Chorzowie.	Umowa 215/IR/2015 z dnia 18.02.2015r. Dotycząca wykonywania zadania własnego Województwa Śląskiego z zakresu edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu pn. „Zadaszenie widowni oraz niezbędna infrastruktura techniczna Stadionu Śląskiego w Chorzowie” – I etap: zaplecze rozgrzewkowo treningowe dla funkcji lekkoatletycznej i II etap: Zadaszenie widowni, oraz powierzenie zarządzania Stadionem Śląskim w Chorzowie

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W obszarze Współpracy zidentyfikowano w 2019 roku 104 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy zadań dotyczące: współpracy, szeroko rozumianej promocji województwa oraz kultury (w zakresie tworzenia produktu kulturalnego) oraz inne (dotyczy działań i zarządzania obiektami infrastruktury metropolitalnej, które nie dotyczą sfery kultury);

Poniżej przedstawiono statystykę zadań zidentyfikowanych w obszarze Współpraca.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	5	4,8%
P - Promocja	76	73,1%
W - Współpraca	2	1,9%
I – Inne	21	20,2%
Razem zadania w obszarze Współpraca	104	
Razem wszystkie zadania	337, z czego zadania z obszaru Współpraca stanowią 30,9%	

Podsumowanie część II

Najważniejszym dokumentem strategicznym kształtującym rozwój regionalny jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” i to ona przede wszystkim stanowi podstawę wszystkich działań. W raporcie o stanie województwa przedstawiono sposób realizacji Strategii przez Samorząd Województwa Śląskiego wskazując m.in. na podjęte zadania oraz wydatkowane środki.

W ramach wydatków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostek podległych (z własnych środków) na realizację Strategii największe środki finansowe zostały wydatkowane w ramach priorytetu C Przestrzeń w celu C.2. „Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi”, który stanowił ponad połowę wszystkich środków. Cel ten obejmował m.in. działania w zakresie: poprawy powiązań transportowych poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej czy też wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu, w tym transportu publicznego. Środki przeznaczone na realizację priorytetu B Szanse rozwojowe mieszkańców stanowiły ponad 20% wszystkich wydatków, w tym w miarę równomiernie były one rozdysponowane w ramach celu B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa i B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców. Realizacja priorytetu Relacje z otoczeniem wyniosła prawie 20% wszystkich środków, z czego finansowano głównie zadania z celu D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego. Środki wydatkowane w ramach priorytetu A Nowoczesna gospodarka stanowiły zaledwie 1,6% wszystkich środków, w tym prawie połowę środków wydatkowanych w ramach priorytetu A stanowiła realizacja celu A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa.

Działania podejmowane przez departamenty i jednostki podległe wynikają, poza strategią rozwoju województwa, z realizacji branżowych dokumentów strategicznych oraz zapisów ustawowych. Informacje przedstawione w tej części raportu pokazano w podziale na cztery obszary, odpowiadające priorytetom wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa tj.: przedsiębiorczość, mieszkaniec, przestrzeń i relacje z otoczeniem. Każda z części zaprezentowana została w układzie: analiza statystyczna, w tym wskaźnik WRT cząstkowy właściwy dla danego obszaru, dokumenty strategiczne, projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych, zadania własne finansowane z budżetu województwa. Przedstawione w raporcie tabelaryczne zestawienie realizowanych projektów i zadań wskazuje na dużą aktywność departamentów i jednostek podległych w analizowanych obszarach. Warto podkreślić, że duża liczba projektów realizowana jest ze środków zewnętrznych. Największy udział projektów odnosił się do obszaru Szanse rozwojowe mieszkańców.

W drugiej części raportu przedstawiono również informację dotyczącą trwających aktualnie prac planistycznych, ukierunkowanych na aktualizację istniejących dokumentów lub opracowanie nowych w obszarach istotnych z punktu widzenia wyzwań rozwojowych województwa. Najważniejszym procesem jest aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, która wynika zarówno z konieczności dostosowania dokumentu do zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, a także odpowiedzi na nowe wyzwania rozwojowe. W ramach tego procesu przeprowadzono szereg konferencji, dyskusji z udziałem ekspertów oraz przede wszystkim warsztaty subregionalne, w ramach których podjęto dyskusję z jednostkami samorządu lokalnego na temat najważniejszych barier rozwojowych, wyzwań oraz przyszłych projektów. Podjęto również działania analityczne związane z opracowaniem diagnozy społeczno-gospodarczej. Nowa, zaktualizowana Strategia będzie wyznacznikiem dla kolejnego Raportu o stanie województwa.

ZAŁĄCZNIKI

Informacja o przyjętych uchwałach Sejmiku Województwa Śląskiego

Tabela 34. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych w 2019 roku.

NUMER UCHWAŁY	TYTUŁ UCHWAŁY w sprawie:	STATUS UCHWAŁY (zrealizowana, niezrealizowana, częściowo zrealizowana)	KOMENTARZ DO REALIZACJI
14 stycznia 2019 r.			
VI/4/1/2019	przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2019 Rokiem św. Melchiora Grodzieckiego	zrealizowana	-
VI/4/2/2019	ogłoszenia roku 2019 Rokiem Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego	zrealizowana	-
VI/4/3/2019	Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/4/4/2019	budżetu Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/4/5/2019	rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach	zrealizowana	-
VI/4/6/2019	rozpatrzenia skargi na wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną Instytucja Filmowa „Silesia-Film”	zrealizowana	-
VI/4/7/2019	wyznaczenia Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	zrealizowana	-
04 lutego 2019 r.			
VI/5/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/5/2/2019	zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/5/3/2019	zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+	zrealizowana	Przyjęcie uchwały rozpoczyna proces zmiany Planu, finałem będzie przyjęcie nowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.
VI/5/4/2019	wyrażenia opinii dotyczącej zmiany obszaru i granic Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii	zrealizowana	-
VI/5/5/2019	zamiaru likwidacji szkół policealnych wchodzących w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Rybniku	zrealizowana	-

VI/5/6/2019	zamiaru przekształcenia szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	zrealizowana	-
VI/5/7/2019	zmiany składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów	zrealizowana	-
VI/5/8/2019	zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej	zrealizowana	-
VI/5/9/2019	zmiany składu doraźnej Komisji – „Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego”	zrealizowana	-
04 marca 2019 r.			
VI/6/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/6/2/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/6/3/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/6/4/2019	przyznania pomocy finansowej, w formie dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych i dziecka poszkodowanego górnika w wyniku wypadku w kopalni, który miał miejsce w Stonawie koło Karwiny w Republice Czeskiej w dniu 20 grudnia 2018 roku	zrealizowana	-
VI/6/5/2019	określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2019 na terenie województwa śląskiego	zrealizowana	-
VI/6/6/2019	rozpatrzenia wniosku dotyczącego drogi wojewódzkiej nr 492 w Błachowni	zrealizowana	-
VI/6/7/2019	niewzględnienia petycji w interesie publicznym dotyczącej wprowadzenia mechanizmów zapobiegających kumoterstwu w świecie artystycznym	zrealizowana	-
VI/6/8/2019	rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/6/9/2019	rozpatrzenia skargi dotyczącej zaniedbań i nienależytego wykonywania zadań przez dyrektora i podległych mu pracowników Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach	zrealizowana	-
15 kwietnia 2019 r.			
VI/7/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/7/2/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/7/3/2019	zaciągnięcia kredytów długoterminowych dla Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2019	zrealizowana	-

VI/7/4/2019	udzielenia pomocy finansowej Miastu Tychy	zrealizowana	-
VI/7/5/2019	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu	zrealizowana	-
VI/7/6/2019	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kędzierzyńsko-Kozielskiemu	zrealizowana	-
VI/7/7/2019	udzielenia pomocy finansowej w kwocie 45 000 zł Gminie Janów na realizację zadania pod nazwą: Międzynarodowe Zawody Pucharu Polski w Lotach Balonami na Ogrzane Powietrze	zrealizowana	-
VI/7/8/2019	udzielenia pomocy finansowej w kwocie 45 000 zł Gminie Olsztyn na realizację zadania pod nazwą: Międzynarodowe Zawody Pucharu Polski w Lotach Balonami na Ogrzane Powietrze	zrealizowana	-
VI/7/9/2019	wyrażenia zgody na zawarcie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku umowy dzierżawy powierzchni budynków Zakładu, na czas oznaczony 10 lat, z przeznaczeniem na zainstalowanie i uruchomienie systemu telewizji szpitalnej oraz bezpłatnego dostępu do internetu	w realizacji	Aktualnie prowadzona jest przez SP ZOZ WSS nr 3 w Rybniku procedura przetargowa. Przetarg w dn. 22.04.2020 r. został unieważniony z powodów formalnych. Zostanie przeprowadzone kolejne postępowanie.
VI/7/10/2019	określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza w 2019 roku środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	zrealizowana	-
VI/7/11/2019	dostosowania nazwy szkoły policealnej wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach do nowego stanu prawnego	zrealizowana	-
VI/7/12/2019	dostosowania nazwy szkoły policealnej wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze do nowego stanu prawnego	zrealizowana	-
VI/7/13/2019	dostosowania nazwy szkoły policealnej wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach do nowego stanu prawnego	zrealizowana	-
VI/7/14/2019	dostosowania nazwy szkoły policealnej wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu do nowego stanu prawnego	zrealizowana	-
VI/7/15/2019	dostosowania nazwy szkoły policealnej wchodzącej w skład Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu do nowego stanu prawnego	zrealizowana	-
VI/7/16/2019	likwidacji szkół policealnych wchodzących w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Rybniku	zrealizowana	-
VI/7/17/2019	zaopiniowania przekazanego projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych	zrealizowana	-

VI/7/18/2019	zmiany uchwały Nr V/56/15/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 sierpnia 2018 roku w sprawie zaliczenia odcinka drogi krajowej w gminie Lelów do kategorii dróg wojewódzkich	zrealizowana	-
VI/7/19/2019	zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach – s.p.z.o.z.	zrealizowana	-
20 maja 2019 r.			
VI/8/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/8/2/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/8/3/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/8/4/2019	udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim	zrealizowana	-
VI/8/5/2019	udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim w 2019 roku	zrealizowana	-
VI/8/6/2019	wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy	zrealizowana	-
VI/8/7/2019	zmiany uchwały Nr V/56/13/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 sierpnia 2018 roku w sprawie określenia wysokości stawki procentowej i warunków udzielenia bonifikaty od ceny nieruchomości położonej w Lublińcu	niezrealizowana	Został przygotowany projekt protokołu uzgodnień, przewiduje się spisanie aktu notarialnego w 2020 roku.
VI/8/8/2019	przekształcenia szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	niezrealizowana	Organ nadzoru (Wojewoda Śląski) w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 19 czerwca 2019 r. (znak: NPII.4331.1.325.2019) zakwestionował datę, od której ma nastąpić przekształcenie. Zdaniem organu nadzoru przekształcenie winno nastąpić z dniem 31 sierpnia 2019 r. a nie jak napisano w zaskarżonej uchwale z dniem 1 września 2019 r.
VI/8/9/2019	oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2018 roku	zrealizowana	-
VI/8/10/2019	rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach	zrealizowana	-

VI/9/1/2019	przyjęcia oświadczenia dotyczącego Rodziny jako wspólnoty pokoju	zrealizowana	
26 czerwca 2019 r.			
VI/10/1/2019	wyboru Członka Zarządu Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/2/2019	udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/3/2019	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2018 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2018 rok	zrealizowana	-
VI/10/4/2019	absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2018	zrealizowana	-
VI/10/5/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/10/6/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/10/7/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/10/8/2019	udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej Gminom województwa śląskiego na realizację zadań wybranych w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sotecka” w 2019 roku	zrealizowana	-
VI/10/9/2019	udzielenia w 2019 roku pomocy finansowej Gminie Ślemień	zrealizowana	-
VI/10/10/2019	udzielenia w 2019 roku pomocy finansowej Miastu Mysłowice	zrealizowana	-
VI/10/11/2019	przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2019 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/12/2019	wyrażenia zgody na zbycie prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Województwa Śląskiego, położonej w Katowicach, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 74/4, objętej księgą wieczystą o numerze KA1K/00063793/6	w realizacji	Nieruchomość nie została zbyta. Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/10/12/2019r. z dnia 24 czerwca 2019 r. wyraził zgodę na zbycie nieruchomości. Do Miasta Katowice wystosowana została propozycja dotycząca odpłatnego nabycia przez Miasto Katowice przedmiotowej nieruchomości. Miasto Katowice nie potwierdziło, iż jest zainteresowane odpłatnym nabyciem nieruchomości.

VI/10/13/2019	określenia wysokości i warunków udzielenia bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	zrealizowana	-
VI/10/14/2019	wyrażenia zgody na zawarcie umowy w zakresie nieodpłatnego obciążenia nieruchomości położonej w Parzymiechach (gmina Lipie), ograniczonym prawem rzeczowym w postaci użytkowania, na rzecz Gminy Lipie	niezrealizowana	W trakcie uzgodnień z Gminą Lipie protokół rokowań. Na wniosek Gminy i na jej koszt zaistniała potrzeba wykonania zjazdu z drogi krajowej nr 42 do nieruchomości stanowiącej działkę 736/2, co jest konieczne do zawarcia umowy użytkowania ww. nieruchomości na rzecz Gminy Lipie.
VI/10/15/2019	zmiany uchwały Nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/16/2019	zmiany Statutu Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Bielsku-Białej	zrealizowana	-
VI/10/17/2019	wystąpienia Województwa Śląskiego ze Stowarzyszenia Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia” z siedzibą w Katowicach	zrealizowana	-
VI/10/18/2019	rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/19/2019	rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/10/20/2019	przyjęcia apelu dotyczącego wspólnych działań na rzecz ochrony Parku Śląskiego	zrealizowana	-
26 sierpnia 2019 r.			
VI/12/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019–2030	zrealizowana	-
VI/12/2/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/12/3/2019	zmiany Uchwały Nr VI/10/9/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia w 2019 roku pomocy finansowej Gminie Ślemień	zrealizowana	-
VI/12/4/2019	zmiany uchwały Nr IV/51/16/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku przez oświatowe jednostki budżetowe Województwa Śląskiego z późn. zm.	zrealizowana	-
VI/12/5/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-

VI/12/6/2019	utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą: Śląski Fundusz Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	zrealizowana	-
VI/12/7/2019	przyjęcia Programu ochrony powietrza dla strefy śląskiej mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki w powietrzu	zrealizowana	-
VI/12/8/2019	przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”	zrealizowana	-
VI/12/9/2019	przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu Śląskie. Inwestujemy w talenty -V edycja, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	w realizacji	-
VI/12/10/2019	przekształcenia szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	częściowo zrealizowana	Organ nadzoru – Wojewoda Śląski zakwestionował uchwałę w części dotyczącej § 2 oraz załączników nr 1 i nr 2 do uchwały
VI/12/11/2019	ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/12/12/2019	powierzenia w rozkładzie jazdy pociągów 2019/2020 Województwu Opolskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na liniach komunikacyjnych Racibórz – Kędzierzyn Koźle i Częstochowa – Opole	zrealizowana	-
VI/12/13/2019	przyjęcia apelu dotyczącego uwzględnienia przedsięwzięcia pn. „Rewitalizacja linii kolejowej nr 97 Żywiec – gr. województwa (Sucha Beskidzka)” jako inwestycji kluczowej do realizacji przez województwo śląskie w perspektywie finansowej 2021-2027 ze środków Unii Europejskiej	zrealizowana	
VI/12/14/2019	rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach	zrealizowana	-
VI/12/15/2019	zmiany składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia	zrealizowana	-
VI/12/16/2019	zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej	zrealizowana	-
VI/12/17/2019	zmiany składu Komisji Rewizyjnej	zrealizowana	-

23 września 2019 r.			
VI/13/1/2019	uchylene uchwały Nr V/57/1/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 września 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości położonej w Katowicach przy Placu Sejmu Śląskiego 1	zrealizowana	Zarząd Województwa Śląskiego zrezygnował z nabycia nieruchomości (uchwała 2002/66/VI/2019 z dnia 04.09.2019 r.)
VI/13/2/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/13/3/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/13/4/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/13/5/2019	zmiany uchwały Nr V/55/7/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 roku w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	zrealizowana	-
VI/13/6/2019	zmiany uchwały Nr III/38/6/2009 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 maja 2009 roku w sprawie przyjęcia Zasad rozliczania obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, oraz zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w kształceniu zaocznym i w systemie kształcenia na odległość, a także określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3 art. 42 Karty Nauczyciela	zrealizowana	-
VI/13/7/2019	pozbawienia odcinka drogi na terenie gminy Krzyżanowice kategorii dróg wojewódzkich	zrealizowana	-
VI/13/8/2019	wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie	zrealizowana	-
VI/13/9/2019	zmiany składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji	zrealizowana	-
21 października 2019 r.			
VI/14/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/14/2/2019	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/14/3/2019	przyznania pomocy rzeczowej w postaci oczyszczaczy powietrza dla jednostek samorządu terytorialnego	zrealizowana	-
VI/14/4/2019	zmiany uchwały Nr VI/7/4/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 15 kwietnia 2019 roku w sprawie udzielenia w 2019 roku pomocy finansowej Miastu Tychy	zrealizowana	-

VI/14/5/2019	zatwierdzenia zmian dotyczących opłat dodatkowych oraz manipulacyjnych w odniesieniu do przewozów kolejowych realizowanych na zlecenie Województwa Śląskiego wynikających z wprowadzenia zmiany nr 1 do taryfy (cennika) oferty o zasięgu krajowym pod nazwą Wspólny Bilet	zrealizowana	-
VI/14/6/2019	zmiany uchwały Nr V/59/13/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy	zrealizowana	-
VI/14/7/2019	zmiany uchwały Nr VI/8/6/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 maja 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy	zrealizowana	-
VI/14/8/2019	zmiany uchwały Nr IV/22/12/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 roku w sprawie ustanowienia nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury	zrealizowana	-
VI/14/9/2019	zawarcia Porozumienia o współpracy pomiędzy Województwem Śląskim a Regionem Hauts-de-France	zrealizowana	-
VI/14/10/2019	powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadań własnych Województwa Śląskiego	zrealizowana	-
VI/14/11/2019	Obszaru Chronionego Krajobrazu „Góra Zamkowa”	zrealizowana	-
VI/14/12/2019	Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dobra-Wilkoszyn”	zrealizowana	-
VI/14/13/2019	zmiany składu Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego	zrealizowana	-
VI/14/14/2019	zmiany składu Komisji Rewizyjnej	zrealizowana	-
VI/14/15/2019	wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej	zrealizowana	-
18 listopada 2019 r.			
VI/15/1/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/15/2/2019	zmiany budżetu Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/15/3/2019	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/15/4/2019	przeznaczenia dodatkowych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 467 353 zł na bieżącą działalność zakładów aktywności zawodowej	zrealizowana	-

VI/15/5/2019	przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020	zrealizowana	-
VI/15/6/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu	zrealizowana	-
VI/15/7/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu	zrealizowana	-
VI/15/8/2019	stwierdzenia przekształcenia technikum wchodzącego w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieślyszących i Słabosłyszających w Raciborzu	zrealizowana	-
VI/15/9/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieślyszących i Słabosłyszających w Raciborzu	zrealizowana	-
VI/15/10/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Uzdrawisku Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. w Goczałkowicach-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/11/2019	twierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Uzdrawisku Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. w Goczałkowicach-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/12/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	zrealizowana	-
VI/15/13/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	zrealizowana	-
VI/15/14/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/15/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/16/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Leczniczo-Rehabilitacyjnym „Pałac Kamieniec” sp. z o.o. w Kamieńcu	zrealizowana	-
VI/15/17/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Leczniczo-Rehabilitacyjnym „Pałac Kamieniec” sp. z o.o. w Kamieńcu	zrealizowana	-

VI/15/18/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu	zrealizowana	-
VI/15/19/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu	zrealizowana	-
VI/15/20/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym im. dr. Adama Szebesty sp. z o.o. w Rabce-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/21/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym im. dr. Adama Szebesty sp. z o.o. w Rabce-Zdroju	zrealizowana	-
VI/15/22/2019	stwierdzenia przekształcenia liceum ogólnokształcącego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie	zrealizowana	-
VI/15/23/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie	zrealizowana	-
VI/15/24/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	zrealizowana	-
VI/15/25/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kuźni Raciborskiej	zrealizowana	-
VI/15/26/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	zrealizowana	-
VI/15/27/2019	stwierdzenia zakończenia działalności gimnazjum wchodzącego w skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Radzionkowie	zrealizowana	-
VI/15/28/2019	zmiany składu Komisji Rewizyjnej	zrealizowana	-
VI/15/29/2019	zmiany składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów	zrealizowana	-
VI/15/30/2019	zmiany składu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury	zrealizowana	-
VI/15/31/2019	zmiany składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia	zrealizowana	-
VI/15/32/2019	zmiany składu Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich	zrealizowana	-
VI/15/33/2019	zmiany składu Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego	zrealizowana	-
VI/15/34/2019	zmiany składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji	zrealizowana	-
VI/15/35/2019	zmiany składu Komisji Statutowo-Regulaminowej	zrealizowana	-
VI/15/36/2019	zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej	zrealizowana	-
VI/15/37/2019	zmiany składu Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej	zrealizowana	-

VI/15/38/2019	zmiany składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	zrealizowana	-
VI/15/39/2019	rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach	zrealizowana	-
16 grudnia 2019 r.			
VI/16/1/2019	ogłoszenia roku 2020 Rokiem Stulecia Wybuchu II Powstania Śląskiego	w realizacji	Wydarzenia kulturalne będą organizowane w całym, trwającym obecnie, roku 2020.
VI/16/2/2019	Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	
VI/16/3/2019	budżetu Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	-
VI/16/4/2019	powołania doraźnej Komisji ds. Klimatu	zrealizowana	-
VI/16/5/2019	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2019-2030	zrealizowana	-
VI/16/6/2019	zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2019 rok	zrealizowana	-
VI/16/7/2019	ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają w budżecie własnym Województwa Śląskiego z upływem roku budżetowego 2019 oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji w 2020 roku	zrealizowana	-
VI/16/8/2019	udzielenia w 2019 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie	zrealizowana	-
VI/16/9/2019	wyrażenia zgody na nieprzystąpienie Województwa Śląskiego do spółki powstałej z przekształcenia Spółki „Przewozy Regionalne” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w spółkę akcyjną	zrealizowana	-
VI/16/10/2019	aktualizacji Programu pod nazwą „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	zrealizowana	-
VI/16/11/2019	zmiany nazwy wojewódzkiej samorządowej instytucji kultury – Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach	zrealizowana	-
VI/16/12/2019	przyjęcia statutu Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego	zrealizowana	-
VI/16/13/2019	określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2020 na terenie województwa śląskiego	zrealizowana	-
VI/16/14/2019	powołania doraźnej Komisji – „Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego”	zrealizowana	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2019 roku (I edycja)⁶⁸

1. Podstawa prawna

W 2019 roku rozpoczęła się I edycja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/59/2/2018 z 18 października 2018 r. (z późn. zm.) w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego, jak również ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, która wprowadziła: art. 10a ust. 3-6 ustawy o samorządzie województwa.

2. Działania formalne

W ramach działań formalnych, przygotowujących uruchomienie I edycji MBO:

- wprowadzono zmiany do regulaminu Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (uchwały Zarządu oraz konsultacje społeczne: kwiecień – maj 2019 r.; zmiana regulaminu przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego w czerwcu 2019 r.);
- wskazano kwotę dostępną w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (maj 2019 r.);
- przyjęto harmonogram I edycji (maj 2019 r.);
- przyjęto wzory dokumentów stosowanych przy zgłaszaniu i weryfikacji zadań (maj 2019 r.).

Komórką koordynującą prace nad realizacją Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz prowadzącą weryfikację formalną zgłoszonych zadań był Wydział Obsługi Zarządu (obecnie Departament Obsługi Zarządu), Referat Budżetu Obywatelskiego. Natomiast oceny prawno – technicznej dokonywały właściwe merytorycznie Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

3. Działania informacyjne

Opracowano i uruchomiono stronę internetową <https://bo.slaskie.pl/> oraz aplikację eBO, za pośrednictwem której mieszkańcy zgłaszali zadania (lipiec 2019 r.) oraz głosowali (listopad 2019 r.).

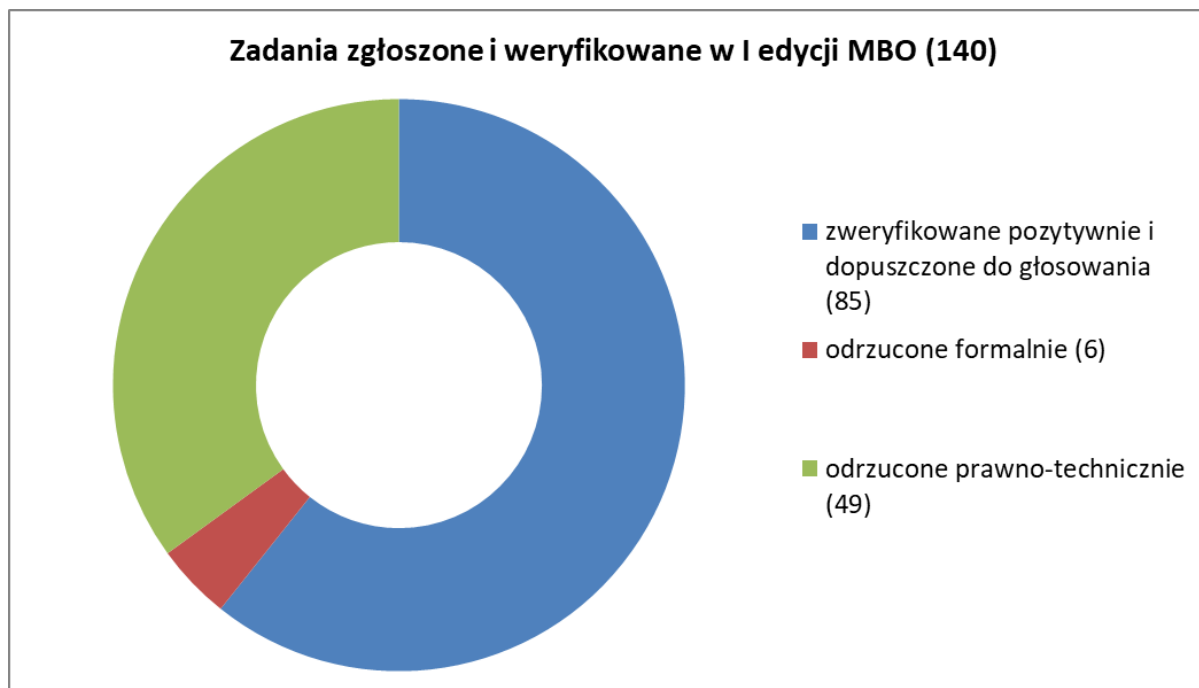
W czerwcu i lipcu 2019 r. przygotowano i przeprowadzono szeroko zakrojoną akcję informacyjną, która rozpoczęła się konferencją inauguracyjną 10 czerwca 2019 r. w Katowicach. W terminie od 12 czerwca do 15 lipca odbyło się kolejno 13 spotkań z mieszkańcami regionu (Siemianowice Śląskie, Bielsko-Biała, Żywiec, Sosnowiec, Częstochowa, Jaworzno, Tarnowskie Góry, Bytom, Pszczyna, Racibórz, Katowice, Świętochłowice, Lubliniec), podczas których prezentowano założenia Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. W spotkaniach brali udział pracownicy Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Bona Fides. Kampanię promocyjno-informacyjną realizowano za pośrednictwem następujących kanałów: emisja spotów w radiu, publikacja reklam w prasie, reklamy w mediach społecznościowych (Facebook na profilach Śląskie.pl i Śląskie. Pozytywna energia) i w Internecie, emisja spotu i animacji na ekranach w pociągach Kolei Śląskich. Przygotowano spójną identyfikację wizualną MBO, w oparciu o którą opracowano materiały informacyjne i promocyjne (m.in. plakaty, ulotki, notesy, teczki, długopisy).

⁶⁸ Sprawozdanie przygotowane przez Departament ZS

4. Nabór wniosków i weryfikacja zadań

Propozycje zadań do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego mogli zgłaszać wszyscy mieszkańcy województwa śląskiego. Na podstawie przyjętego przez Zarząd WŚ wzoru formularza zadania powstał prosty generator wniosków. W generatorze – oprócz określonych wzorem pól – uwzględniono mechanizmy oraz instrukcje, które były wsparciem dla wnioskodawców. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom tylko nieliczne wnioski nie spełniły kryteriów formalnych, a procedura weryfikacji formalnej przebiegała sprawnie i terminowo.

Wykres 36. Zadania zgłoszone i weryfikowane w I edycji MBO.

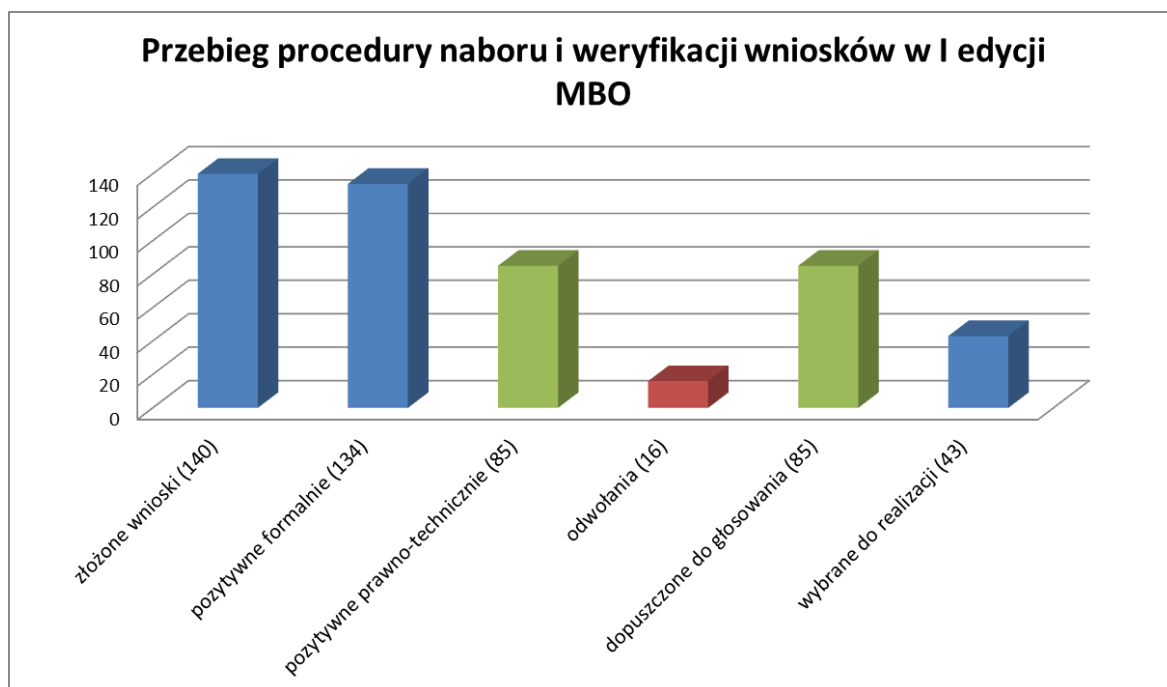
Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

Przebieg procedury naboru i weryfikacji zadań wyglądał następująco:

- Nabór wniosków trwał od 1 do 26 lipca 2019 r. – zgłoszenia były generowane za pomocą aplikacji eBO, następnie przesyłane/dostarczane na adres Urzędu (lub jego jednostek zamiejscowych) bądź też przesyłane drogą elektroniczną za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej. Przez cały czas trwania naboru pracownicy UMWSL udzielali informacji w zakresie obowiązujących procedur w ramach MBO (telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej).
- Zgłoszono 140 zadań, z czego 134 zadania pozytywnie przeszły weryfikację formalną. Listę zadań, które spełniły wymogi formalne ogłoszono 13 sierpnia 2019 r. Błędy formalne dotyczyły przede wszystkim: złożenia wniosku po terminie, złożenia wniosku bez załącznika w wymaganej formie oraz złożenia wniosku na kwotę przekraczającą limity wskazane w regulaminie.
- W sierpniu i wrześniu 2019 r. trwała weryfikacja prawno-techniczna wniosków, które spełniły wymogi formalne. Spośród 134 zadań przekazanych do oceny prawno-technicznej 85 zostało zweryfikowanych pozytywnie przez departamenty merytoryczne i tym samym dopuszczonych do głosowania. Listę zadań dopuszczonych do głosowania ogłoszono 8 października 2019 r. 49 zadań nie dopuszczono do głosowania. Najczęstszym powodem negatywnej weryfikacji było zgłoszenie zadań niezgodnych z kompetencjami Samorządu Województwa, niemożliwych do zrealizowania w roku budżetowym lub zaproponowanych na

mieniu innym niż wojewódzkie (w przypadku zadań inwestycyjnych/ infrastrukturalnych). 16 wnioskodawców złożyło odwołania – odwołania rozpatrywał Zarząd na posiedzeniu 31 października 2019 r. Na ostatecznej liście do głosowania znalazło się finalnie 85 zadań, którą Zarząd Województwa przyjął uchwałą 6 listopada 2019 r.

Wykres 37. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w I edycji MBO.

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

5. Środki finansowe

Zgodnie z regulaminem, Zarząd Województwa Śląskiego w formie uchwały wskazał kwotę przeznaczoną na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego – w 2019 roku kwota dostępnych środków wynosiła 10 mln złotych. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego podzielone zostały na pule:

- 1) wojewódzką, wynoszącą 1/4 ogółu środków i obejmującą całość województwa,
- 2) podregionalne, składające się z grup powiatów, wynoszące łącznie 3/4 ogółu środków.

W ramach puli wojewódzkiej mogły być zgłaszane zadania służące rozwojowi całego województwa. W ramach puli podregionalnej mogły być zgłaszane zadania służące rozwojowi co najmniej dwóch powiatów w poszczególnej grupie.

Wielkość środków dla pul podregionalnych została ustalona według procentowego udziału liczby mieszkańców danej grupy powiatów do ogólnej liczby mieszkańców województwa. Pule podregionalne ustalono następująco:

- 1) Podregion nr 1 (powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki, miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała): 1 125 000,00 zł (15%);
- 2) Podregion nr 2 (powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński oraz miasta na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy): 1 125 000,00 zł (15%);
- 3) Podregion nr 3 (powiaty: mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski oraz miasta na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory): 1 200 000,00 zł (16%);
- 4) Podregion nr 4 (powiaty: gliwicki, lubliniecki, tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu: Bytom, Gliwice): 1 125 000,00 zł (15%);

- 5) Podregion nr 5 (miasta na prawach powiatu: Chorzów, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice i Zabrze): 975 000,00 zł (13%);
- 6) Podregion nr 6 (powiaty częstochowski, kłobucki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu: Częstochowa): 825 000,00 zł (11%);
- 7) Podregion nr 7 (powiaty: będziński, zawierciański oraz miasta na prawach powiatu: Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec): 1 125 000,00 zł (15%);

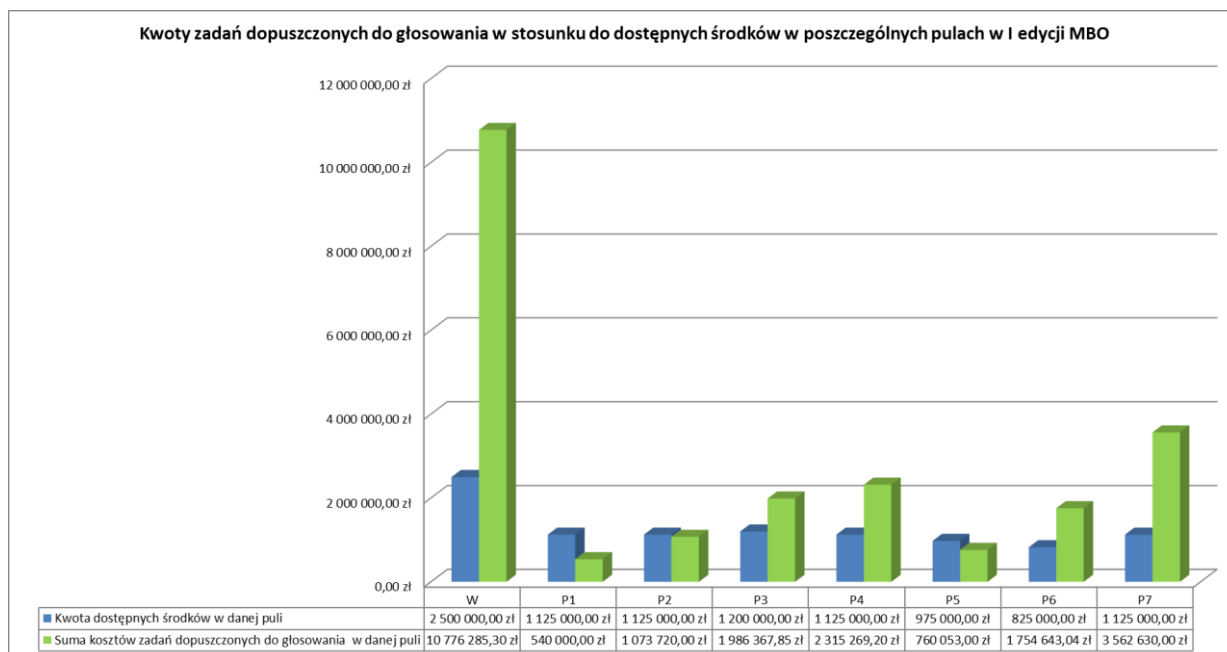
Szacunkowa wartość zadań zgłaszanych przez mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego:

- w przypadku zadań wojewódzkich nie mogła być niższa niż 100 000 zł, ale nie wyższa niż 50% dostępnych w puli środków;
- w przypadku zadań podregionalnych nie mogła być niższa niż 50 000 zł, ale nie wyższa niż 50% dostępnych w puli środków dla danego podregionu.

Ewentualne roczne koszty utrzymania zrealizowanego zadania (tj. koszty, które będą generowane w kolejnych latach po zakończeniu realizacji zadania) nie mogły przekroczyć 10% kwoty przeznaczonej na jego realizację. W przypadku niewykorzystania środków finansowych przeznaczonych na budżet obywatelski w danej puli, nie mogły one zostać przesunięte do wykorzystania w innych pulach.

Poniższy wykres prezentuje sumę kosztów zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach.

Wykres 38. Kwoty zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach w I edycji MBO.

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

6. Głosowanie

Podobnie jak w trakcie pierwszego etapu wdrażania MBO (czerwiec – lipiec 2019 r.), podczas głosowania zaplanowano i zrealizowano kampanię informacyjno-promocyjną, w ramach której wykorzystano następujące kanały dystrybucji:

- Internet, media społecznościowe (na profilach slaskie.pl oraz Śląskie. Pozytywna energia),
- stacje radiowe emitujące spoty oraz wywiady (łącznie wyemitowano kilkaset spotów),

- ogłoszenia w prasie.

Od 12 do 30 listopada emitowano reklamy w pociągach Kolei Śląskich. W terminie od 16 do 30 listopada emitowano reklamy na 25 telebimach i 15 ekranach LED na terenie województwa w następujących miastach: Gliwice, Katowice, Częstochowa, Bielsko-Biała, Tychy, Bytom, Zabrze, Dąbrowa Górnicza, Siemianowice Śląskie, Jastrzębie Zdrój, Lubliniec, Knurów, Rydułtowy, Rybnik, Ruda Śląska i Zawiercie.

Przygotowano plakaty i ulotki w wersji papierowej i elektronicznej, które służyły również Wnioskodawcom w celach promocyjnych własnego zadania. Powstały materiały graficzne do wykorzystania w Internecie i mediach społecznościowych. Opublikowano kilkanaście artykułów na stronie bo.slaskie.pl oraz slaskie.pl. Opracowano oraz udostępniono ankietę dla osób biorących udział w głosowaniu. Na bieżąco konsultowano i wspierano (telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej) mieszkańców województwa w procesie głosowania. Panel głosowania oraz system potwierdzania głosowania działał bez przerw i problemów technicznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy mieszkaniec województwa (bez ograniczenia wiekowego) mógł wziąć udział w budżecie obywatelskim stanowiącym szczególny rodzaj konsultacji społecznych. O wyborze zadań do realizacji w I edycji decydowali mieszkańcy województwa w drodze głosowania. Głosowanie odbywało się elektronicznie od 12 do 30 listopada 2019 r. za pośrednictwem aplikacji eBO dostępnej na portalu obsługującym budżet obywatelski (aplikacja przygotowana przez pracowników UMWSL). Zanotowano 25 030 głosowań, z tego po weryfikacji danych ważnych głosów było 23 683. Podczas głosowania przydzielano punkty: 1 dla zadań wojewódzkich i do 3 dla zadań podregionalnych. Głosowanie przeprowadzono w sposób realizujący obowiązek zapewnienia równości i bezpośredniości głosowania.

Podczas głosowania uruchomiono 10 mobilnych punktów głosowania, w których udostępniono tablety i telefony z dostępem do Internetu – aby umożliwić udział w głosowaniu wszystkim zainteresowanym (także tym, które nie posiadali dostępu do Internetu lub nie byli biegli w korzystaniu z narzędzi informatycznych). Punkty zlokalizowano w: Cieszynie, Bielsku-Białej, Raciborzu, Katowicach, Chorzowie, Bytomiu, Częstochowie, Sosnowcu, Pszczynie i Zabrzu. Punkty wyposażono w materiały informacyjne oraz promocyjne, a zainteresowani mogli skorzystać ze wsparcia przeszkolonych przedstawicieli jednostek współpracujących. Podczas głosowania zorganizowano 3 wydarzenia promujące Marszałkowski Budżet Obywatelski oraz głosowanie: 15 – 16 listopada w Bibliotece Śląskiej w Katowicach, 22 – 23 listopada w Galerii Sfera w Bielsku-Białej, 29 – 30 listopada w Galerii Agora w Bytomiu. Podczas każdego z nich można było zapoznać się z projektami oraz zagłosować.

Wybór zadań:

- W wyniku głosowania spośród 85 zadań dopuszczonych do głosowania zatwierdzonych do realizacji zostały 43 zadania na łączną kwotę 9 044 200,92 zł. Do realizacji zostały przeznaczone te zadania, które uzyskały największą liczbę głosów, do momentu wyczerpania puli środków finansowych przeznaczonych na budżet obywatelski w danej puli. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji prezentuje poniższa tabela. Wybrane zadania zostaną zrealizowane do końca 2020 roku.

Tabela 35. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego przyjętym Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2846/88/VI/2019 z dnia 19.12.2019 r.

Lp.	KOD	Tytuł	Kwota	Liczba głosów
Pula wojewódzka			Dostępna pula środków: 2 500 000,00 zł	
1.	MBO-1196/W/19	Budowa wolier dla panter śnieżnych (Panthera uncia) w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym	1 050 000,00 zł	2996
2.	MBO-0014/W/19	Konserwacja kaplicy zamkowej pod wezwaniem św. Anny w Bielsku-Białej	964 500,00 zł	1992
3.	MBO-0350/W/19	Pociąg do Kultury	205 080,00 zł	1165
4.	MBO-0422/W/19	Park na tak! Plac zabaw w Parku Śląskim	224 000,00 zł	1154
Wykorzystane środki w puli			2 443 580,00 zł	
Podregion 1 obejmujący powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki oraz miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
5.	MBO-1766/P1/19	Wsparcie obywatelskie Szpitala Kolejowego w Wilkowicach - zakup samochodu do transportu pacjentów. Społeczna symbioza.	210 000,00 zł	3796
6.	MBO-1692/P1/19	Przygotowanie infrastruktury i wyposażenie Pracowni Aktywnej Edukacji	190 000,00 zł	2071
7.	MBO-0502/P1/19	Wyznaczenie Zbójnickiej Ścieżki Trzech Harnasi	140 000,00 zł	1929
Wykorzystane środki w puli			540 000,00 zł	
Podregion 2 obejmujący powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński oraz miasta na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
8.	MBO-0862/P2/19	Bezpieczne miasto- samoobrona dla każdego	63 000,00 zł	1919
9.	MBO-1250/P2/19	Województwo Śląskie opowiada swoją historię - popularyzowanie wiedzy o historii regionu wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz troska o wykształcenie artystyczne młodych ludzi.	50 000,00 zł	1613
10.	MBO-1462/P2/19	"Dni Wielkowiślanina"- Impreza plenerowa dla mieszkańców sołectwa Wisła Wielka, powiatu pszczyńskiego oraz powiatu bieruńsko-lędzińskiego.	215 980,00 zł	1486
11.	MBO-1872/P2/19	Mobilna Poradnia Ekologiczna	146 100,00 zł	1426
12.	MBO-1438/P2/19	„ROBOTYKA BAW SIĘ I BUDUJ” - cykl bezpłatnych warsztatów z zakresu programowania i konstruowania robotów dla dzieci Szkół Podstawowych powiatu: Mysłowice i bieruńsko - lędzińskiego	438 000,00 zł	1411
13.	MBO-0638/P2/19	KONCERTOWA EKOLOGIA	104 490,00 zł	963
14.	MBO-1328/P2/19	ZACZAROWANI SZTUKĄ	56 150,00 zł	533
Wykorzystane środki w puli			1 073 720,00 zł	
Podregion 3 obejmujący powiaty: mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski oraz miasta na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory			Dostępna pula środków: 1 200 000,00 zł	
15.	MBO-0050/P3/19	Tężnia solankowa - źródło zdrowia i miejsce wypoczynku dla mieszkańców Raciborza	313 000,00 zł	1576
16.	MBO-1746/P3/19	Teatrem w Śląsk.	455 940,00 zł	1383
17.	MBO-0874/P3/19	"RYBNICKI OPATRUNEK SPOŁECZNY"- kompleksowa i innowacyjna usługa wsparcia pozamedycznego, skierowana do pacjentów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego	139 782,00 zł	974

Lp.	KOD	Tytuł	Kwota	Liczba głosów
		Nr 3 w Rybniku, ich rodzin oraz personelu, w celu poprawy jakości ich życia.		
18.	MBO-1164/P3/19	Postaw na zdrowy tryb życia - regionalny dzień zdrowia dla mieszkańców powiatu raciborskiego i wodzisławskiego.	67 693,00 zł	726
19.	MBO-1562/P3/19	"Śląskie HockeyLove" - Warsztaty hokeja na lodzie dla dzieci	112 000,00 zł	421
20.	MBO-1512/P3/19	Śląski rodzinny piknik z hokejem na rolkach	80 000,00 zł	83
Wykorzystane środki w puli			1 168 415,00 zł	
Podregion 4 obejmujący powiaty: gliwicki, lubliniecki, tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu: Bytom, Gliwice			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
21.	MBO-1186/P4/19	Budowa wielofunkcyjnego boiska (piłka ręczna, koszykówka, siatkówka) wraz z 60m bieżnią oraz skocznia w dal.	558 000,00 zł	2023
22.	MBO-1306/P4/19	PARKUJ W PARKU - budowa eko parkingu dla pacjentów oraz pracowników przy GCR Repty.	560 000,00 zł	1854
Wykorzystane środki w puli			1 118 000,00 zł	
Podregion 5 obejmujący miasta na prawach powiatu: Chorzów, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Zabrze			Dostępna pula środków: 975 000,00 zł	
23.	MBO-1890/P5/19	Wykonanie murali na murze stanowiącym część ogrodzenia Śląskiego Ogrodu Zoologicznego	60 000,00 zł	2121
24.	MBO-1892/P5/19	Olimpiada Przedszkolaka na Stadionie Śląskim	51 000,00 zł	795
25.	MBO-1818/P5/19	Europejska muzyka śląskich kompozytorów.	69 600,00 zł	612
26.	MBO-1860/P5/19	„Piekarskie Klachule” stare pieśniczki śpiewają, pięknie ubrane, Śląsk rozstawiają.	50 000,00 zł	501
27.	MBO-1866/P5/19	ŚLĄSKI SENIOR 2020: CYFROWA REAKTYWACJA! Oblicza filmowej cyfryzacji i digitalizacji w Polsce i na świecie. Cykl wykładów popularyzacyjnych i specjalnych pokazów w kinie ZACISZE w Piekarach Śląskich.	50 000,00 zł	411
28.	MBO-1764/P5/19	Mali „Wielcy” Odkrywczy	216 360,00 zł	410
29.	MBO-1698/P5/19	Droga Kobiet	53 693,00 zł	321
30.	MBO-1806/P5/19	Śląsk Przyjazny Seniorom	67 800,00 zł	253
31.	MBO-1268/P5/19	Po Naszemu czyli po Śląsku w muzyce	74 000,00 zł	127
32.	MBO-1666/P5/19	Warsztaty "Śląsk - naszą wizytówką"	67 600,00 zł	68
Wykorzystane środki w puli			760 053,00 zł	
Podregion 6 obejmujący powiaty: częstochowski, kłobucki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowa			Dostępna pula środków: 825 000,00 zł	
33.	MBO-1840/P6/19	Zakup urządzeń defibrylatorów wraz z osprzętem i montażem celem podniesienia standardów w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców powiatu kłobuckiego i częstochowskiego .	268 444,40 zł	3760
34.	MBO-0566/P6/19	Ratujmy Częstochowską Fabrykę Zapalek. Jak zachować dla przyszłych pokoleń unikatowe w skali światowej ponadnarodowe dziedzictwo kulturowe i przemysłowe. Międzypokoleniowy transfer doświadczenia poprzez wydawnictwo, wystawę, sympozjum.	69 500,00 zł	2204

Lp.	KOD	Tytuł	Kwota	Liczba głosów
35.	MBO-1480/P6/19	„Setka najbardziej aktywnej młodzieży. Pracowita, ambitna, grająca na dęciakach i chcąca się rozwijać. Chcesz zagrać w takiej Orkiestrze?”	290 288,52 zł	1768
36.	MBO-1496/P6/19	Popularyzacja turystyki kajakowej na Liswarcie i Warcie	70 000,00 zł	955
37.	MBO-1804/P6/19	Stała wystawa - historia, kultura, sport i gospodarka Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej	57 800,00 zł	942
38.	MBO-0974/P6/19	"Dzień Dziecka na granicy powiatów".	64 200,00 zł	499
Wykorzystane środki w puli			820 232,92 zł	
Podregion 7 obejmujący powiaty: będziński, zawierciański oraz miasta na prawach powiatu Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
39.	MBO-1408/P7/19	Rozbudowa parkingu przy szpitalu im. św. Barbary w Sosnowcu	560 000,00 zł	2638
40.	MBO-1358/P7/19	Bezpieczne wody Zagłębia	104 500,00 zł	1193
41.	MBO-1820/P7/19	Doposażenie Szkolnej Orkiestry Dętej "Allegretto" z Rogoźnika. Zakup instrumentów muzycznych i nagłośnienia.	57 200,00 zł	817
42.	MBO-0228/P7/19	Rozwój działań artystycznych i kreatywna promocja kultury poprzez zakup strojów dla zespołów działających na terenie województwa śląskiego.	56 500,00 zł	790
43.	MBO-1234/P7/19	BO życie jest w naszych rękach	342 000,00 zł	670
Wykorzystane środki w puli			1 120 200,00 zł	
Wykorzystane środki w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego			9 044 200,92 zł	

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

Wybrane dane statystyczne dotyczące województwa śląskiego na tle innych regionów

Tabela 36. Pozycja województwa śląskiego w zakresie wartości wybranych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego.

WSKAŹNIK	ROK	Województwa															
		DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMINSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) (zł)	2017	2	10	16	9	6	7	1	11	15	12	5	4	13	14	3	8
WDB na 1 pracującego (w cenach bieżących) (zł)	2017	2	10	16	7	9	11	1	8	15	13	4	3	14	12	6	5
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (A – rolnictwo)	2017	9	5	3	14	4	11	1	16	15	6	8	13	12	7	2	10
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (B-F – przemysł)	2017	4	8	11	13	6	5	1	14	9	16	7	2	15	12	3	10
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (G-T – usługi)	2017	5	8	9	15	7	4	1	16	11	14	6	2	13	12	3	10
Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB (%)	2017	5	12	6	15	7	1	2	13	4	10	3	8	16	11	9	14
Przeciętne trwanie życia kobiet (lata)	2018	11	13	4	15	16	2	6	8	1	3	7	14	5	9	10	12
Przeciętne trwanie życia mężczyzn (lata)	2018	13	10	11	14	16	2	6	3	1	5	4	12	8	15	7	9
Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	2018	11	8	10	9	16	2	5	13	4	7	1	14	15	6	3	12
Współczynnik dzietności	2018	10	8	13	12	5	4	2	16	9	6	1	7	15	11	3	14
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (%)	2018	7	11	12	9	3	8	1	5	14	6	4	13	15	16	2	10
Liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych na 1 000 mieszkańców	2018	8	4	5	1	11	10	14	16	7	15	13	2	12	6	3	9
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały	2018	4	11	16	8	9	3	1	6	13	10	2	15	12	14	5	7
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	2018	3	11	4	12	6	2	1	15	5	7	10	16	8	14	9	13
Wskaźnik urbanizacji (%)	2018	2	9	14	4	7	13	5	12	16	8	6	1	15	10	11	3
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	2018	8	5	12	13	3	6	9	4	10	15	14	1	2	16	11	7
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem (%)	2018	13	7	3	14	5	4	11	2	9	10	6	1	8	16	12	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wkład województwa śląskiego w wytwarzanie Produktu Krajowego Brutto jest wysoki, region zajmuje w tym względzie 2. miejsce w kraju (prawie 1/8 wartości PKB). Niepokojący jest natomiast fakt stopniowego obniżania pozycji województwa w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca – w 2017 roku region zajmował 4. pozycję w Polsce, ale od kilkunastu lat obserwuje się wyraźną utratę znaczenia względem innych wiodących gospodarczo województw (w szczególności mazowieckiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego). Województwo śląskie jest regionem charakteryzującym się znikomym udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki – pod względem wartości dodanej brutto pochodzącej z tego sektora region zajmuje dopiero 13. miejsce w kraju. Zdecydowanie największa część WDB województwa pochodzi natomiast z sektora usług (pod tym względem województwo jest na 2. pozycji w Polsce). Również 2. lokatę w kraju zajmuje sektor przemysłowy województwa śląskiego, natomiast udział tego sektora w całości wartości dodanej wytwarzanej w regionie jest w województwie śląskim najwyższy z wszystkich 16 województw.

Województwo śląskie charakteryzuje się niekorzystną sytuacją demograficzną. Region, którego populacja należy do najliczniejszych w kraju, a gęstość zaludnienia jest zdecydowanie najwyższa, co z kolei przekłada się na najwyższy w Polsce stopień urbanizacji, boryka się z problemami starzenia społeczeństwa oraz odpływu migracyjnego ludności. Ponadto mieszkańcy regionu żyją relatywnie krótko – pod względem przeciętnego trwania życia województwo jest na 14. miejscu w odniesieniu do kobiet i na 12. pozycji w przypadku mężczyzn (wzrost o jedną pozycję w stosunku do roku poprzedniego zarówno w kategorii kobiet i mężczyzn). Jednocześnie na niskim poziomie kształtuje się przyrost naturalny, przyjmujący wartości ujemne (dopiero 14. pozycja w Polsce, spadek o jedną pozycję w stosunku do roku poprzedniego). Niski przyrost wiąże się bezpośrednio z niskim współczynnikiem dzietności. Wprawdzie pozycja województwa nie jest w tym względzie najniższa (7. miejsce w Polsce), niemniej wartość współczynnika równa 1,424 kształtuje się zdecydowanie poniżej wartości, która uznawana jest za zapewniającą prostą zastępowalność pokoleń (2,1). Odpływ migracyjny ludności z województwa śląskiego następuje zarówno poza granice kraju, jak również w inne rejony Polski, o czym informuje ujemne saldo migracji. W zakresie migracji wewnętrznych region lokuje się na przedostatnim miejscu w kraju, natomiast odpływ za granicę jest zdecydowanie najwyższy.

Województwo śląskie boryka się także z pewnymi problemami dotyczącymi rynku pracy. Świadczy o tym relatywnie niski wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku produkcyjnym (dopiero 13. miejsce wśród województw, spadek aż o 3 pozycje w stosunku do roku poprzedniego), jednocześnie spora jest grupa osób korzystających ze świadczeń społecznych związanych z niezdolnością do pracy. Pod względem liczby pobierających renty z tego tytułu region jest na 2. miejscu w kraju.

Województwo śląskie od wielu lat charakteryzuje się najwyższą emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Natomiast korzystnym jest fakt, że region jest liderem w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (udział odpadów zebranych w ten sposób w ogólnej sumie odpadów jest najwyższy w kraju).